

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਿਆ

31 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ
124 ਸ਼ਬਦ ਰੀਤਾਂ



ਕਰਤਾ :-
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

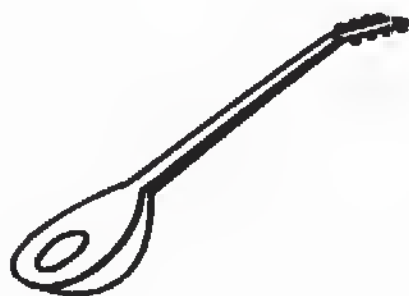
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :-

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਦਿਆ ਭੰਡਾਰ ਟ੍ਰਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਿਆ

ਕਰਤਾ:
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ



ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ:
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਦਿਆ ਭੰਡਾਰ ਟਰੱਸਟ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ਸਭ ਹਕ ਕਰਤਾ ਦੇ ਰਾਖਵੇ ਹਨ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : 1000 ਮਾਰਚ 1996
ਦੂਜੀ ਵਾਰ : 1000 ਅਗਸਤ 1999
ਤੀਜੀ ਵਾਰ : 1000 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004

ਭੇਟਾ : 100 ਰੁਪਏ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪਤਾ:

੧. ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ
ਗੁ: ਰਕਾਬ ਗੰਜ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - 110001
ਫੋਨ : 23719495, 23723821

੨. ਭਾਈ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ
ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੩. ਸਿੰਘ ਬਾਦਰਜ
ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੪. Jas Musical Limited
108-A, The Broadway,
South Hall, Middlesex,
UB1 1QF, U.K.

ਵਾਪਕ : ਗਿਆਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਦਿੱਲੀ

ਸੂਚੀ-ਪੜ੍ਹ

	ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜਾਣਕਾਰੀ	੧
	ਅਲੰਕਾਰ ਤੇ ਪਲਟੇ	੬
੧	ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ	੭
੨	ਰਾਗ ਆਸਾ	੧੧
੩	ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ	੧੫
੪	ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ	੧੯
੫	ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ (ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨੀ)	੨੪
੬	ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ	੨੮
੭	ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪ	੩੩
੮	ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ	੩੮
੯	ਰਾਗ ਬਿਹਾਰਾ	੪੨
੧੦	ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ	੪੬
੧੧	ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ	੫੦
੧੨	ਰਾਗ ਹਮੀਰ	੫੬
੧੩	ਰਾਗ ਛਾਇਆਨਟ	੬੧
੧੪	ਰਾਗ ਦੇਸ	੬੫

੧੫	ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ	੭੦
੧੬	ਰਾਗ ਕਾਫੀ	੭੫
੧੭	ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ	੮੦
੧੮	ਰਾਗ ਬਾਰੋਸ਼ੀ	੮੪
੧੯	ਰਾਗ ਮਾਲਕੌਸ	੮੮
੨੦	ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ	੯੩
੨੧	ਰਾਗ ਬਹਾਰਾ	੯੭
੨੨	ਰਾਗ ਬਸੰਤ	੧੦੧
੨੩	ਰਾਗ ਮਲਾਰ	੧੦੬
੨੪	ਰਾਗ ਦੇਵਰੀਧਾਰੀ	੧੧੧
੨੫	ਰਾਗ ਜੈਨਪੁਰੀ	੧੧੬
੨੬	ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ	੧੨੧
੨੭	ਰਾਗ ਭੈਰਉ	੧੨੬
੨੮	ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ	੧੩੧
੨੯	ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ	੧੩੫
੩੦	ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ	੧੩੯
੩੧	ਰਾਗ ਟੋਡੀ	੧੪੪

ਮੁਖ-ਬੰਧ

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੀ ਕੋਮਲ ਹੁਨਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਗੀਤ ਇਕ ਐਸੀ ਕਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਸੀ, ਪਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੁਰ-ਲਿਪੀ (ਨੋਟੇਸ਼ਨ) ਦਾ ਇਕ ਐਸਾ ਤਰੀਕਾ ਈਜਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਗਾਉਣਾ (ਕੀਰਤਨ) ਸਿੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਹੋ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਸਿੱਖਣ-ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਰੀਤਾਂ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਠਾਟ ਪੱਧਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਤੇ ਹੌਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਕਉਣ ਹਨ:- ਡਾ: ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪੈਂਟਲ (ਦਿੱਲੀ), ਡਾ: ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਪਟਿਆਲਾ), ਪ੍ਰਿੰ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਲਖਨਊ), ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ: ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਨਿਯੂਯਾਰਕ), ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਗਿ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਪ੍ਰਵਾਨਾ' ਗਿ: ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁਰਜੀਤ, ਸੋਹਲ ਸਾਹਬ (ਯੂ.ਕੇ.) ਇਤਿਆਦਿ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕੁਝ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ' ਇਕ ਐਸੀ ਸੰਗੀਤ ਪੁਸਤਕ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਾਓ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ-ਬੱਚੀਆਂ ਛੇਤੀ ਸ਼ਬਦ-ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਸਕਣ। ਸੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ "ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਿਆ" ਨਾਮ ਦੀ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਛਪਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ-ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ, ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ (ਵਾਜੇ) ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਲੰਕਾਰ-ਪਲਟੇ ਲਿੱਖੇ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਹਰੇਕ ਰਾਗ ਦਾ ਠਾਟ, ਜਾਤੀ, ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ, ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ, ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਖੋ-ਵਖ ਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਰਲ ਤੇ ਮਨੋਹਰ ਸ਼ਬਦ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਨ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

ਦਾਸ:
ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ

ਗੁ: ਰਕਾਬ ਰਾਜ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110001

10 - 2 - 1996

ਧੰਨਵਾਦ !

ਕੋਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) ਦੇ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਸੇਨਫ੍ਰਾਂਸਿਸਕੋ, ਸੇਨੋਜ਼ੋ ਅਤੇ ਫਰੀਮੋਂਟ ਆਦਿ ਐਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਚੋਖੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਫਰੀਮੋਂਟ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਬਹੁਤ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਹੈਡ ਰ੍ਹੱਬੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਗੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹਨ, ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਪਿਆਰ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਾਉਣਾ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਸੋ, ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਫਰੀਮੋਂਟ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਜੋ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਦਾਸ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਸਾਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਤਾਲ-ਠੇਕੇ

ਤਾਲ-ਦਾਦਰਾ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੬)

ਤਾਲੀ	x				੦		
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਪਿੰ	ਧਾ		ਧਾ	ਤਿੰ	ਤਾ

ਦਾਈ-ਤਾਲ ਜਾਂ ਰੂਪਕ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੭)

ਤਾਲੀ	x				੧		੨		
ਠੇਕਾ	ਤੀ	ਤੀ	ਤਕ		ਧੀਂ	ਧੀਂ	ਧਾ	ਧਾ	
ਠੇਕਾ	ਤੀ	ਤੀ	ਨਾ		ਧੀਂ	ਨਾਨਾ	ਧੀਂ	ਨਾਨਾ	

ਤਾਲ-ਕਹਿਰਵਾ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੮)

ਤਾਲੀ	x				੦				
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਧਾਗੇ	ਧੀਂ	ਤਾ	ਤਾ	ਤਾਗੇ	ਤਿੰ	ਤਾ	

ਤਾਲ-ਸੂਲਫਾਕ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੧੦)

ਤਾਲੀ	x			੦		੨		੩		੦	
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਤਿਟਕਿਟ	ਪਿੰ	ਨਾ	ਕੱਤ	ਤੀ	ਧਾ	ਧਾ	ਤਿੰ	ਨਾ	

ਝਪ-ਤਾਲ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੧੦)

ਤਾਲੀ	x			੨		੦		੩			
ਠੇਕਾ	ਧੀਂ	ਨਗ	ਧੀਂ	ਧੀ	ਨਗ	ਤੀ	ਨਗ	ਧੀ	ਧੀਂ	ਨਗ	

ਇਕਤਾਲਾ ਜਾਂ ਯੱਕਾ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੧੨)

ਤਾਲੀ	x			੦		੨		੦		੩		੪	
ਠੇਕਾ	ਧੀਂ	ਧੀਂ	ਧਾਗੇ ਤਿਟਕਿਟ	ਤੀ	ਨਾ	ਤੀ	ਤੀ	ਧਾਗੇ ਤਿਟਕਿਟ	ਧੀਂ	ਨਾ			
ਠੇਕਾ	ਧੀਂ	ਧੀਂ	ਧਾਗੇ ਤਿਟਕਿਟ	ਤੂ	ਨਾ	ਕੱਤ	ਤਾ	ਧਾਗੇ ਤਿਟਕਿਟ	ਧੀਂ	ਧਾਧਾ			

ਤਾਲ-ਚੰਚਲ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੧੪)

ਤਾਲੀ	x			੨		੦		੩					
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਧੀਂ	s	ਧਾ	ਗੇ	ਤੀ	s	ਤਾ	ਤੀ	s	ਧਾ	ਗੇ	ਧੀਂ s
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਧੀਂ	s	ਧਾ	ਧਾ	ਤੀ	s	ਤਾ	ਤੀ	s	ਧਾ	ਧਾ	ਧੀਂ s

ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੧੬)

ਤਾਲੀ	x			੨		੦		੩					
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਪਿੰ	ਪਿੰ	ਧਾ	ਧਾ	ਪਿੰ	ਪਿੰ	ਧਾ	ਤਿੰ	ਤਿੰ	ਤਾ	ਤਾ	ਪਿੰ ਪਿੰ ਧਾ

ਛੋਟੀ-ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮਾਤ੍ਰੇ-੧੬)

ਤਾਲੀ	x			੨		੦		੩					
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਯਿੰ	s	ਧਾ	ਯਿੰ	s	ਤਾ	ਤਾ	ਯਿੰ	s	ਧਾ	ਧਾ	ਯਿੰ s ਧਾ

ਸੁਰ-ਲਿਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਤਿੰਨ ਸਪਤਕ ਸ਼ੁੱਧ-ਸੁਰ	ਮੰਦ੍ਰ-ਸਪਤਕ ਸ਼ ਰ ਗ ਮ ਪ ਧ ਨ	ਮੱਧ-ਸਪਤਕ ਸ ਰ ਗ ਮ ਪ ਧ ਨ	ਤਾਰ-ਸਪਤਕ ਸ ਰ ਗ ਮ ਪ ਧ ਨ
ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਤੇ ਤੀਵਰ ਮੱਧਮ	ਰੁ ਗੁ ਮੇ ਧੁ ਨੁ	ਰੁ ਗੁ ਮੇ ਧੁ ਨੁ	ਰੁ ਗੁ ਮੇ ਧੁ ਨੁ

ਪ - - - | ਪਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤਿੰਨ ਡੈਸ਼ ਹਨ, ਇੰਜ ਪਾ ਦੇ ਚਾਰ ਮਾਤਰੇ ਹੋਏ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਰੇ s s s | ਜਿੰਨੇ ਡੈਸ਼ ਕਿਸੇ ਸੁਰ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ ਹੇਠਲਾ ਅੱਖਰ ਉਤਨੇ ਮਾਤਰੇ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

x ੦ ੧. ੨. ੩. | ਜੇੜੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਮ x (ਗੁਰ) ਜਿਥੋਂ ਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ, ੦ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਇਕ
ਦੇ ਤਿੰਨ ਤਾਲੀਆਂ ਹਨ।

* * ਸ - | ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਮਾਤਰੇ ਚੁਪ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਮਾਤਰੇ ਕੇਵਲ
* * * * | ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ ਲਈ, ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰੂਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੁਗੁ - ਗੁਮ. | ਉਤਲੀ ਸੁਰ ਛੋਹ ਕੇ ਹੇਠਲੀ ਸੁਰ ਵਜਾਓ ਜਾਂ ਗਾਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਣ ਆਖਦੇ ਹਨ,
ਕਣ ਮਾਤਰੇ ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਮ) (ਸ) | ਉਤਲੀ ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਸੁਰ ਨਾਲ ਵਜਾਓ, ਪਮਗਮ ਜਾਂ ਰਸਨਸ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ
ਨਾਲ ਵਜਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ 'ਗਮਕ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਧਪ,ਮ ਪਮ,ਗ- | ਇਕ ਮਾਤਰੇ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਭਾਵ, ਅੱਧੇ ਮਾਤਰੇ ਵਿਚ 'ਧਪ' ਤੇ
ਅੱਧੇ ਵਿਚ ਮ. ਅੱਗੇ ਮਾ ਜਾਂ ਗਾ ਜਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਹੋਵੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਲਾਓ। ਇਸ ਦਾ
ਰੂਪ ਇੰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਧਪ,ਮ ਜਾਂ ਪਮ,ਗ-

ਗ - ਸ. ਨ - ਪ | ਇਸ ਨੂੰ ਮੀਂਡ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ, ਗਾ ਤੋਂ ਸਾ ਤੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਆਵਾਜ਼ ਇੰਜ ਲਾਓ
ਜੋ ਆਵਾਜ਼ ਟੁੱਟੇ ਨਾ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਸੁਰ ਦਾ ਅੰਸ ਭੀ ਨਾਲ ਆਵੇ। ਉਂਜ ਇਸ
ਨੂੰ ਉਸਤਾਦ ਤੋਂ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜਾਣਕਾਰੀ

- ਨਾਦ - ਸ਼ਬਦ, ਆਵਾਜ਼ ਜਾਂ ਧੁਨੀ। ਇਸ ਦੇ ਵੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ-ਆਹਤ ਨਾਦ ਤੇ ਅਨਾਹਤ ਨਾਦ।
- ਆਹਤ ਨਾਦ - ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਜੋ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਗੜ ਜਾਂ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦੇਵੇ।
- ਅਨਾਹਤ ਨਾਦ - ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਜੋ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਉਂਗਲਾਂ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂ-ਸ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ।
- ਸੰਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਆਹਤ ਨਾਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭੇਦ ਲਿਖੇ ਹਨ-ਰੂਪ ਭੇਦ, ਜਾਤੀ ਭੇਦ ਤੇ ਸਥਾਨ ਭੇਦ।
- ਰੂਪ ਭੇਦ - ਇਕ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੌਲੀ ਜਾਂ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦੂਰ ਤਕ ਪੁਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਵ ਹੌਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਹੀ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਰ ਤਕ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਰੂਪ ਭੇਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ਜਾਤੀ ਭੇਦ - ਇਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸਿਤਾਰ, ਦਿਲਰੁਬਾ, ਸਾਰੰਗੀ, ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀ ਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਜਾਤੀ-ਭੇਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ਸਥਾਨ ਭੇਦ - ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਮੰਦ੍ਰ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਜਾਂ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਤੋਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਅੰਦੋਲਨ (ਕੰਪਨ ਸੰਖਿਆ) ਘਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਉਤਨੀ ਹੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿਤਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਸੰਖਿਆ ਵਧ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਉਤਨੀ ਹੀ ਉੱਚੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਭੇਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ਸੁਰਤੀ - ਉਹ ਸੂਖਮ ਤੇ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਜੋ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੇ ਬਹੁਤ ਘਟ ਠਹਿਰਾਉ ਹੋਵੇ। ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਬਾਈ ਸੁਰਤੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਣਾ ਜਾਂ ਸਾਰੰਗੀ ਸਾਜ਼ ਤੇ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਸੁਰ -** ਉਹ ਮਨੋਹਰ ਆਵਾਜ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਕੰਮ ਆਵੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਤੀਆਂ ਉਤੇ ਹੀ ਸੱਤ ਸੁਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਵ ਗਾਉਣ ਜਾਂ ਵਜਾਉਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਕੁਝ ਦੋਰ ਠਹਿਰਨ ਨਾਲ ਸੁਰਤੀ ਹੀ ਸੁਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹੋ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ।
- ਸਪਤਕ -** ਸਾ, ਰੇ, ਗਾ, ਮਾ, ਪਾ, ਧਾ ਤੇ ਨੀ-ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤੇ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਪਤਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭੇਦ ਹਨ-ਮੰਦ੍ਰ ਸਪਤਕ, ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਤੇ ਤਾਰ ਸਪਤਕ।
- ਮੰਦ੍ਰ ਸਪਤਕ -** ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਹੇਠਲਾ ਸਪਤਕ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਆਵਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਹੌਲਾ, ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਧੀਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਿੰਦੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਆਦਿ। ਆਵਾਜ਼ ਸੁਰੀਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਇਕ ਇਸੇ ਸਪਤਕ ਤੇ ਸੁਰ-ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- ਮੱਧ ਸਪਤਕ -** ਇਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਤੇ ਨਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਆਮ ਗਲ-ਬਾਦ ਇਸੇ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਗੀਤਮਈ ਤਰਜ਼ਾਂ (ਟਿਯੂਨਾਂ) ਇਸੇ ਸਪਤਕ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਤੇ ਬਿੰਦੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
- ਤਾਰ ਸਪਤਕ -** ਇਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ (ਤੇਜ਼) ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਦੁਗਣੀ ਉੱਚੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਤਾਲੂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਰ ਦੇ ਸਾਜ਼ ਇਸੇ ਸਪਤਕ ਤੇ ਸੁਰ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਉਤੇ ਬਿੰਦੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸ ਰ ਗ ਆਦਿ।
- ਅਚਲ ਸੁਰ -** ਜੋ ਸੁਰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਭਾਵ ਉੱਚਾ-ਨੀਵਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਚਲ ਸੁਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਸੇ ਸੁਰ ਕੇਵਲ ਦੋ ਹਨ, ਸਾ ਤੇ ਪਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜਜ ਤੇ ਪੰਚਮ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ਚਲ ਸੁਰ -** ਉਹ ਸੁਰ ਜੋ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਦਲੇ (ਹਿਲੇ) ਅਥਵਾ ਚੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਉਤਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਚਲ ਸੁਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਸੇ ਪੰਜ ਸੁਰ ਹਨ-ਰਿਖਭ, ਗੰਧਾਰ, ਧੈਵਤ ਤੇ ਨਿਖਾਦ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਵਾਜ਼ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਹ ਸ਼ੁੱਧ (ਤੀਵਰ) ਤੋਂ ਕੋਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਧਮ ਸੁਰ ਉਤਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਾਕੀ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਰੁ ਗੁ ਧੁ ਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਮਲ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਛੋਟੀ ਲਕੀਰ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਮੱਧਮ ਤੀਵਰ ਦੇ ਉਤੇ ਇੰਜ (ਮੇ) ਖੜੀ ਡੰਡੀ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਚੱਲ-ਅਚਲ ਕੁੱਲ ਬਾਰਾਂ ਸੁਰ ਐਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨੁਟੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਂਜ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

- ਵਾਦੀ ਸੁਰ -** ਇਹ ਰਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੁਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝੋ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜਵਿਚ ਰਾਜੇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਹਰ ਰਾਗ ਵਿਚ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
- ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ -** ਜਿਹੜਾ ਰਾਗ ਵਿਚ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਲਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਗ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਦਰਜਾ ਵਜੀਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝੋ।
- ਇਹ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਦਾ ਸੰਵਾਦ ਸੁਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ- ਸ ਮ, ਸ ਪ, ਰ ਪ, ਰ ਧ, ਗ ਧ ਜਾਂ ਗ ਨ ਇਹੋ ਸੁਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਅਨੁਵਾਦੀ -** ਰਾਗ ਵਿਚ ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਅਨੁਵਾਦੀ ਸੁਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਰਾਗ ਦਾ ਰੂਪ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਮਝੋ।
- ਵਿਵਾਦੀ -** ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਰਾਗ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਬਿਗੜੇ। ਭਾਵ ਰਾਗ ਦਾ ਰੂਪ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਰਜਤ ਸੁਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸੱਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੁਰ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਗ੍ਰਹਿ, ਅੰਸ, ਨਿਆਸ, ਅਪਨਿਆਸ ਆਦਿ। ਪਰ ਅਜ ਕਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
- ਪੂਰਵਾਂਗ-ਉਤਾਂਗ -** ਪੂਰਬ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਹਿਲਾ। ਭਾਵ ਇਕੋ ਸਪਤਕ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾ, ਰੇ, ਗਾ, ਮਾ, ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪਾ, ਧਾ, ਨੀ, ਸਾ, ਇਹ ਦੂਜਾ ਭਾਗ। ਇੰਜ ਖੜਜ ਤੋਂ ਮੱਧਮ ਤਕ ਪੂਰਵਾਂਗ ਤੇ ਪੰਚਮ ਤੋਂ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਦੇ ਖੜਜ ਤਕ ਨੂੰ ਉਤਾਂਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ਪੂਰਵਾਂਗ ਵਾਦੀ -** ਜਿਸ ਰਾਗ ਦਾ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਪਹਿਲੇ ਹਿਸੇ ਚੋਂ ਹੋਵੇ ਉਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਪੂਰਵਾਂਗ ਵਾਦੀ ਜਾਂ ਪੂਰਵਾਂਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਰਾਗ ਦਰਬਾਰੀ, ਪੂਰੀਆ, ਮੀਆਂ-ਮਲਾਰ ਆਦਿ।
- ਉਤਾਂਗ ਵਾਦੀ -** ਜਿਸ ਰਾਗ ਦਾ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਦੂਜੇ ਹਿਸੇ ਵਿਚੋਂ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਾਂਗ ਵਾਦੀ ਜਾਂ ਉਤਾਂਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਰਾਗ ਬਹਾਰ, ਅਡਾਨਾ, ਸੋਹਨੀ ਆਦਿ। ਉਂਜ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪੂਰਵਾਂਗ ਵਾਦੀ ਰਾਗ ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤੀਂ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤਕ ਗਾਏ-ਵਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਤਾਂਗ ਵਾਦੀ ਰਾਗ, ਰਾਤੀਂ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤਕ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਠਾਠ -** ਜਿਵੇਂ ਸੁਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰ ਅਤੇ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਸਪਤਕ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਮਲ-ਤੀਵਰ

ਮਿਲ ਕੇ ਬਾਰਾਂ ਸੁਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਤਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਠਾਠ ਅਤੇ ਠਾਠ ਤੋਂ ਅਗੋਂ ਰਾਗ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਠਾਠ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

੧. ਠਾਠ ਵਿਚ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਠਾਠ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
੨. ਠਾਠ ਵਿਚ ਸਾ, ਰੇ, ਗਾ, ਮਾ, ਪਾ, ਧਾ, ਨੀ, ਸੱਤੇ ਸੁਰ ਨੰਬਰਵਾਰ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਭਾਵ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਕਰਮਵਾਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੋ ਨਾਮ ਦੇ ਦੋ ਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।
੩. ਠਾਠ ਵਿਚ ਆਰੋਹ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਤੇ ਸੁਰ ਸਾ ਤੋਂ ਨੀ ਤਕ ਨੰਬਰਵਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਲਈ ਠਾਠ ਵਿਚ ਅਵਰੋਹ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਹਾਂ, ਰਾਗ ਵਿਚ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ੩੬ ਠਾਠ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦਸ ਠਾਠ ਐਸੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਗ-ਭਗ ਸਾਰੇ ਰਾਗ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਸ ਠਾਠ ਇਹ ਹਨ- ੧. ਬਿਲਾਵਲ, ੨. ਕਲਿਆਨ, ੩. ਖਮਾਜ, ੪. ਕਾਫੀ, ੫. ਆਸਾਵਰੀ, ੬. ਭੈਰਵੀ, ੭. ਟੋਡੀ, ੮. ਭੈਰਉ, ੯. ਪੂਰਵੀ ਤੇ ੧੦. ਮਾਰਵਾ।

ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ - ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਚੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਉਤਰਾਈ। ਭਾਵ ਜਦੋਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਦੇ ਖੜਜ ਤੋਂ ਰੇ, ਗਾ, ਮਾ, ਪਾ, ਧਾ, ਨੀ ਸੁਰ ਗਾਉਂਦਾ-ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰੋਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਦੇ ਖੜਜ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਰੋਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਰਾਗ - ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਉਣ-ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਉਹ ਮਧੁਰ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਰਚਨਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ, ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ, ਅਨਵਾਦੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਗਮਕ, ਮੀਂਡ ਆਦਿ ਹੋਣ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ। ਉਂਜ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਠਾਠ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰਾਗ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਠਾਠ (ਮੇਲ) ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਗ ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟੇ-ਘਟ ਪੰਜ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਮਾਰਗ ਰਾਗ, ਦੇਸੀ ਰਾਗ, ਸੰਧੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਗ, ਜਨਕ-ਜਨਯ ਰਾਗ, ਛਾਇਆ ਲਗ ਰਾਗ ਆਦਿ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਥੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬਾਰੀਕ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਜਾਤੀ - ਰਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੁਖੀ ਜਾਤਾਂ ਹਨ-ਓਡਵ, ਖਾਡਵ ਤੇ ਸੰਪੂਰਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਅਗੋਂ ਦੋ ਦੋ ਜਾਤਾਂ ਹੋਰ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਜ ਕੁਲ ਨੌਂ ਜਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਰਾਗ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਓਡਵ ਜਾਤੀ - ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸੁਰ ਲਗਦੇ ਹੋਣ।

ਖਾਡਵ ਜਾਤੀ - ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਛੇ ਸੁਰ ਲੱਗਣ।

ਸੰਪੂਰਣ ਜਾਤੀ - ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਸੱਤੇ ਸੁਰ ਲੱਗਣ। ਅਗੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਜ ਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਛੇ ਸੁਰ ਲੱਗਣ ਉਹ ਓਡਵ-ਖਾਡਵ ਜਾਤੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਪੰਜ, ਆਣ ਵੇਲੇ ਸੱਤ ਉਹ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਜਾਤਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਖਾਡਵ-ਖਾਡਵ, ਖਾਡਵ-ਓਡਵ, ਖਾਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ ਆਦਿ।

ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਥੇ ਲਿਖ ਦਿਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਗਾਉਣ-ਵਜਾਉਣ ਵੇਲੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਤੇ ਬਾਰੀਕ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰਹੇ। ਆਸ ਹੈ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ।

ਅਲੰਕਾਰ-ਪਲਟੇ

ਕੀਰਤਨ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਗ ਦੀਆਂ ਤਾਲ-ਬੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਲੰਕਾਰ-ਪਲਟੇ, (ਸਰਗਮਾਂ) ਨੂੰ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਉੱਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠਵੀਂ ਲਯ ਵਿਚ ਵਜਾਉਣ। ਇੰਜ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ (ਗਲਾ) ਬਾਜੇ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਰੀਤ (ਟਿਯੂਨ) ਕੰਠ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੇਸੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੧. ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਸ਼

ਸ਼ ਨੀ ਧਾ ਪਾ ਮਾ ਗਾ ਰੇ ਸਾ

੨. ਸਰ ਗ, ਰਗ ਮ, ਗਮ ਪ, ਮਪ ਧ, ਪਧ ਨ, ਧਨ ਸ਼,

ਸ਼ਨ ਧ, ਨਧ ਪ, ਧਪ ਮ, ਪਮ ਗ, ਮਗ ਰ, ਗਰ ਸ਼।

੩. ਸਰ ਸਰ ਗ, ਰਗ ਰਗ ਮ, ਗਮ ਗਮ ਪ, ਮਪ ਮਪ ਧ, ਪਧ ਪਧ ਨ, ਧਨ ਧਨ ਸ਼,

ਸ਼ਨ ਸ਼ਨ ਧ, ਨਧ ਨਧ ਪ, ਧਪ ਧਪ ਮ, ਪਮ ਪਮ ਗ, ਮਗ ਮਗ ਰ, ਗਰ ਗਰ ਸ਼।

੪. ਸਰ ਗਮ, ਰਗ ਮਪ, ਗਮ ਪਧ, ਮਪ ਧਨ, ਪਧ ਨਸ਼, ਸ਼ਨ ਧਪ, ਨਧ ਪਮ, ਧਪ ਮਗ, ਪਮ ਗਰ, ਮਗ ਰਸ਼।

੫. ਸਰ ਗਰ, ਰਗ ਮਗ, ਗਮ ਪਮ, ਮਪ ਧਪ, ਪਧ ਨਧ, ਧਨ ਸ਼ਨ, ਨਸ਼ ਰਸ਼,

ਸ਼ਨ ਧਨ, ਨਧ ਪਧ, ਧਪ ਮਪ, ਪਮ ਗਮ, ਮਗ ਰਗ, ਗਰ ਸਰ, ਰਸ਼ ਨਸ਼।

੬. ਸਨ ਰਸ, ਗਰ ਮਗ, ਪਮ ਧਪ, ਨਧ ਸ਼ਨ, ਰਸ਼ ਗਰ, ਸ਼ਨ ਰਸ਼, ਨਧ ਸ਼ਨ, ਧਪ ਨਧ, ਪਮ ਧਪ, ਮਗ ਪਮ, ਗਰ ਮਗ, ਰਸ਼ ਗਰ।

ਨੋਟ:- ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਗਮਾਂ ਨੂੰ ਕੰਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਚਾਰ ਮਾਤ੍ਰੇ ਦਾ ਕਹਿਰਵਾ (ਠੇਕਾ) ਜੋੜੀ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਜਵਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਸੁਰ-ਤਾਲ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਰ-ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਲਯ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਸ਼ਬਦ-ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰ-ਲਿਪੀ ਅਨੁਸਾਰ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਗਾਓ।

ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ

ਇਹ ਬਿਲਾਵਲ ਠਾਟ ਦਾ ਹੀ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੌਪੁਰਣ-ਸੌਪੁਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਮੱਧਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਕੋਮਲ ਨਿਖਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਅਲਹੀਯਾ ਬਿਲਾਵਲ' ਭੀ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਗ, ਰ ਗ, ਪ ਲ ਧ, ਨ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨ ਧ ਪ, ਧਨੁਧਪ-ਮਗ, ਮ ਰ ਸ।

੧. ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਂਤਿ ਪਾਈ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੇ॥ ਸੁਖ ਉਪਜੇ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਤਾਪ ਪਾਪ ਸੰਤਾਪ ਬਿਨਾਸੇ॥ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਕਿਲ ਵਿਖ ਸਭ ਨਾਸੇ॥੧॥

ਅਨਦੁ ਕਰਹੁ ਮਿਲਿ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ॥ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕਿ ਮੇਰੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ॥੨॥

(ਬਿਲਾਵਲ ਮ:ਪ, ਪੰਨਾ ੮੦੬)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	×	੨
- ਗ ਰ ਮ	ਗ ਰ ਸ ਸ	ਪ ਪ ਗਰ ਗ	ਮ ਪ ਮ ਗ
ੜ ਸਾਂ ਤ ਪਾ	ਈ ੜ ਗੁ ਰ	ਸ ਤ ਗੁਲ ਰ	ਪੂ ੜ ਰੈ ੜ
- ਪ ਪ ਧ	ਪਧ ਨਸ ਧ ਪ	ਗ ਮ ਰ ਗ	ਮ ਪ ਮ ਗ
ੜ ਸੁਖ ਉ ਪ	ਜੇਲ ੜ ਵਾ ਜੇ	ਅ ਨ ਹ ਦ	ਤੂ ੜ ਰੈ ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਪ ਪ	ਨ ਧ ਨ -	ਸ - ਸ ਸ	ਸ ਰ ਸ -
ਤਾ ਪ ਪਾ	ੜ ਪ ਸੰ ੜ	ਤਾਂ ੜ ਪ ਬਿ	ਨਾ ੜ ਸੇ ੜ
- ਸ ਨ ਸ	ਧ ਨ ਸ ਰ	ਨ ਸ ਨ ਸ	ਧ ਨੁ ਧ ਪ
ੜ ਹਰਿ ਸਿ ਮ	ਰ ਤ ਕਿ ਲ	ਵਿ ਖ ਸ ਭ	ਨਾ ੜ ਸੇ ੜ

ਸਾਂਤਿਪਾਈ..... ਬਾਕੀ ਤਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹਮ ਤੇ ਬਿਗਰੀ॥

ਸੀਲੁ ਧਰਮੁ ਜਪੁ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਨੀ ਹਉ ਅਭਿਮਾਨ ਟੇਢ ਪਗਰੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਅਮਰ ਜਾਨਿ ਸੰਚੀ ਇਹ ਕਾਇਆ ਇਹ ਮਿਥਿਆ ਕਾਚੀ ਗਗਰੀ॥

ਜਿਨਹਿ ਨਿਵਾਜਿ ਸਾਜਿ ਹਮ ਕੀਏ ਤਿਸਹਿ ਬਿਸਾਰਿ ਅਵਰ ਲਗਰੀ॥੨॥

ਸੰਧਿਕ ਤੋਹਿ ਸਾਧ ਨਹੀ ਕਹੀਅਉ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਤੁਮਰੀ ਪਗਰੀ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਹ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨੀਅਹੁ ਮਤ ਘਾਲਹੁ ਜਮ ਕੀ ਖਬਰੀ॥੩॥

(ਬਿਲਾਵਲੁ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੮੫੬)

ਅਸਥਾਈ

੩	x	2	0
ਪ - ਨਧ ਨ	ਸ - ਸ ਨ	ਸ ਰ ਸ ਨ	ਧ ਪ ਮਗ ਮਰ
ਰਾ ਽ ਖਲ ਲੇ	ਹੁ ਽ ਹ ਮ	ਤੇ ਽ ਬਿ ਗ	ਰੀ ਽ ਲ ਲ
ਗ ਮ ਪ .ਗ	ਮ ਗ ਮ ਰ	ਗਪ ਧਨੁ ਧ ਪ	ਮ ਗ ਮ ਰ
ਸੀ ਽ ਲ ਧ	ਰ ਮ ਜ ਪ	ਭਲ ਗਲ ਤ ਨ	ਕੀ ਽ ਨੀ ਽
ਸ - ਗੁ ਗ	ਮ ਰ ਗ ਮ	ਪ ਪ ਧੋ ਨ	ਸਰੰ ਸਨ ਧਪ ਮਗ
ਹਉ ਽ ਅ ਭਿ	ਮ ਽ ਨ ਟੇ	਽ ਢ ਪ ਗ	ਰੀਲ ਲ ਲ ਲ

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਪ ਨਧ ਨ	ਸ ਸ ਸ -	ਸ ਗਰੰ ਗ ਮ	ਗ ਰ ਸ -
ਅ ਮ ਰਲ ਜਾ	਽ ਨ ਸੰ ਽	ਚੀ ਲ ਇ ਹ	ਕਾ ਽ ਇਆ ਽
ਧ ਪ ਗਮ ਰ	ਗ ਪ ਨਧ ਨ	ਸ ਸਰੰ ਸਨ ਧਪ	ਧਨੁ ਧਪ ਮਗ ਮਰ
ਇ ਹ ਮਿ ਬਿ	ਆ ਽ ਕਲ ਽	ਚੀ ਲ ਗਲ ਗਲ	ਰੀਲ ਲ ਲ ਲ

ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

੩ ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਤਾਲ-ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਭੂਲੇ ਮਾਰਗੁ ਜਿਨਹਿ ਬਤਾਇਆ॥ ਐਸਾ ਗੁਰੁ ਵਡਭਾਰੀ ਪਾਇਆ॥੧॥

ਸਿਮਰਿ ਮਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੇ॥ ਬਸਿ ਰਹੇ ਹਿਰਦੈ ਗੁਰ ਚਰਨ ਪਿਆਰੇ॥੨॥ ਰਹਾਉ॥

ਕਾਮਿ ਕੋਧਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰਿ ਕੀਨਾ ॥੨॥
 ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਤ ਜਨਮਿ ਫੁਨਿ ਮੂਆ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰਿ ਆਸ੍ਰਮੁ ਦੀਆ ॥੩॥
 ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਬੂਡਤ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੪॥
 (ਬਿਲਾਵਲੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੦੩)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o		
ਸ	ਸ	ਸਰ	ਸਨ	ਸ	ਸ	ਗਮ	ਪਧ	-ਹ	ਪਮੇ	ਪ	-
ਸਿਮ	ਰ	ਮਠ	ਨਾ	ਰਾ	ਮ	ਨਾ	ਮਠ	ਕੀਚ	ਤਾ	ਰੇ	ੜ
ਗਰ	ਰ	ਗ	ਗਮ	ਮਧ	ਪਪ	ਮਗ	ਮਗ	ਮਮ	ਰ	ਸ	-
ਬਸ	ਰ	ਹੇ	ਹਿਰ	ਦੈ	ਗੁਰ	ਚ	ਨਾ	ਕੀਪ	ਆ	ਰੇ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	-	ਨਧ	ਨ	ਨ	ਸ	ਸ	-ਨ	ਰਸ	ਸ	-
ਭੁ	ਲੇ	ੜ	ਮਾ	ਰ	ਗ	ਜਿ	ਨਹਿ	ੜਬ	ਤਾ	ਇਆ	ੜ
ਨ	ਧ	ਨ	ਸ	ਰ	ਰਰ	ਸਨ	ਸ	-	ਧਨੁ	ਧਪ	ਪਪ
ਐ	ਸਾ	ੜ	ਗੁ	ਰ	ਵਡ	ਭਾੜ	ਰੀ	ੜ	ਪਾੜ	ਇਆ	ਵਡ
ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	-	ਸਿਮਰ..... ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।					
ਭਾ	ਰੀ	ੜ	ਪਾ	ਇਆ	ੜ						

੪. ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਤਾਲ-ਸੂਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਕਵਨ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲਉ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ॥ ਪਲੁ ਪਲੁ ਨਿਮਖ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਪਨੇ ॥੧॥
 ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਕੇਨਿਤ ਧਿਆਵਉ ॥ ਕਵਨ ਸੁਮਤਿ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰੀਤ ਮੁਪਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਬਿਸਰੁ ਨ ਕਾਹੂ ਬੇਰੇ ॥੨॥
 (ਬਿਲਾਵਲੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੦੬)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
ਸ	ਸ	ਨ	ਪ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	-	ਮ
ਚ	ਰ	ਨ	ਕ	ਮ	ਲ	ਪ੍ਰ	ਭ	ੜ	ੜ
ਗ	ਰ	ਗ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ	-	-	-
ਕੇ	ੜ	ਨਿ	ਤ	ਧਿਆ	ੜ	ਵਉ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸ	ਸ	ਨ	ਨ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	-	-
ਕ	ਵ	ਨ	ਸੁ	ਮ	ਤ	ਜਿ	ਤ	ੜ	ੜ
ਗ	ਮ	ਗ	ਰ	ਗਪ	-	ਨ	ਧ	ਨ	-
ਪ੍ਰੀ	ੜ	ਤ	ਮ	ਪਾੜ	ੜ	ਵਉ	ੜ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਨ	ਨ	ਸ	-	ਸ	-	-	ਸ
ਕ	ਵ	ਨ	ਸੰ	ਜੇ	ੜ	ਗ	ੜ	ੜ	ਮਿ
ਧ	ਨ	ਸ	ਰ	ਸ	ਨ	ਸ	ਨ	-	ਪ
ਲਉ	ੜ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਅ	ਪ	ਨੇ	ੜ	ੜ	ੜ
ਗ	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਨੁ	ਧ	ਪ	-	ਪ
ਪ	ਲ	ਪ	ਲ	ਨਿ	ਮ	ਖ	ੜ	ੜ	ਸ
ਮ	-	ਗ	ਮ	ਰ	ਰ	ਸ	-	-	-
ਗ	ੜ	ਹ	ਰਿ	ਜ	ਪ	ਨੇ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ



ਰਾਗ ਆਸਾ

ਇਸ ਰਾਗ ਦਾ ਠਾਟ ਬਿਲਾਵਲ, ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਚੌਥਾ ਪਹਿਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੁੱਧ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗ ਹੈ।

ਆਰੋਹ- ਸ, ਰ, ਮ, ਪ, ਧ, ਸ'।

ਅਵਰੋਹ- ਸ' ਨ ਧ, ਪ ਮ, ਗ ਰ ਸ।

੧. ਰਾਗ ਆਸਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਿਸੁ ਨੀਚ ਕਉ ਕੋਈ ਨ ਜਾਨੈ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਉਹੁ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਮਾਨੈ॥੧॥
ਦਰਸਨ ਮਾਗਉ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੇ॥ ਤੁਮਰੀ ਸੇਵਾ ਕਉਨ ਕਉਨ ਨ ਤਾਰੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਜਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਕੋਈ॥ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਆ ਕੇ ਚਰਨ ਮਲਿ ਧੋਈ॥੨॥
ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਾਹੂ ਨ ਆਵਤ ਕਾਮ॥ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਾ ਕੋ ਜਪੀਐ ਨਾਮ॥੩॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਨ ਸੋਵਤ ਜਾਗੇ॥ ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਮੀਠੇ ਲਾਗੇ॥੪॥

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੬)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
ਗ	ਪ - ਪ ਪਧ	ਸ' ਸ' - ਰ	ਸਨ ਧਪ ਮਗ ਰਸ
ਰ ਰ ਮ ਮ	ਮਾ 's ਗਉ ss	ਦੇ ਇ s ਪਿ	ਆs ss ਰੇs ss
ਦ ਰ ਸ ਨ			
ਸ' ਸ' ਸ' ਰ	ਸ' ਨ ਧ ਪ	ਪ ਧ ਧ ਪ	ਮ ਗ ਰਗ ਰਸ
ਤੁ ਮ ਗੀ ਸੇ	ਵ s ਕਉ ਨ	ਕਉ s ਨ ਨ	ਤਾ s ਰੇs ss

ਅੰਤਰਾ

* ਪ ਪ ਪ	ਧ ਧ ਪ ਧ	ਸ' - ਸ' ਸ'	ਸ - ਸ' -
* ਜਿ ਸ ਨੀ	s ਚ ਕਉ s	ਕੇ s ਈ ਨ	ਜਾ s ਨੈ s
* ਧ ਸ' ਸ'	ਰ ਰ ਰ ਰ	ਸ' ਰ ਗ' ਰ	ਸ' ਨ ਧਪ ਮਗ
* ਨਾ ਮੰ ਜ	ਪ ਤ ਉ ਹੁ	ਚਹੁ s ਕੁੰ ਟ	ਮਾ s ਨੈs ss

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨. ਰਾਗ ਆਸਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਨਿਤ ਧਿਆਈ॥ ਸੰਗੀ ਸਾਬੀ ਸਗਲ ਤਰਾਈ॥੧॥
ਗੁਰੁ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਸਮੁਲੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਰੈ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕ ਮਾਰੈ॥੨॥

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨ ੩੯੪)

ਅਸਥਾਈ

੩	x				੨	੦			
ਗਰ ਗ ਰਸ ਸ	ਗ	ਰ	-	ਮ ਮ	ਪ - ਧ ਰ	ਸ ਨ ਧ ਪ			
ਗੁਰ ਮੇਰੈ	ਸੰ	ਭ	ਗ	ਸ	ਦਾ ਭ ਹੈ ਭ	ਨਾ ਭ ਲੇ ਭ			
ਮਗਰਗ ਰਸ ਸ	ਗ	ਰ	-	ਮ ਮ	ਪ - ਧ ਰ	ਸ ਨ ਧ ਪ			
ਗੁਰੁ ਮੇਰੈ	ਸੰ	ਭ	ਗ	ਸ	ਦਾ ਭ ਹੈ ਭ	ਨਾ ਭ ਲੇ ਭ			
ਪ ਧ ਪ ਨ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ ਗ ਰ ਮ	ਗ ਰ ਸ -			
ਸਿ ਮ ਰ ਸਿ	ਮ	ਰ	ਤਿ	ਸ	ਸ ਦਾ ਭ ਸ	ਮਾ ਭ ਲੇ ਭ			

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਪ ਪ ਧ	ਸ - ਸ ਸ	ਰ ਸ ਗ ਰ	ਸ ਨ ਧ ਪ
ਹ ਰਿ ਕਾ ਭ	ਨਾ ਭ ਮ ਰਿ	ਦੈ ਭ ਨਿ ਤ	ਧਿਆ ਭ ਈ ਭ
ਪ ਧ ਧ ਰ	ਸ ਨ ਧ ਪ	ਪ ਧ ਧ ਪ	ਮ ਗ ਰ ਸ
ਸੰ ਭ ਗੀ ਭ	ਸਾ ਭ ਥੀ ਭ	ਸ ਗ ਲ ਤ	ਰਾ ਭ ਈ ਭ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩. ਰਾਗ ਆਸਾ ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਦੂਜਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਹੀ॥
ਤੂੰ ਸਾਜਨੁ ਸੰਗੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਕਾਹੇ ਜੀਅ ਡਰਾਹੀ॥੧॥
ਤੁਮਰੀ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ॥
ਬੈਠਤ ਊਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਤੂੰ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੀ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਵਿਕਰਾਲਾ॥
ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਤੁਮਰੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ॥੨॥

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੩੭੯)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o		
ਸ	ਸ	-	ਰ	ਸ	ਸ	ਰ	ਮ	-	ਪ	ਧ	-
ਤੁਮ	ਰੀ	ਫ	ਓ	ਟ	ਤੁ	ਮਾ	ਰੀ	ਫ	ਆ	ਸਾ	ਫ
ਪਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰਸ	ਰ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ	-
ਤੁਮ	ਰੀ	ਫ	ਓ	ਟਫ	ਤੁ	ਮਾ	ਰੀ	ਫ	ਆ	ਸਾ	ਫ
ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਧ
ਬੈ	ਠ	ਤ	ਉ	ਠ	ਤ	ਸੋ	ਵ	ਤ	ਜਾ	ਗ	ਤ
ਸ	ਸ	ਰ	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	-
ਵਿਸ	ਰ	ਨਾ	ਹੀ	ਤੂੰ	ਫ	ਸਾ	ਸ	ਗਿ	ਰਾ	ਸਾ	ਫ
ਪਧ	ਪ	ਮ									
ਤੁਮ	ਰੀ	ਫ									

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਧ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਰ	ਗ	ਸ	ਸ	-
ਤੁਝ	ਬਿ	ਨ	ਅਵ	ਰ	ਨਾ	ਹੀ	ਮੈ	ਫ	ਦੁ	ਜਾ	ਫ
ਨ	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮਗ	ਮ	ਪ	-	-	-	-
ਤੂੰ	ਫ	ਮੈ	ਰੈ	ਮ	ਨਾ	ਮਾ	ਰੀ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ
ਸ	-	ਰ	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	-
ਤੂੰ	ਫ	ਸਾ	ਜ	ਨ	ਸੰ	ਰੀ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਮੈ	ਰਾ	ਫ
ਪਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-	-	-	-
ਕਾਫ	ਹੈ	ਫ	ਜੀ	ਅ	ਡ	ਰਾ	ਰੀ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪. ਰਾਗ ਅਸਾ ਤਾਲ ਸੂਲਛਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਦੂਖ ਘਨੇ ਜਬ ਹੋਤੇ ਦੂਰਿ॥ ਅਬ ਮਸਲਤਿ ਮੋਹਿ ਮਿਲੀ ਹਦੂਰਿ॥੧॥
 ਚੁਕਾ ਨਿਹੋਰਾ ਸਖੀ ਸਹੋਰੀ॥ ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਗੁਰਿ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਮੇਰੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਨਿਕਟਿ ਆਨ ਪ੍ਰਿਅ ਸੇਜ ਧਰੀ॥ ਕਾਣਿ ਕਢਨ ਤੇ ਛੁਟ ਪਰੀ॥੨॥

ਮੰਦਰਿ ਮੇਰੈ ਸਬਦਿ ਉਜਾਰਾ॥ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ॥੩॥

ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਮੈ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ਬਿਰੁ ਸੁਹਾਗੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਪਾਇਆ॥੪॥

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੈਨਾ ੩੮੪)

ਅਸਥਾਈ

x		o		੨		੩		o	
ਸ	ਸ	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਪ	-	-	ਧ
ਚੁ	ਕਾ	ੜ	ਨਿ	ਹੋ	ੜ	ਰਾ	ੜ	ੜ	ੜ
ਨ	ਨ	ਸ'	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ	-	-	-
ਸ	ਖੀ	ੜ	ਸ	ਹੋ	ੜ	ਰੀ	ੜ	ੜ	ੜ
ਪ	ਧ	ਧ	ਧ	ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	ਮ	ਮ
ਭ	ਰ	ਮ	ਗ	ਦਿਆ	ੜ	ੜ	ੜ	ਗੁ	ਰ
ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਗ	ਗ	ਰ	-	-
ਪਿ	ਰ	ਸੰ	ਗ	ਮੇ	ੜ	ਰੀ	ੜ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	-	ਧ	ਧ	ਸ'	-	ਸ'	ਸ'	-	-
ਦੁ	ੜ	ਖ	ਘ	ਨੋ	ੜ	ਜ	ਬ	ੜ	ੜ
ਸ'	-	ਰ'	-	ਸ'	ਰ'	ਗ'	ਰ'	ਸ'	-
ਹੋ	ੜ	ਤੋ	ੜ	ਦੁ	ੜ	ਰ	ੜ	ੜ	ੜ
ਰ'	ਗ'	ਗ'	ਗ'	ਰ	ਗ'	ਰ	ਸ'	-	-
ਅ	ਬ	ਮ	ਸ	ਲ	ਤ	ਮੋ	ਹਿ	ੜ	ੜ
ਨ	ਨ	ਸ'	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ	-	-	-
ਮਿ	ਲੀ	ੜ	ਹ	ਦੁ	ੜ	ਰ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਨੋਟ :- ਇਹ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟਿਯੂਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸ਼ਬਦ ਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ

ਇਹ ਕਲਿਆਨ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਧੈਵਤ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਮੱਧਮ-ਨਿਖਾਦ ਵਰਜਿਤ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ-ਸ, ਰ, ਗ, ਪ, ਧ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ-ਸ, ਧ, ਪ, ਗ, ਰ, ਸ।

੧. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਮੇਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੁ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਆਨ ਨ ਕੋਈ ਸਮਰਥੁ ਤੇਰੀ ਆਸ ਤੇਰਾ ਮਨਿ ਤਾਣੁ॥

ਸਰਬ ਘਟਾ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਹਿਰਣੁ ਖਾਣੁ॥੧॥

ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਚਤੁਰਾਈ ਸੋਭਾ ਰੂਪੁ ਰੰਗੁ ਧਨ ਮਾਣੁ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਲਿਆਣੁ॥੨॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੩)

ਅਸਥਾਈ

੨	ਗ	ਰ	ਗ	ਪ	੦	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ	੩	ਸ	ਧ	ਸ	ਰ	x	ਗ	-	-	ਗ
ਪ੍ਰ	ਭ	ਮੇ	ਰਾ		ਅੰ	ੜ	ਤ	ਰ		ਜਾ	ੜ	ਮੀ	ੜ		ਜਾ	ੜ	ੜ	ਣ	
ਰ	ਸ	ਸ	ਰ		ਗ	-	ਗ	ਪ		ਗ	ਰ	ਸ	ਰ		ਸ	-	ਧ	ਪ੍ਰ	
ਕ	ਰ	ਕਿ	ਰ		ਪਾ	ੜ	ਪ੍ਰ	ੜ		ਰ	ਨ	ਪ	ਰ		ਮੇ	ੜ	ਸ	ਰ	
ਸ	ਸ	ਸ	ਰ		ਗ	-	ਪ	ਧ		ਸ	ਸ	ਧ	ਪ		ਗ	ਰ	ਸ	ਸ	
ਨਿ	ਹ	ਚ	ਲ		ਸ	ੜ	ਚ	ਸ		ਬ	ਦ	ਨੀ	ੜ		ਸਾ	ੜ	ੜ	ਣ	

ਅੰਤਰਾ

੫	ਗ	ਗ	ਗ	ਗ	ਪ	-	ਸ	ਧ	ਸ	-	ਸ	-	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ
ਹ	ਰਿ	ਬਿ	ਨ		ਆ	ੜ	ਨ	ਨ	ਕੇ	ੜ	ਈ	ੜ	ਸ	ਮ	ਰ	ਥ
ਸ	ਰ	ਗ	ਰ		ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	ਧ	ਸ	ਧ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ
ਤੇ	ੜ	ਰੀ	ੜ		ਆ	ੜ	ਸ	ਤੇ	ਰਾ	ੜ	ਮ	ਨ	ਤਾ	ੜ	ੜ	ਣ

੨. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਾਚਿਕੁ ਨਾਮੁ ਜਾਚੈ ਜਾਚੈ॥

ਸਰਬਧਾਰ ਸਰਬ ਕੇ ਨਾਇਕ ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਕੇ ਦਾਤੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਕੇਤੀ ਕੇਤੀ ਮਾਗਨਿ ਮਾਰੈ ਭਾਵਨੀਆ ਸੋ ਪਾਈਐ॥੧॥

ਸਫਲ ਸਫਲ ਸਫਲ ਦਰਸੁ ਰੇ ਪਰਸਿ ਪਰਸਿ ਗੁਨ ਗਾਈਐ॥

ਨਾਨਕ ਤਤ ਤਤ ਸਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹੀਰੈ ਹੀਰ ਬਿਧਾਈਐ॥੨॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੧)

ਅਸਥਾਈ

੩	x	੨	੦	ਸ ਜਾ
ਧੁ ਸ - ਰ ੜ ਚ ੜ ਕ	ਗ - - ਗ ਲਾ ੜ ੜ ਮ	ਗ ਰ ਗ ਪ ਜਾ ੜ ਚੈ ੜ	ਗ ਰ ਸ - ਜਾ ਚੈ ੜ *	
ਸ ਸ ਸ ਰ ਸ ਰ ਬ ਧਾ	ਗ - ਗ ਗ ੜ ੜ ਰ ਸ	ਪ ਪ ਧ ਪ ਰ ਬ ਕੇ ੜ	ਗ ਰ ਸ ਸ ਲਾ ੜ ਇ ਕ	
ਗ ਪ - ਧ ਸੁ ਖ ੜ ਸ	ਸੱ ਸੱ ਸੱ - ਮੂ ਹ ਕੇ ੜ	ਧ ਸੱ ਧ ਪ ਦਾ ੜ ੜ ੜ	ਗ ਰ ਸ ਤੇ ੜ ੜ	

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਗ ਪ ਧ ਕੇ ੜ ਤੀ ੜ	ਸੱ - ਸੱ - ਕੇ ੜ ਤੀ ੜ	ਸੱ ਧ ਸੱ ਰ ਮਾ ੜ ਗ ਨ	ਗ ਰ ਸੱ - ਮਾ ੜ ਗੈ ੜ
ਧ - ਸੱ ਸੱ ਭਾ ੜ ਵ ਨੀ	ਧ ਪ ਗ ਰ ਆ ੜ ਸੈ ੜ	ਗ ਪ ਧ ਸੱ ਪਾ ੜ ੜ ਈ	ਧਪ ਗਰ ਸ ਐ ੜ ੜ ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਏਕ ਸੈ ਅਧਿਕ ਏਕ ਨਾਇਕਾ ਅਨੇਕ ਜਾ ਕੈ, ਦੀਨ ਕੇ ਦਇਆਲ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਸਜਨੀ ਰਜਨੀ ਸਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਐਸਰ ਮੈ, ਅਬਲਿ ਅਧੀਨ ਗਤਿ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰੀ ਹੈ॥

ਜੋਈ ਜੋਈ ਆਗਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਈ ਮਾਨਿ ਜਾਨਿ, ਹਾਥ ਜੋਰੈ ਅਗ੍ਰਭਾਗਿ ਹੋਏ ਅਗਜਾਕਾਰੀ ਹੈ॥

ਭਾਵਨੀ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਚਾਇਕੈ ਚਈਲੋ ਭਜੋ, ਸਫਲ ਜਨਮ ਧੰਨਿ ਆਜੁ ਮੇਰੀ ਬਾਰੀ ਹੈ॥੨੧੨॥

(ਕਬਿੱਤ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਗ	-	ਰ	ਗ	ਪ	ਧਪ	ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਭਾ	ੜ	ਵ	ਨੀ	ੜ	ਭ	ਗ	ਤ	ੜ	ਭਾ	ੜ	ਇ
ਸ	-	ਸ	ਰ	-	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਧ	ਧ	ਪ
ਚਾ	ੜ	ਇ	ਕੈ	ੜ	ਚ	ਈ	ਲੋ	ੜ	ਭ	ਜੇ	ੜ
ਧ	ਸ	-	ਰ	-	ਸ	ਗ	ਗ	ਰ	ਪ	ਗ	-
ਸ	ਫ	ੜ	ਲ	ੜ	ਜ	ਨ	ਮ	ੜ	ਧੰ	ਨ	ੜ
ਗ	ਪ	ਪ	ਧ	-	ਸੰ	ਧ	-	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ
ਆ	ੜ	ਜ	ਮੇ	ੜ	ਰੀ	ਬਾ	ੜ	ਰੀ	ਹੈ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਗ	ਗ	ਪ	-	ਧ	ਸੰ	ਸੰ	ਧ	ਸੰ	-	ਸੰ
ਏ	ੜ	ਕ	ਸੈ	ੜ	ਅ	ਧਿ	ਕ	ੜ	ਏ	ੜ	ਕ
ਸ	-	ਸ	ਰ	-	ਗੰ	ਰੰ	-	ਸੰ	ਧ	-	ਪ
ਨਾ	ੜ	ਇ	ਕਾ	ੜ	ਅ	ਨੇ	ੜ	ਕ	ਜਾ	ੜ	ਕੈ
ਗ	-	ਗ	ਗ	-	ਰ	ਗ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਧ
ਦੀ	ੜ	ਨ	ਕੇ	ੜ	ਦ	ਇਆ	ੜ	ਲ	ਹੈ	ਇ	ਕ੍ਰਿ
ਸੰ	-	ਸੰ	ਧ	ਧ	ਪ	ਗ	-	ਰ	ਸ	-	-
ਪਾ	ੜ	ਲ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ਧਾ	ੜ	ਰੀ	ਹੈ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਤਾਲ-ਰੂਪਕ (ਮੱਧਜਲਯ)

ਸਰਬ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੰ ਕੀਮਤਿ ਨ ਗਜਾਨੰ ਧਯਾਨੰ, ਉਚੇ ਤੇ ਉਚੇ ਜਾਨੀਜੈ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਥਾਨੰ॥
 ਮਨੁ ਧਨੁ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨੰ ਏਕੈ ਸੂਤਿ ਹੈ ਜਹਾਨੰ, ਕਵਨ ਉਪਮਾ ਦੇਉ ਬਡੇ ਤੇ ਬਡਾਨੰ॥
 ਜਾਨੇ ਕਉਨੁ ਤੇਰੇ ਭੇਉ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਦੇਉ, ਅਕਲ ਕਲਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਕੋ ਧਾਨੰ॥
 ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਭਗਤੁ ਦਰਿ ਤੁਲਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਸਰਿ, ਏਕ ਜੀਅ ਕਿਆ ਬਖਾਨੰ॥
 ਹਾਂ ਕਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ॥੪॥

(ਸਵਯੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੮੬)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x		੧		੧	
ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	ਧ	-	ਪ	ਧ	ਸ	-
ਸ	ਰ	ਬ	ਗ	ੜ	ਣ	ਨਿ	ਧਾ	ੜ	ੜ	ਨੰ	ੜ	ੜ
ਸ	-	ਰ	ਗ	ਗ	-	ਪ	ਗਰ	-	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਕੀ	ੜ	ੜ	ਮ	ਤ	ੜ	ਨ	ਗਯਾ	ੜ	ਨੰ	ਧਯਾ	ੜ	ਨੰ
ਸ	-	ਰ	ਗ	-	ਪ	ਧ	ਸ	-	ਧ	ਸ	-	-
ਉ	ੜ	ੜ	ਚੇ	ੜ	ਤੇ	ੜ	ਉ	ੜ	ੜ	ਚੈ	ੜ	ੜ
ਸ	-	ਧ	ਪ	ਗ	ਧ	ਪ	ਗ	-	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਜਾ	ੜ	ਨੀ	ਜੈ	ੜ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਤੇ	ੜ	ਰੈ	ਥਾ	ੜ	ਨੰ

ਅੰਤਰਾ

ਗ	ਗ	ਗ	ਪ	-	ਧ	-	ਸ	-	ਧ	ਸ	-	ਸ	ਸ
ਮਨ	ਧ	ਨ	ਤੇ	ੜ	ਰੈ	ੜ	ਪ੍ਰ	ੜ	ੜ	ਨੰ	ੜ	ਏ	ਕੈ
ਧ	ਪ	ਪ	ਧ	-	ਸ	ਸ	ਰ	ਗ	ਰ	ਗ	-	-	-
ਸੂ	ੜ	ਤ	ਹੈ	ੜ	ੜ	ਜ	ਹਾ	ੜ	ੜ	ਨੰ	ੜ	ੜ	ੜ
ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	ਧ	ਪ	ਧ	ਸ	-	ਧ	ਸ	-	-	-
ਕ	ਵ	ਨ	ਉ	ਪ	ਮਾ	ੜ	ਏ	ੜ	ੜ	ਉ	ੜ	ੜ	ੜ
ਧ	ਧ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਗ	-	ਰ	ਸ	-	-	-
ਬ	ਡੇ	ੜ	ਤੇ	ੜ	ੜ	ਬ	ਡਾ	ੜ	ੜ	ਨੰ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ

ਕਲਿਆਨ ਇਕ ਜਨਕ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੱਧਮ ਤੀਵਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਅਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਚਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਘਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆਰੋਹ-ਸ, ਨ, ਰ, ਗ, ਮੇ, ਧ, ਨ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ-ਸ, ਨ, ਧ, ਪ, ਮੇ, ਗ, ਰ, ਸ।

੧. ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਮਾਰੈ ਏਹ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ॥

ਅਲਿ ਮਕਰੰਦ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਮਨੁ ਫੇਰਿ ਫੇਰਿ ਰੀਝੈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਆਨ ਜਲਾ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਨ ਕਛੁ ਐ, ਹਰਿ ਬੂੰਦ ਚਾਤ੍ਰਕ ਕਉ ਦੀਜੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਮਿਲਬੇ ਨਾਹੀ ਸੰਤੋਖਾ, ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕ ਜੀਜੈ॥੨॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੧)

ਅਸਥਾਈ

੦ ਪੁਨ (ਪ) - ਗੁਰ ਹ ਮਾ ਟ ਰੈ	੩ - ਸ ਗ ਰ ਟ ਏਹ ਕਿ ਰ	੪ ਗ - - ਪੁਮ ਪਾ ਟ ਟ ਕੀ	੨ - ਗੁਮ ਪ - ਟ ਟ ਜੈ ਟ
ਮੇਪ ਪ ਪ ਪ ਅ ਲਿ ਮ ਕ	ਮੇਗ ਮੇ ਗ ਰ ਰੰ ਟ ਦ ਟ	ਨਰ ਗਮੇ ਪ ਰ ਚ ਟ ਨ ਕ	ਗ ਰ ਨਸ - ਮ ਲ ਸਿਉ ਟ
ਨ - ਰ - ਮ ਟ ਨ ਟ	ਗ ਗ ਪੁਮ ਪ ਫੇ ਰ ਫੇ ਰ	ਪ ਸੰ ਨ - ਰੀ ਟ ਝੈ ਟ	ਧਪ - - - ਟ ਟ ਟ ਟ

ਅੰਤਰਾ

ਮੇਪ - ਸ ਸ ਆ ਟ ਨ ਜ	ਸ - ਸ - ਲਾ ਟ ਸਿਉ ਟ	ਨਸ (ਸ) ਨ ਧ ਕਾ ਟ ਜ ਨ	ਨ ਧ ਪ - ਕ ਛੁ ਐ ਟ
ਪ ਮੇ ਗ ਪ ਹ ਟ ਰਿ ਟ	ਗੁਰ - ਸਰ ਸ ਬੂ ਟ ਦ ਚਾ	ਸਰ ਗਮੇ ਪ ਰ ਤ੍ਰਿ ਟ ਕ ਕਉ ਟ	ਗ ਰ ਨਸ - ਦੀ ਟ ਜੈ ਟ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨. ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਬਿਨ ਕਰਤਾਰ ਨ ਕਿਰਤਮ ਮਾਨੋ ॥

ਆਦਿ ਅਜੋਨਿ ਅਜੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤਿਹ ਪਰਮੇਸਰ ਜਾਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਹਾ ਭਯੋ ਜੋ ਆਨ ਜਗਤ ਮੈ ਦਸਕ ਅਸੁਰ ਹਰਿ ਘਾਇ ॥

ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦਿਖਾਇ ਸਭਨ ਕਹ ਆਪਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਏ ॥੧॥

ਭੰਜਨ ਗੜ੍ਹਨ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਕਿਮ ਜਾਤਿ ਗਿਨਾਯੋ ॥

ਤਾ ਤੇ ਸਰਬ ਕਾਲ ਕੇ ਅਸਿ ਕੇ ਘਾਇ ਬਚਾਇ ਨ ਆਯੋ ॥੨॥

ਕੈਸੇ ਤੋਹਿ ਤਾਰਿ ਹੈ ਸੁਨਿ ਜੜ ਆਪ ਡੁਬਿਯੋ ਭਵਸਾਗਰ ॥

ਛੁਟਿਹੋ ਕਾਲ ਫਾਸ ਤੇ ਤਬ ਹੀ ਗਹੇ ਸਰਨਿ ਜਗਤਾਗਰ ॥੩॥

(ਕਲਿਆਨ, ਸ਼ਬਦ ਰਜਾਰੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

੩	x	੨	੦	ਸੁ ਬਿ
ਨਧੁ ਸ - ਰ	ਗ - ਗ ਗ	ਗ ਰ ਗ ਪ	ਗਰ - ਸ -	
ਲ ਕ ਽ ਰ	ਤਾ ਽ ਰ ਨ	ਕਿ ਰ ਤ ਮ	ਮਾ ਽ ਨੇ, ਽	
ਪ - ਮੇ ਗ	ਮੇਪ - ਪ ਪ	ਨ - ਨ ਸ	ਨਧ - ਪ -	
ਆ ਽ ਦ ਅ	ਜੋ ਽ ਨ ਅ	ਜੈ ਽ ਅ ਬਿ	ਨਾ ਽ ਸੀ ਽	
ਮੇ ਮੇ ਧ ਨ	ਸ ਰ ਸ ਸ	ਨ -ਧ ਪ -ਮੇ	ਗ -ਰ ਸ ਸ	
ਤਿ ਹ ਪ ਰ	ਮੇ ਽ ਸ ਰ	ਜਾ ਽ ਽ ਽	਽ ਽ ਨੇ, ਬਿ	

ਅੰਤਰਾ

ਮੇਪ ਗ ਗ	ਪਮੇ - ਧ ਮੇਧ	ਸ - ਸ ਸ	ਸ ਸ ਸ -
ਕ ਹ ਭ	ਯੋ ਽ ਜੋ ਽	ਆ ਽ ਨ ਜ	ਗ ਤ ਮੈ ਽
- ਨ ਨ ਨ	ਨ ਨ ਧ ਨ	ਸ - - -	ਨਧ ਨ ਪ -
਽ ਦਸ ਕ ਅ	ਸੁ ਰ ਹ ਰਿ	ਘਾ ਽ ਽ ਽	਽ ਽ ਏ ਽
- ਗ ਗ ਮੇਪ	ਗਰ - ਸ਼ ਸ	ਸ - ਸ ਸ	ਨ ਰ ਸ -
਽ ਅਧਿ ਕ ਪਰ	ਪੰ ਽ ਚ ਦਿ	ਖਾ ਽ ਇ ਸ	ਭ ਨ ਕਹ ਽

- ਨ - ਸ	ਧ ਨ -ਧ ਪ ਪ	ਨ -ਧ ਪ -ਮੇ	ਗ -ਰ ਸ
ੜ ਆ ੜ ਪਹਿ	ਬੁ ਝ ਮ ਕ	ਹਾ ਙ ੜ ਖ਼	ੜ ਙ ਏ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩. ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਤਾਲ ਰੂਪਕ (ਘੋਲ ਲਯ)

ਹਰਿ ਚਰਨ ਸਰਨ ਕਲਿਆਨ ਕਰਨ॥ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੋ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਪਿ ਨਿਸੰਗ ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਸ ਨ ਖਾਵਨੋ॥੧॥

ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਅਨਿਕ ਸੂਖ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਨੋ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਰਸੁ ਲੁਬਧ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਬਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਧਾਵਨੋ॥੨॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੩)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨		ਪ੍ਰਧ ਹਰਿ
ਨ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮੇ	ਪ	ਧ	ਮੇ	ਗ	-	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸਸ
ਚ	ਰ	ਨ	ਸ	ਰ	ਨ	ਕ	ਲਿਆ	ੜ	ਨ	ਕ	ਰ	ਨ	ਹਰਿ	
ਨ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮੇ	ਪ	ਧ	ਮੇ	ਗ	-	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ	-
ਚ	ਰ	ਨ	ਸ	ਰ	ਨ	ਕ	ਲਿਆ	ੜ	ਨ	ਕ	ਰ	ਨ	ੜ	
ਨੁ	-	ਧ	ਨੁ	ਰ	ਗ	ਪ	ਮੇ	ਗ	-	ਰ	ਸ	-	-	ਸਸ
ਨਾ	ੜ	ਮ	ਪ	ਤਿ	ਤ	ੜ	ਪਾ	ੜ	ਵ	ਨੇ	ੜ	ੜ	ਹਰਿ	

ਅੰਤਰਾ

ਮੇ	ਗ	-	ਗ	ਪ	ਮੇ	-	ਧ	ਮੇਧ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	-	ਸ	-
ਸਾ	ੜ	ਧ	ਸੰ	ੜ	ਗ	ਙ	ਜ	ਪ	ਨਿ	ਸੰ	ੜ	ਗ	ੜ		
ਮੇ	ਗ	-	ਗ	ਪ	ਮੇ	-	ਧ	ਮੇਧ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ
ਸਾ		ਧ	ਸੰ	ੜ	ਗ	ਙ	ਜ	ਪ	ਨਿ	ਸੰ	ਗ	ਜ	ਮ		
ਨ	ਰ	ਰ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ	ਨ	-	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ		
ਕਾ	ੜ	ਲ	ਤਿ	ਸ	ੜ	ਨ	ਖਾ	ੜ	ਵ	ਨੇ	ੜ	ੜ	ਹਰਿ		

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪. ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਕੀਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਹਮ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹਰੀ॥
 ਹਉ ਤੁਮਾਰੀ ਕਰਉ ਨਿਤ ਆਸ ਪ੍ਰਭ ਮੋਹਿ ਕਬ ਗਲ ਲਾਵਹਿਰੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਮੁਗਧ ਇਆਨ ਪਿਤਾ ਸਮਝਾਵਹਿਰੀ॥
 ਸੁਤੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭੂਲਿ ਬਿਗਾਰ ਜਗਤ ਪਿਤ ਭਾਵਹਿਰੀ॥੨॥
 ਜੇ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਸੋਈ ਹਮ ਪਾਵਹਰੀ॥
 ਮੋਹਿ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਠਉਰ ਜਿਸੁ ਪਹਿ ਹਮ ਜਾਵਹਰੀ॥੩॥
 ਜੇ ਹਰਿ ਭਾਵਹਿ ਭਗਤ ਤਿਨਾ ਹਰਿ ਭਾਵਹਿਰੀ॥
 ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ਜੋਤਿ ਰਲਿ ਜਾਵਹਰੀ॥੪॥
 ਹਰਿ ਆਪੇ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਆਪਿ ਲਿਵ ਲਾਵਹਿਰੀ॥
 ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਰਨਿ ਦੁਆਰਿ ਹਰਿ ਲਾਜ ਰਖਾਵਹਿਰੀ॥੫॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੪, ਪੰਨਾ ੧੩੨੧)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
										ਨਧ	ਸ
										ਪ੍ਰ	ਭ
ਰਗ	-	ਰ	ਗ	ਗ	ਮੇ	ਗ	-	-	ਸ	ਸ	ਸ
ਕੀ	ੜ	ਜੈ	ਕ੍ਰਿ	ਪਾ	ਨਿ	ਧਾ	ੜ	ੜ	ਨ,	ਹ	ਮ
ਰਗ	ਗ	ਗ	ਗਮੇ	ਪ	ਮੇ	ਪ	-	-	-	ਪ	-
ਹਰਿ	ਗੁ	ਨ	ਗਾ	ੜ	ਵਹ	ਗੇ	ੜ	ੜ	ੜ	ਹਉ	ੜ
ਧ											
ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਧ	ਧਨ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ
ਤੁਮ	ਰੀ	ਕ	ਰਉ	ਨਿ	ਤ	ਆ	ੜ	ਸ	ਪ੍ਰਭ	ਮੇ	ਰਿ
ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	-	ਧ	ਨਧ	ਨ	ਧ	ਗਰ		
ਕਬ	ਗ	ਲ	ਲਾ	ੜ	ਵਹਿ	ਗੇ	ੜ	ੜ	ੜ	ਪ੍ਰਭ...	

ਅੰਤਰਾ

											ਪਪ
											ਹਮ
ਮੇ	ਗ	ਗ	ਮੇ	ਧ	ਧ	ਨ	ਸ	-	-	ਸ	
ਬਾ	ਰਿ	ਕ	ਮੁਗ	ਧ	ਇ	ਆ	ੜ	ੜ	ੜ	ਨ	ਸ
											ਪਿ

ਨ	ਨ	ਨ	ਰ	-	ਰ	ਗ	ਰ	ਸ	-	ਸ	ਸ
ਤਾ	ਸ	ਮ	ਝਾ	ਝ	ਵਹਿ	ਗੇ	ਝ	ਝ	ਝ	ਝ	ਤ
ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਧ	ਨ	ਸ	-	-	ਸ	-	ਸ
ਖਿਨ	ਖਿ	ਨ	ਭੁ	ਲ	ਵਿੰ	ਗਾ	ਝ	ਝ	ਰ	ਝ	ਜ
ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	-	ਧ	ਨਧ	ਨ	ਧ	ਗਰ		
ਗਤ	ਪਿ	ਤ	ਭਾ	ਝ	ਵਹਿ	ਗੇ	ਝ	ਝ	ਝ	ਪ੍ਰਭ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਰਿਖਭ, ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਦੂਜਾ (ਦੁਪਹਿਰ) ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਰੰਧਾਰ-ਧੈਵਤ ਵਰਜਿਤ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਨੂੰ 'ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨੀ ਸਾਰੰਗ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ- ਸ ਰ, ਮ ਪ, ਨ ਸ।

ਅਵਰੋਹ- ਸ ਨੁ ਪ, ਮ ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ (ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨੀ ਸਾਰੰਗ) ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮੋਹਨ ਘਰਿ ਆਵਹੁ ਕਰਉ ਜੋਦਰੀਆ॥

ਮਾਨੁ ਕਰਉ ਅਭਿਮਾਨੈ ਬੋਲਉ ਭੂਲ ਚੂਕ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਿਅ ਚਿਰੀਆ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਨਿਕਟਿ ਸੁਨਉ ਅਰੁ ਪੇਖਉ ਨਾਹੀ॥

ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਦੁਖ ਭਰੀਆ॥

ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰ ਲਾਹਿ ਪਾਰਦੇ ਮਿਲਉ ਲਾਲੁ ਮਨੁ ਹਰੀਆ॥੧॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਜੇ ਬਿਸਰੈ ਸੁਆਮੀ ਜਾਨਉ ਕੋਟਿ ਦਿਨਸ ਲਖ ਬਰੀਆ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਭੀਰ ਜਉ ਪਾਈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਮਿਰੀਆ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੦੯)

ਅਸਥਾਈ

x	੨	੦	ਪੁ ਨੁ ਮੇ	੩ ਪ ਮਰ - ਸ ਹਨ ਘਨ ਟ ਰ
ਮੁਰ - - ਸ	ਰ ਮ ਪਨੁ ਪ	ਮੁਰ ਰ ਸ -		ਨੁ - ਸ ਸ
ਆ ਟ ਟ ਵਹੁ	ਕ ਰਉ ਙ ਜੋ	ਦ ਰੀ ਆ, ਟ		ਮਾ ਟ ਨ ਕ
ਮ ਰ ਮ ਮ	ਪ - ਪ -	ਮ ਨੁ ਪ -		ਮ - ਪ -
ਰਉ ਟ ਅ ਭਿ	ਮਾ ਟ ਨੈ ਟ	ਬੋ ਟ ਲਉ ਟ		ਭੂ ਟ ਲ ਟ
ਨ - ਸ ਸ	ਸਰ ਸਨੁ ਪਨੁ ਪਮ	ਰਮ ਰਸ ਨਸ		
ਚੂ ਟ ਕ ਤੇ	ਰੀ ਙ ਪ੍ਰਿਅ ਙ	ਚਿ ਰੀ ਆ		

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਮ ਮ ਮ	ਨੁਪ - ਨ ਨ	ਸ - ਸ -	ਨ - ਸ -
ਨਿ ਕ ਟ ਸੁ	ਨਉ ਿ ਅ ਰ	ਪੇ ਿ ਖਉ ਿ	ਨਾ ਿ ਹੀ ਿ
ਨ ਨ ਨ ਨ	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਸਰ ਸ - -	ਪ ਨੁ ਪ -
ਭ ਰ ਮ ਭ	ਰ ਮ ਦੁ ਖ	ਭ ਰੀ ਿ ਿ	ਆ ਿ ਿ ਿ
ਪ ਰ ਰ ਰ	ਮਰ ਮ ਰ ਸ	ਨ ਸ ਰ ਸ	ਨੁ ਨੁ ਪ -
ਹੇ ਿ ਇ ਕ੍ਰਿ	ਪਲ ਲ ਗੁ ਰ	ਲਾ ਿ ਹਿ ਪਾ	ਿ ਰ ਦੋ ਿ
ਮ ਪ ਨ ਨ	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਪਨੁ ਪਮ ਰਸ	
ਮਿ ਲਉ ਿ ਲਾ	ਿ ਲ ਮ ਨ	ਹ ਰੀ ਿ ਆ ਮੋਹਨ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ (ਬਿੰਦੁਬਨੀ ਸਾਰੰਗ) ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਕਿਉ ਜੀਵਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਨੁ ਮਾਈ॥

ਜਾ ਕੇ ਬਿਛੁਰਤ ਹੋਤ ਮਿਰਤਕਾ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਜੀਅ ਹੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਕੇ ਦਾਤਾ ਜਾ ਕੇ ਸੰਗਿ ਸੁਹਾਈ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੰਤਹੁ ਮੋਹਿ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਭ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਈ॥੧॥

ਚਰਨ ਸੰਤਨ ਕੇ ਮਾਥੇ ਮੇਰੇ ਊਪਰਿ ਨੈਨਹੁ ਧੂਰਿ ਬਾਂਛਾਈ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਤਾ ਕੈ ਹਉ ਜਾਈ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ਪ, ਪੰਨਾ ੧੨੦੭)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
			ਨੁ ਸੁ ਕਿਉ ਿ
ਨੁ ਪ ਪ ਪਮ	ਰ ਮ ਪ ਮ	ਮੁ ਰ - - -	ਸ - - -
ਜੀ ਵ ਨ ਪ੍ਰੀਤ	ਤ ਮ ਬਿ ਨ	ਮਾ ਿ ਿ ਿ	ਈ ਿ ਿ ਿ
ਨੁ - ਸ	ਰ ਰ ਸ ਸ	ਨੁ ਪ ਨ ਨ	ਸ ਸ ਸ -
ਜਾ ਿ ਕੇ ਿ	ਬਿ ਛ ਰ ਤ	ਹੇ ਿ ਤ ਮਿ	ਯ ਤ ਕਾ ਿ
ਨੁ ਸ ਰ ਮ	ਪ ਨ ਸ ਰ	ਸ - - -	ਨੁ ਪ
ਗ੍ਰਿਹ ਮ ਹਿ	ਰ ਹ ਨ ਨ	ਜਾ ਿ ਿ ਿ	ਈ ਿ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਪ	-	ਨ	ਪ	ਨ	-	ਸ	-	ਸ	ਰ	ਸ	ਨ	ਸ	-
ਜੀ	ਅ	ੜ	ੜ	ਹੀ	ਅ	ੜ	ੜ	ਪ੍ਰ	ੜ	ਨ	ਕੈ	ਦਾ	ੜ	ਤਾ	ੜ
ਸ	ਨ	ਸ	ਰ	ਮ	ਰ	ਮ	ਰ	ਨ	ਸ	ਰ	ਸ	ਨ	ਪ		
ਜਾ	ੜ	ਕੈ	ੜ	ਸੀ	ੜ	ਗ	ਸ	ਹਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ਈ	ੜ		

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ (ਬਿ: ਸਾ) ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਨਾਮ ਭਗਤਿ ਮਾਗੁ ਸੰਤ ਤਿਆਗ ਸਗਲ ਕਾਮੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਇ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਦਾ ਗਾਇ॥
ਹਰਿਜਨ ਕੀ ਰੇਨੁ ਬਾਛ ਦੇਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ॥੧॥
ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਵਾਮ ਆਨੰਦਾ ਅਨੰਦ ਨਾਮ,
ਜਮ ਕੀ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਤ੍ਰਾਸ ਸਿਮਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ॥
ਏਕ ਸਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਚਰਨ ਸੰਸਾਰ ਸਗਲ ਤਾਪ ਹਰਨ॥
ਨਾਵ ਰੂਪ ਸਾਧ ਸੰਗ ਨਾਨਕ ਪਾਰਗਰਾਮੀ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੩੦)

ਅਸਥਾਈ

x				o				x				o			
ਸ	-	ਸ		ਰ	ਰ	ਪ		ਮ	ਰ	-	ਰ	ਸ	-	ਸ	
ਨਾ	ੜ	ਮ		ਭ	ਗ	ਤ		ਮਾ	ੜ	ਗ		ਸੀ	ੜ	ਤ	
ਨੁ	ਪੁ	ਪੁ		ਨੁ	ਨੁ	ਨੁ		ਸ	-	ਨੁ		ਸ	-	-	
ਤਿਆ	ੜ	ਗੁ		ਸ	ਗ	ਲ		ਕਾ	ੜ	ੜ		ਮੀ	ੜ	ੜ	

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਪ	ਨ	-	ਨ	ਸ	ਸ	ਨ	ਸ	-	ਸ
ਪ੍ਰੀ	ੜ	ਤ	ਲਾ	ੜ	ਇ	ਹ	ਰਿ	ਧਿ	ਆ	ੜ	ਇ
ਨ	ਸ	ਸ	ਰ	-	ਰ	ਸ	ਸ	-	ਨੁ	-	ਪ
ਗੁ	ਨ	ਗੋ	ਬਿ	ੜ	ਦ	ਸ	ਦਾ	ੜ	ਗਾ	ੜ	ਇ

ਰ	ਰ	-	ਮ	ਮ	ਰ	ਸ	-	ਸ	ਨ	-	ਪ
ਹ	ਰਿ	ੜ	ਜ	ਨ	ਕੀ	ਰੇ	ੜ	ਨ	ਬਾਂ	ੜ	ਛ
ਮ	-	ਮ	ਪ	-	ਸ	ਨ	ਪ	-	ਮ	ਰ	-
ਦੇ	ੜ	ਨ	ਹਾ	ੜ	ਰ	ਸੁਆ	ੜ	ੜ	ਮੀ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ (ਬਿੰ: ਸਾਰੰਗ) ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਐਸੀ ਹੋਇ ਪਰੀ॥ ਜਾਨ ਤੇ ਦਇਆਰ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਮਾਤਰ ਪਿਤਰ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਮਨੁ ਸੰਤਨ ਪਾਹਿ ਬੇਚਾਇਓ॥
 ਜਾਤਿ ਜਨਮ ਕੁਲ ਬੇਈਐ ਹਉ ਗਾਵਉ ਹਰਿ ਹਰੀ॥੧॥
 ਲੋਕ ਕੁਟੰਬ ਤੇ ਟੂਟੀਐ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਤਿ ਕਿਰਤਿ ਕਰੀ॥
 ਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਾਨਕ ਸੇਵਿ ਏਕ ਹਰੀ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੩੦)

ਅਸਥਾਈ

ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸੰਨ	-	ਨ	ਸ	ਸ	ਰ	ਸੰਨ	ਸ	ਨ	ਪ	ਮ	ਪ
ਐ	ੜ	ਸੀ	ਹੇ	ਇ	ਪ	ਰੀ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਮ	-	-	ਮ	ਪ	ਪ	ਮ	ਰ	-	ਸ	-	-
ਜਾ	ੜ	ੜ	ਨ	ੜ	ਤੇ	ਦ	ਇਆ	ੜ	ਰ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਸ	ਸ	ਸ	ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ
ਮਾ	ਤ	ਰ	ਪਿ	ਤ	ਰ	ਤਿਆ	ੜ	ਗ	ਕੈ	ਮ	ਨ
ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	ਨ	ਪ	ਮ	-	ਰ	-	ਸ	-
ਸੀ	ਤ	ਨ	ਪਾ	ਇ	ਬੇ	ਚਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ਇਓ	ੜ
ਮ	ਪ	ਪ	ਨੁਪ	ਨ	ਨ	ਸ	-	ਨ	ਸ	ਸ	ਸ
ਜਾ	ੜ	ਤ	ਜ	ਨ	ਮ	ਕੁ	ੜ	ਲ	ਬੇਈ	ਐ	ਹਉ
ਨ	ਸ	ਸ	ਸ	ਰ	ਰ	ਨ	ਸ	ਨ	ਪ	ਮ	ਪ
ਗਾ	ੜ	ਵਉ	ਹ	ਰਿ	ਹ	ਰੀ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾ ਦਿਨ ਦਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ-ਨਿਖਾਦ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਨੁ ਸ, ^ਮਗੁ ਮ, ਪ ਨੁ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ ਨੁ, ^ਪਧ ਪ, ^ਮਗੁ ਮ, ^ਮਗੁ ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਜਿਸ ਕਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਸੋਈ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨੀ॥

ਤਿਨ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੇਰਾ ਤਉ ਬਿਧਿ ਨੀਕੀ ਖਟਾਨੀ॥੧॥

ਜੀਅ ਕੀ ਏਕੈ ਹੀ ਪਹਿ ਮਾਨੀ॥

ਅਵਰਿ ਜਤਨ ਕਰਿ ਰਹੇ ਬਹੁੜੇਰੇ ਤਿਨ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਜਾਨੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਹੀਰਾ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਮੰਤਾਨੀ॥

ਡਿਗੈ ਨ ਡੋਲੈ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਰਹਿਓ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੀ॥੨॥

ਓਇ ਜੁ ਬੀਚ ਹਮ ਤੁਮ ਕਛੁ ਹੋਤੇ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਬਿਲਾਨੀ॥

ਅਲੰਕਾਰ ਮਿਲਿ ਬੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾ ਤੇ ਕਨਿਕ ਵਖਾਨੀ॥੩॥

ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਜੋਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਸੋਭਾ ਬਾਜੇ ਅਨਹਤ ਬਾਨੀ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਹਚਲ ਘਰੁ ਬਾਧਿਓ ਗੁਰਿ ਕੀਓ ਬੰਧਾਨੀ॥੪॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ਮ, ਪੰਨਾ ੬੭੧)

ਅਸਥਾਈ

੨	ਮ ਪ ਜੀਅ ਕੀ	੦ ਮਗੁ - ਰ ਸ ਏੜ s ਕੈ s	੩ ਰ - ਸੁ ਨੁ - ਹੀ s ਪਹਿ s	੪ ^x ਗੁ ਸ - ਮ - ਮਾ s ਨੀ s
- ਗੁ ਮ ਪ s s, ਜੀਅ ਕੀ	ਮਗੁ - ਰ ਸ ਏੜ s ਕੈ s	ਰ - ਸੁ ਨੁ - ਹੀ s ਪਹਿ s	ਗੁ ਸ - ਮ - ਮਾ s ਨੀ s	
ਗੁ ਰ ਸ - s s s s	ਸੁ ਨੁ ਨੁ ਸ ਸ ਅ ਵ ਰ ਜ	ਮ ਮ ਮ ਮ ਤ ਨ ਕ ਰ	ਮਗੁ ਮ ਪ ਨੁ ਰ ਹੋ ਬਹੁ s	
ਸ - ਸ ਸ ਤੇ s ਰੇ ਤਿਨ	ਪ ਨੁ ਸ ਰ ਤਿ ਲ ਨ ਹੀ	ਸ ਨੁ ਧ ਪ ਕੀ s ਮ ਤ	ਮਪ ਨੁਸ ਨੁਧ ਪਮ ਜਾਣ s ਨੀ s	

ਗੁਰਸ
ਭ ਸ ਜੀਅ

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਮ ਮ - ਜਿ ਸ ਕਾ ਭ	ਪ ਪ ਮਗੁ ਮ ਤ ਨ ਮ ਨ	ਧ ਪ ਪ ਨ ਨ ਧ ਨ ਸ ਭ	ਸ ਸ ਸ - ਤਿ ਸ ਕਾ ਭ
ਮ ਨੁ - ਸ ਗੁ ਸੇ ਭ ਈ ਭ	ਰ ਰ ਸ ਸ ਸੁ ਘ ਝ ਸੁ	ਨੁ - ਸ - ਜਾ ਭ ਭ ਭ	ਨੁ ਧ ਪ - ਨੀ ਭ ਭ ਭ
ਪ ਸ ਨੁ ਸ ਤਿ ਨ ਹੀ ਭ	ਪ ਨੁ ਧ ਪ ਸੁ ਣਿ ਆ ਭ	ਮਗੁ ਗੁ ਮ ਪ ਦੁ ਖ ਸੁ ਖ	ਮਗੁ ਮਗੁ ਰ ਸ ਮੇਭ ਭ ਰਾ ਭ
ਮ ਨੁ ਸ ਮਗੁ ਮ ਤਉ ਭ ਬਿ ਧ ਗੁਰਸ ਭ ਸ ਜੀਅ	ਪ ਨੁ ਸ ਰ ਨੀ ਭ ਕੀ ਖ	ਸ ਨੁ ਧ ਪ ਟਾ ਭ ਭ ਭ	ਮਪ ਨੁਸ ਨੁਧ ਪਮ ਨੀਭ ਭ ਭ ਭ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯਲਯ)

ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਸਰਨਾ ਜੋਗ ॥ ਜੋ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋਈ ਹੋਗੁ ॥
ਹਰਨ ਭਰਨ ਜਾ ਕਾ ਨੇਤ੍ਰ ਫੋਰੁ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਨ ਜਾਨੈ ਹੋਰੁ ॥
ਅਨਦ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਸਦ ਜਾ ਕੈ ॥ ਸਰਬ ਥੋਕ ਸੁਨੀਅਹਿ ਘਰਿ ਤਾ ਕੈ ॥
ਰਾਜ ਮਹਿ ਰਾਜੁ ਜੋਗ ਮਹਿ ਜੋਗੀ ॥ ਤਪ ਮਹਿ ਤਪੀਸਰੁ ਰਿਹਸਤ ਮਹਿ ਭੋਰੀ ॥
ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਭਗਤਹ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਪੁਰਖ ਕਾ ਕਿਨੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥੧੬॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੮੪)

ਅਸਥਾਈ

੦ ਪੁ ਨੁ ਧ ਪ ਭ ਰਾ ਜ ਮਹਿ	੩ ਮ ਪ ਮਗੁ ਮ ਰਾ ਭ ਜ ਭ	੪ ਪ - ਪ ਮ ਜੋ ਭ ਰਾ ਮਹਿ	੨ ਮਪ ਮੁ ਨੁ ਧ ਪ ਜੋਭ ਭ ਰੀ ਭ
- ਪੁ ਨੁ ਧ ਪ ਭ ਰਾ ਜ ਮਹਿ	ਮ ਪ ਮਗੁ ਮ ਰਾ ਭ ਜ ਭ	ਪ - ਮਗੁ ਮ ਜੋ ਭ ਰਾ ਮਹਿ	ਗੁ ਰ ਸ - ਜੋ ਭ ਰੀ ਭ

ਸ੍ਰੁ ਸ ਮ ਮ	ਮ - ਮ ਮ	ਮ੍ਰੁ ਮ ਪ ਨੁ	ਪਨੁ ਸਰ ਸਨੁ ਧਪ
ਤ ਪ ਮਹਿ ਤ	ਪੀ ਟ ਸ ਰ	ਰਿਹੁ ਆ ਤ ਮਹਿ	ਭੇ ਟ ਰੀਠ ਟ

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਪ ਪ	ਮ ਪ ਮ੍ਰੁ ਮ	ਪ ਪ ਨੁ -	ਸ - ਸ -
ਮ ਨ ਸਾ	ਪ੍ਰੁ ਟ ਰ ਨ	ਸ ਰ ਲਾ ਟ	ਜੇ ਟ ਗ ਟ
- ਸ ਸ ਗ	ਰ - ਸ -	ਨੁ - ਨੁ -	ਪਨੁ ਸਰ ਸਨੁ ਧਪ
ਟ ਜੇ ਕ ਰ	ਪਾ ਟ ਇਆ ਟ	ਸੇ ਟ ਈ ਟ	ਹੇ ਟ ਰਠ ਟ

ਸ ਰਾਜਮਹਿ.....ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਸੁਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਕੋਊ ਭਇਓ ਮੁੰਡੀਆ ਸੰਨਿਆਸੀ ਕੋਊ ਜੋਗੀ ਭਇਓ, ਕੋਊ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਕੋਊ ਜਤੀ ਅਨੁਮਾਨ ਬੋ॥
 ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਕੋਊ ਰਾਫਜੀ ਇਮਾਮ ਸਾਫੀ, ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਯੋ
 ਕਰਤਾ ਕਰੀਮ ਸੋਈ ਰਾਜਕ ਰਹੀਮ ਓਈ, ਦੂਸਰੇ ਨ ਭੇਦ ਕੋਈ ਭੂਲ ਭ੍ਰਮ ਮਾਨਬੋ॥
 ਏਕ ਹੀ ਕੀ ਸੇਵ ਸਭ ਹੀ ਕੋ ਗੁਰਦੇਵ ਏਕ, ਏਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਸਬੈ ਏਕੈ ਜੋਤ ਜਾਨਬੋ॥੧੫॥੧੬॥
 (ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

x	ਪ	੦	੨	੩	੦
ਪ	ਪ	ਮ੍ਰੁ	ਪ	ਰ	-
ਕ	ਰ	ਤਾ	ਕ	ਮ	ਸ
ਸ੍ਰੁ	ਨੁ	ਸ	ਸ	ਗੁ	-
ਰਾ	ਜ	ਕ	ਰ	ਹੀ	ਸ
ਪ	ਮ	ਮ੍ਰੁ	ਮ	ਨੁ	-
ਦੁ	ਸ	ਰੇ	ਨ	ਦ	ਸ
ਸ	ਸ	ਨੁ	ਪ	ਗੁ	-
ਭੁ	ਲ	ਭੁ	ਮ	ਨ	ਸ

- ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਮਗੁ	-	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਸ	-	ਸ
ਕੇ	ਉ	ਭ	ੜ	ਇਓ	ਮੁੰ	ਡੀ	ਆ	ੜ	ਸੰ
ਨੁ	ਨੁ	ਸ	-	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਨੁ	ਧ	ਪ
ਲਿਆ	ਸੀ	ਕੇ	ੜ	ਉ	ਜੇ	ਗੀ	ਭ	ੜ	ਇਓ
ਸੁਨੁ	ਨੁ	ਸ	ਸ	ਰ	ਸੁਨੁ	ਨੁ	ਸ	-	ਸ
ਕੇ	ਉ	ਬੁ	ਹ	ਮ	ਚਾ	ਗੀ	ਕੇ	ੜ	ਉ
ਨੁ	ਧ	ਪਮ	-	ਪ	ਮਗੁ	ਗੁ	ਮ	-	-
ਜ	ਤੀ	ਅ	ੜ	ਨੁ	ਮਾ	ਨ	ਬੇ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਹਾ ਹਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ॥ ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਰਾਮੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਗਨਿ ਕੁਟੰਬ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ॥ ਭਰਮ ਮੋਹ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰ ॥੧॥

ਉਚ ਨੀਚ ਸੁਖ ਦੁਖ ॥ ਧ੍ਰੁਪਸਿ ਨਾਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ॥੨॥

ਮਨਿ ਬਾਸਨਾ ਰਚਿ ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿ ॥ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਗਿ ਮਹਾ ਅਸਾਧ ॥੩॥

ਜੀਅ ਜਹਾਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨੁ ਤੇਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਨੁ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨੇਰਾ ॥੪॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੭੮)

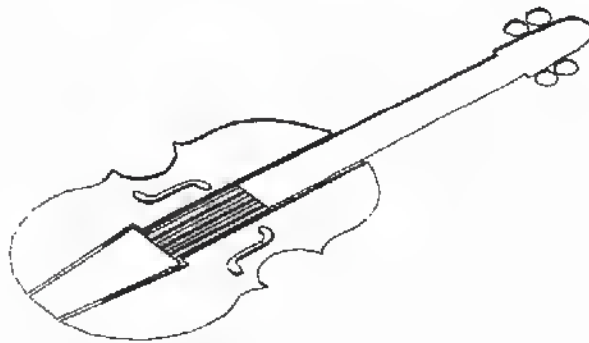
ਅਸਥਾਈ

ਸੁਨੁ	ਸ	ਮਗੁ	ਮ	੨	-	੦	ਗੁਮ	੩	ਮ	੪	-
ਹਾ	ਹਾ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਰਾ	ੜ	ਸ	ਖੜ	ਪ	ਲੇ	ਹੁ	ੜ
ਪ	ਪ	ਪ	ਮ	ਮ	ਪ	ਮਗੁ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸਰ
ਹ	ਮ	ਤੇ	ਕਿ	ਛੁ	ਨ	ਹੋਇ	ਮੇ	ਰੇ	ਸੁਆ	ਮੀ	ਕਰਿ
ਸੁਨੁ	ਨੁ	ਸ	ਮਗੁ	ਗੁ	ਮ	ਪਨੁ	-	ਧ	ਪ	ਪ	-
ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ਅ	ਪ	ਨਾ	ਨਾ	ੜ	ਮ	ਦੇ	ਹੁ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	ਮੁਗੁ	ਮ	ਪ	ਨ	ਨ	ਸ	-	ਸ
ਅਗਾ	ਨ	ਕੁ	ਟੈ	ਬ	ਸਾ	ਗ	ਰ	ਸੰ	ਸਾ	ੜ	ਰ
ਸੁਨ	ਸ	ਮੁਗੁ	ਰ	ਸ	ਸ	ਨ	ਸ	ਰਸ	ਨ	ਧ	ਪ
ਭਰ	ਮ	ੜ	ਮੇ	ਹ	ਅ	ਗਿਆ	ਨ	ਐ	ਧਾ	ੜ	ਰ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਪੰਚਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਨ, ਸ, ^ਮਗੁ ਮ ਪ, ਪਨ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨ ਧ ਪ, ਮ ਧ ਪ, ^ਮਗੁ, ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਏਕ ਜੋਤਿ ਏਕਾ ਮਿਲੀ ਕਿੰਬਾ ਹੋਇ ਮਹੋਇ॥

ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਨਾਮੁ ਨ ਉਪਜੈ ਫੂਟਿ ਮਰੈ ਜਨੁ ਸੋਇ॥੧॥

ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰ ਰਾਮਈਆ॥ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਤੋਹਿ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਸਾਧੁ ਮਿਲੇ ਸਿਧਿ ਪਾਈਐ ਕਿ ਏਹੁ ਜੋਗੁ ਕਿ ਭੋਗੁ॥

ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਕਾਰਜੁ ਉਪਜੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਜੋਗੁ॥੨॥

ਲੋਗੁ ਜਾਨੈ ਇਹੁ ਗੀਤੁ ਹੈ ਇਹੁ ਤਉ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ॥

ਜਿਉ ਕਾਸੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੋਇ ਮਾਨਸ ਮਰਤੀ ਬਾਰ॥੩॥

ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਕੇ ਸੁਨੈ ਹਰਿਨਾਮਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੰਸਾ ਨਹੀ ਐਤਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਇ॥੪॥

(ਗਉੜੀ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੩੩੫)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਪ ^ਮ ਮੇ	੩ ਪ ^ਮ ਗੁ - ਮ ਰਾ ਮ \$ ਨ	੪ ਪ - ਨ - ਲਾ \$ \$ \$	੨ - ਧ ਧਨ ਸਨ \$ \$ ਗਾ \$
ਧ ਪ - ਪਮ ਤੇ ਹਿ \$, ਮੇ	ਧਪ ^ਮ ਗੁ - ਮ ਰਾ ਮ \$ ਨ	ਪ - ਨ - ਲਾ \$ ਗਾ \$	- ਧ ਧਨ ਸਨ \$ \$ ਗਾ \$	
ਧ ਪ - ਪ ਤੇ ਹਿ \$ ਸਾ	ਮ ਮਪ ਧ ਪ \$ ਵ\$ \$ ਲ	ਮ ^ਮ ਗੁ - ਰ ਸ ਸੁੰ \$ ਦ ਰ	ਰ - ਸ ਨ ਰਾ \$ ਮਈ \$	
ਸ - - \$ \$ \$				

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਪ ਪ	ਪਮ ਪ ਮ ਗੁ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸ - - -
ਏ ਕ ਜੋ	ਙ ਤ ਏ ਟ	ਕਾ ਟ ਟ ਮਿ	ਲੀ ਟ ਟ ਟ
- ਸ - ਗੁ	ਰ - ਸ ਸ	ਸਰ ਨ - ਸ	ਨ ਧ ਪ -
ਟ ਕਿ ਟ ਬਾ	ਹੋ ਟ ਇ ਮ	ਠੋ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਟ ਇ ਟ
- ਪ ਪ ਪ	ਪ ਮ ਗੁ ਮ	ਪ - ਮ ਗੁ ਮ	ਗੁ ਰ ਸ -
ਟ ਜਿਤ ਘ ਟ	ਨਾ ਟ ਮ ਨ	ਉ ਟ ਟ ਪ	ਜੈ ਟ ਟ ਟ
ਸ ਨ - ਨ ਨ	ਸ - ਮ ਗੁ ਮ	ਪ - ਨ -	- ਧ ਧਨ ਸਨ
ਫੂ ਟ ਮ	ਰੈ ਟ ਜ ਨ	ਸੇ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਟ ਙ ਙ
ਧ ਪ - ਪਮ			
ਇ ਟ ਟ ਮੋ	ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।		

੨ ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਗਹਰੀ ਕਰਿ ਕੈ ਨੀਵ ਖੁਦਾਈ ਉਪਰ ਮੰਡਪ ਛਾਏ ॥
 ਮਾਰਕੰਡ ਤੇ ਕੋ ਅਧਿਕਾਈ ਜਿਨਿ ਤ੍ਰਿਣ ਧਰਿ ਮੁੰਡ ਬਲਾਏ ॥੧॥
 ਹਮਰੋ ਕਰਤਾ ਰਾਮੁ ਸਨੇਹੀ ॥
 ਕਾਹੇ ਰੈ ਨਰ ਗਰਬੁ ਕਰਤ ਹਰੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਝੂਠੀ ਦੇਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕੈਰਉ ਕਰਤੇ ਦੁਰਜੋਧਨ ਸੇ ਭਾਈ ॥
 ਬਾਰਹ ਜੋਜਨ ਛਤ੍ਰ ਚਲੈ ਬਾ ਦੇਹੀ ਗਿਰਝਨ ਖਾਈ ॥੨॥
 ਸਰਬ ਸੋਇਨ ਕੀ ਲੰਕਾ ਹੋਤੀ ਰਾਵਣ ਸੇ ਅਧਿਕਾਈ ॥
 ਕਹਾ ਭਇਓ ਦਰਿ ਬਾਧੇ ਹਾਥੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਈ ਪਰਾਈ ॥੩॥
 ਦੁਰਬਾਸਾ ਸਿਉ ਕਰਤ ਠਗਉਰੀ ਜਾਦਵ ਏ ਫਲ ਪਾਏ ॥
 ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਉਪਰ ਨਾਮਦੇਉ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥੪॥
 (ਧਨਾਸਰੀ, ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੬੯੨)

ਅਸਥਾਈ

੩	ਪ ਮ ਗੁ ਮ	੪	ਪ ਪ ਪ -	੨	- ਨ ਨ ਸ	੦	ਨ ਧ - ਪ -
ਹ ਮ ਰੈ	ਕ ਰ ਤਾ ਟ				ਟ ਰਾ ਮ ਸ		ਨੇ ਟ ਹੀ ਟ

- ਮੁਗੁ - ਗੁ ੜ, ਕਾ ੜ ਹੇ	ਰ - ਸ ਸ ਰੈ ੜ ਨ ਰ	- ਨ ਸ ਗੁ ੜ ਗਰ ਬ ਕ	ਰ ਰ ਸ - ਰ ਤ ਹਰੁ ੜ
ਮੁ ਨ ਸ ਮੁਗੁ ਮ ਬਿ ਨ ਸ ਜਾ	ਪ ਪ ਨ ਨ ੜ ਇ ਝੁ ਠੀ	ਸ - - ਨਧ ਦੇ ੜ ੜ ੜ	ਧਨ ਸਨ ਧਪ ਮਗੁ ਹੀ ੜ ੜ ੜ
ਰਸ ੜ ਹਮਰੋ			

ਅੰਤਰਾ

ਪ - ਪ ਗਹ ੜ ਰੀ	ਪਮ ਪ ਮੁਗੁ ਮ ਕ ਰ ਕੈ ੜ	ਪ - ਨ ਨ ਨੀ ੜ ਵ ਖੁ	ਸ - ਸ - ਦਾ ੜ ਈ ੜ
- ਸ ਸ ਗੁ ੜ ਉ ਪ ਰ	ਰ - ਸ ਸ ਮੰ ੜ ਡ ਪ	ਸਰ ਨ - ਸ ਛਾ ੜ ੜ ੜ	ਨਧ - ਪ - ਏ ੜ ੜ ੜ
- ਨ ਨ ਸ ੜ ਮਾ ਰ ਕੰ	ਨ ਧ ਪ - ੜ ਡ ਤੇ ੜ	ਮੁਗੁ - ਮ ਪ ਕੈ ੜ ਅ ਧਿ	ਮੁਗੁ ਰ ਸ - ਕਾ ੜ ਈ ੜ
ਸ ਨੁ ਸ ਮੁਗੁ ਮ ਜਿਨਤ੍ਰਿਣਧ ਰ	ਪ - ਨ ਨ ਮੂੰ ੜ ਡ ਬ	ਸ - - ਨਧ ਲਾ ੜ ੜ ੜ	ਧਨ ਸਨ ਧਪ ਮਗੁ ਏਂ ੜ ੜ ੜ
ਰਸ ੜ ਹਮਰੋ.....			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਮੱਧਮ-ਲਯ)

ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਭਾਈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨੁ ਬੂਡਤੇ ਅਧਿਕਾਈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਬਨਿਤਾ ਸੁਤ ਦੇਹ ਗ੍ਰਹ ਸੰਪਤਿ ਸੁਖਦਾਈ। ਇਨ ਮੈ ਕੁਛ ਨਾਹਿ ਤੇਰੇ ਕਾਲ ਅਵਧ ਆਈ॥੧॥

ਅਜਾਮਲ ਗਜ ਗਨਿਕਾ ਪਤਿਤ ਕਰਮ ਕੀਨੇ। ਤੇਉ ਉਤਰਿ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲੀਨੇ॥੨॥

ਸੂਕਰ ਕੂਕਰ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮੇ ਤਉ ਲਾਜਨ ਆਈ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਛਾਡਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਹੇ ਬਿਖੁ ਖਾਈ॥੩॥

ਤਜਿ ਭਰਮ ਕਰਮ ਬਿਧਿ ਨਿਖੇਧ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਲੇਹੀ।

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਨ ਕਬੀਰ ਰਾਮੁ ਕਰਿ ਸਨੇਹੀ॥੪॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਭ : ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੬੯੨)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਪ	-	ਪ	ਪਧ	ਮ	ਪ	ਪ	ਨ	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ
ਰਾ	ੜ	ਮ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਰਾ	ੜ	ਮ	ਸਿ	ਮ	ਰ
ਪ	-	ਮ	ਗੁਮ	ਪਧ	ਪ	ਮੁਗੁ	-	ਰ	ਸ	-	-
ਰਾ	ੜ	ਮ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਭਾ	ੜ	ੜ	ਈ	ੜ	ੜ
ਸ	-	ਸ	ਰ	ਸੁਨ	ਸ	ਮੁਗੁ	ਮ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ
ਰਾ	ੜ	ਮ	ਨਾ	ੜ	ਮ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਨ	ਬਿ	ਨ
ਪ	ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਧਨ	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ	-
ਬੁ	ੜ	ਡ	ਤੇ	ਅ	ਧਿ	ਕਣ	ੜ	ੜ	ਈ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	ਮੁਗੁ	ਮ	ਪ	ਨ	-	ਸ	ਸ	-
ਬ	ਨਿ	ਤਾ	ੜ	ਸੁ	ਤ	ਦੇ	ਹ	ੜ	ਗੁ	ਹ	ੜ
ਨ	-	ਸ	ਸ	ਸ	ਗੁ	ਰ	-	ਸੁਨ	ਸ	-	-
ਸੰ	ੜ	ਪ	ਤ	ਸੁ	ਖ	ਦਾ	ੜ	ੜ	ਈ	ੜ	ੜ
ਨ	ਨ	ਨ	-	ਨ	ਸ	ਧਨ	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ
ਇ	ਨ	ਸੈ	ੜ	ਕ	ਛ	ਨਣ	ੜ	ਹਿ	ਤੇ	ੜ	ਰੈ
ਪ	-	ਮ	ਗੁਮ	ਪਧ	ਪ	ਮੁਗੁ	-	ਰ	ਸ	-	-
ਕਾ	ੜ	ਲ	ਅ	ਵ	ਧ	ਆ	ੜ	ੜ	ਈ	ੜ	ੜ

ਸਬਦ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ ਝਪਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਤੇਜ਼ ਹੁੰ ਕੋ ਤਰੁ ਹੈਂ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਕੋ ਸਰੁ ਹੈਂ, ਕਿ ਸੁੱਧਤਾ ਕੋ ਪਾਰੁ ਹੈਂ ਕਿ ਸਿੱਧਤਾ ਕੀ ਸਾਰੁ ਹੈਂ ॥
ਕਾਮਨਾ ਕੀ ਖਾਣੁ ਹੈਂ ਕਿ ਸਾਧਨਾ ਕੀ ਸਾਨੁ ਹੈਂ,
ਕਿ ਬਿਰਕਤਤਾ ਕੀ ਬਾਨੁ ਹੈਂ ਕਿ ਬੁੱਧਿ ਕੋ ਉਦਾਰੁ ਹੈਂ ॥
ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪੁ ਹੈਂ ਕਿ ਭੂਪਨੁ ਕੋ ਭੂਪੁ ਹੈਂ ਕਿ ਰੂਪੁ ਹੁੰ ਕੋ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਭੁਮਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਹਾਰੁ ਹੈਂ ॥
ਦੀਨਨੁ ਕੋ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਗਨੀਮਨੁ ਕੋ ਗਾਰਕੁ ਹੈਂ ਸਾਧਨੁ ਕੋ ਰੱਛਕੁ ਹੈਂ ਗੁਨਨੁ ਕੋ ਪਹਾਰੁ ਹੈਂ ॥੧੨੫੯॥
(ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਪਾ: ੧੦)

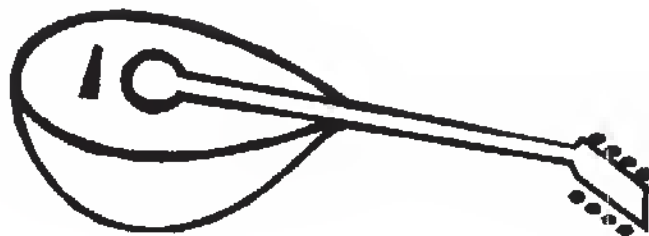
ਅਸਥਾਈ

ਪੁਨੀ	ਧ ਨ	ਪੁ ਨ	ਮ ਟ	ਧ ਕੋ	੦ ਪ ਦਾ	ਪ ਤਾ	੩ ਮ ਹੈ	- ਟ	ਗੁਸ਼
ਸ ਨੀ	ਗੁ ਮ	ਸਗੁ ਨ	ਮਪ ਙ	ਪਮ ਕੋ	ਗੁ ਗਾ	ਰਰ ਰਕ	ਸ ਹੈ	- ਟ	- ਟ
ਨ ਸਾ	ਨ ਧ	ਸ ਨ	- ਟ	ਗੁ ਕੋ	ਰ ਰੋ	ਸਨ ਛਕ	ਸ ਹੈ	- ਟ	ਸ ਗੁ
ਮਗੁ ਨ	ਮ ਨ	ਪ ਕੋ	ਨ ਟ	ਨ ਪ	ਸੁਨ ਹਾ	ਸ ਰ	ਨ ਹੈ	ਧ ਟ	ਪ ਟ

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਤੇ	ਪ ਜ	ਮ ਹੂੰ	ਗੁ ਟ	ਮ ਕੋ	ਪ ਤ	ਨ ਰ	ਸ ਹੈ	- ਟ	ਸ ਕਿ
ਨ ਰਾ	ਨ ਜ	ਸ ਸੀ	- ਟ	ਗੁ ਕੋ	ਰ ਸ	ਸਨ ਲ	ਸ ਹੈ	- ਟ	ਸ ਕਿ
ਪ ਸੁੱ	ਨ ਧ	ਸ ਤਾ	ਨ ਟ	ਧ ਕੋ	ਪ ਘ	ਮ ਰ	ਪ ਹੈ	- ਟ	ਮ ਕਿ
ਗੁ ਸਿੱ	ਸ ਧ	ਸਗੁ ਤਾ	ਮਪ ਙ	ਮ ਕੀ	ਗੁ ਸਾ	ਰ ਰ	ਸ ਹੈ	- ਟ	- ਟ

ਥਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ

ਇਹ ਖਮਾਜ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਖਾਡਵ, ਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ 'ਰੋ-ਧਾ' ਸੁਰ ਵਰਜਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਕਈ ਵੇਰ "ਸਰ ਨਸ ਜਾ ਪਨਸਰਸ" ਇੰਜ ਰਿਖਭ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ- ਨ ਸ ਗ, ਮ ਪ ਨ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ- ਸ ਨੁ ਪ, ਮ ਗ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਹਰਿ ਜਸੁ ਰੇ ਮਨਾ ਗਾਇ ਲੈ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈ ਤੇਰੇ॥
ਅਉਸਰੁ ਬੀਤਿਉ ਜਾਤੁ ਹੈ ਕਹਿਓ ਮਾਨ ਲੈ ਮੇਰੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਸੰਪਤ ਰਬ ਧਨ ਰਾਜ ਸਿਉ ਅਤਿ ਨੇਹੁ ਲਗਾਇਓ॥
ਕਾਲ ਫਾਸ ਜਬ ਗਲਿ ਪਰੀ ਸਭ ਭਇਓ ਪਰਾਇਓ॥੧॥
ਜਾਨਿ ਬੂਝ ਕੈ ਬਾਵਰੇ ਤੈ ਕਾਜੁ ਬਿਗਾਰਿਓ॥
ਪਾਪ ਕਰਤ ਸੁਕਚਿਓ ਨਹੀ ਨਹ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਿਓ॥੨॥
ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿਆ ਸੋ ਸੁਨੁ ਰੇ ਭਾਈ॥
ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਪੁਕਾਰਿ ਕੈ ਗਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਾਈ॥੩॥

(ਤਿਲੰਗ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੭੨੭)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
ਪ ਸ ਨ ਸ	ਪ ਨੁ ਪ ਪ	ਮ ^x ਗ - ਮ ਮ	ਗ - ਸ -
ਹ ਰਿ ਜ ਸ	ਰੇ ਟ ਮ ਨਾ	ਗਾ ਟ ਟ ਇ	ਲੈ ਟ ਟ ਟ
ਨੁ - ਸ -	ਸ ਮ ਗ -	ਗ ਮ ਪ ਨ	ਪਨ ਸਰ ਸਨੁ ਪਮ
ਜੇ ਟ ਸੰ ਟ	ਗੀ ਟ ਹੈ ਟ	ਤੇ ਟ ਟ ਟ	ਰੇ ਟ ਟ ਟ

ਅੰਤਰਾ

ਮ - ਗ ਮ	ਪ - ਨ -	ਸ - - ਸ	ਪਨ ਸਰ ਸ -
ਅਉ ਟ ਸ ਰ	ਬੀ ਟ ਤਿਓ ਟ	ਜਾ ਟ ਟ ਤ	ਹੈ ਟ ਟ ਟ
ਗ ਗ - ਮ	ਗ ਗ ਸ -	ਸਰ ਸਨ ਪਨ ਪਮ	ਗਮ ਪਨ ਸਰ ਸ
ਕ ਹਿਓ ਟ ਮਾ	ਟ ਨ ਲੈ ਟ	ਮੇ ਟ ਟ ਟ ਟ	ਰੇ ਟ ਟ ਟ

੨ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਛੋਟੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਭਉ ਤੇਰਾ ਭਾਂਗ ਖਲੜੀ ਮੇਰਾ ਚੀਤੁ ॥ ਮੈ ਦੇਵਾਨਾ ਭਇਆ ਅਤੀਤੁ ॥
 ਕਰ ਕਾਸਾ ਦਰਸਨ ਕੀ ਭੂਖ ॥ ਮੈ ਦਰ ਮਾਗਉ ਨੀਤਾ ਨੀਤ ॥੧॥
 ਤਉ ਦਰਸਨ ਕੀ ਕਰਉ ਸਮਾਇ ॥ ਮੈ ਦਰਿ ਮਾਗਤੁ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਕੇਸਰਿ ਕੁਸਮ ਮਿਰਗਮੈ ਹਰਣਾ ਸਰਬ ਸਰੀਰੀ ਚੜ੍ਹਣਾ ॥
 ਚੰਦਨ ਭਗਤਾ ਜੋਤਿ ਇਨੇਹੀ ਸਰਬੇ ਪਰਮਲੁ ਕਰਣਾ ॥੨॥
 ਘਿਅ ਪਟ ਭਾਂਡਾ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ਐਸਾ ਭਗਤੁ ਵਰਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ॥
 ਤੇਰੇ ਨਾਮਿ ਨਿਵੇ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਦਰਿ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ ॥੩॥

(ਤਿਲੰਗ ਮ: ੧. ਪੰਨਾ ੭੨੧)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
			ਮਗ ਮ ਤਉ ਦਰ
ਪ ਸ ਨ ਸ	ਨੁਪ ਪ ਮਗ ਮ	ਗ - - -	- ਸ ਮਗ ਮ
ਸ ਨ ਕੀ ਟ	ਟ ਕ ਰਉ ਸ	ਮਾ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਇ, ਤਉ ਦਰ
ਪ ਸ ਨ ਸ	ਨੁਪ ਪ ਮਗ ਮ	ਗ - - -	ਸ - - -
ਸ ਨ ਕੀ ਟ	ਟ ਕ ਰਉ ਸ	ਮਾ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਟ ਟ ਟ
ਸ ਮ ਗ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸ - ਸ -	ਨੁ ਪ
ਇ ਮੈ ਦ ਰ	ਮਾ ਟ ਗ ਤ	ਭੀ ਟ ਖਿਆ ਟ	ਪਾ ਇ ਤਉ

ਅੰਤਰਾ

ਗਮ ਗ ਮ	ਪ ਪ ਨ ਨ	ਸ - ਸ ਸ	ਸ - ਸ -
ਭਉ ਤੇ ਰਾ	ਭਾਂ ਗ ਖ ਲ	ੜੀ ਟ ਮੇ ਰਾ	ਚੀ ਟ ਤ ਟ
- ਨ - ਨ	ਸ - ਸ -	ਨ ਸ ਰ ਸ	ਨੁ ਪ
ਟ ਮੈ ਟ ਦੇ	ਵਾ ਟ ਨਾ ਟ	ਭ ਇਆ ਟ ਅ	ਤੀ ਤ ਤਉ ਦਰ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਉ ।

ਨੋਟ:- ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਦੋ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਭੀ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ।

੩ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਕੀ ਟੈਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਖੁੰਦਕਾਰਾ॥

ਮੈ ਗਰੀਬ ਮੈ ਮਸਕੀਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਆਧਾਰਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਕਰੀਮਾ ਰਹੀਮਾ ਅਲਾਹ ਤੂੰ ਗਨੀ॥ ਹਾਜ਼ਰਾ ਹਜ਼ੂਰਿ ਦਰਿ ਪੇਸਿ ਤੂੰ ਮਨੀ॥੧॥

ਦਰਿਆਉ ਤੂੰ ਦਿਹੰਦ ਤੂੰ ਬਿਸੀਅਰ ਤੂੰ ਧਨੀ॥ ਦੇਹਿ ਲੇਹਿ ਏਕੁ ਤੂੰ ਦਿਗਰ ਕੋ ਨਹੀ॥੨॥

ਤੂੰ ਦਾਨਾ ਤੂੰ ਬੀਨਾ ਮੈ ਬੀਚਾਰੁ ਕਿਆ ਕਰੀ॥ ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਬਖਸੰਦ ਤੂੰ ਹਰੀ॥੩॥

(ਤਿਲੰਗ ਭ: ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ; ਪੰਨਾ ੭੨੭)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o			ਸ ਮੈ
ਗ	-	ਗ	ਗ	-	ਮ	ਗਮ	ਰਗ	-ਗ	ਮ	ਪ	-	
ਅੰ	ਫ	ਧੁ	ਲੇ	ਫ	ਕੀ	ਣੇ	ਙ	ਙ	ਤੇ	ਰਾ	ਫ	
ਪ	-	-ਸ	ਪ	ਪ	ਪ	ਗਮ	ਪ	ਮ	ਗ	-	ਰਸ	
ਨਾ	ਫ	ਅ	ਖੁੰ	ਫ	ਦ	ਕਾ	ਰਾ	ਫ	ਫ	ਫ	ਮੈਫ	

ਅੰਤਰਾ

												ਸ ਨਸ ਮੈਗ
ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਨ	ਨ	ਸ	-	ਸ	ਨ	ਸ	-	
ਰੀ	ਫ	ਬ	ਮੈ	ਮ	ਸ	ਕੀ	ਫ	ਨ	ਤੇ	ਰਾ	ਫ	
ਪ	ਨ	ਨ	ਸ	-	ਸਰ	ਨ	ਸ	-	ਪਨ	ਪਮ	ਗਮ	
ਨਾ	ਫ	ਮ	ਹੈ	ਫ	ਆ	ਧਾ	ਰਾ	ਫ	ਙ	ਙ	ਐ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਤਾਲ-ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਮੀਰਾ ਦਾਨਾ ਦਿਲ ਸੋਚ ॥ ਮੁਹਬਤੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸੈ ਸਚੁ ਸਾਹ ਬੰਦੀ ਮੋਚ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਦੀਦ ਨੇ ਦੀਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਛੁ ਨਹੀ ਇਸ ਕਾ ਮੋਲ ॥
 ਪਾਕ ਪਰਵਦਗਰ ਤੂ ਖੁਦਿ ਖਸਮੁ ਵਡਾ ਅਤੋਲੁ ॥੧॥
 ਦਸਤਗੀਰੀ ਦੇਹਿ ਦਿਲਾਵਰ ਤੂ ਹੀ ਤੂ ਹੀ ਏਕ ॥
 ਕਰਤਾਰ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਣ ਖਾਲਕ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਟੈਕ ॥੨॥

(ਤਿਲੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੨੪)

ਅਸਥਾਈ

ਪੁੰ ਨੁ ਪ ਮ ਗ ਮ	x	o	x
ਦਾ ਨਾ ਦਿ ਲ	ਗ - - -	ਸ - ਗ ਗ	ਮ - - -
	ਸੋ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਟ ਚ ਮੀ	ਰਾਂ ਟ ਟ ਟ
ਗ ਮ ਪ ਨ	ਸ - - -	ਨੁ ਪ ਮ ਗ ਮ	ਗ - - -
ਦਾ ਨਾ ਦਿ ਲ	ਸੋ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਟ ਚ ਮੀ	ਰਾਂ ਟ ਟ ਟ

ਅੰਤਰਾ

	ਗ ਗ ਮ	ਨੁ ਪ - ਨ ਨ	- ਸ ਸ ਨ
	ਮੁ ਹ ਬ	ਤੇ ਟ ਮ ਨ	ਟ ਤ ਨ ਬ
ਸ - - -	- ਮ ਗ ਮ	ਨੁ ਪ - ਨ ਨ	- ਸ ਸ ਨ
ਸੋ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਮੁ ਹ ਬ	ਤੇ ਟ ਮ ਨ	ਟ ਤ ਨ ਬ
ਸ - - -	ਸ ਨ - ਨ	ਸ - ਸ -	ਨ ਸ - -
ਸੋ ਟ ਟ ਟ	ਸਚ ਸਾ ਟ ਹ	ਬੰ ਟ ਦੀ ਟ	ਮੋ ਟ ਟ ਟ
ਨ ਸ ਰ ਸ	ਨੁ ਪ - -		
ਟ ਟ ਚ ਮੀ	ਰਾਂ ਟ ਟ ਟ	ਦਾਨਾ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ

ਇਹ ਬਿਲਾਵਲ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਤੀਵਰ ਮੱਧਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਰੋ-ਧਾ ਸੁਰ ਦੁਰਬਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ- ਸ ਗ, ਮ ਪ ਨ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ^{ਧ ਮੇ} ਨ, ਪ, ਗਮਗ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਸ-ਲਯ)

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ॥ ਰਹਾਉ॥

ਤੇਰੀ ਨ ਤੁਟੈ ਛੋਰੀ ਨ ਛੂਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿੰਚ ਤਨੀ॥੧॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਸਤੁ ਹੈ, ਤੂ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ॥੨॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਕਉ, ਅਕਥ ਕਥਾ ਜਾ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਹੀਅਤ ਹੈ, ਮੋਹਿ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਠਾਕੁਰੁ ਅਪੁਨੀ॥੪॥

(ਬਿਲਾਵਲ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੨੭)

ਅਸਥਾਈ

ਨ ^੦ ਸ ਨ ਪ ਗ	੩ ਮ ਗ ਸ ਨ	x ਪ - ਨ ਨ	੨ ਸ - ਗ -
ਮੂ ਽ ਲਾ ਲ	ਨ ਸਿ ਽ ਉ	ਪ੍ਰੀ ਽ ਤ ਬ	ਲੀ ਽ ਽ ਽
ਸ ^੦ ਨ ਸ ਗ ਮ	ਪ - ਨ ਸ ਨ	ਧ ਪ - ਪ ਗ ਮ	ਗ - ਸ -
ਤੇ ਽ ਰੀ ਨ	ਤੂ ਽ ਟੈ ਽	ਛੇ ਽ ਰੀ ਨ	ਛੂ ਽ ਟੈ ਽
ਸ ^੦ ਨ ਸ ਗ ਮ	ਪ - ਨ -	ਸ ਸਰ ਸ ਨ	ਧਪ ਮਗ ਰਸ ਨਸ
ਐ ਽ ਸੀ ਽	ਮਾ ਽ ਧੇ ਽	ਖਿੰ ਽ ਚ ਤ	ਨੀ ਽ ਽ ਽

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਪ ਸ ਸ	- ਸ ਸ ਸ ਸ	ਸ (ਸ) ਨ ਪ	ਪ ਸ ਨ ਪ
ਦਿ ਨ ਸ ਰੈ	਽ ਨ ਮ ਨ	ਮਾ ਽ ਹਿ ਬ	ਸ ਤ ਹੈ ਽
ਮ ^੦ ਗ ਮ ਪ ਨ	ਸ ਰ ਸ ਨ	ਪ ਪਮੇ ਗ ਮ	ਗ - ਸ -
ਤੂ ਽ ਕ ਰ	ਕਿ ਰ ਪਾ ਽	ਪ੍ਰ ਭ ਅ ਪ	ਲੀ ਽ ਽ ਽

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮਧਯਲਯ)

ਲਾਲੂ ਚੋਲਨਾ ਤੈ ਤਨਿ ਸੋਹਿਆ ॥ ਸੁਰਿਜਨ ਭਾਨੀ ਤਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ॥੧॥
 ਕਵਨ ਬਨੀ ਰੀ ਤੇਰੀ ਲਾਲੀ ॥ ਕਵਨ ਰੰਗਿ ਤੂੰ ਭਈ ਗੁਲਾਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਤੁਮ ਹੀ ਸੁੰਦਰਿ ਤੁਮਹਿ ਸੁਹਾਗੁ ॥ ਤੁਮ ਘਰਿ ਲਾਲਨੁ ਤੁਮ ਘਰਿ ਭਾਗੁ ॥੨॥
 ਤੂੰ ਸਤਵੰਤੀ ਤੂੰ ਪਰਧਾਨਿ ॥ ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਨੀ ਤੁਹੀ ਸੁਰ ਗਿਆਨ ॥੩॥
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਨੀ ਤਾ ਰੰਗਿ ਗੁਲਾਲ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਿਹਾਲ ॥੪॥
 ਸੁਨਿ ਰੀ ਸਖੀ ਇਹ ਹਮਰੀ ਘਾਲ ॥ ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ਸੀਗਾਰਿ ਸਵਾਰਨਹਾਰ ॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥
 (ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੪)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	×	੨
- ਮ ਗ ਮ	ਪ - ਨ -	ਸ - ਨ ਧ	ਪਮੇ ਪ ਗਮ ਗ
ੜ ਕਵ ਨ ਬ	ਨੀ ੜ ਰੀ ੜ	ਤੇ ੜ ਰੀ ੜ	ਲਾੜ ੜ ਲੀੜ ੜ
- ਗ ਗ ਸ	ਗਮ ਪਧ ਪਮੇ ਪ	ਮੇ ਗ ਗ - ਰ	ਸਨੁ - ਸ -
ੜ ਕਵ ਨ ਰੰ	ੜ ੜ ਤੂੰ ੜ	ਭ ਈ ੜ ਗੁ	ਲਾ ੜ ਲੀ ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਪ ਪ ਨ -	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਸ ਸ ਸ -
ਗ ਗ ਮ	ੜ ਲ ਨ ੜ	ਤ ਹਿ ਤ ਨ	ਸੇ ਹਿ ਆ ੜ
ਲਾ ਲ ਚੇ			
- ਨ ਨ ਨ	ਨ - ਨਧ ਨ	ਸ - ਨ ਧਪ	ਪਮੇ ਪ ਗਮ ਗ
ੜ ਸੁਰ ਜ ਨ	ਭਾ ੜ ਨੀੜ ੜ	ਤਾ ੜ ਮ ਨ	ਮੇੜ ਹਿ ਆੜ ੜ

ਰਸ
ੜ ਕਵਨ -

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਲਾਰੀ ਡੋਰੀ ॥ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕਰਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਮੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਅੰਚਲਾ ਗਹਾਇਓ ਜਨ ਅਪਨੇ ਕਉ, ਮਨੁ ਬੀਧੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਧੋਰੀ ॥
 ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਭਗਤਿ ਰਸੁ ਉਪਜਿਓ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜਾਲੀ ਤੋਰੀ ॥੧॥
 ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੈ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਆਨ ਨ ਪੋਖਉ ਹੋਰੀ ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲੀਓ ਦਾਸੁ ਅਪੁਨਾ, ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਬਹੂੰ ਬੋਰੀ ॥੨॥

(ਰਾਗ ਨਟ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੯੭੯)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o		
ਸ	ਰ	ਸਨ	ਸ	ਸ	ਸ	ਪਮੇ	ਪਮੇ	ਪ	ਗਮ	ਗ	-
ਚਰ	ਨ	ਕਣ	ਮਲ	ਸੰ	ਗ	ਲਾਣ	ਗੀਣ	ੜ	ਛੇ	ਰੀ	ੜ
ਪ	ਨ	ਨਸ	ਧ	ਨ	ਨਧ	ਪਮੇ	ਪ	-ਮੇ	ਗਮ	ਗ	-
ਸੁ	ਖ	ਸਾਣ	ਗ	ਰਣ	ਕਰ	ਪ੍ਰਮ	ਗ	ੜਤ	ਮੇ	ਰੀ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਨ	-ਨ	ਸ	ਸ	-	ਨਧ	ਨ	ਪਪ	ਨਧ	ਨ	-
ਅੰਚ	ਲਾ	ਯਾ	ਹਾ	ਇਓ	ੜ	ਜਨ	ੜ	ਅਪ	ਨੇ	ਕਉ	ੜ
ਨ	ਨ	-ਸ	ਧਨ	ਪ	-	ਪਮੇ	ਪ	-ਮੇ	ਗਮ	ਗ	-
ਮ	ਨ	ੜ	ਬੀਣ	ਧੇ	ੜ	ਪ੍ਰੇ	ਮ	ਯੀ	ਖੇ	ਰੀ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਝਪਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਡਿਠੇ ਸਭੇ ਥਾਵ ਨਹੀ ਤੁਧੁ ਜੋਹਿਆ ॥ ਬਧੋਹੁ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਤਾ ਤੂ ਜੋਹਿਆ ॥

ਵਸਦੀ ਸਘਨ ਅਪਾਰ ਅਨੂਪ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ ॥

ਹਰਿਹਾ ਨਾਨਕ ਕਸਮਲ ਜਾਹਿ ਨ੍ਹਾਇਐ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰ ॥੧੦॥

(ਫੁਨਹੇ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੬੨)

ਅਸਥਾਈ

x		੨			o		੩		
ਨ	ਨ	ਧ	ਗ	ਮ	ਗ	-	ਸ	-	-
ਸ	ਠੇ	ਸ	ੜ	ਭੇ	ਥਾ	ੜ	ਵ	ੜ	ੜ
ਨ	ਪ	ਨ	ਸ	ਮ	ਗ	-	ਰਸ	-	-
ਨ	ਰੀ	ਤੁ	ੜ	ਧ	ਜੇ	ੜ	ਹਿਆ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

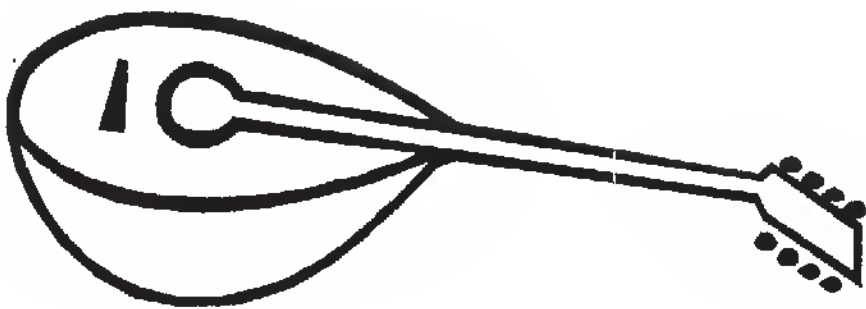
ਮਗ	ਮ	ਪਪ	ਨ	ਨ	ਸ	ਨ	ਸ	-	-
ਬ	ਧੋਹ	ਪੁਰ	ਖ	ਭਿ	ਧਾ	ਙ	ਤੈ	ਫ	ਫ
ਨ	-	ਧਪ	ਗ	ਮ	ਪ	ਗਮ	ਗ	ਸ	-
ਤਾਂ	ਫ	ਭੂ	ਫ	ਫ	ਸੋ	ਙ	ਹਿਆ	ਫ	ਫ

ਡਿਠੇ ਸਭੇ

ਸੰਚਾਰੀ ਤੇ ਅਭੇਗ

ਨ	ਸ	ਨਨ	ਧਪ	ਨਨ	ਸ	ਨ	ਸ	-	-
ਵਸ	ਦੀ	ਸਘ	ਨ	ਅ	ਪਾ	ਙ	ਰ	ਫ	ਫ
ਗ	ਗ	ਸ	ਗ	ਮ	ਪ	ਗ	ਮ	ਗ	ਗ
ਅ	ਨੂ	ਪ	ਰਾ	ਮ	ਦਾ	ਫ	ਸ	ਪੁ	ਰ
ਪਪ	ਪ	ਨ	ਨਨ	ਸਸ	ਗ	ਮ	ਗ	-	ਸ
ਹਰਿ	ਹਾ	ਨਾ	ਨਕ	ਕਸ	ਮ	ਲ	ਜਾ	ਫ	ਇ
ਨ	ਸ	ਨ	ਪ	ਪ	ਗ	ਮ	ਗ	ਸ	ਸ
ਨਾ	ਇਐ	ਰਾ	ਫ	ਮ	ਦਾ	ਸ	ਸ	ਫ	ਰ

ਡਿਠੇ ਸਭੇ



ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ

ਇਹ ਬਿਲਾਵਲ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ 'ਪੰਚਮ' ਅਲਪ ਤੇ ਵਕ੍ਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਈਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ 'ਨੀ-ਗਾ' ਵਰਜਿਤ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ- ਸ, ਮ^ਮ, ਪ ਧ ਸ।

ਅਵਰੋਹ- ਸ, ਧ ਮ, ਪ^ਮ, ਧ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮਧਯ ਲਯ)

ਸਾਜਨ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕੀ ਹੋਇ ਰਹਾ ਸਦ ਧੂਰਿ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਹਾਰੀਆ ਪੇਖਉ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ॥੧॥

(ਮਾਰੂ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੯੮੯)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਮਪਧਸ	ਧ	ਧ	ਪੜ	ਮ	-	ਰ	ਸ	ਰ	ਧ	ਸ	-	ਸ	੨	ਮ	ਰ	ਪ	-
ਸਭ	ਭ	ਜ	ਣ	ਤੇ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਚ	ਰ	ਭ	ਭ	ਨ	ਕੀ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ
ਮੁ	-	ਰ	ਸ	ਰ	ਮ	ਪ	ਧ	ਮਪ	ਧਸ	ਰਸ	ਧਪ	ਮਪ	ਧਪ	ਮਰ	ਸ	ਭ	ਭ	ਭ
ਹੋ	ਭ	ਇ	ਰ	ਹਾ	ਭ	ਸ	ਦ	ਧੂ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਰ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਪ	ਧ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਧ	-	ਰ	ਰ	ਸ	-	ਧ	-
ਨਾ	ਭ	ਨ	ਕ	ਸ	ਰ	ਭ	ਤੁ	ਹਾ	ਭ	ਭ	ਰੀ	ਆ	ਭ	ਭ	ਭ
ਧ	ਸ	ਰ	ਮ	ਰ	ਸ	ਧ	ਧਪ	ਮਪ	ਧਸ	ਰਸ	ਧਪ	ਮਪ	ਧਪ	ਮਰ	ਸ
ਪੇ	ਭ	ਖਉ	ਭ	ਸ	ਦਾ	ਭ	ਭ	ਧੂ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਰ

੨ ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਨਸਿ ਵੰਞਹੁ ਕਿਲਵਿਖਹੁ ਕਰਤਾ ਘਰਿ ਆਇਆ॥

ਦੂਤਹ ਦਹਨੁ ਭਇਆ ਗੋਵਿੰਦੁ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ॥

ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਲਨ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਵਖਾਣਿਆ॥

ਆਚਰਜੁ ਡੀਠਾ ਅਮਿਉ ਵਠਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਜਾਣਿਆ ॥
 ਮਨਿ ਸਾਤਿ ਆਈ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਨਹ ਅੰਤੁ ਜਾਈ ਪਾਇਆ ॥
 ਬਿਲਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਮੇਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਬਣਾਇਆ ॥੨॥

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਛੰਤ, ਪੰਨਾ ੪੬੦)

ਅਸਥਾਈ

੦				x		੦	x
- ਧਸੰ	ਧ	ਪ		ਮ	- - -	ਪ ਮੁਰ	ਰ ਸ
ੜ ਨਲ	ਸ	ਵੰ		ਵਹੁ	ੜ ੜ ੜ	ੜ ਕਿ	ਲ ਵਿ
- ਪੁ	ਧ	ਸ'		ਸੁਧ	- ਪ ਮ	ਮ -ਧ	ਪ -
ੜ ਜੀ	ਕ	ਰ		ਤਾ	ੜ ਘ ਰ	ਆ ੜ	ਇਆ ੜ
							ਧਪ ਮਪ ਧ -
							ੜ ੜ ੜ ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਪ ਧ	ਸਧ ਸ' ਸ' -	- ਰ ਰ ਸ	ਸਧ ਸ' - -
ਦੁ ੜ ਤਹ	ਦਹ ੜ ਨ ੜ	ੜ ਦਹ ਨ ਭ	ਇਆ ੜ ੜ ੜ
- ਧ - ਸ'	ਸੁਧ ਧ ਪ ਮ	ਮ -ਧ ਪ -	- - - -
ੜ ਜੀ ੜ ਗੋ	ਵਿੰ ਦ ਪੁ ਗ	ਟਾ ੜ ਇਆ ੜ	ੜ ੜ ੜ ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਤਾਲ-ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਿਰਤਕ ਕਉ ਪਾਇਓ ਤਨਿ ਸਾਸਾ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥
 ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਮੁਗਧ ਭਏ ਸ੍ਰੋਤੇ ਹਰਿਨਾਮਾ ਮੁਖਿ ਗਾਇਆ ॥੧॥
 ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਦੇਖੁ ਵਡਾਈ ॥ ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਦੂਖ ਸੋਗ ਕਾ ਢਾਇਓ ਡੇਰਾ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਬਿਸਰਾਮਾ ॥
 ਮਨ ਬਾਛਤ ਫਲ ਮਿਲੇ ਅਚਿੰਤਾ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮਾ ॥੨॥
 ਈਹਾ ਸੁਖ ਆਗੈ ਮੁਖ ਊਜਲ ਮਿਟਿ ਗਏ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ॥
 ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ॥੩॥
 ਉਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਗਾ ॥
 ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੇ ਪੂਰ ਕਰੰਮਾ ਜਾ ਕਾ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਮਨ ਲਾਗਾ ॥੪॥

(ਸੋਰਠਿ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੧੪)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨
ਧ	ਪ	ਧ	ਪ੍ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	ਮ੍ਰ	ਰ	-ਧ	ਸ	-	ਸ
ਪ੍ਰ	ਸ	ਰੈ	ਗੁ	ਰ	ਕੀ	ਸ	ਦੇ	ਖ	ਝ	ਡਾ	ਸ	ਈ
ਰ	ਮ	ਰ	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	ਸ	ਧ
ਤਾ	ਸ	ਕੀ	ਕੀ	ਸ	ਮ	ਤ	ਕਹ	ਣ	ਨ	ਜਾ	ਸ	ਈ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਪ	ਧ	ਸ'	-	-	-	ਧ	ਸ'	ਰ	ਸ'	-	ਸ'
ਮਿਰ	ਤ	ਕ	ਕਉ	ਸ	ਸ	ਸ	ਪਾ	ਇਓ	ਤਨ	ਸਾ	ਸ	ਸਾ
ਸ'	ਰ	ਮ'	ਰ	-	ਸ'	ਸ'	ਧ	-	ਰ	ਸ'	-	-
ਬਿਛ	ਰ	ਤ	ਆ	ਸ	ਨ	ਮਿ	ਲਾ	ਸ	ਸ	ਇਆ	ਸ	ਸ
ਧ	ਮ	ਪ	ਸ'ਧ	ਸ'	ਸ'	ਸ'	ਧ	ਮ	ਪ	ਮ੍ਰ	-	ਸ
ਪ	ਸੁ	ਸ	ਪ੍ਰੇ	ਸ	ਤ	ਖੁ	ਗ	ਧ	ਭਏ	ਸ੍ਰੇ	ਸ	ਤੇ
ਰਧ	ਸ	ਸ	ਮ੍ਰ	ਮ	ਮ	ਮ	ਪਧ	ਮ	ਪ	ਧ	ਸ	ਧ
ਹ	ਰਿ	ਨਾ	ਮਾ	ਸ	ਖੁ	ਖ	ਗਾ	ਸ	ਸ	ਇਆ	ਸ	ਸ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਸਾਜਨਾ ਸੰਤ ਆਉ ਮੇਰੈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਆਨੰਦਾ ਗੁਨ ਗਾਇ ਮੰਗਲ ਕਸਮਲਾ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ਪਰੇਰੈ॥੧॥
ਸੰਤ ਚਰਨ ਧਰਉ ਮਾਥੈ ਚਾਂਦਨਾ ਗ੍ਰਿਹਿ ਹੋਇ ਅੰਧੇਰੈ॥੨॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਮਲੁ ਬਿਰਾਸੈ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਉ ਪੇਖਿ ਨੇਰੈ॥੩॥
ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੰਤ ਪਾਏ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਨਾਨਕ ਉਹ ਬੇਰੈ॥੪॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੦੧)

ਅਸਥਾਈ

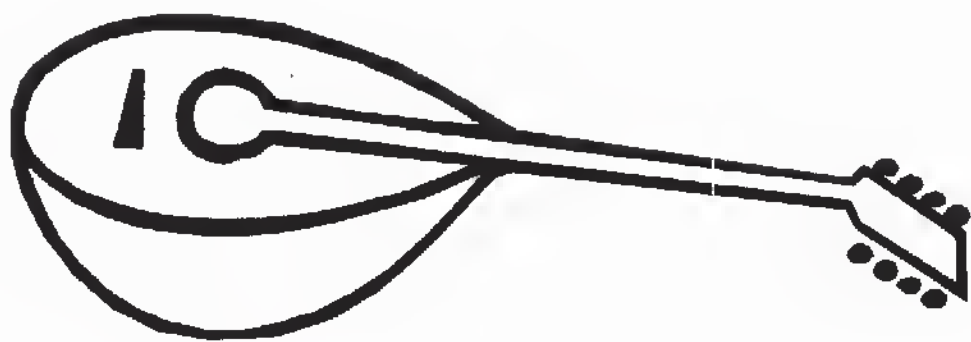
x		੦		੨		੦		੩		੪
ਮ	ਰ	ਪ	-	ਪ	ਧ	ਮ	-	ਰ	ਰਧ	ਸ
ਸਾ	ਜ	ਨਾ	ਸ	ਸੰ	ਤ	ਆ	ਸ	ਉ	ਮੇ	ਸ

ਸ	ਸ	ਰ	-	ਸ	ਧ	ਮ	-	ਰ	ਪ	ਪ	ਪ
ਆ	ਨੰ	ਦਾ	ਫ	ਗੁ	ਨ	ਗਾ	ਫ	ਇ	ਮੰ	ਗ	ਲ
ਧ	ਮ	ਪ	ਸੁਧ	ਸੁ	ਸੁ	ਧ	ਧ	ਪ	ਮ	ਰ	ਸ
ਕ	ਸ	ਮ	ਲਾ	ਮਿ	ਟ	ਜਾ	ਹਿ	ਪ	ਰੇ	ਫ	ਰੈ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਮ	ਪ	ਧ	ਧ	ਸੁ	ਸੁ	-	ਸੁ	-	ਸੁ
ਸੰ	ਫ	ਤ	ਚ	ਰ	ਨ	ਧ	ਰਉ	ਫ	ਮਾ	ਫ	ਬੈ
ਸੁ	ਰੁ	ਮੁ	ਰੁ	-	ਸੁ	ਧ	ਧ	ਪ	ਮ	ਰ	ਸ
ਚਾਂ	ਫ	ਦ	ਨਾ	ਫ	ਗਿਹ	ਹੇ	ਇ	ਅੰ	ਧੇ	ਫ	ਰੈ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ

ਬਿਲਾਵਲ ਠਾਟ ਦੇ ਇਸ ਰਾਗ ਦਾ ਵਾਦੀ ਖੜਜ ਤੇ ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਰਾਗ ਦੇ ਜਾਤੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਗ ਦੀ ਜਾਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਰਾਗ ਐਸੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਧੁਨ' ਆਖਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ- ਪੀਲੂ, ਮਾਂਡ, ਜਿਲਹਾ, ਬਰਵਾ, ਪਹਾੜੀ ਆਦਿਕ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ, ਤਿਵੇਂ ਗਾਉਣ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਤੀ ਬੰਧਨ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਚੰਗੇ ਗਾਇਕ-ਵਾਦਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਲਗ-ਭਗ ਬਾਰਾਂ ਸੁਰ ਐਸੀ ਖੂਬੀ ਨਾਲ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਗ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੋਰ ਵੀ ਖਿੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਆਨੰਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ 'ਮਾ-ਨੀ' ਵਰਜਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਜਾਤੀ ਬੰਧਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਆਰੋਹ- ਸ, ਰ ਗ ਪ, ਧ ਸ।

ਅਵਰੋਹ- ਸ ਨਧ, ਪ, ਮਗ, ਰਸ।

੧ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ, ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਨ ਰੇ ਛਾਡਹੁ ਭਰਮੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਇ ਨਾਚਹੁ, ਇਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਡਾਂਡੇ ॥

ਸੂਰੁ ਕਿ ਸਨਮੁਖ ਰਨ ਤੇ ਡਰਪੈ, ਸਤੀ ਕੇ ਸਾਚੈ ਭਾਂਡੇ ॥੧॥

ਡਗਮਗ ਛਾਡਿ ਰੇ ਮਨ ਬਉਰਾ ॥

ਅਬ ਤਉ ਜਰੇ ਮਰੇ ਸਿਧਿ ਪਾਈਐ, ਲੀਨੋਂ ਹਾਥਿ ਸੰਧਉਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਕੇ ਲੀਨੇ, ਇਆ ਬਿਧਿ ਜਗਤੁ ਬਿਗੂਤਾ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨ ਛੋਡਉ, ਸਗਲ ਉਚ ਤੇ ਉਚਾ ॥੨॥

(ਗਉੜੀ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੩੩੮)

ਅਸਥਾਈ

x			੨				੦			੩			
										ਸ੍ਰ	ਧ	ਸ	ਰ
										ਡ	ਗ	ਮ	ਗ
ਸਰ	ਗ	-	ਮਗ	ਰ	-	ਧ	ਸ੍ਰ	ਸ	ਰ	ਸਰ	ਗ	-	ਰ
ਛਾ	ੜ	ੜ	ਛ	ੜ	ੜ	ੜ	ਰੇ	ੜ	ੜ	ਮੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸ	-	-	ਧ	ਪ	ਧ	ਰ	ਸ	-	ਸ				
ਨ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ਮ	ਨ	ਬਉ	ੜ	ਰਾ				

ਅੰਤਰਾ

ਸ	ਸ	ਸ	ਰਗ	ਗ	-	ਗ	ਗ	ਗ	ਗ	ਮਗ	ਰ	ਰ	-
ਅ	ਬ	ਤਉ	ਜਾ	ਰੈ	ਫ	ਮ	ਰੈ	ਸਿ	ਧ	ਪਫ	ਝੀ	ਐ	ਫ
ਸ	-	ਸ	ਰ	-	ਰ	ਰ	ਸਰ	ਗਰ	ਸਨ	ਧ	-	ਸ	-
ਲੀ	ਫ	ਨੋ	ਹਾ	ਫ	ਬ	ਸੰ	ਧਉ	ਝ	ਝ	ਰਾ	ਫ	ਫ	ਫ
ਸ	ਧ	-	ਸ	-	ਸ	ਰ	ਗ	-	-	ਪ	-	-	ਧ
ਡ	ਗ	ਫ	ਮ	ਫ	ਗ	ਫ	ਛਾ	ਫ	ਫ	ਡ	ਫ	ਫ	ਫ
ਪਧ	ਸੰ	ਧਪ	ਗ	ਰ	-	ਸ	ਸ	-	ਧ	ਸਧ	ਧ	ਸ	ਰ
ਰੋਫ	ਫ	ਝ	ਮ	ਨ	ਫ	ਫ	ਬਉ	ਫ	ਰਾ	ਡ	ਗ	ਮ	ਗ

ਅਗੋਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਦੋ-ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਲਾਓ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ 'ਡਗਮਗ' ਦਾ ਅੰਤਲਾ ਹਿਸਾ ਗਾ ਕੇ ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਟਿਯੂਨ ਹੇਠਾਂ ਕਹਿਰਵੇ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈ।

ਨੋਟ :- ਇਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਸਮੇਂ ਮੱਧਮ ਜਾਂ ਕੋਮਲ ਗੰਧਾਰ ਨੂੰ ਖੜਜ (ਸਾ) ਮੰਨਕੇ ਗਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਮੰਦ੍ਰ-ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਹੀ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

੨ ਦੂਜੀ ਸ਼ਬਦ ਰੀਤ ਤਾਲ-ਕਹਿਰਵਾ (ਚਲੰਤ ਲਯ)

x	੦	x	੦
ਸ ਧ ਸ ਰ	ਗ ਰ ਗ ਗ	ਰ ਸ ਰ ਰ	
ਡ ਗ ਮ ਗ	ਛਾ ਫ ਫ ਡ	ਰੈ ਫ ਮ ਨ	
ਸ - ਸ ਰ	ਗ ਰ ਗ ਗ	ਰ ਸ ਰ ਰ	
ਬਉ ਫ ਰਾ ਜੀ,	ਛਾ ਫ ਫ ਡ	ਰੈ ਫ ਮ ਨ	
ਸ - ਸ -	- ਮ ਮ ਮ	ਮ ਮ - ਗ	
ਬਉ ਫ ਰਾ ਫ	ਫ, ਅ ਬ ਤਉ	ਜ ਰੈ ਫ ਮ	
ਮ ਪ ਪ ਪ	ਪ ਧ ਧ -	ਪ ਮ ਮ ਮ	
ਰੈ ਫ ਸਿ ਧ	ਲੀ ਫ ਨਉ ਫ	ਹਾ ਫ ਬ ਸੰ	
ਮ ਪ ਪ ਗ			
ਧਉ ਫ ਰਾ ਫ			

ਅੰਤਰਾ

ਸ ਧ ਸ ਸ	ਰ ਗ ਗ ਗ	ਰ ਗ ਮ ਗ	ਰ ਗ ਗ -
ਮ ਨ ਰੇ	ਛਾ ਡਹੁ ਝ ਮ	ਫ ਪੂ ਗਟ ਹੋਇ	ਨਾ ਫ ਚਹੁ ਫ
- ਪ - ਪ	ਪ ਧ ਸ ਨ	ਧ ਪ ਧ ਪ	- - - -
ਫ ਇਆ ਫ ਮਾ	ਇਆ ਫ ਕੇ ਫ	ਛਾ ਫ ਡੇ ਫ	ਫ ਫ ਫ ਫ
- ਧ ਧ ਧ	ਧ ਧ ਧ ਧ	ਧ ਪ ਪ ਧ	ਪ ਮ ਮ -
ਫ ਸੂ ਰ ਕੇ	ਸ ਨ ਮ ਖ	ਰ ਨ ਤੇ ਫ	ਡ ਰ ਪੈ ਫ
ਪ ਧ - ਧ	ਪ ਮ ਮ -	ਮ ਪ ਪ ਗ	
ਸ ਤੀ ਫ ਕੇ	ਸਾ ਫ ਚੈ ਫ	ਛਾ ਫ ਡੇ ਫ	ਡਗਮਗ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮਧਯ ਲਯ)

ਚਿਤ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਉ ਨੈਨ ਅਵਿਲੋਕਨੋ, ਸ੍ਵਨ ਬਾਨੀ ਸੁਜਸੁ ਪੂਰਿ ਰਾਖਉ ॥
ਮਨੁ ਸੁ ਮਧੁਕਰੁ ਕਰਉ ਚਰਨ ਹਿਰਦੇ ਧਰਉ, ਰਸਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਭਾਖਉ ॥੧॥
ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਉ ਜਿਨਿ ਘਟੈ ॥ ਮੈਤਉ ਮੇਲਿ ਮਹਰੀ ਲਈ ਜੀਅ ਸਟੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਭਾਉ ਨਹੀ ਉਪਜੈ, ਭਾਵ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਹੋਇ ਤੇਰੀ ॥
ਕਹੈ ਰਵਿਦਾਸੁ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਹਰ ਸਿਉ, ਪੈਸ ਰਾਖਹੁ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੇਰੀ ॥੨॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਭ. ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੬੯੪)

ਅਸਥਾਈ

x	ਧਸ	-ਸ	੦	ਗ	ਸਰ	x	ਗ	ਰਸ	੦	-	ਧਪ
ਪਧ	ਧਸ	ਫਰੀ	ਰਗ	ਗ	ਫ	ਗਪ	ਗ	ਫ	ਸ	-	ਧਪ
ਪ੍ਰੀਤ	ਤ		ਬਿੰਦ	ਸਿਉ		ਜਿਤ	ਨ	ਫ	ਟੈ	ਫ	ਮੇਰੀ
ਪਧ	ਧਸ	-ਸ	ਰਗ	ਗ	ਸਰ	ਗਪ	ਗ	ਰਸ	ਸ	-	ਸਸ
ਪ੍ਰੀਤ	ਤ	ਫਰੀ	ਬਿੰਦ	ਸਿਉ	ਫ	ਜਿਤ	ਨ	ਫ	ਟੈ	ਫ	ਮੇਰੀ
ਪ	ਪ	-ਮੇ	ਪਧ	-	ਪਮ	ਗ	ਰ	ਸਸ	ਗਰ	ਗ	ਰਧ
ਮੇ	ਲ	ਅਹਿ	ਗੀਤ	ਫ	ਲਈ	ਜੀਅ	ਫ	ਫ	ਟੈ	ਫ,	ਮੇਰੀ

ਅੰਤਰਾ

ਸ	ਗ	ਮਗ	ਪ	ਪ	-	ਪਧ	ਧਨ	ਧਪ	ਧ	ਪ	ਪ
ਚਿ	ਤ	ਸਿਮ	ਰਨ	ਕਰਉ	ੜ	ਨੈ	ਨਾ	ਅਵਿ	ਲੇ	ਕ	ਨੇ
ਧਨੁ	ਨੁ	ਧਪ	ਪਧ	-	ਪਮ	ਗਮ	ਪ	-ਮ	ਗਗੁ	ਗ	ਰਧ
ਸੂਵ	ਨ	ਬਾ	ਨੀ	ੜ	ਯੁ	ਜਸ	ਪੁ	ਯ	ਰਾ	ਖਉ	ਮੇਰੀ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਉ।

੪ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਤਾਲ-ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕਹਹੁ ਮਤ ਝੂਠੇ ਝੂਠਾ ਜੋ ਨ ਬਿਚਾਰੈ॥
ਜਉ ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਖੁਦਾਇ ਕਹਤ ਹਉ, ਤਉ ਕਿਉ ਮੁਰਗੀ ਮਾਰੈ॥੧॥
ਮੁਲਾਂ ਕਹਹੁ ਨਿਆਉ ਖੁਦਾਈ॥ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਪਕਰਿ ਜੀਉ ਆਨਿਆ ਦੇਹ ਬਿਨਾਸੀ ਮਾਟੀ ਕਉ ਬਿਸਮਿਲਿ ਕੀਆ॥
ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨਾਹਤ ਲਾਰੀ ਕਹੁ ਹਲਾਲੁ ਕੀਆ ਕੀਆ॥੨॥
ਕਿਅ ਉਜੁ ਪਾਕੁ ਕੀਆ ਮੁਹੁ ਧੋਇਆ ਕੀਆ ਮਸੀਤਿ ਸਿਰੁ ਲਾਇਆ॥
ਜਉ ਦਿਲ ਮਹਿ ਕਪਟੁ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰਹੁ ਕੀਆ ਹਜ ਕਾਬੈ ਜਾਇਆ॥੩॥
ਤੂੰ ਨਾਪਾਕੁ ਪਾਕੁ ਨਹੀ ਸੂਝਿਆ ਤਿਸ ਕਾ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਿਆ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਿਸਤਿ ਤੇ ਚੂਕਾ ਦੇਜਕ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ॥੪॥

(ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ ਪੰਨਾ ੧੩੫੦)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o	ਗ	ਰ	ਗ
										ਮੁ	ਲਾਂ	ੜ
ਰੁ	ਸ	ਸ	ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਸ	-	ਸ	*	ਗ	ਮ	
ਕ	ਹਹੁ	ਨਿ	ਆ	ਉ	ਖੁ	ਦਾ	ੜ	ਈ,	*	ਤੇ	ਰੈ	
ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਗ	ਪ	ਮ				
ਮ	ਨ	ਕਾ	ਭਰ	ਮ	ਨ	ਜਾ	ੜ	ਈ				

ਅੰਤਰਾ

ਸ	ਰਗ	ਮਗ	ਮੋਪ	ਪ	ਪ	ਪਧ	ਨ	ਪ	ਧ	ਪ	-
ਬੈ	ਦ	ਕਣ	ਤੈ	ਬ	ਕ	ਹੁ	ਮ	ਤ	ਝ	ਠੈ	ਫ
ਪ	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਧ	ਗ	ਪ	ਮ	ਗ	-	ਸ
ਝ	ਠ	ਫ	ਜੈ	ਨ	ਬਿ	ਚਾ	ਫ	ਫ	ਰੈ	ਫ	ਜਉ
ਰ	ਰ	ਰ	ਰ	ਰ	ਰ	ਸ	ਰ	ਗਰ	ਸਨ	ਧ	-
ਸ	ਭ	ਮਹਿ	ਏ	ਕ	ਖ	ਦਾ	ਇ	ਕਣ	ਹਤ	ਹਉ	ਫ
ਗਮ	ਮ	-	ਪ	ਪ	-	ਗ	ਗ	ਰਸ	ਸ	ਸਗ	ਰਗ
ਤਉ	ਕਿਉ	ਫ	ਮੁਰ	ਗੀ	ਫ	ਮਾ	ਰੈ	ਫ	ਮੁ	ਲਾਫ	ਫ ਕਹੁ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਪ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਕਹਿਰਵਾ 'ਚਾਰ ਮਾਤ੍ਰੇ' (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਨਿਰਗੁਣੁ ਰਾਖਿ ਲੀਆ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਢਾਕਿ ਲੀਆ ਮੋਹਿ ਪਾਪੀ ਪੜਦਾ।

ਢਾਕਨਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਬਿਗਤ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਤੁਮਾਰੀ ਕਉਣੁ ਕਹੈ ਤੂ ਕਦ ਕਾ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ਮਿਲੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਨਿਮਕਾ ॥੪॥

(ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੧੭)

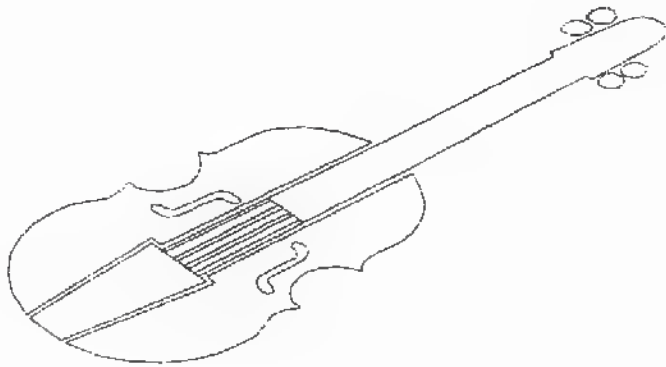
ਅਸਥਾਈ

x	ਪਧ	ਸ	x	ਸਰ	ਗ	ਰ	ਸ	x	ਸਗ	ਰ	-	ਗ	x	ਰ	ਗ	ਰ	ਸ
ਨਿਰ ਗੁਣ			ਰਾਫ	ਫ	ਖ	ਲੀ		ਆਫ	ਫ	ਫ	ਸੰ		ਤ	ਨ	ਕਾ	ਫ	
ਰ ਸ ਸ -			-	-	ਧ	ਧ		ਪ	-	ਮ	ਗ		ਮ	ਪ	-	-	
ਸ ਦ ਕਾ ਫ			ਫ	ਫ	ਸਤਿ ਗੁਰ			ਢਾ	ਫ	ਕ	ਲੀ		ਆ	ਫ	ਫ	ਫ	
ਮ ਗ ਰ ਸ			ਗ	-	ਰ	ਸ		ਰ	ਸ	ਸ	-		-	-	-	-	
ਫ ਫ ਮੋ ਹਿ			ਪਾ	ਫ	ਪੀ	ਫ		ਪ	ਝ	ਦਾ	ਫ		ਫ	ਫ	ਨਿਰਗੁਣ		

ਅੰਤਰਾ

ਸ ਗ ਗ	ਮ - ਪ -	- ਮਪ ਮ ਗ	ਮ ਪ ਪ -
ਢਾ ਕ ਨ	ਹਾ ਟ ਰੈ ਟ	ਟ ਪ੍ਰ ਭੁ ਹ	ਮਾ ਟ ਰੈ ਟ
- ਪ ਪ ਮ	ਗ ਗ ਰ ਸ	ਰ ਸ ਸ -	- -
ਟ, ਜੀ ਅ ਪ੍ਰ	ਟ ਨ ਸੁ ਖ	ਦਾ ਟ ਤੈ ਟ	ਟ ਟ ਨਿਰਗੁਣ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਹਮੀਰ

ਇਹ ਕਲਿਆਣ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਪੈਂਦਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਮੱਧਮ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਲੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਸੰਗੀਤ ਕਰਤਾ ਇਸ ਦਾ ਠਾਟ ਬਿਲਾਵਲ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਰਸ, ਗਮ ਧ, ਨਧ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨਧ, ਪ, ਮੇਧਪ ਗ, ਮਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਹਮੀਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਮਾਰੈ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ॥

ਅਲਿ ਮਕਰੰਦ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਮਨੁ ਫੇਰਿ ਫੇਰਿ ਰੀਝੈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਆਨ ਜਲਾ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਨ ਕਛੁਐ ਹਰਿ ਬੁੰਦ ਚਾਤ੍ਰਕ ਕਉ ਦੀਜੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਮਿਲਬੇ ਨਾਹੀ ਸੰਤੋਖਾ ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕ ਜੀਜੈ॥੨॥

(ਕਲਿਆਣ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੧)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨	ਪੁ
				ਧ
				ਹ
ਪ ਮੇ ਪ ਪ	ਗ ਮ ਗ ਮ	ਸੁ ਧ - - ਨ	ਧਨ ਸ ਨ ਧ	
ਮਾ ਟ ਰੈ ਇਹ	ਕਿ ਰ ਪਾ ਟ	ਕੀ ਟ ਟ ਟ	ਜੈ ਟ ਟ ਹ	
ਪ ਮੇ ਪ ਪ	ਗ ਮ ਗ ਮ	ਸੁ ਧ - - -	ਪ ਮੇ ਪ -	
ਮਾ ਟ ਰੈ ਇਹ	ਕਿ ਰ ਪਾ ਟ	ਕੀ ਟ ਟ ਟ	ਜੈ ਟ ਟ ਟ	
- ਪੁ ਗ ਗ ਰ	ਗਮ ਪਧ ਪੁ ਮੇ ਪ	ਗ ਗ ਮ ਰ	ਸ ਰ ਸ -	
ਟ ਅਲਿ ਮ ਕ	ਰੰ ਟ ਦ ਟ	ਚ ਰ ਨ ਕ	ਮ ਲ ਸਿਉ ਟ	
- ਸ ਸ ਸ ਨ	ਧ ਨ ਸ ਰ	ਸ ਨ ਧ ਨ	ਧਨ ਸ ਨ ਧ	
ਟ ਮ ਨ ਫੇ	ਟ ਰ ਫੇ ਰ	ਰੀ ਟ ਟ ਟ	ਭੈ ਟ ਟ, ਹ	

ਅੰਤਰਾ

- ਪ ਪ ਪ	ਧ - ਮੇ ਪ -	ਸ - ਸ ਸ ਸ	ਸ ਸ ਸ -
ਟ ਆ ਨ ਜ	ਲਾ ਟ ਸਿਉ ਟ	ਕਾ ਟ ਜ ਨ	ਕ ਛੁ ਐ ਟ

ਸ ਸ ਸ ਨ | ਧ ਨ ਸ ਰ | ਸ ਨ ਧ ਨ | ਧਨ ਸ ਨ ਧ
ਹਰਿਬੁ ਦ ਚਾ | ਤ੍ਰਿ ਕ ਕਉ ਃ | ਦੀ ਃ ਃ ਃ | ਲੈ ਃ ਃ, ਹ
ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਹਮੀਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤੁਮ ਦੇਵਹੁ ਅਪਨਾ ਨਾਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕਰਉ ਸੇਵਾ ਸਤ ਪੁਰਖ ਪਿਆਰੇ ਜਤ ਸੁਨੀਐ ਤਤ ਮਨਿ ਰਹਸਾਉ ॥
ਵਾਰੀ ਫੇਰੀ ਸਦਾ ਘੁਮਾਈ ਕਵਨੁ ਅਨੁਪੁ ਤੇਰੇ ਠਾਉ ॥੧॥
ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹਿ ਸਗਲ ਸਮਾਲਹਿ ਸਗਲਿਆ ਤੇਰੀ ਛਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਤੁਝਹਿ ਦਿਖਾਉ ॥੨॥
(ਕੇਦਾਰਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੧੯)

ਅਸਥਾਈ

ਨ ^੦ ਸ ਸ ਧ ਨ ਧ ਹ ਰਿ ਕੇ ਃ	ਪ ^੩ ਮੇ ਪ ਪ ਗ ਮ ਦ ਰ ਸ ਨ	ਸ ^x ਧ - ਨ ਸ ਕੇ ਃ ਮ ਨ	ਨ ^੨ ਧ - ਪ - ਚਾ ਃ ਉ ਃ
ਪ ਗ ਮ ਪ ਧ ਧ ਕ ਰ ਕਿ ਰ	ਪ ਧ ਪ ਪ ਪਾ ਃ ਸ ਤ	ਪ ਗ - ਮ ਰ ਸੀ ਃ ਗ ਮਿ	ਸ ਰ ਸ - ਲਾ ਃ ਵਹੁ ਃ
ਨ ਸ - ਮ ਗ ਤੁ ਃ ਮ ਃ	ਪ ਮੇ ਧ ਪ ਦੇ ਃ ਵਹੁ ਃ	ਪ ਸ ਸ ਨ ਧ - ਅ ਪ ਨਾ ਃ	ਧਨ ਸਰ ਸ - ਨਾ ਃ ਉ ਃ

ਅੰਤਰਾ

ਮੇ ਪ ਪ ਸ ਸ ਕ ਰਉ ਃ ਸੇ	ਸ - ਰ ਸ ਵਾ ਃ ਸ ਤ	ਸ ^੧ ਧ ਨ ਧ ਸ ਰ ਪੁ ਰ ਖ ਪਿ	ਸ ਨ ਧ ਪ ਆ ਃ ਰੇ ਃ
ਮ ਗ ਗ ਮ ਰ ਜ ਤ ਸੁ ਨੀ	ਸ ਰ ਸ ਸ ਐ ਃ ਤ ਤ	ਨ ਧ ਧ ਪ ਪ ਮ ਨ ਰ ਹ	ਧਨ ਸਰ ਸ - ਸਾ ਃ ਉ ਃ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਗਗ ਹਮੀਰ ਤਾਲ ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਖਟੁ ਕਰਮ ਕੁਲ ਸੰਜੁਗਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਹ॥

ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਨ ਕਥਾ ਭਾਵੈ ਸੁਪਚ ਤੁਲਿ ਸਮਾਨਿ॥੧॥

ਰੇ ਚਿਤ ਚੇਤਿ ਚੇਤ ਅਚੇਤ॥

ਕਾਹੇ ਨ ਬਾਲਮੀਕਹਿ ਦੇਖ॥

ਕਿਸੁ ਜਾਤਿ ਤੇ ਕਿਹ ਪਦਹਿ ਅਮਰਿਓ ਰਾਮ ਭਗਤ ਬਿਸੇਖ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਸੁਆਨ ਸਤ੍ਰੁ ਅਜਾਤੁ ਸਭ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਲਾਵੈ ਹੇਤੁ॥

ਲੋਗ ਬਪੁਰਾ ਕਿਆ ਸਰਾਹੈ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਵੇਸ॥੨॥

ਅਜਾਮਲੁ ਪਿੰਗਲਾ ਲੁਭਤੁ ਕੰਚਰੁ ਗਏ ਹਰਿ ਕੈ ਪਾਸਿ॥

ਐਸੇ ਦੁਰਮਤਿ ਨਿਸਤਰੇ ਤੂ ਕਿਉ ਨ ਤਰਹਿ ਰਵਿਦਾਸ॥੩॥

(ਕੇਦਾਰਾ ਭ: ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੨੪)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
										ਨ		ਨ	
										ਰੈ		ਚਿ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਨ		ਨ	
										ਰੈ		ਚਿ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਪ		-	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		-	
										ਦੇ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਅ		ਮ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਪ		ਦ	
										ਨ		ਨ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	
										ਧ		ਧ	
										ਤ		ਤ	
										ਸ		ਸ	

ਅੰਤਰਾ

ਮੇਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਪ	ਧ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	-	ਸ	ਸ
ਖ	ਟ	ਕ	ਰ	ਮ	ਸੰ	ਫ	ਜ	ਗ	ਤ	ਹੈ	ਫ	ਹ	ਰਿ
ਸਧ	ਨਧ	ਨਧ	ਸ	ਸ	ਸ	-	ਨ	ਰ	ਸ	ਨਧ	-	ਪ	-
ਭ	ਗ	ਤ	ਇ	ਰ	ਦੈ	ਫ	ਨਾ	ਫ	ਫ	ਇ	ਫ	ਫ	ਫ
ਪਮੇ	ਪ	ਪ	ਧ	-	ਪ	ਪ	ਪ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਚਰ	ਨਾ	ਰ	ਬਿੰ	ਫ	ਦ	ਨ	ਕ	ਥਾ	ਫ	ਭਾ	ਫ	ਵੈ	ਫ
ਮ	ਗ	ਮ	ਨਧ	-	ਨ	ਸ	ਨਧ	-	ਪ				
ਸੁ	ਪ	ਚ	ਤੁ	ਫ	ਲ	ਸ	ਮਾ	ਫ	ਨ	ਰੇ	ਚਿਤ		

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਹਮੀਰ ਤਾਲ-ਸੂਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਬਿਸਰਤ ਨਾਹਿ ਮਨ ਤੇ ਹਰੀ॥

ਅਬ ਇਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਭਈ ਆਨ ਬਿਖੈ ਜਰੀ॥ ਰਹਾਉ॥

ਬੂੰਦ ਕਹਾਂ ਤਿਆਗਿ ਚਾਤ੍ਰਕ ਮੀਨ ਰਹਤ ਨ ਘਰੀ॥

ਗੁਨ ਗੋਪਾਲ ਉਚਾਰੁ ਰਸਨਾ ਟੇਵ ਇਹ ਪਰੀ॥੧॥

ਮਹਾ ਨਾਦ ਕੁਰੰਕ ਮੋਹਿਓ ਬੇਧਿ ਤੀਖਨ ਸਰੀ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਸਾਲ ਨਾਨਕ ਗਾਠਿ ਬਾਧਿ ਧਰੀ॥੨॥

(ਕੇਦਾਰ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੨੧)

ਅਸਥਾਈ

x		o		੨		੩		੦	
						ਨਧ	ਨ	ਸੰ	ਰ
						ਬਿ	ਸ	ਰ	ਤ
ਸੰ	ਸੰ	ਨਧ	-	ਪ	-	ਪਮੇ	ਪ	ਪ	ਮ
ਨਾ	ਫ	ਇ	ਫ	ਫ	ਫ	ਮ	ਨ	ਤੇ	ਹ
ਸਧ	-	-	-	ਪ	-	ਪ	ਗ	ਗ	ਰ
ਰੀ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਅ	ਬ	ਇ	ਹ

ਗਮ	ਪਧ	ਮੇਪ	-	-	ਪ	ਪਗ	-	ਮ	ਰ
ਪ੍ਰੰ	ਛ	ਤ	ੜ	ੜ	ਮ	ਹਾ	ੜ	ਪ	ਰ
ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	-	-	ਸ	-	-	ਨ
ਬ	ਲ	ਭ	ਈ	ੜ	ੜ	ਆ	ੜ	ੜ	ਨ
ਧ	ਨ	ਸ	ਰ	ਨਸ	-	ਪਮ	ਪ	ਗ	ਮ
ਬਿ	ਏ	ੜ	ਜ	ਰੀ	ੜ	ਮ	ਨ	ਤੇ	ਹ

ਅੰਤਰਾ

ਮੇਪ	-	ਧਸ	ਸ	ਸ	ਸ	-	-	-	-
ਬੁੰ	ੜ	ੜ	ਦ	ਕ	ਹਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਧ	ਨ	ਸ	ਰ	ਸਨ	ਸ	ਨਧ	ਧ	ਪ	-
ਤਿਆ	ੜ	ੜ	ਰਾ	ਚਾ	ੜ	ਕਿ	ਕ	ੜ	ੜ
ਮਗ	-	-	ਮ	ਰ	ਰ	ਸ	-	-	-
ਮੀ	ੜ	ੜ	ਨ	ਰ	ਹ	ਤ	ੜ	ੜ	ੜ
ਧ	ਨ	ਸ	ਰ	ਨਸ	-	ਪਮ	ਪ	ਪਗ	ਮ
ਰਹ	ਤ	ਨ	ਘ	ਰੀ	ੜ	ਮ	ਨ	ਤੇ	ਹ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਛਾਇਆਨਟ

ਇਹ ਕਲਿਆਣ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਪੰਚਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਰਿਖਭ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਪਾ ਰੇ' ਦੀ ਸੁਰ ਸੰਗਤੀ, ਦੋਵੇਂ ਮੱਧਮ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਗ^੨, ਗਮ ਪ, ਧ, ਪ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨਧ ਪ, ਮੋਪਧਪ, ਗ ਮ ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਛਾਇਆ ਨਟ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੀਰੀ ਲਾਰੀ ਡੋਰੀ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕਰਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਮੋਰੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਅੰਚਲਾ ਗਹਾਇਓ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਮਨੁ ਬੀਧੋ ਪ੍ਰੇਮ ਥੋਰੀ॥

ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਭਗਤਿ ਰਸੁ ਉਪਜਿਓ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜਾਲੀ ਡੋਰੀ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਆਨ ਨ ਪੋਖਉ ਹੋਰੀ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲੀਓ ਦਾਸੁ ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਬਹੂ ਥੋਰੀ॥੨॥

(ਨਟ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੯੭੯)

ਅਸਥਾਈ

੦ ਸ ਪੁ ਪੁ ਪੁ ਸ ਸ	ਗ ^੩ ਰ ਗ ਮ ਪ	x ਮ ਗ ਮ ਰ	੨ ਸ ਰ ਸ -
ਚ ਰ ਨ ਕ	ਮ ਲ ਸੰ ਗ	ਲਾ ਟ ਟ ਗੀ	ਡੇ ਟ ਰੀ ਟ
ਧ ਧ ਪ -	ਪ ^੪ ਰ ਗ ਮ ਪ	ਮ ਗ ਮ ਰ	ਸ ਰ ਸ -
ਸੁ ਖ ਸਾ ਟ	ਗ ਰ ਕਰਿ ਪ	ਰ ਮ ਗ ਤ	ਮੇ ਟ ਰੀ ਟ

ਅੰਤਰਾ

ਮੇ ਪ ਪ ਪ ਪ	ਸ - ਸ -	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਸ ਰ ਸ -
ਅੰ ਚ ਲਾ ਗ	ਹਾ ਟ ਇਓ ਟ	ਜ ਨ ਅ ਪ	ਨੇ ਟ ਕਉ ਟ
ਨ ਸ - ਸੰ ਧ -	ਸ - ਸ ਰ	ਨ ਸ - ਸ ਸ	ਸੰ ਧ ਨੁ ਪ ਪ -
ਮ ਟ ਨ ਟ	ਬੀ ਟ ਧੋ ਟ	ਪ੍ਰੇ ਟ ਮ ਕੀ	ਖੇ ਟ ਰੀ ਟ
ਗ ਮ ਮ ਮ ਗ	ਪ ਪ - ਪ	ਪ ਰ ਸ ਸ	ਸੰ ਧ ਨੁ ਪ ਪ -
ਜ ਸ ਗਾ ਟ	ਵ ਤ ਟ ਭ	ਗ ਤ ਰ ਸ	ਉ ਪ ਜਿਓ ਟ

ਗੁ	-	ਗ	-	ਗ	ਮ	ਧ	-	ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਮਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ਇਆ	ੜ	ਕੀ	ੜ	ਜਾ	ੜ	ਲੀ	ੜ	ਤੇ	ੜ	ਰੀ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਗਾਗ ਛਾਇਆਨਟ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਉਲਾਹਨੋ ਮੈ ਕਾਹੂ ਨ ਦੀਓ।

ਮਨ ਮੀਠ ਤੁਹਾਰੋ ਕੀਓ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਆਗਿਆ ਮਾਨਿ ਜਾਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਨਾਮੁ ਤੁਹਾਰੋ ਜੀਓ॥

ਈਹਾ ਊਹਾ ਹਰਿ ਤੁਮਹੀ ਤੁਮਹੀ ਇਹੁ ਗੁਰ ਤੇ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜੀਓ॥੧॥

ਜਬ ਤੇ ਜਾਨ ਪਾਈ ਏਹ ਬਾਤਾ ਤਬ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਸਭ ਥੀਓ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸਿਓ ਆਨ ਨਾਹੀ ਰੇ ਥੀਓ॥੨॥

(ਨਟ ਨਰਾਇਣ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੯੭੮)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਸ	ਧ	-	ਪ	੧	ਰ	ਗ	ਮ	ਧ	੧	੨	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਉ	ਲਾ	ੜ	ਹ	ਨੇ	ੜ	ਮੈ	ੜ	ਕਾ	ਹੂ	ਨ	ਦੀ	ਓ	ੜ	ੜ	ੜ
ਨ	ਸ	-	ਮ	ਗ	-	ਮ	ਰ	ਸ	ਸ	ਨ	ਸ	-	ਰ	ਸ	-
ਮ	ੜ	ਨ	ੜ	ਮੀ	ੜ	ਠ	ਤੁ	ਹਾ	ੜ	ਰੋ	ੜ	ਸ	ਧ	ਨੁ	ਪ
												ਕੀ	ੜ	ਓ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	-	ਪ	-	੧	ਸ	-	ਸ	ਸ	-	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਆ	ੜ	ਗਿਆ	ੜ	ਮਾ	ੜ	ਨ	ਜਾ	ੜ	ਨ	ਸੁ	ਖ	ਪਾ	ੜ
ਸ	ਧ	ਸ	ਨੁ	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਨ	ਸ	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਸੁ	ਨ	ਸੁ	ਨ	ਨਾ	ੜ	ਮ	ਤੁ	ਹਾ	ੜ	ਰੋ	ੜ	ਜੀ	ੜ
ਪ	ਮੇ	ਪ	-	ਧ	-	ਪ	ਪ	ਪ	ਗ	ਗ	ਮ	ਰ	ਨ
ਈ	ਹਾ	ੜ	ਉ	ਹਾ	ੜ	ਹ	ਰਿ	ਤੁ	ਮ	ਹੀ	ੜ	ਤੁ	ਮ
ਪ	ਪ	ਸ	-	ਰ	ਰ	ਸ	-	ਗ	ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ
ਇ	ਹੁ	ੜ	ੜ	ਗੁ	ਰ	ਤੋ	ੜ	ਮੀ	ੜ	ਤੁ	ਦ੍ਰਿ	ੜੀ	ੜ
												ਓ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਛਾਇਆਨਟ ਤਾਲ-ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਾ ਕਉ ਭਈ ਤੁਮਾਰੀ ਧੀਰ॥

ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟੀ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਨਿਕਸੀ ਹਉਮੈ ਪੀਰ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਜਿਉ ਬਾਰਿਕ ਖੀਰ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਬੀਰ॥੧॥

ਖੁਲੇ ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਿ ਮਿਲੇ ਗੋਪਾਲਾ ਹੀਰੈ ਬੋਧੇ ਹੀਰ॥

ਬਿਸਮ ਭਏ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਠਾਕੁਰ ਗੁਨੀ ਰਾਹੀਰ॥੨॥

(ਨਟਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੯੭੮)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
ਧੁਪੁ	ਸ	ਸ	ਗੁਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ
ਜਾ	ਫ	ਕਉ	ਭ	ਈ	ਫ	ਤੁ	ਮਾ	ਫ	ਰੀ	ਧੀ	ਫ	ਫ	ਰ
ਸੁਧ	ਨੁ	ਪੁ	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਗੁਰ	ਗ	ਮ	ਰ	-	ਸ	-
ਜ	ਮ	ਕੀ	ਤ੍ਰਾ	ਫ	ਸ	ਮਿ	ਟੀ	ਸੁ	ਖ	ਪਾ	ਫ	ਇਆ	ਫ
ਸ	ਧ	-	ਪ	-	-	-	ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ
ਨਿ	ਕ	ਫ	ਸੀ	ਫ	ਫ	ਫ	ਹਉ	ਫ	ਮੈ	ਪੀ	ਫ	ਫ	ਰ

ਅੰਤਰਾ

ਮੇ	ਪ	ਪ	ਸ	-	ਸ	-	ਨ	ਸ	ਸ	ਰ	ਸ	-	ਸ	-
ਤਪ	ਤ	ਬੁ	ਝਾ	ਫ	ਨੀ	ਫ	ਅੰ	ਮ੍ਰਿ	ਤ	ਬਾ	ਫ	ਨੀ	ਫ	ਫ
ਸ	ਸ	-	ਨ	ਧ	ਧ	ਰ	ਸ	ਸ	ਨ	ਸ	ਧ	ਪ	ਪ	ਪ
ਤ੍ਰਿ	ਪ	ਫ	ਤੇ	ਫ	ਜਿਉ	ਫ	ਬਾ	ਰਿ	ਕ	ਖੀ	ਫ	ਫ	ਰ	ਰ
ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਗ	ਮ	ਧ	ਮ	ਗ	ਗਮ	ਰ	-	ਸ	-	ਫ
ਮਾ	ਤ	ਪਿ	ਤਾ	ਫ	ਸਾ	ਫ	ਜ	ਨ	ਸੰਤ	ਮੇ	ਫ	ਰੇ	ਫ	ਫ
ਸ	ਧ	ਪ	ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਗੁ	ਮ	-	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	-
ਸੰ	ਤ	ਸ	ਹਾ	ਫ	ਈ	ਫ	ਬੀ	ਫ	ਫ	ਰ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ

੪ ਰਾਗ ਛਾਇਆਨਟ ਤਾਲ-ਸੁਲਛਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਰੇ ਮਨ ਮੁਸ ਬਿਲਾ ਮਹਿ ਗਰਬਤ ਕਰਤਬ ਕਰਤ ਮਹਾਂ ਮੁਘਨਾ ॥
 ਸੰਪਤ ਦੋਲ ਝੋਲ ਸੰਗਿ ਝੁਲਤ ਮਾਇਆ ਮਗਨ ਕ੍ਰਮਤ ਘੁਘਨਾ ॥
 ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਸਾਜਨ ਸੁਖ ਬੰਧਪ ਤਾ ਸਿਉ ਮੋਹੁ ਬਢਿਓ ਸੁਘਨਾ ॥
 ਬੋਇਓ ਬੀਜ ਅਹੰ ਮਮ ਅੰਕੁਰੁ ਬੀਤਤ ਅਉਧ ਕਰਤ ਅਘਨਾ ॥
 ਮਿਰਤੁ ਮੰਜਾਰ ਪਸਾਰਿ ਮੁਖੁ ਨਿਰਖਤ ਭੁੰਚਤ ਭੁਗਤਿ ਭੂਖ ਭੁਖਨਾ ॥
 ਸਿਮਰਿ ਗੁਪਾਲ ਦਇਆਲ ਸਤਸੰਗਤਿ ਨਾਨਕ ਜਗੁ ਜਾਨਤ ਸੁਪਨਾ ॥੪॥

(ਸਵਯੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੮੭)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
ਪਸ	-	ਧ	ਪ	ਪਰ	ਗ	ਮ	ਧਪ	-	ਪ
ਰੇ	ੜ	ਮ	ਨ	ਮੁ	ੜ	ਸ	ੜ	ੜ	ਬਿ
ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	-	-
ਲਾ	ੜ	ਮਹਿ	ੜ	ਗ	ਰ	ਬ	ਤ	ੜ	ੜ
ਮਗ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-	-	ਸ
ਕ	ਰ	ਤ	ਬ	ਕ	ਰ	ਤ	ੜ	ੜ	ਮ
ਸਧ	-	ਪ	ਪ	ਸ	ਰ	ਸ	-	-	-
ਹਾਂ	ੜ	ਮੁ	ਘ	ਨਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	-	ਪ	ਪ	ਸ	-	ਸ	-	-	ਸ
ਸੰ	ੜ	ਪ	ਤ	ਦੇ	ੜ	ਲ	ੜ	ੜ	ਝੇ
ਨਧ	ਧ	ਰ	ਸ	ਨਸ	-	ਸ	ਸ	-	-
ੜ	ਲ	ਸੰ	ਗ	ਝੁ	ੜ	ਲ	ਤ	ੜ	ੜ
ਨਧ	-	ਸ	-	ਨਧ	ਧ	ਪ	-	-	ਪ
ਮਾ	ੜ	ਇਆ	ੜ	ਮ	ਗ	ਨ	ੜ	ੜ	ਝੁ
ਮਗ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-	-	-
ਮ	ਤ	ਘੁ	ਘ	ਨਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ

ਰਾਗ ਦੇਸ

ਇਹ ਖਮਾਜ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਰਿਖਭ, ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਅਰੋਹ - ਸ^ਗਰ, ਮ ਪ, ਨ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ ਨ ਧ ਪ, ਮ ਗ ਰ, ਗ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਦੇਸ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਦੁਰਤੁ ਗਵਾਇਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਆਪੇ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਉਬਾਰਿਆ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਅਪਣਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਰਿਆ॥੧॥

ਹੋਈ ਰਾਜੇ ਰਾਮ ਕੀ ਰਖਵਾਲੀ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨਦ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ਸੁਖਾਲੀ। ਰਹਾਉ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰੇ ਮੋਹਿ ਤਿਸ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ॥

ਬਖਸਿ ਲਏ ਸਭਿ ਸਚੈ ਸਾਹਿਬ ਸੁਣਿ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਾ॥੨॥

(ਸੋਰਠ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੨੦)

ਅਸਥਾਈ

x	੨	੦	੩
			ਗਰ ਗ ਰ ਸ ਸ ਠੇ ਈ ਰਾ ਜੇ
ਮ ^ਗ ਰ - ਮ ਮ	ਪ - ਪ ਪ	ਪਧ -ਪ ਮ -	ਗ ^ਗ ਰ - ਸ -
ਗ ਾ ਾ ਮ	ਕੀ ਾ ਰ ਖ	ਵਾ ਾ ਲੀ ਾ	ਾ ਾ ਾ ਾ
ਗ ^ਗ ਰ - ਮ ਮ	ਪ - ਪ ਪ	ਪਧ ਸ ਨ ਨ ਧ	ਪ ਧ - ਪਮ -
ਸੂ ਾ ਖ ਸ	ਹ ਾ ਜ ਆ	ਨਾ ਦ ਗੁ ਣ	ਗਾ ਾ ਵਹੁ ਾ
ਪ ਪ ਨ ਨ	ਸ ਸ - ਸਰ	ਸ ਨ -ਧ ਪ ਮ	
ਮ ਨ ਤ ਨ	ਦੇ ਹ ਾ ਸੁ	ਖਾ ਾ ਲੀ ਾ	

ਅੰਤਰਾ

* ਗ ^ਗ ਰ ਮ ਮ	ਪ - ਪ -	- ਪਧ ਧ ਪ	ਮ -ਗ ਰਗ ਸ
* ਦੁਰ ਤ ਗ	ਵਾ ਾ ਇਆ ਾ	ਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰ ਭ	ਆ ਾ ਧੇ ਾ

- ਮੁ ੜ ਸ ਭ ਸੰ	ਪ - ਨ ਨ ਸਾ ੜ ਰ ਉ	ਸ - - - ਬਾ ੜ ੜ ੜ	ਨ ਨ ਸ - ੜ ਰਿ ਆ ੜ
- ਰ ਰ ਰ ੜ ਪਾ ਰ ਥੁ	ਗਰ ਮ ਗ ਰ ਛ ਮ ਪ੍ਰ ਭ	ਸ ਸ ਸ ਰ ਕਿ ਰ ਪਾ ੜ	ਨ - ਸ - ਧਾ ੜ ਰੀ ੜ
- ਪ ਨ ਨ ੜ ਅ ਪ ਨਾ	ਸ ਸ ਸ ਸਰ ਬਿ ਰ ਦ ਸ਼	ਸ ਨੁ -ਧ ਪ ਮ ਮਾ ਰਿ ਆ ੜ	ਗਰ ਗ ਹੋ ਈ ਰਾਜੇ—

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਦੇਸ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਿ ਸਗਲ ਭੈ ਲਾਥੇ ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ॥
ਦਇਆਲੁ ਹੋਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਧਿਆਇਆ॥੧॥
ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਤੂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬੁ ਦਾਤਾ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ॥ ਰਹਾਉ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਚਿੰਤਾ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੀ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੇ ਕਰਿ ਲੀਨਾ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਅਬਿਨਾਸੀ॥੨॥
ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਕੋਉ ਲਾਗੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਅਪੁਨੈ ਰਾਖੇ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸੇ ਰਿਦ ਅੰਦਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੇ॥੩॥
ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਜਿਨਿ ਮਨ ਕੀ ਇਛ ਪੁਜਾਈ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਿਨਿ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਰਖਾਈ॥੪॥

(ਸੋਰਠ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੧੫)

ਅਸਥਾਈ

੩ ਪਧ ਧਪ ਮਗ ਰਸ ਪ੍ਰ ਭਾ ਜੀਉ ਉ	ਮੁ ^x ਰ - ਮ ਮ ਤੂ ੜ ਮੇ ਰੋ	੨ ਪ - ਨ ਨ ਸਾ ੜ ਹਿ ਬ	੦ ਸ -ਰ ਸਨੁ ਧਪ ਦਾ ੜ ਤਾ ੜ,
ਪਧਪਮ ਗਰ ਗਸ	ਮੁ ਰ ਮ ਮ ਮ ਕ ਰ ਕਿ ਰ	ਗਰ ਗ ਰ ਸ ਸ ਪਾ ੜ ਪ੍ਰ ਭ	ਨ - ਸ ਸ ਦੀ ੜ ਨ ਦ
ਗਰ ਮ ਗ ਰ ਇਆ ੜ ਲਾ ੜ	ਸ ਰ ਮ - ਗੁ ਣ ਗਾ ੜ	ਪ - ਨ ਨ ਵਉ ੜ ਰੰ ਗ	ਸ -ਰ ਸਨੁ ਧਪ ਰਾ ੜ ਤਾ ੜ

ਅੰਤਰਾ

		ਪ ਮ ਮ ਮ -	ਪ ਪ ਨ ਨ
		ਪ੍ਰ ਭ ਕੀ ਟ	ਸ ਰ ਣ ਸ
ਸ ਸ ਸ -	ਨ - ਸ -	ਰ ਰ ਰ ਰ	ਗੁ ਰ ਗ ਸ ਰ
ਗ ਲ ਭੈ ਟ	ਲਾ ਟ ਥੇ ਟ,	ਦੁ ਖ ਬਿ ਨ	ਸੇ ਟ ਸੁ ਖ
ਸ ਨ - ਸ -	ਨ ਸ - ਸ ਸਰ	ਸ ਨੁ - ਧ ਪ	ਪ ਪ ਪ ਧ
ਪਾ ਟ ਇਆ ਟ	ਦਯਾ ਟ ਲ ਹੇ	ਆ ਟ ਪਾ ਰ	ਬੁ ਹ ਮ ਸੁ
ਪ ਮ - ਗ ਰ	ਸ ਮ ਰ ਮ -	ਪ ਪ ਨ ਨ	ਸ -ਰ ਸਨੁ ਧਪ
ਆ ਟ ਮੀ ਟ,	ਪ੍ਰ ਟ ਰਾ ਟ	ਸ ਤਿ ਗੁ ਰ	ਧਿਆ ਟ ਇਆ ਟ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਦੇਸ ਤਾਲ-ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯਲਯ)

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਆ॥
ਜਿਉ ਕਰਿ ਸੁਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛਪੇ ਅੰਧੇਰੁ ਪਲੋਆ॥
ਸਿੰਘ ਬੁਕੇ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੰਨੀ ਜਾਇ ਨ ਧੀਰ ਧਰੋਆ॥
ਜਿਥੈ ਬਾਬਾ ਪੈਰ ਧਰੈ ਪੂਜਾ ਆਸਣੁ ਬਾਪਣਿ ਸੋਆ॥
ਸਿਧ ਆਸਣਿ ਸਭਿ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਨਕ ਆਦਿ ਮਤੇ ਜੇ ਕੋਆ॥
ਘਰਿ ਘਰਿ ਅੰਦਰਿ ਧਰਮਸਾਲ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨੁ ਸਦਾ ਵਿਸੋਆ॥
ਬਾਬੇ ਤਾਰੇ ਚਾਰਿ ਚਕਿ ਨਉਖੰਡਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਚਾ ਦੋਆ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਲਿ ਵਿਚਿ ਪਰਗਟ ਹੋਆ॥੨੭॥

(ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਵਾਰ ਪਹਿਲੀ)

ਆਸਥਾਈ

x	o	x	o
			ਸ ਸ
			ਮਿ ਟੀ
ਗੁ ਰ ਰ ਮ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸ ਨੁ ਸ - -	- - ਨੁਧ ਪ
ਧੁ ਧ ਜ ਗ	ਚਾ ਟ ਨ ਣ	ਹੋ ਆ ਟ ਟ	ਟ ਟ ਮਿ ਟੀ

- ਘੜ ਪੁ ਮ ਮ	ਗੁ ਰ ਗੁ ਰੁ ਸੁ ਰ	ਰੁ ਮ ਮ - ਗੁ	ਰ - ਸ -
ੜ ਧੁੰਧ ਜ ਗ	ਚਾ ੜ ਨ ਣ	ਹੈ ਆ ੜ ੜ	ੜ ੜ, ੜ ੜ
- ਸੁ ਰੁ ਰੁ	ਰੁ - ਰੁ ਗੁ	- ਮੁ ਮੁ ਗੁ	ਰੁ ਗੁ ਰੁ ਸੁ ਸੁ
ੜ ਸੁਤਿ ਗੁ ਰੁ	ਨਾ ੜ ਨ ਕੁ	ੜ ਪੁ ਗੁ ਟਿ	ਆ ੜ ਮਿ ਟੀ

ਅੰਤਰਾ

ਪੁ ਮ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸੁ ਨੁ ਸੁ - ਸੁ	ਸੁ - ਸੁ ਸੁ
ਜਿਉ ਕੁ ਰਿ	ਸੁ ੜ ਰੁ ਜੁ	ਨਿ ਕੁ ੜ ਲਿ	ਆ ੜ ਤਾ ਰੇ
- ਰੁ ਰੁ ਰੁ	ਗੁਰੁ ਗੁ ਰੁ ਮੁ ਰੁ	ਸੁ ਨੁ ਸੁ - -	- - ਨੁਧੁ ਪੁ
ੜ ਛੁ ਪੇ ਅੁ	ਧੋ ੜ ਰੁ ਪੁ	ਲੈ ਆ ੜ ੜ	ੜ ੜ ਮਿ ਟੀ
- ਘੜ ਪੁ ਮ ਮ	ਗੁ ਰੁ ਗੁ ਰੁ ਸੁ ਰੁ	ਰੁ ਮੁ ਮੁ - ਗੁ	ਰੁ -
ੜ ਧੁੰਧ ਜ ਗ	ਚਾ ੜ ਨ ਣ	ਹੈ ਆ ੜ ੜ	ੜ ੜ - -

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਦੇਸ ਤਾਲ-ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਮੀਠੇ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਉ ਜਿੰਦੂ ਤੂੰ ਮੀਠੇ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਉ ॥
 ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਮਿਲਿਆ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਹੋਰਿ ਸਾਦ ਸਭਿ ਫਿਕਿਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ ॥
 ਵਿਣੁ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਕਰੇ ਫਿਟੁ ਸੁ ਜੀਵਣੁ ਸੋਇ ॥੧॥
 ਅੰਚਲੁ ਗਹਿ ਕੈ ਸਾਧ ਕਾ ਤਰਣਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥
 ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਰਾਧੀਐ ਉਧਰੈ ਸਭ ਪਰਵਾਰੁ ॥੨॥
 ਸਾਜਨੁ ਬੰਧੁ ਸੁਮਿਤ੍ਰੁ ਸੋ ਹਰਿਨਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਦੇਇ ॥
 ਅਉਗਣ ਸਭ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਕਰੇਇ ॥੩॥
 ਮਾਲੁ ਖਜਾਨਾ ਥੇਹੁ ਘਰੁ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਨਿਧਾਨ ॥
 ਨਾਨਕੁ ਜਾਚਕੁ ਦਰਿ ਤੇਰੈ ਪ੍ਰਭ ਤੁਧ ਨੋ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ॥੪॥

(ਗਾਉੜੀ ਮਾਝ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੧੮)

ਅਸਥਾਈ

x ਨਸ਼ ਮੀ	ਸ਼ ਠੇ	ਸ਼ਰ ਙ	੦ ਸ਼ਰੁ ਹਰਿ	ਧ ਗੁ	ਪ ਣ	x ਪਧ ਰਾਣ	ਧ ਉ	ਪ ਖਿੰ	੦ ਮਗ ਦੁ	ਰਗ ਙ	ਰਸ ਤੁ
ਗੁਰ ਮੀ	ਮ ਠੇ	- ਙ	ਪ ਹਰਿ	ਨ ਗੁ	ਨ ਣ	ਸ਼ ਗਾ	- ਙ	ਨ ਙ	ਸ਼ ਉ	- ਙ	- ਙ

ਅੰਤਰਾ

ਪਮ ਸ	ਮ ਚੇ	- ਙ	ਧ ਪ ਸੇ	ਨ ਤੀ	- ਙ	ਸ਼ ਰ	- ਙ	ਨ ਤਿ	ਸ਼ ਆ	- ਙ	- ਙ
ਪ ਮਿਲਿ	ਨ ਆ	ਨ ਨਿ	ਸ਼ ਥਾ	- ਙ	ਸ਼ ਵੇ	ਨਸ਼ ਥਾ	ਨਸ਼ ਙ	ਰਸ਼ ਙ	ਨਧ ਉ	ਪ ਙ	- ਙ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ

ਜਿਲਹਾ ਜਾਂ ਜਿਲਾ-ਕਾਫੀ ਇਕ ਮਨੋਹਰ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਠਾਟ ਕਾਫੀ, ਜਾਤੀ ਵਕ੍ਰ-ਸੰਪੂਰਣ ਵਾਦੀ ਖੜਜ, ਸੰਵਾਦੀ ਮਧਮ ਅਤੇ ਸਮੋਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਜਿਲਹਾ, ਪੀਲੂ ਤੇ ਬਰਵਾ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਨੁਮਰੀ, ਗਜ਼ਲ ਤੇ ਭਜਨ ਆਦਿ, ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਅ ਧੁਨਾਂ ਹੀ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਖਯਾਲ ਜਾਂ ਧੁਰਪਦ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਗੀ ਨਹੀਂ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਪੁਰਾਤਕ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਿਲਹਾ ਰਾਗ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਸਬਦ-ਰੀਤਾਂ (ਧੁਨਾਂ) ਨੂੰ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਨ੍ਰਧਨ੍ਰਸ, ਗਮ, ਗੁ ਰ ਸ, ਗ ਮ, ਪ ਧਨ, ਸ।

ਆਵਰੋਹ - ਸ, ਨ ਧ ਪ, ਮ ਗ ਰ, ਨ੍ਰਧਨ੍ਰਸ।

੧ ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਚਲੰਤ-ਲਯ)

ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨ ਆਏ ॥ ਸਾਚੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਏ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਢੈ ਪੰਚ ਮਿਲੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਸਾਈ ਵਸਤੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਜਿਸੁ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਲਾਇਆ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਘਰ ਮੰਦਰ ਸੋਹਾਏ ॥

ਪੰਚ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨ ਆਏ ॥੧॥

(ਸੁਹੀ ਮ: ੧ ਛੰਤ, ਪੰਨਾ ੭੬੪)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
ਸ	ਰ ਗ ਮ ਪ	ਮ ਗ ਮ -	ਗੁ ਰ ਗੁ ਸ
ਸਾ	ਜ ਨ ਘ ਰ	ਆ ਟ ਦੇ ਟ	ਜੀ ਟ ਸਾ ਟ
ਰ ਸੁ ਨ ਸ -	- ਰਗੁ ਸ ਰ	ਪ - - ਧ	ਪਧ ਨੁ ਧ ਪ
ਜ ਟ ਨ ਟ	ਟ ਘ ਟ ਰ	ਆ ਟ ਟ ਦੇ	ਜੀ ਟ ਹ ਮ
ਮ ਗ ਰ ਸ	ਰ ਗ ਮ ਪ	ਮ ਗੁ ਰ ਸ ਨ	- ਨ - ਨ
ਘ ਰ ਟ, ਸਾ	ਜ ਨ ਘ ਰ	ਆ ਟ ਦੇ, ਸਾ	ਟ ਚੈ ਟ ਜੀ
ਸ ਨ ਸ -	ਨੁ ਧ ਪ ਪ	ਮ ਗ ਮ -	ਗੁ ਰ ਗੁ ਸ
ਮੇ ਟ ਟ ਟ	ਲ ਟ ਟ ਮਿ	ਲਾ ਟ ਟ ਟ	ਏ ਟ ਟ ਟ
- - -			
ਟ ਟ ਟ ਸਾਜਨ			

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਪ	-	ਧ	ਨ	-	-	-	-	ਸ	-	-
ਸ	ਹ	ਜ	ੜ	ਮਿ	ਲਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ਏ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਨ	ਨ	ਧ	-	ਧ	ਨ	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ
ੜ	ੜ	ੜ	ਹ	ਰਿ	ਮ	ੜ	ਨ	ਭਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਨ	-	ਨ	-	ਨ	ਸ	ਨ	ਸ	-	ਨ
ੜ	ੜ	ੜ	ਪੰ	ੜ	ਚ	ੜ	ਮਿ	ਲੇ	ੜ	ੜ	ੜ	ਸੁ
ਮ	ਗ	ਮ	-	-	ਰਗੁ	ਸ	ਰ	ਪ	-	-	ਧ	ਪ
ਪਾ	ੜ	ਇਆ	ੜ	ੜ	ਘ	ੜ	ਰ	ਆ	ੜ	ੜ	ਏ	ਜੀ
ਮ	ਗ	ਰ										
ੜ	ੜ	ੜ	ਸਾਜਨ									

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ ਛੋਟੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਚਲੰਤ ਲਯ)

ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਜੀ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ॥
ਹਉ ਸੰਮਲਿ ਬਕੀ ਜੀ ਓਹੁ ਕਦੇ ਨ ਬੋਲੈ ਕਉਰਾ॥
ਕਉੜਾ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਨੈ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨੈ ਅਉਗਣੁ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰੇ॥
ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਹਰਿ ਬਿਰਦੁ ਸਦਾਏ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਭੰਨੈ ਘਾਲੇ॥
ਘਟ ਘਟ ਵਾਸੀ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇਰੈ ਹੀ ਤੇ ਨੇਰਾ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਸਦਾ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਜਣ ਮੇਰਾ॥੧॥

(ਸੁਹੀ ਮ: ੫ ਛੰਤ, ਪੰਨਾ ੭੮੪)

ਅਸਥਾਈ

x	੨	ਸ	ਧ	ਸ	੦	ਸ	-	-	ਗ	੩	ਰ	ਗ	-	ਮ
		ਸ	ਜ		ਣ	ੜ	ੜ	ੜ	ਸੁਆ	ੜ	ਮੀ	ੜ	ੜ	ੜ
ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	-	ਗ	-	ਮ	ਗ	ਰ	ਸਨ	ਸ	ਨ
ਮੇ	ਙ	ਰਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ਜੀ	ੜ	ਮਿ	ਠ	ੜ	ਥੇ	ੜ	ਲ	ੜ
ਸ	ਨ	ਸ	-	-	-	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ	-
ਸ	ਜ	ਣ	ੜ	ੜ	ੜ	ਹਉ	ੜ	ਸੰ	ਮ	ਲ	ਬ	ੜ	ਕੀ	ੜ

ਨ - ਸ -	- - ਸ ਸ	ਨ ਧ ਧ ਧ	ਨ ਸ - ਨ
ਜੀ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਟ ਓ ਹੁ	ਕ ਦੇ ਨ ਬੇ	ਟ ਲੈ ਟ ਟ
ਧ ਨ ਧ ਪ	ਮਗੁ ਰਸ		
ਕਉ ਟ ਰਾ ਟ	ਫ ਫ		

ਅੰਤਰਾ

	ਮ -	ਮ - - ਪ	- ਨ - ਨ
	ਕਉ ਟ	ੜਾ ਟ ਟ ਬੇ	ਟ ਲ ਟ ਨ
ਸ - ਸ -	- - - -	ਨ ਧ - ਧ	ਨ ਸ - ਨ
ਜਾ ਟ ਨੈ ਟ	ਟ ਟ ਟ ਟ	ਪੂ ਟ ਟ ਰ	ਨ ਭ ਟ ਗ
ਧ ਨ ਧ ਪ	- - ਨ -	ਨ ਨ - ਸਨ	ਸ ਨ ਧ ਪ
ਵਾ ਟ ਨੈ ਟ	ਟ ਟ ਅਉ ਟ	ਗ ਣ ਟ ਕੇ	ਟ ਨ ਟ ਚਿ
ਪ ਧ ਪਧ ਸ	- - ਨ -	ਧ ਪ - ਧਪ	ਧ ਪੁ ਮ ਗ ਰ
ਤਾ ਟ ਰੇ ਟ	ਟ ਟ ਅਉ ਟ	ਗ ਣ ਟ ਕੇ	ਟ ਨ ਟ ਚਿ
ਰ ਗ ਰਗ ਪ	- - ਗ -	ਮ ਗ ਰ ਸਨ	ਸ
ਤਾ ਟ ਰੇ ਟ	ਟ ਟ ਜੀ ਟ	ਮਿ ਠ ਟ ਬੇ	ਟ ਲੜਾ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ ਤਾਲ-ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੈ॥

ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡਉਤਿ ਬੰਦਨਾ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਜਾਉ ਬਾਰੈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤੁਝਹਿ ਚਿਤਾਰੈ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਤੁਝ ਹੀ ਆਗੈ ਸਾਰੈ॥੧॥

ਤੁ ਮੇਰੀ ਓਟ ਬਲ ਬੁਧਿ ਧਨੁ ਤੁਮ ਹੀ ਤੁਮਹਿ ਮੇਰੈ ਪਰਵਾਰੈ॥

ਜੋ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਸੋਈ ਭਲ ਹਮਰੈ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਚਰਨਾਰੈ॥੨॥

(ਬਿਲਾਵਲ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੨੦)

ਅਸਥਾਈ

x	o	x	o
- ਸ ਗ ਗ	ਗ ਮ ਪ ਧਪ	ਮ ਗ ਮ -	ਗੁ ਰ ਸ -
ਟ ਤੁ ਮੇ ਰੈ	ਪ੍ਰਾ ਟ ਨ ਆ	ਧਾ ਟ ਰੈ ਟ	ਪ੍ਰ ਭ ਜੀ ਟ

- ਨੁ ਧ ਨੁ	ਸ - ਰ ਗੁ	ਰ - ਗੁ ਸ	- - - -
ੜ ਤੁ ਮੇ ਰੈ	ਪ੍ਰ ੜ ਨ ਅ	ਧਾ ੜ ਰੈ ੜ	ੜ ੜ ੜ ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਗ ਮ	ਪ - ਪ -	ਪ ਨੁ ਧ ਨੁ	ਧ ਧ ਪ -
ਨ ਮ ਸ	ਕਾ ੜ ਰ ੜ	ਡੰ ਡਉ ਤ ਬੰ	ੜ ਦ ਨਾ ੜ
- ਪ ਧ ਪ	ਮ ਗ ਰ ਗੁ	ਰ - ਸ -	- - - -
ੜ ਅ ਨਿ ਕ	ਬਾ ਰ ਜਾ ਉ	ਬਾ ੜ ਰੈ ੜ	ੜ ੜ ੜ ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ ਤਾਲ-ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਐਸੇ ਸਹਾਈ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਜ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਬੂਡਤ ਕਉ ਜੈਸੇ ਬੇੜੀ ਮਿਲਤ ॥ ਬੂਝਤ ਦੀਪਕ ਮਿਲਤ ਤਿਲਤ ॥
ਜਲਤ ਅਗਨੀ ਮਿਲਤ ਨੀਰ ॥ ਜੈਸੇ ਬਾਰਿਕ ਮੁਖਹਿ ਖੀਰ ॥੧॥
ਜੈਸੇ ਰਣ ਮਹਿ ਸਖਾ ਭ੍ਰਾਤ ॥ ਜੈਸੇ ਭੂਖੇ ਭੋਜਨ ਮਾਤ ॥
ਜੈਸੇ ਕਿਰਖਹਿ ਬਰਸ ਮੇਘ ॥ ਜੈਸੇ ਪਾਲਨ ਸਰਨਿ ਸੋਘ ॥੨॥
ਗਰੁੜ ਮੁਖਿ ਨਹੀ ਸਰਪ ਤ੍ਰਾਸ ॥ ਸੂਆ ਪਿੰਜਰਿ ਨਹੀ ਖਾਇ ਬਿਲਾਸ ॥
ਜੈਸੇ ਆਂਡੇ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ ॥ ਜੈਸੇ ਦਾਨੋ ਚਕੀ ਦਰਾਹਿ ॥੩॥
ਬਹੁਤ ਉਪਮਾ ਬੋਰ ਕਹੀ ॥ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਮ ਆਗਾਧਿ ਤੁਹੀ ॥
ਉਚ ਮੂਚੋ ਬਹੁਤ ਅਪਾਰ ॥ ਸਿਮਰਤ ਨਾਨਕ ਤਰੇ ਸਾਰ ॥੪॥

(ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮ. ੫, ਪੰਨਾ ੯੮੬)

ਅਸਥਾਈ

x	੨	੦	੩
	ਸ - ਸ ਰ	ਗ - -	ਮ - - -
	ਐ ੜ ਸੋ ਸ	ਹਾ ੜ ੜ	ਈ ੜ ੜ ੜ
- - -	ਗ ਮਗ ਰ ਸ	ਧ ਸ ਰ	ਮ ਗੁ - - -
ੜ ੜ ੜ	ਹ ਰਿ ਕੇ ੜ	ਨਾ ੜ ੜ	ਮ ੜ ੜ ੜ
- - -	ਰ ਗੁ ਰ ਸ	ਸਨ ਰਸ -	ਨੁ - ਧ -
ੜ ੜ ੜ	ਐ ੜ - ਸੋ ਧ	ਹਾ ੜ ੜ	ਈ ੜ ੜ ੜ

-	-	-	ਧ	ਨੁ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-	ਨ	ਸ	-	-	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਹ	ਰਿ	ਕੈ	ੜ	ਨਾ	ੜ	ੜ	ਮ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	-	ਪ	ਪ	ਮ	-
ੜ	ੜ	ੜ,	ਸਾ	ੜ	ਧ	ਸੰ	ਗ	ਤ	ੜ	ਭ	ਜ	ੜ	ੜ
ਗੁ	-	ਰਸ	ਸ	ਰ	ਮ	ਗੁ	ਰ	-	-	ਸ	-	-	-
ੜ	ੜ	ਙ	ਪੁ	ੜ	ਰ	ਨ	ਕਾ	ੜ	ੜ	ਮ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-											
ੜ	ੜ	ੜ											

ਅੰਤਰਾ

			ਸ	-	ਗ	ਮ	ਪ	-	ਮ	ਧ	ਪ	-	-
			ਬੁ	ੜ	ਡ	ਤ	ਕਉ	ੜ	ੜ	ਜੈ	ਸੈ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਪ	ਨੁ	ਧ	ਨੁ	ਪ	ਧ	-	ਪ	-	-	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਬੇ	ੜ	ੜੀ	ੜ	ਮਿ	ਲ	ੜ	ਤ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਗ	ਮ	ਗ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਸ	ਗੁ	ਰ	-
ੜ	ੜ	ੜ,	ਬੁ	ੜ	ਝ	ਤ	ਦੀ	ੜ	ੜ	ਪ	ਕ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਰ	ਗੁ	ਮ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਰਸ	-	-	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਮਿ	ਲ	ੜ	ਤ	ਤਿ	ਲ	ੜ	ਤ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਧਨ	ਨ	-	ਸ	-	-	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਜ	ਲ	ੜ	ਤ	ਅ	ਗ	ੜ	ਨੀ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਨੁ	ਧ	-	ਨੁ	ਸ	-	ਨੁ	ਧ	ਪ	-	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਮਿ	ਲ	ੜ	ਤ	ਨੀ	ੜ	ੜ	ਰ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਨ	-	ਨ	-	ਸ	ਨ	ਸ	ਨੁ	ਧ	ਪ	-
ੜ	ੜ	ੜ,	ਜੈ	ੜ	ਸੈ	ੜ	ਬਾ	ੜ	ੜ	ਰਿ	ਕ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਗ	ਮ	ਪ	ਧਪ	ਮਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਮੁ	ਖਹਿ	ੜ	ਙ	ਖੀ	ੜ	ੜ	ਰ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-											
ੜ	ੜ	ੜ											

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਕਾਫੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਹੀ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਪੰਚਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ, ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਮੱਧਮ ਨਾਲ ਤੀਵਰ ਗੰਧਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਭੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ-ਸ ਰ ਗੁ, ਮ, ਪ, ਧ ਨੁ ਸ।

ਅਵਰੋਹ-ਸ ਨੁ ਧ ਪ, ਮ ਗੁ ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਕਾਫੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਦੁਖੁ ਕੈਸਾ ਪਾਵੈ॥
 ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੈ ਮਾਇਆ ਮਦਿ ਮਾਤਾ ਮਰਣਾ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵੈ॥੧॥
 ਮੇਰੇ ਰਾਮਰਾਇ ਤੂੰ ਸੰਤਾ ਕਾ ਸੰਤ ਤੇਰੇ॥
 ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਭਉ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਜਮੁ ਨਹੀ ਆਵੈ ਨੇਰੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਜੋ ਤੇਰੈ ਗੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਨਾਸਾ॥
 ਤੇਰੀ ਬਖਸ਼ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਿਲਾਸਾ॥੨॥
 ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਨ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਨ ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧਿ॥
 ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਤੇਰੈ ਭਰਵਾਸੈ ਪੰਚ ਦੁਸਟ ਲੈ ਸਾਧਿ॥੩॥
 ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਿਛੁ ਕਰਮੁ ਨ ਜਾਣਾ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ ਤੇਰੀ॥
 ਸਭ ਤੇ ਵਡਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਕਲ ਰਾਖੀ ਮੇਰੀ॥੪॥

(ਸੁਹੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੪੯)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
ਸ ਗੁ ਰ ਗੁ	- ਮ ਪ ਮ	ਪ ਪ ਪ ਮ	ਗੁ ਰ ਸ ਨੁ
ਤੂੰ ਸੰ ਤਾ ਕਾ	ੜ ਸੰ ੜ ਤ	ਤੇ ਰੈ ਮੈ ਰੈ	ਰਾ ਮ ਰਾ ਇ
ਸ ਗੁ ਰ ਗੁ	- ਮ ਪ ਮ	ਪ - - ਮ	ਪ ਧ ਨੁ ਸ
ਤੂੰ ਸੰ ਤ ਕਾ	ੜ ਸੰ ੜ ਤ	ਤੇ ੜ ੜ ੜ	ਰੈ ੜ ੜ ੜ
- ਸ ਸ ਸ	ਨੁ ਧ ਪ -	ਮ ਗ ਮ ਪ	ਮ ਗ ਮ -
ੜ ਤੇ ਰੈ ਸੇ	ਵ ਕ ਕਉ ੜ	ਭਉ ੜ ਕਿ ਛ	ਨਾ ੜ ਹੀ ੜ
ਰ ਗੁ ਰ ਮ	ਗੁ ਰ ਸ -	ਨੁਧ ਪਮ ਪਧ ਨੁਸ	ਨੁਧ ਪਮ ਗੁਰ ਸਨੁ
ਜ ਮ ਨ ਹੀ	ਆ ੜ ਵੈ ੜ	ਨੇ ੜ ੜ ੜ	ਰੇ ੜ ੜ ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਮ ਮ	ਪ ਪ ਨ -	ਸ ਸ ਸ -	ਸ - ਸ -
ਜਿ ਸ ਕੇ	ਸਿ ਰ ਉ ਟ	ਪ ਰ ਭੁੰ ਟ	ਸੁਆ ਟ ਮੀ ਟ
- ਰ ਰ ਗੁ	ਰਸ ਰ ਸ -	ਨੁ ਧ ਨੁ ਸ	ਨੁ ਧ ਪ -
ਟ ਸੈ ਦੁ ਖ	ਕੈਨ ਟ ਸਾ ਟ	ਪਾ ਟ ਟ ਟ	ਵੈ ਟ ਟ ਟ
- ਸ ਸ ਸ	ਨੁ ਧ ਪ ਪ	ਮ ਗ ਮ ਪ	ਮ ਗ ਮ -
ਟ ਬੇ ਲ ਨ	ਜਾ ਟ ਟੈ ਮਾ	ਇਆ ਟ ਮ ਦਿ	ਮਾ ਟ ਤਾ ਟ
ਰ ਗੁ ਰ ਮ	ਗੁ ਰ ਸ ਸ	ਨੁਧ ਪਮ ਪਧ ਨੁਸ	ਨੁਧ ਪਮ ਗੁਰ ਸਨੁ
ਮ ਰ ਟਾ ਟ	ਚੀ ਟ ਤ ਨ	ਆਠ ਟ ਟ ਟ	ਵੈਨ ਟ ਟ ਟ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗੀ ਕਾਫੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਯਧ ਲਯ)

ਹਮ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਇਕ ਦਮੀ ਮੁਹਲਤਿ ਮੁਹਤੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥
 ਨਾਨਕ ਬਿਨਵੈ ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣਾ ॥੧॥
 ਅੰਧੇ ਜੀਵਨਾ ਵੀਚਾਰਾ ਦੇਖਿ ਕੇਤੇ ਕੇ ਦਿਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਸਾਸੁ ਮਾਸੁ ਸਭੁ ਜੀਉ ਤੁਮਾਰਾ ਤੂ ਸੈ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥
 ਨਾਨਕੁ ਸਾਇਰ ਏਵ ਕਹਤੁ ਹੈ ਸਚੇ ਪਰਵਦਗਾਰਾ ॥੨॥
 ਜੇ ਤੂ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਹੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਿਆ ਕੋ ਕਵੈ ਗਹਣਾ ॥
 ਨਾਨਕੁ ਬਿਨਵੈ ਸੋ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਪੁਰਖਿ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਣਾ ॥੩॥
 ਨਾਮੁ ਖਸਮ ਕਾ ਚਿਤਿ ਨ ਕੀਆ ਕਪਟੀ ਕਪਟੁ ਕਮਾਣਾ ॥
 ਜਮ ਦੁਆਰਿ ਜਾ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਤਾ ਚਲਣਾ ਪਛੁਤਾਣਾ ॥੪॥
 ਜਬ ਲਗ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ ॥
 ਭਾਲਿ ਰਹੇ ਹਮ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ ॥੫॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੬੬੦)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
ਰਗੁ	ਸ ਰਗੁ ਮਪ ਮ	ਧ ਪ - - ਪ	ਮ ਪਧ ਪ ਮ
ਜੀ	ਵ ਨਾ ਟ ਬਿ	ਚਾ ਟ ਟ ਰ	ਅੰ ਟ ਧੇ ਟ

ਗੁ ਰ - ਗੁ ੜ ੜ ੜ, ਜੀ	ਸ ਰਗੁ ਮਪ ਮ ਵ ਨਯ ਙ ਬਿ	ਧਪ - - - ਚਾ ੜ ੜ ੜ	- - - - ੜ ੜ ੜ ੜ
ਪ ਮ - ਮ ਰ ਦੇ ੜ ਖ	ਪਧ - ਧ - ਕੇੜ ੜ ਤੇ ੜ	- ਸੁਨੁ - ਧ ੜ ਕੇ ੜ ਦਿ	ਪ ਧ ਪ - ਨਾ ੜ ੜ ੜ
ਮ ਗੁ ਰ - ਗੁ ੜ ੜ ੜ ਜੀਵਨ			

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਮ - ਮ ਹਮਆ ੜ ਦ	ਪ - ਨ - ਮੀ ੜ ਹਾਂ ੜ	* ਸ' ਸ' ਨ * ਇ ਕ ਦ	ਸ' - - - ਮੀ ੜ ੜ ੜ
- ਰਗੁ ਰ ਗੁ ੜ ਮੁਹ ਲ ਤ	ਰ ਰ ਸ' ਸ' ਮੁ ਹ ਤ ਨ	ਨੁ ਧ ਨੁ ਸ' ਜਾ ੜ ੜ ੜ	ਨੁ ਧ ਪ - ਣਾ ੜ ੜ ੜ
- ਮ ਮ ਮ ੜ ਨਾ ਨ ਕ	ਪਧ ਧ ਧ - ਬਿ ਨ ਵੈ ੜ	- ਸੁਨੁ ਨੁ ਧ ੜ ਤਿ ਸੈ ਸ	ਪ ਧ ਪ - ਰੇ ੜ ਵਹੁ ੜ
- ਨ - ਨ ੜ ਜਾ ੜ ਕੇ	ਸ' - - ਰ ਜੀਅ ੜ ੜ ਪ	ਸ' ਨੁ ਧ ਪ ਰਾ ੜ ੜ ੜ	ਨੁ ਧ ਪ ਮ ਣਾ ੜ ੜ ੜ
ਗੁ ਰ ਸ ਗੁ ੜ ੜ ੜ ਜੀਵਨਾ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਕਾਫੀ ਤਾਲ-ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਧੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥

ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪਾਇਓ ਬਿਰਥਾ ਕਾਹਿ ਗਵਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਦੀਨ ਬੰਧ ਹਰਿ ਸਰਨਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਆਵਉ ॥

ਗਜ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਿਓ ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਤੁਮ ਕਾਹੇ ਬਿਸਰਾਵਉ ॥੧॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਮੋਹ ਮਾਇਅ ਫੁਨਿ ਭਜਨ ਰਾਮੁ ਚਿਤੁ ਲਾਵਉ ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਮੁਕਤਿ ਪੰਥ ਇਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਤੁਮ ਪਾਵਉ ॥੨॥

(ਗਉੜੀ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੨੧੯)

ਅਸਥਾਈ

x	੦	x	੦
- ਨ ਨ ਨ	ਸੰਨ ਸ ਨਧ ਪ	ਪਧ ਨ ਧ ਪ	ਮਗ ਮ ਰਗੁ ਸਰ
ੜ ਗੋ ਬਿ ਦ	ਕੋੜ ੜ ਗੁੜ ਨ	ਗਾੜ ੜ ਵਉ ੜ	ਸਾੜ ੜ ਧੋੜ ੜ
- ਪ ਪ ਪ	ਮਗ ਮ ਗੁਰ ਰ	ਰਗੁ ਮਗੁ ਰਸ -	- - - -
ੜ ਗੋ ਬਿ ਦ	ਕੋੜ ੜ ਗੁੜ ਨ	ਗਾੜ ੜ ਵਉ ੜ	ੜ ੜ ੜ ੜ
- ਸ ਨਧ ਨ	ਸ ਰਗੁ ਰ -	ਰ ਰਮ ਗ ਮ	ਰ ਗੁ ਰ -
ੜ ਮਾ ਨਲ ਸ	ਜ ਨਲ ਮ ੜ	ਅ ਮੋਲ ਲ ਕ	ਪਾ ੜ ਇਓ
- ਪ ਧ ਨੁ ਨ	ਧਪ ਧ ਪਮ ਮ	ਪਧ ਨੁ ਧਨੁ ਸ	ਨੁਧ ਪਮ ਗੁਰ ਸ
ੜ ਬਿ ਰ ਥਾ	ਕਾੜ ੜ ਹਿ ਗ	ਵਾੜ ੜ ੜ ੜ	ਵਉ ੜ ੜ ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਪ ਪ	ਨ - ਸ -	- ਰਗੁ ਰ ਗੁ	ਰਸ ਰ ਸ ਸ
ਪਤਿ ਤ ਪੁ	ਨੀ ੜ ਤ ੜ	ੜ ਦੀ ਨ ਬੰ	ੜ ਧ ਹ ਰਿ
- ਨੁ ਨੁ ਨੁ	ਧਪ ਧ ਪਮ ਮ	ਪਧ ਨੁ ਧਨੁ ਸ	ਨੁਧ ਪਮ ਗੁਰ ਸ
ੜ ਸਰ ਨ ਤਾ	ਹਿ ੜ ਤੁ ਮ	ਆੜ ੜ ੜ ੜ	ਵਉ ੜ ੜ ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਕਾਫੀ ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਾਘ ਬਤੀਤਿ ਭਈ ਰੁਤ ਫਾਗਨ ਆਇ ਗਈ ਸਭ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥
 ਗਾਵਤ ਰੀਤ ਬਜਾਵਤ ਤਾਲ ਕਹੈ ਮੁਖ ਤੇ ਭਰੁਆ ਮਿਲਿ ਜੋਰੀ॥
 ਡਾਰਤ ਹੈਂ ਅਲਤਾ ਬਨਿਤਾ ਛਟਕਾ ਸੰਗ ਮਾਰਤ ਬੈਸਨ ਬੋਰੀ॥
 ਖੇਲਤ ਸਜਾਮ ਧਮਾਰ ਅਨੂਮ ਮਹਾ ਮਿਲ ਸੁੰਦਰ ਸਾਵਲ ਗੋਰੀ॥੨੨੫॥

(ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅ: ਗੋਪਾਲ ਸੇ ਹੋਲੀ ਖੇਲਬੋ)

ਅਸਥਾਈ

x	੨				੦				੩			
	ਸ	-	ਰ	ਰ	ਮਗੁ	-	-		ਮ	-	ਪ	ਮ
	ਆ	ੜ	ਇ	ਗ	ਈ	ੜ	ੜ		ੜ	ੜ	ਸ	ਭ

ਧ	ਪ	-	-	-	-	ਮ	ਮ	ਪ	ਧਨੁ	ਧ	ਨ	ਸ	-	-	-
ਖੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਲ	ਤ	ਹੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਰੀ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ
ਨੁਧ	ਪਮ	ਗੁਰਸ	ਨ	ਸ	-	ਸ	ਸਰ	ਸਨੁ	-	-	ਧ	ਨੁ	ਧ	ਪ	
ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਮਾ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਤ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ
-	-	-	ਮ	ਗ	ਮ	ਧ	ਪ	ਮ	-	-	ਰ	ਰ	ਗੁ	ਸ	
ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਭ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਤ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਗ	ਨ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ
-	-	-													
ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ													

ਅੰਤਰਾ

			ਪ	-	ਰ	ਰ	ਰ	-	-	ਰ	-	-	-
			ਗਾ	ਫੇ	ਵ	ਤ	ਗੀ	ਫੇ	ਫੇ	ਤ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ
-	-	ਰ	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਨੁਧ	-	-	ਸ	-	ਗੁਰ	ਗੁਰ
ਫੇ	ਫੇ	ਬ	ਜਾ	ਫੇ	ਵ	ਤ	ਤਾ	ਫੇ	ਫੇ	ਲ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ
ਗੁ	ਸ	ਸ	ਨ	ਸ	-	ਸ	ਸਰ	ਸਨੁ	-	-	ਧ	-	ਨੁਪ
ਫੇ	ਫੇ	ਕ	ਹਾ	ਫੇ	ਮੁ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ
-	-	ਪਧ	ਮ	-	ਪ	ਧ	ਨ	-	-	ਸ	-	-	-
ਫੇ	ਫੇ	ਭਰ	ਵਾ	ਫੇ	ਮਿ	ਲ	ਜੇ	ਫੇ	ਫੇ	ਰੀ	ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ
ਨੁਧ	ਪਮ	ਗੁਰਸ	ਆਇ										
ਫੇ	ਫੇ	ਫੇ											

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਪੰਚਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇਕ ਮਨੋਹਰ ਰਾਗ ਹੈ, ਜੋ ਅਜ ਕਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ 'ਉੜੀ ਪੱਧਤੀ' ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਰਗੁਰ, ਗੁਪ, ਸ^੧ ਧ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ', ਧਸ' ਧਪ, ਗੁਰ, ਗੁਰਸ।

੧ ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਅਉਖਧੁ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ਦਇਆਲ ॥

ਮੋਹਿ ਆਤੁਰ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਤੂੰ ਆਪਿ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਲੇਹੁ ਅਪੁਨੇ ਕਰਿ ਕਬਹੂ ਨ ਆਵਹ ਹਾਰਿ ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਸਰਨਿ ਪਇਆ ਹਉ ਜੀਵਾ ਤੂੰ ਸੰਮੂਖ ਪੁਰਖੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਆਰਾਧੀ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੨॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੭੫)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
- ਰਗੁ ਰ ਸ	ਰ ਗੁ ਪ -	ਸ ^x ਧ ਸ ਧ ਪ	ਗੁ ਰ ਗੁ ਸ
ੜ, ਅਉ ਖ ਧ	ਤੇ ਝ ਰੇ ਝ	ਨਾ ਝ ਮ ਦ	ਇਆ ਝ ਲ ਝ
- ਰ ਰ ਗੁ	ਸਰ ਗੁਰ ਸਧ ਪ	- ਸ ^੧ ਧ ਸ ਸ	ਰ - ਸ -
ੜ ਮੇ ਚਿ ਆ	ਤੁਨ ਰਨ ਤੇਨ ਰੀ	ੜ ਗਤਿ ਨ ਹੀ	ਜਾ ਝ ਨੀ ਝ
- ਰਗੁ ਪ -	ਸ ^੧ ਧ ਸ ਸ -	ਧ ਸ ਰਸ ਧ	ਪ ਗੁ ਰ ਸ
ੜ ਤੂੰ ਝ ਝ	ਆ ਝ ਪ ਝ	ਕ ਰਹਿ ਪ੍ਰ ਤ	ਪਾ ਝ ਲ ਝ

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਪ ਧ	ਸ ^੧ ਧ ਸ ਸ -	- ਰ - ਗੁ	ਸਰ ਗੁਰ ਸ -
ਧਾ ਰ ਅ	ਨੁ ਝਾ ਰਹੁ ਝ	ੜ ਸੁਆ ਝ ਮੀ	ਮੇਨ ਝ ਰੇ ਝ
- ਰ ਰ ਗੁ	ਸ ਰ ਸ -	- ਧ ਧ ਰ	ਸ - - -
ੜ ਦੁ ਤੀ ਆ	ਭਾ ਝ ਉ ਝ	ੜ ਨਿ ਵਾ ਝ	ਰ ਝ ਝ ਝ

- ਸ਼ ਸ਼ ਸ਼	ਧ ਸ਼ ਧ ਪ	ਗੁ - ਰ ਗੁ	ਰ - ਸ਼ ਸ਼
ਭ ਬੰ ਧ ਨ	ਕਾ ਭ ਟ ਲੇ	ਹੁ ਭ ਅ ਪ	ਨੇ ਭ ਕ ਰ
- ਧ ਸ਼ ਸ਼	ਰ ਗੁ ਪ -	ਧ ਸ਼ ਧ ਪ	ਗੁ ਰ ਗੁ ਸ਼
ਭ ਕਬ ਹੁ ਨ	ਆ ਭ ਵਹ ਭ	ਹਾ ਭ ਭ ਭ	ਰ ਭ ਭ ਭ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਬੇ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨਿ ਲਾਰੀ॥

ਪਾਇ ਲਗਉ ਮੋਹਿ ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਕੋਉ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਬਡਭਾਰੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਮਨੁ ਅਰਪਉ ਧਨੁ ਰਾਖਉ ਆਗੈ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਮੋਹਿ ਸਗਲ ਤਿਆਰੀ॥

ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ ਅਨਦਿਨੁ ਫਿਰਉ ਤਿਸੁ ਪਿਛੈ ਵਿਰਾਰੀ॥੧॥

ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਅੰਕੁਰ ਜਬ ਪ੍ਰਗਟੇ ਭੋਟਿਓ ਪੁਰਖੁ ਰਸਿਕ ਬੈਰਾਰੀ॥

ਮਿਟਿਓ ਅੰਧੇਰੁ ਮਿਲਤ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਸੇਈ ਜਾਰੀ॥੨॥

(ਗਉੜੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੦੪)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਸ਼ਧੁ ਪ੍ਰੀ	੩ ਸ਼ ਰ ਗੁ ਰ ਗੁ ਤ ਮ ਭ ਨ	x ਰ - - - ਲਾ ਭ ਭ ਭ	੨ ਗੁ ਸ਼ ਰ ਧੁ ਭ ਭ ਭ ਭ
ਸ਼ - - ਰ	ਗੁ ਪ - ਪ	ਸ਼ਧੁ ਸ਼ ਸ਼ ਧ ਪ	ਗੁ - ਰ -	
ਰੀ ਭ ਭ ਪੁ	ਭ ਮਿ ਭ ਲ	ਬੇ ਭ ਭ ਭ	ਕਉ ਭ ਭ ਭ	
ਸ਼ - -				
ਭ ਭ ਭ				

ਅੰਤਰਾ

	ਪ ਪ ਧ	ਸ਼ਧੁ ਸ਼ ਸ਼ ਸ਼	- ਰ ਰ ਗੁ
	ਪਾ ਇ ਲ	ਗਉ ਭ ਮੋ ਹਿ	ਭ ਕ ਰਉ ਬੇ
ਰ ਰ ਸ਼ -	- ਸ਼ - ਸ਼	ਸ਼ਧੁ ਸ਼ ਧ ਪ	ਗੁ - ਰ ਗੁ
ਭ ਨ ਤੀ ਭ	ਭ ਕੇ ਭ ਉ	ਸ਼ਿ ਭ ਤ ਮਿ	ਲੈ ਭ ਬ ਭ

ਰ — ਸ
ਭਾ ੩ ਰੀ, ਪ੍ਰੀਤ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਤਾਲ ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮ ਭੁਲਾਨਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛੋਡਿਆ ਮਾਇਆ ਹਾਥਿ ਬਿਕਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਤਾ ਕੈ ਰਸਿ ਲਪਟਾਨਾ ॥

ਜੋਬਨੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਭਤਾ ਕੈ ਮਦ ਸੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਹੈ ਦਿਵਾਨਾ ॥੧॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤਾ ਸਿਉ ਮਨ ਨ ਲਗਾਨਾ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੋਟਨ ਸੈ ਕਿਨਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਪਛਾਨਾ ॥੨॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੬੮੫)

ਅਸਥਾਈ

x	o				x	o			
		ਪ	ਧ		ਸੁਧ	ਸ	-	-	-
		ਸਾ	ੜ		ਧੋ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਰੁ	ਪ	-	-	-	ਸੁਧ	ਸ	-	-	-
ਧੋ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ਧੋ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸੁਧ	ਸ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰੁ	ਰ	ਸ	-	-
ਇ	ਹੁ	ਜ	ਗ	ਭ	ਲਾ	ੜ	ਲਾ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

-	ਪ	ਪ	ਧ	ਸੁਧ	ਸ	ਸ	-	-	ਰੁ	ਸ	ਰ	ਸ	-
ੜ	ਰਾ	ਮ	ਨਾ	ੜ	ਮ	ਕਾ	ੜ	*	ਸਿਮ	ਰ	ਨ	ਛੋ	ੜ
ਸੁਧ	ਸ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰ	ਰ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	ਰ	ਸ	-	-
ਮਾ	ੜ	ਇਆ	ੜ	ਹਾ	ੜ	ਬ	ਬਿ	ਕਾ	ੜ	ਲਾ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਮਨਿ ਬਿਰਾਰੈਰੀ॥ਖੋਜਤੀ ਦਰਸਾਰ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
 ਸਾਧੂ ਸੰਤਨ ਸੇਵਿ ਕੈ ਪ੍ਰਿਉ ਹੀਅਰੈ ਧਿਆਇਓ॥
 ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਪੇਖਿ ਕੈ ਹਉ ਮਹਲੁ ਪਾਵਉਰੀ॥੧॥
 ਕਾਮ ਕਰੀ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਹਉ ਸਰਣਿ ਪਰਉਰੀ॥
 ਨਾਨਕ ਸੁਆਮੀ ਗਰਿ ਮਿਲੇ ਹਉ ਗੁਰ ਮਨਾਉਰੀ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੩੦)

ਅਸਥਾਈ

੦		੩		੪		x		੦		੨	
ਸਧ	ਸ	ਸ	ਰ	ਗੁ	ਗੁ	ਰ	-	ਸ	-	ਧ	ਪੁ
ਮ	ਨ	ਬੈ	ਰਾ	ੜ	ਰੈ	ਰੀ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਪ	-	ਪ	ਧਸ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-
ਖੇ	ੜ	ਜ	ਤੀੜ	ਦ	ਰ	ਸਾ	ੜ	ੜ	ਰ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	-	ਪ	ਧ	ਸ	ਧ	ਸ	-	ਸ	ਸ	-	-
ਸਾ	ੜ	ਧੂ	ਸੰ	ਤ	ਨ	ਸੇ	ੜ	ਵਿ	ਕੈ	ੜ	ੜ
ਸਧ	ਸ	-	ਰ	ਰਗੁ	ਗੁ	ਰਸ	ਰ	-	ਸ	-	-
ਪ੍ਰਿਉ	ੜ	ੜ	ਹੀ	ਅ	ਰੈ	ਧਿਆ	ੜ	ੜ	ਇਓ	ੜ	ੜ
ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਸ	ਧ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ	-	ਸ
ਅ	ਨੰ	ਦ	ਰੂ	ੜ	ਪੀ	ਪੇ	ੜ	ਖ	ਕੈ	ੜ	ਹਉ
ਧ	ਸ	ਧ	ਪ	ਰ	ਗੁ	ਰ	-	ਸ	-	-	-
ਮ	ਹ	ਲ	ਪਾ	ੜ	ਵਉ	ਰੀ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਬਾਗੋਸ਼੍ਰੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗ ਭਗ ਰਾਤ ਤਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ-ਨਿਖਾਦ ਕੋਮਲ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ੁੱਧ ਸੁਰ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਚਮ ਨੂੰ ਵੱਕੂ ਕਰ ਕੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਨੁ ਧ ਨੁ ਸ, ਮ, ਗੁ ਮ ਧ, ਨੁ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨੁ ਧ - ਮ, ਪਧ^ਮਗੁ, ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਬਾਗੋਸ਼੍ਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਕੀਰਤਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਗਾਉ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ॥

ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਕਰਿ ਬੰਦਨ ਸੰਤਨ ਊਹਾ ਚਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਬਸਨਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਕਰਿ ਦੁਆਰੁ ਨ ਪਾਵਉ॥ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਉ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਕਰਿ ਦੇਹ ਨ ਸੋਧਾ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧਾ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨ ਬੂਝੀ ਬਹੁ ਰੰਗ ਮਾਇਆ॥ ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਆ॥੪॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਉ ਛੁਟੇ ਜੰਜਾਲ॥੫॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੯੮)

ਅਸਥਾਈ

੩	x	੨	੦	ਮ ਕੀ
ਗੁ ਰ - ਸ	ਰ ਰ ਸ -	ਸੁ ਨੁ ਨੁ ਧ ਧ	ਸ ਸ ਸ -	
ੜ ਰ ੜ ਤ	ਪ੍ਰ ਭ ਕੀ ੜ	ਗਾ ਉ ਮੇ ਰ	ਰ ਸ ਨਾ, ੜ	
ਮ ਮ ਧ ਨੁ	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਨੁ - ਸ ਸ	ਨੁ - ਧ ਧ	
ਅ ਨਿ ਕ ਬਾ	ੜ ਰ ਕ ਰ	ਬੰ ੜ ਦ ਨ	ਸੰ ੜ ਤ ਨ	
ਮ - ਧ -	ਸੁ ਨੁ ਨੁ ਧ ਧ	ਮ ਮ ਪ ਧ	ਮੁ ਗੁ ਰ ਸ ਗੁ ਮ	
ਉ ੜ ਹਾ ੜ	ਚ ਰ ਨ ਗੀ	ਬਿੰ ਦ ਜੀ ਕੇ	ਬ ਸ ਨਾ ਕੀ	

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਮ ਧ ਨੁ	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਨੁ - ਸ ਮੁ ਗੁ	ਰ - ਸ -
ਅ ਨਿ ਕ ਭਾ	ੜ ਤ ਕ ਰ	ਦੁਆ ੜ ਰ ਨ	ਪਾ ੜ ਵਉ ੜ

ਨੁਧ - ਸ ਸ	ਨੁ - ਧ ਧ	ਮ ਮ ਪ ਧ	ਮਗੁ ਰ ਸ
ਹੋ ਿ ਇ ਕਿ	ਪਾ ਿ ਲ ਤ	ਹ ਰਿ ਹ ਰਿ	ਧਿਆ ਿ ਵਉ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਾਰੋਸ਼ੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਐਸੀ ਮਾਗੁ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇ॥

ਟਹਲ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੰਗੁ ਸਾਧੂ ਕਾ ਹਰਿਨਾਮਾ ਜਪਿ ਪਰਮ ਗਤੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਪੂਜਾ ਚਰਨਾ ਠਾਕੁਰ ਸਰਨਾ॥ ਸੋਈ ਕੁਸਲੁ ਜੁ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਕਰਨਾ॥੧॥

ਸਫਲ ਹੋਤ ਇਹ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹੀ॥ ਜਾ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਇਆ ਕਰੇਹੀ॥੨॥

ਅਗਿਆਨ ਭਰਮੁ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖ ਡੇਰਾ॥ ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਬਸਹਿ ਗੁਰ ਪੈਰਾ॥੩॥

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਰੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ॥੪॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੯੮)

ਅਸਥਾਈ

੩	x	੨	੦	ਮ ਐ
- ਧ - ਪੁਧ	ਸੁਨੁ - ਧ ਧ	ਮਗੁ ਮਗੁ ਰ ਰ	ਸ - - -	
ਸ ਸੀ ਸ ਸ	ਮਾ ਸ ਸ ਗ	ਗੋਲ ਙ ਬਿੰ ਦ	ਤੇ ਸ ਸ, ਸ	
ਸ ਰਸ ਨੁ ਧ	ਸ ਸ ਸ -	ਮ ਮ ਗੁ -	ਰ - ਸ -	
ਟਹਲਾ ਸੰ ਸ	ਤ ਨ ਕੀ ਸ	ਸੰ ਗ ਸਾ ਸ	ਧੂ ਸ ਕਾ ਸ	
ਮ ਮ ਧ -	ਨੁ ਧ ਸ ਸ	ਮਗੁ ਮਗੁ ਰ ਰ	ਸ - - ਮ	
ਹ ਰਿ ਨਾ ਸ	ਮਾ ਸ ਜ ਪ	ਪਯ ਰਾ ਮ ਗ	ਤੇ ਸ ਸ, ਐਸੀ	

ਅੰਤਰਾ

ਮ - ਧ ਨੁ	ਸ ਸ ਸ -	ਨੁ - ਸ ਰਸ	ਨੁ ਨੁ ਧ -
ਪੂ ਸ ਜਾ ਸ	ਚ ਰ ਨਾ ਸ	ਨਾ ਸ ਕੁ ਰਾ	ਸ ਰ ਨਾ ਸ
ਸ - ਮ ਗੁ	ਰ ਰ ਸ -	ਨੁਧ ਧ ਨੁ ਧ	ਮਗੁ ਰ ਸ ਮ
ਸੇ ਸ ਈ ਕੁ	ਸ ਲ ਜੁ ਸ	ਪ੍ਰ ਭ ਜੀ ਉ	ਕ ਰ ਨਾ, ਐ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਬਾਰੋਸ਼੍ਰੀ ਤਾਲ ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਠਾਕੁਰ ਜੀਉ ਤੁਹਾਰੋ ਪਰਨਾ ॥

ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਤੁਮਾਰੈ ਉਪਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੁਮਾਰੀ ਆਸ ਭਰੋਸਾ ਤੁਮਰਾ, ਤੁਮਰਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਧਰਨਾ ॥

ਤੁਮਰੋ ਬਲੁ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਸੁਹੇਲੈ, ਜੋ ਜੋ ਕਹਹੁ ਸੋਈ ਸੋਈ ਕਰਨਾ ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਦਇਆ ਮਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ, ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤਾ ਭਉਜਲੁ ਤਰਨਾ ॥

ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਪਾਇਓ, ਸਿਰੁ ਡਾਰਿਓ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਚਰਨਾ ॥੨॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੯੯)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x		੧		੨	
ਸ'	ਸ'	ਨੁ	ਧ	-	ਧਪ	ਧ	ਸ'ਨੁ	-	ਧ	ਮਗੁ	ਰ	ਸ -
ਠਾ	ਕੁ	ਰ	ਜੀ	ਫ	ਉਫ	ਤੁ	ਰਾ	ਫ	ਰੋ	ਪ	ਰ	ਨਾ ਫ
ਸ	ਨੁਧ	ਨੁ	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਗੁਮ	-	ਗੁ	ਸਰ	-	ਸ ਸ
ਮਾ	ਨੁ	ਮ	ਹ	ਫ	ਤ	ਤੁ	ਮਾ	ਫ	ਰੈ	ਉ	ਫ	ਪ ਰ
ਮ	ਧ	ਨੁਧ	ਸ'	-	ਨੁ	ਧ	ਮ	-	ਪਧ	ਮਗੁ	ਰ	ਸ -
ਤੁ	ਮ	ਰੀਫ	ਓ	ਫ	ਟ	ਤੁ	ਮਾ	ਫ	ਰੀਫ	ਸ	ਰ	ਨਾ ਫ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਗੁ	ਗ	ਮ	-	ਧ	ਨੁਧ	ਸ'	ਸ'	-	ਸ'	ਸ'	ਸ' -
ਤੁ	ਮ	ਰੀ	ਆ	ਫ	ਸ	ਭਫ	ਰੋ	ਸਾ	ਫ	ਤੁ	ਮ	ਰਾ ਫ
ਸ'ਨੁ	ਨੁ	ਧ	ਸ'	-	ਸ'	ਮ	ਮਗੁ	-	ਗੁ	ਸਰ	ਰ	ਸ -
ਤੁ	ਮ	ਰਾ	ਨਾ	ਫ	ਮ	ਰਿ	ਦੈ	ਫ	ਲੈ	ਧ	ਰ	ਨਾ ਫ
ਨੁਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਨੁ	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	ਮਗੁ	ਰ	ਸ -
ਤੁ	ਮ	ਰੋ	ਬ	ਲ	ਤੁ	ਮ	ਸੰ	ਗ	ਸੁ	ਹੈ	ਫ	ਲੈ ਫ
ਨੁ	ਨੁ	ਧ	ਸ	ਸ	-	ਮ	ਮਗੁ	-	ਮਗੁ	ਸਰ	ਰ	ਸ -
ਜੈ	ਜੈ	ਫ	ਕ	ਹਹੁ	ਫ	ਸੈ	ਈ	ਫ	ਸੋਈ	ਕ	ਰ	ਨਾ ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ੳ ਰਾਗ ਬਾਗੈਸ਼ੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਹ ਸਿੱਧਤਾ ਸਰੂਪ ਤਾਹ, ਬੁੱਧਤਾ ਬਿਭੂਤ ਜਾਹ ਸਿੱਧਤਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ॥
 ਰਾਗ ਭੀ ਨ ਰੰਗ ਤਾਹਿ ਰੂਪ ਭੀ ਨ ਰੇਖ ਜਾਹਿ, ਅੰਗ ਭੀ ਸੁੰਗ ਤਾਹਿ ਰੰਗ ਕੇ ਸੁਭਾਉ ਹੈ॥
 ਚਿਤ੍ਰ ਸੋ ਬਚਿਤ੍ਰ ਹੈ ਪਰਮਤਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ, ਸੁ ਮਿਤ੍ਰ ਹੁੰ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਬਿਭੂਤ ਕੇ ਉਪਾਉ ਹੈ॥
 ਦੇਵਨ ਕੋ ਦੇਵ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਨ ਕੋ ਸਾਹੁ ਹੈ, ਕਿ ਰਾਜਨ ਕੋ ਰਾਜੁ ਹੈ ਕਿ ਰਾਵਨ ਕੋ ਰਾਉ ਹੈ॥੮॥੪੭॥
 (ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ ਪਾ: ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਸ	-	ਨੁ	ਨੁ	ਧ	-	ਸ	-	ਨੁ	ਧ	-	ਧ
ਦੇ	ੜ	ਵ	ਨ	ਕੇ	ੜ	ਦੇ	ੜ	ਵ	ਹੈ	ੜ	ਕਿ
ਮ	-	—	ਪ	ਧ	ਧ	ਮਗੁ	-	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਸਾ	ੜ	ੜ	ਹ	ਨ	ਕੇ	ਸਾ	ੜ	ਹੁ	ਹੈ	ੜ	ਕਿ
ਰ	-	ਸੁਨੁ	ਨੁ	ਧ	-	ਸ	-	ਸ	ਸ	-	ਸ
ਰਾ	ੜ	ਜ	ਨ	ਕੇ	ੜ	ਰਾ	ੜ	ਜ	ਹੈ	ੜ	ਕਿ
ਮ	-	ਧੁਨੁ	ਨੁ	ਧ	-	ਮਗੁ	-	ਰ	ਸ	-	—
ਰਾ	ੜ	ਵ	ਨ	ਕੇ	ੜ	ਰਾ	ੜ	ਉ	ਹੈ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਮ	ਧ	-	ਨੁਧ	ਸ	-	ਸ	ਸ	-	ਸ
ਆ	ੜ	ਤ	ਮਾ	ੜ	ਪੁ	ਧਾ	ੜ	ਨ	ਜਾ	ੜ	ਹ
ਸੁਨੁ	-	ਧ	ਸ	-	ਰ	ਸੁਨੁ	-	ਨੁ	ਧ	-	ਧ
ਸਿੱ	ੜ	ਧ	ਤਾ	ੜ	ਸ	ਰੂ	ੜ	ਪ	ਤਾ	ੜ	ਹ
ਨਸ	-	ਸ	ਮਗੁ	-	ਗੁ	ਰ	-	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਬੁੱ	ੜ	ਧ	ਤਾ	ੜ	ਬਿ	ਭੂ	ੜ	ਤ	ਜਾ	ੜ	ਹ
ਮ	-	ਮ	ਪ	ਧ	ਧ	ਮਗੁ	-	ਰ	ਸ	-	—
ਸਿੱ	ੜ	ਧ	ਤਾ	ੜ	ਸੁ	ਭ	ੜ	ਉ	ਹੈ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਮਾਲਕੋਂਸ

ਇਹ ਭੈਰਵੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾ ਅੱਧੀ ਰਾਤ (੧੦-੧੨) ਤਕ। ਇਸ ਵਿਚ ਰੇ-ਪਾ ਵਰਜਿਤ, 'ਗਾ ਧਾ ਨੀ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਮ, ਗੁ ਮ, ਨੁ ਧੁ ਨੁ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨੁ ਧੁ ਮ, ਗੁ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਮਾਲਕੋਂਸ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਮਾਈ ਮੈ ਮਨ ਕੋ ਮਾਨੁ ਨ ਤਿਆਗਿਓ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦਿ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਇਓ ਰਾਮ ਭਜਨ ਨਹੀ ਲਾਗਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਮ ਕੋ ਡੰਡ ਪਰਿਓ ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਤਬ ਸੋਵਤ ਤੈ ਜਾਗਿਓ ॥

ਕਹਾ ਹੋਤ ਅਬ ਕੈ ਪਛੁਤਾਏ ਛੁਟਨ ਨਾਹਿ ਨ ਭਾਗਿਓ ॥੧॥

ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਉਪਜੀ ਘਟ ਮੈ ਜਬ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਅਨੁਰਾਗਿਓ ॥

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਨਾਨਕ ਤਬ ਹੁਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਜਸ ਮੈ ਪਾਗਿਓ ॥੨॥

(ਮਾਰੂ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੧੦੦੮)

ਅਸਥਾਈ

×	੨	੦	ਗੁਮ ਮਾ	੩ ਗੁ ਸ ਨੁ ਧੁ ਨੁ ਈ ੜ ਮੈ ੜ
ਸ ਸ ਮ - ਮ ਨ ਕੋ ੜ	ਗੁ - ਮ ਮ ਮ ੜ ਨ ਨ	ਗੁ ਸ ਸ - ਤਿਆ ੜ ਗਿਓ, ੜ	ਮਗੁ - ਮ - ਮਾ ੜ ਇਆ ੜ	
ਨੁ ਧੁ - ਨੁ ਧੁ ਕੋ ੜ ਮ ਦ	ਨੁ ਸ ਸ ਸ ਸ ਜ ਨ ਮ ਸਿ	ਨੁ - ਸ - ਰਾ ੜ ਇਓ ੜ	ਗੁ ਸ ਸ ਗੁ ਰਾ ੜ ਮ ਭ	
ਸ ਨੁ ਧੁ ਮ ਜ ਨ ਨ ਹੀ	ਧੁ ਨੁ ਸ ਨੁ ਲਾ ੜ ੜ ੜ	ਧੁਨੁ ਧੁਮ ਗੁਸ ਗੁ ਮ ਗਿਓ ੜ ੜ, ਮਾ	ਗੁ ਈ	

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਗੁ ਮ ਨੁ ਧੁ ਨੁ ਜ ਮ ਕੋ ੜ

ਸ - ਸ ਸ	ਸ - ਸ ਸ	ਨੁ ਨੁ ਨੁ ਨੁ	ਸ ਸ ਮ -
ਡ ਡ ਪ	ਰਿਓ ਡ ਸਿ ਰ	ਉ ਡ ਪ ਰ,	ਤ ਬ ਸੇ ਡ
ਗੁ ਗੁ ਸ -	ਧੁ ਨੁ ਸ ਨੁ	ਧੁਨੁ ਧੁਮ ਗੁਸ	
ਵ ਤ ਤੈ ਡ	ਜਾ ਡ ਡ ਡ	ਗਿਓ ਡ ਡ ਮਾਈ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਮਾਲਕੋਂਸ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਰਾਜਨ ਕਉਨੁ ਤੁਮਾਰੈ ਆਵੈ॥

ਐਸੇ ਭਾਉ ਬਿਦਰ ਕੇ ਦੇਖਿਓ ਓਹੁ ਗਰੀਬੁ ਮੋਹਿ ਭਾਵੈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਹਸਤੀ ਦੇਖਿ ਭਰਮ ਤੇ ਭੂਲਾ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੁ ਨ ਜਾਨਿਆ॥

ਤੁਮਰੇ ਦੂਧੁ ਬਿਦਰ ਕੇ ਪਾਨੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕਰਿ ਸੈ ਮਾਨਿਆ॥੧॥

ਖੀਰ ਸਮਾਨਿ ਸਾਗੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਰੈਨਿ ਬਿਹਾਨੀ॥

ਕਬੀਰ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਜਾਤਿ ਨ ਕਾਹੂ ਕੀ ਮਾਨੀ॥੨॥

(ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੦੫)

ਅਸਥਾਈ

੦ ਨੁ ਸ ਸ ਗੁ	ਤ ਸ ਨ ਧੁ ਨੁ	x ਸ - ਨੁ ਧੁ ਨੁ	੨ ਧੁ ਮ ਗੁ ਮ
੟ ਕਉ ਨ ਤੁ	ਮਾ ਡ ਰੈ ਡ	ਆ ਡ ਵੈ ਡ	ਰਾ ਡ ਜ ਨ
ਗੁ ਸ ਸ - ਸ	ਨੁ ਸ ਨੁ ਧੁ ਨੁ	ਸ ਸ ਮ -	ਮ - ਮ -
੟, ਐ ਡ ਸੇ	ਭਾ ਡ ਉ ਬਿ	ਦ ਰ ਕੇ ਡ	ਦੇ ਡ ਬਿਓ ਡ
- ਮ ਗੁ ਗੁ ਮ	ਨੁ ਧੁ ਧੁ ਨੁ ਨੁ	ਸ - - ਨੁ	ਧੁਨੁ ਧੁਮ ਗੁਮ ਗੁਸ
੟ ਓ ਹੁ ਗ	ਰੀ ਬ ਮੇ ਹਿ	ਭਾ ਡ ਡ ਡ	ਵੈਨ ਡ ਡ ਡ

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਗੁ ਮ ਮ	ਨੁ ਧੁ - ਨੁ ਨੁ	ਸ ਸ ਸ -	ਨੁ - ਸ -
ਹ ਅ ਤੀ	ਦੇ ਡ ਖ ਭ	ਰ ਮ ਤੇ ਡ	ਭੂ ਡ ਲਾ ਡ
- ਗੁ ਗੁ ਮ	ਗੁ ਸ ਸ ਨੁ	ਧੁ ਨੁ ਸ ਨੁ	ਧੁ - ਮ -
੟ ਸ੍ਰੀ ਭ ਗ	ਵਾ ਡ ਨ ਨੁ	ਜਾ ਡ ਡ ਡ	ਨਿਆ ਡ ਡ ਡ

- ਗੁ	ਸ	ਸ	ਸ	ਨੁ	ਸ	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਗੁ	ਸ	ਸ	ਮ	-	ਮ	-	ਮ	-
ੜ	ੜ	ਮ	ਰੈ	ਦੁ	ੜ	ਧ	ਬਿ	ਦ	ਦ	ਰ	ਕੈ	ੜ	ੜ	ਪਾ	ੜ	ਨੈ	ੜ
- ਮੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਮ	ਨੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਨੁ	-	ਸਾ	-	-	ਨੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਮ	ਗੁ	ਗੁ
ੜ	ਅੰ	ਮ੍ਰਿ	ਤ	ਕ	ਰ	ਸੈ	ੜ	ਮਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ਨਿਆ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
- ਨੁ	ਸ	ਸ	ਗੁ														
ੜ	ਕਉ	ਨ	ੜ														

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਮਾਲਕੋਸ ਇਕਤਾਲਾ (ਲਗ-ਭਗ ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ॥

ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ ਪਰਿਓ ਨੀਸਾਨੈ ਘਾਉ॥

ਖੇਤੁ ਜੁ ਮਾਡਿਓ ਸੂਰਮਾ ਅਬ ਜੁਝਨ ਕੋ ਦਾਉ॥੧॥

ਸੂਰਾ ਸੋ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਜੋ ਲਰੈ ਦੀਨ ਕੇ ਹੇਤ॥

ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਰੈ ਕਬਹੂ ਨ ਛਾਡੈ ਖੇਤੁ॥੨॥

(ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੦੫)

ਅਸਥਾਈ

੧	ਗੁ	ਮ	੦	ਗੁ	ਸ	੨	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ	੦	ਸ	ਸ	੩	ਮ	-	੪	ਗੁ	-
ਮੁ	ਗ	ਗ	ਗੁ	ਨ	ਦ	ਮਾ	ਮਾ	ਮਾ	ਮਾ	ਬਾ	ਜਿ	ਓ	ਓ	ਓ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਗੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਮ	ਧੁ	ਨੁ	-	ਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਮ	ਧੁ	ਮ	-	ਮ	ਧੁ	ਮ
ਪ	ਰਿ	ਰਿ	ਓ	ਨੀ	ਸਾ	ੜ	ਨੈ	ੜ	ੜ	ਨੈ	ੜ	ਘਾ	ੜ	ਘਾ	ੜ	ਓ	ਘਾ	ਓ
ਗੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਮ	ਨੁ	-	ਨੁ	ਸਾ	-	ਸਾ	-	ਨੁ	ਸਾ	ਨੁ	ਸਾ	-	-	ਨੁ	-
ਖੇ	ਤ	ਤ	ਜੁ	ਮਾਂ	ੜ	ਡਿਓ	ਸੂ	ੜ	ਰ	ਮਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਗੁ	ਸ	ਸ	ਨੁ	ਧੁ	ਮਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਮ	ਧੁ	ਮ	-	ਮ	ਧੁ	ਮ
ਅ	ਬ	ਬ	ਜੁ	ੜ	ਝ	ਨ	ਕੈ	ੜ	ੜ	ਕੈ	ੜ	ਦਾ	ੜ	ਦਾ	ੜ	ਉ	ਦਾ	ਉ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਮੁ	-	ਮ	ਧੁ	ਨੁ	-	ਸਾ	ਸਾ	ਸਾ	-
ਸੂ	ੜ	ਰਾ	ੜ	ਸੈ	ੜ	ਪਹਿ	ੜ	ਚਾ	ਨੀ	ਐ	ੜ

ਸ	-	ਗ	ਗ	ਸ	-	ਗ	ਸ	ਨੁ	ਨ	ਧ	ਨ
ਚ	ੜ	ਲ	ਰੈ	ੜ	ੜ	ਦੀ	ਨ	ਕੋ	ੜ	ਹੈ	ਤ
ਨੁ	ਧ	ਨ	ਸ	ਮ	ਮ	ਗ	ਮ	ਗ	ਸ	-	-
ਪੁ	ਰ	ਜਾ	ਪੁ	ਰ	ਜਾ	ਕ	ਟ	ਮ	ਰੈ	ੜ	ੜ
ਗ	ਗ	ਸ	ਸ	ਨ	ਧ	ਮਧ	ਨ	ਧ	ਮ	-	ਮ
ਕ	ਬ	ਹੂ	ਨ	ਛਾ	ੜ	ਛੈ	ੜ	ੜ	ਖੇ	ੜ	ਤ

ਨੋਟ:- ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਰਾਜਨ ਕਉਨ ਤੁਮਾਰੈ ਆਵੈ" ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਕਰਣ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ।

੪ ਰਾਗ ਮਾਲਕੋਂਸ ਤਪਤਾਲ (ਲਗਭਗ ਬਿਲੰਬਿਤ ਲਯ)

ਚੌੜ ਚੌਕ ਵਰਤੀ ਚੌੜ ਚੌਕ ਭੁਗਤੇ॥
ਸੁਯੰਭਵ ਸੁਯੰਸਰਬਦਾ ਸਰਬ ਜੁਗਤੇ॥
ਦੁਕਾਲੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਦਿਆਲੰ ਸਰੂਪੇ॥
ਸਦਾ ਅੰਗੇ ਸੰਗੇ ਅਭੰਗੇ ਬਿਭੂਤੇ॥੧੯੯॥

(ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾ: ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

x		੨			੦		੩		
ਸ	ਸ	ਸ	ਨੁ	ਨੁ	ਗ	ਸ	ਮ	-	-
ਚ	ੜ	ਚ	ੜ	ਕੁ	ਵ	ਰ	ਤੀ	ੜ	ੜ
ਸ	ਸ	ਨ	-	ਨ	ਨੁ	ਸਨੁ	ਧ	ਮ	-
ਚ	ੜ	ਚ	ੜ	ਕੁ	ਭੁ	ਗਭ	ਤੈ	ੜ	ੜ,
ਮਗ	ਮ	ਨੁ	ਧ	ਨ	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਸ
ਸੁਯੰ	ੜ	ਭ	ਵ	ਸੁ	ਭੰ	ੜ	ਸ	ਰ	ਬ
ਗ	-	ਸ	ਸ	ਨ	ਨੁ	ਸਨੁ	ਧ	ਮ	-
ਦਾ	ੜ	ਸ	ਰ	ਬ	ਜੁ	ਗਭ	ਤੈ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

										ਮਮ ੜਦੁ
ਮਗੁ	-	ਮ	ਨੁ	ਨੁ	ਸ	-	ਸ	-	ਸ	
ਕਾ	ੜ	ਲੰ	ੜ	ਪ੍ਰ	ਣ	ੜ	ਸੀ	ੜ	ਖੰਦ	
ਗੁ	-	ਸ	-	ਨਨ	ਧੁਨ	ਸਨੁ	ਧੁ	ਮ	-	
ਆ	ੜ	ਲੰ	ੜ	ਯ	ਰੂ	ਙ	ਧੇ	ੜ	ੜ	
ਸ	ਸ	ਗੁ	-	ਸ	ਨੁ	ਸਨੁ	ਧੁ	ਮ	-	
ਸ	ਦਾ	ਅੰ	ੜ	ਗ	ਸੰ	ਙ	ਰੀ	ੜ	ੜ	
ਗੁਮ	ਧੁਨ	ਸਸੰ	ਧੁਨ	ਸਸੰ	ਧੁਨ	ਸਸੰ	ਧੁਨ	ਧੁਮ	ਗੁਮ	
ਸਦ	ਅੰਗ	ਸੰਗੀ,	ਅੰਗ	ਸੰਗੀ,	ਅੰਗ	ਸੰਗੀ	ਅਭੰ	ਗੰਬਿ	ਭੂਤੇ	
ਗੁ	ਸ									
ਚ	ੜ									

ਨੋਟ:-ਇਸ ਛੰਦ ਨੂੰ ਠਾਅ, ਦੁਗੁਨ, ਤਿਗੁਨ, ਚੇਗੁਨ ਆਦਿ ਲਯ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਰਸ ਤੇ ਅਨੰਦ ਆਵੇਗਾ।



ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ

ਇਹ ਕਾਠੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਖਾਡਵ-ਖਾਡਵ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਵਰਜਿਤ, ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ, ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਨੂੰ “ਨਾਇਕੀ ਕਾਨੜਾ” ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਮ^ਮ ਰ ਪ, ਮ^ਮ ਗ ਮ, ਰ ਸ, ਮ, ਪ, ਨੁ ਪ ਨ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਪ^ਪ ਨੁ ਪ, ਨੁ ਮ ਪ ਮ^ਮ ਗ^ਮ ਗ^ਮ ਮ, ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਸਭ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ॥

ਜਬ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੋਹਿ ਪਾਈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਨਾ ਕੋ ਬੈਰੀ ਨਹੀ ਬਿਗਾਨਾ ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਹਮ ਕਉ ਬਨਿ ਆਈ॥੧॥

ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀਨੋ ਸੋ ਭਲ ਮਾਨਿਓ ਏਹ ਸੁਮਤਿ ਸਾਧੂ ਤੇ ਪਾਈ॥੨॥

ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭ ਏਕੈ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸਾਈ॥੩॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੯੯)

ਅਸਥਾਈ

੦ ਨ ^੦ ਸ ^੦ ਸ ^੦ ਧ ^੦ ਨੁ ਪ	੩ ਮ ਪ ਗੁਰ ਸਰ	੫ ^੫ ਮ ^੫ ਗੁ - ਮ ^੫ ਗੁ ਮ	੨ ਰ - ਸ -
ਬਿ ਸ ਰ ਗ	ਈ ਟ ਸਲ ਭ	ਤਾ ਟ ਤ ਪ	ਰਾ ਟ ਈ ਟ
ਸ ਸ ਮ ^੫ ਰ -	ਪ - ਪ ਪ	ਮ ਪ ਸ ^੫ ਨ ਸ	ਰ ਸ ਨੁਪ ਮਪ
ਜ ਬ ਤੇ ਟੰ	ਸਾ ਟ ਧ ਸੰ	ਗ ਤ ਮੇ ਹਿ	ਪਾ ਟ ਈ ਟ

ਅਤਰਾ

੫ ^੫ ਮ - ਮ -	ਨੁਪ - ਨਸ ਨ	ਸ ਸ - ਸ	ਨ ^੦ ਸ ^੦ ਰ ਸ -
ਨਾ ਟ ਕੇ ਟ	ਬੈ ਟ ਰੀ ਟ	ਨ ਹੀ ਟ ਬਿ	ਗਾ ਟ ਨਾ ਟ
ਸ ^੫ ਨ ਸ ^੫ ਮ ^੫ ਗੁ ਮ	ਰ ਰ ਸ ਸ	ਨ ^੦ ਸ ^੦ - ਧ ^੦ ਨੁ ਪ	ਮਪ ਨੁਪ ਮ ^੫ ਗੁ ਮ
ਸ ਗ ਲ ਸੰ	ਟ ਗ ਹ ਮ	ਕਉ ਟ ਬ ਨ	ਆ ਟ ਈ ਟ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਜੀਅ ਕੈ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਰੇਨੁ ਨਿਤਿ ਮਜਨੁ ਕਰੈ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਹਰੈ ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਉਚੀ ਬਾਨੀ ॥ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਰੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥੨॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੦੦)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਸੁ	ਸੁ	ਸ	੩	ਰ	ਰ	ਸ	ਰ	੧	ਗੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਮ	੨	ਰ	-	ਸ	-
-	ਰ	ਨ		ਰ	ਰ	ਸ	ਰ		ਮ	ਗੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਮ	ਰ	-	ਸ	-	
ੜ	ਸਾ	ਧ	ਸੰ	ਗ	ਤ	ਨਿ	ਧਿ		ਹ	ਰਿ	ਕੈ	ੜ		ਨਾ	ੜ	ਮ	ੜ	
-	ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਪ	-		ਪ	ਮ	ਪੁ	ਪ		ਮ	ਗੁ	-	ਮ	-
ੜ	ਸੰ	ਗ	ਸ	ਹਾ	ੜ	ਈ	ੜ		ਜੀ	ਅ	ੜ	ਕੈ		ਕਾ	ੜ	ਮ	ੜ	

ਅੰਤਰਾ

੫	ਮ	ਮ			ਨੁ	ਪ	ਨ	ਸ	ਨ		ਸ	-	ਸ	ਸ		ਸ	ਸ	-	-	
ਸੰ	ਤ	ਰੇ			ੜ	ਨ	ਨਿ	ਤ			ਮ	ੜ	ਜ	ਨ		ਕ	ਰੈ	ੜ	ੜ	
-	ਸ	ਨ	ਸ		ਰ	ਰ	ਸ	ਰ			ਮ	ਗੁ	ਗੁ	ਮ		ਰ	ਰ	ਸ	-	
ੜ	ਜਨ	ਮ	ਜ		ਨ	ਮ	ਕੈ	ੜ			ਕਿ	ਲ	ਬਿ	ਖ		ਹ	ਰੈ	ੜ	ੜ	
-	ਨ	ਸ	ਸ		ਨੁ	ਪ	ਮ	ਪ			ਮ	ਗੁ	-	ਮ	-	ਰ	-	ਸ	-	
ੜ	ਸੰ	ਤ	ਜ		ਨਾ	ੜ	ਕੀ	ੜ			ਉ	ੜ	ਚੀ	ੜ		ਬਾ	ੜ	ਨੀ	ੜ	
-	ਮ	ਮ	ਮ		ਪ	ਪ	ਪ	ਪ			ਪ	ਮ	ਨੁ	ਪ		ਮ	ਗੁ	-	ਮ	-
ੜ	ਸਿਮ	ਰ	ਸਿ		ਮ	ਰ	ਤ	ਰੇ			ਨਾ	ੜ	ਨ	ਕ		ਪ੍ਰਾ	ੜ	ਨੀ	ੜ	

ਨੋਟ:- ਇਸ ਰੀਤ (ਟਿਯੂਨ) ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

੩ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਤਾਲ-ਸੂਫਲਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਆਨਦ ਰੰਗ ਬਿਨੋਦ ਹਮਾਰੈ ॥

ਨਾਮੋ ਗਾਵਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਨੁ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮੋ ਗਿਆਨੁ ਨਾਮੁ ਇਸਨਾਨਾ ਹਰਿਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੈ ॥

ਹਰਿਨਾਮੋ ਸੋਭਾ ਨਾਮੁ ਬਡਾਈ ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਤਾਰੈ ॥੧॥

ਅਗਮ ਪਦਾਰਥ ਲਾਲ ਅਮੋਲਾ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰ ਚਰਨਾਰੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ਮਗਨ ਭਏ ਹੀਅਰੈ ਦਰਸਾਰੈ॥੨॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ਪੰਨਾ ੧੩੦੨)

ਅਸਥਾਈ

੨	੦	੨	੩	੦
ਨਸ	ਨ	ਮ	ਮਗੁ	ਰਸ
ਆ	ਨ	ਰੈ	ਗ	ਰ
	ਦ	ਫ		ਬਿ
ਮਗੁ	ਰ	ਰ	ਸ	—
ਨੈ	ਦ	ਮਾ	ਰੈ	ਫ
	ਹ	ਫ		ਫ
ਮਰ	ਮ	ਪ	—	ਪਨੁ
ਆ	ਨ	ਰੈ	ਫ	ਗ
	ਦ	ਫ		ਮ
ਪ	ਰ	ਨਸ	—	ਫ
ਨੈ	ਫ	ਮਾ	ਫ	ਰੈ
	ਹ	ਫ		ਮ
				ਫ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਪ	ਸੰ	ਸ	ਸ
ਨਾ	ਮੇ	ਗਾ	ਵ	ਨ
	ਫ			ਫ
ਨ	ਰ	ਸੰ	ਧ	ਨੁ
ਨਾ	ਮ	ਆ	ਵ	ਨ
	ਧਿ			ਪ
ਮਗੁ	ਮ	ਰ	ਸ	—
ਨਾ	ਮ	ਮਾ	ਰੈ	ਫ
	ਹ	ਫ		ਫ
ਨਸ	ਸ	ਸੰ	—	ਪਨੁ
ਪ੍ਰਾ	ਨ	ਧਾ	ਫ	ਰੈ
	ਅ	ਫ		ਮ
				ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਭੋਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਇਕਤਾਲਾ (ਲਗਭਗ ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਜਾ ਕਉ ਮੁਨਿ ਧ੍ਰਾਨੁ ਧਰੇ ਫਿਰਤ ਸਕਲ ਜੁਗ,
ਕਬਹੂਕ ਕੋਉ ਪਾਵੈ ਆਤਮ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਉ॥

ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਸਹਿਤ ਬਿਰੰਚਿ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਜਾ ਕੋ,
 ਸਿਵ ਮੁਨਿ ਗਹਿ ਨ ਤਜਾਤ ਕਬਿਲਾਸ ਕਉ ॥
 ਜਾ ਕੋ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਅਨੇਕ ਤਪ,
 ਜਟਾਜੂਟ ਭੇਖ ਕੀਏ ਫਿਰਤ ਉਦਾਸ ਕਉ ॥
 ਸੁ ਤਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੁਖ ਭਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਜੀਅ
 ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਦਈ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਉ ॥੫॥

(ਸਵਈਏ ਮਹਲੇ ਚਉਥੇ ਕੇ, ਪੰਨਾ ੧੪੦੪)

ਅਸਥਾਈ

੨	੦	੦	੨	੦	੩	੪
ਪ	ਪ	ਪ	ਮ	ਸ	ਸ	ਨ
ਨ	ਮ	ਮ	ੜ	ਈ	ਦ	ਈ
ਮ	ਗੁ	ਗੁ	ਰ	ਰ	ਸ	—
ਗੁ	ਰ	ੜ	ਮ	ਦਾ	ਕਉ	ੜ
ਸ	ਨ	ਸ	ਮ	ਪ	ਪ	ਮ
ਨ	ੜ	ਮ	ੜ	ਈ	ਦ	ਈ
ਪ	ਰ	—	ਰ	ਨ	ਸ	ਪ
ਗੁ	ਰ	ੜ	ਮ	ਦਾ	ਸ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

੫	—	ਮ	ਪ	ਨ	—	ਸ	—	ਨ	ਸ	ਸ	—
ਜਾ	ੜ	ਕਉ	ਮ	ਨਿ	ੜ	ਧਯਾ	ੜ	ਨ	ਧ	ਰੈ	ੜ
ਨ	ਸ	ਨ	ਸ	ਰ	ਰ	ਸਨ	ਸ	—	ਨ	ਪ	—
ਫਿ	ਰ	ੜ	ਤ	ੜ	ਸ	ਕੜ	ਲ	ੜ	ਜੁ	ਗ	ੜ
ਮ	ਮ	—	ਮ	—	ਮ	ਪ	ਪ	—	ਨ	ਮ	ਪ
ਕ	ਬ	ੜ	ਹੁ	ੜ	ਕ	ਕੋ	ਉ	ੜ	ਪਾ	ੜ	ਵੈ
ਪ	ਰ	—	ਸ	—	ਰ	ਨ	ਸ	ਸ	ਨ	ਪ	—
ਆ	ਤ	ੜ	ਮ	ੜ	ਪ੍ਰ	ਗਾ	ੜ	ਸ	ਕਉ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਬਹਾਰ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਖਾਡਵ-ਖਾਡਵ, ਵਾਦੀ ਮੱਯਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਜਾਮੱਧ ਰਾਤ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚਰਿਖਭ ਤੇ ਅਵਰੋਹ ਚਧੈਵਤ ਵਰਜਿਤ, ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ, ਰੰਧਾਰ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਂਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਅਰੋਹ - ਨੁ ਸ, ਗੁ ਮ, ਪ ਗੁ ਮ ਨੁਧ, ਨ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨੁ ਪ, ਮ ਪ ਗੁ ਮ, ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਬਹਾਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਤਿਨ ਬਸੰਤੁ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ਪੂਰੇ ਭਾਗਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇ ॥੧॥
ਇਸੁ ਮਨੁ ਕਉ ਬਸੰਤ ਕੀ ਲਗੈ ਨ ਸੋਇ ॥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਜਲਿਆ ਦੂਜੈ ਦੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਧੰਧੈ ਬਾਧਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥ ਮਾਇਆ ਮੂਠਾ ਸਦਾ ਬਿਲਲਾਇ ॥੨॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਛੁਟੈ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ॥ ਜਮਕਾਲ ਕੀ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਨ ਫੇਟੈ ॥੩॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਛੁਟਾ ਗੁਰਿ ਲੀਆ ਛਡਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥੪॥
(ਬਸੰਤ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੭੬)

ਅਸਥਾਈ

ਸ ^੦ ਰ ਸ - ਪੁ ਇ ਸ ਽ ਮ	੩ ਪ ਮਗੁ - ਮ ਨ ਕਉ ਽ ਬ	੪ ^x ਧ - - - ਸੰ ਽ ਽ ਽	੨ ਨ - ਸ - ਤ ਽ ਕੀ ਽
ਨੁ ਧ ਨੁ ਰ ਇ ਸ ਮ ਨ	ਰ ਰ ਸ - ਕਉ ਬ ਸੰ ਽	ਸ ਸ ਨ ਸ ਤ ਕੀ ਲ ਗੈ	ਰ ਸ ਨੁ ਪ ਨ ਸੋ ਽ ਇ
ਮ ਗੁ ਗੁ ਮਗੁ ਮ ਇ ਹੁ ਮ ਨ	ਰ ਰ ਸ - ਜ ਲਿ ਆ ਽	ਮ ਨੁ ਧ ਨ ਦੁ ਽ ਜੈ ਽	ਸ ਸ - - ਦੇ ਇ • •

ਅੰਤਰਾ

ਸ ਸ ਮ ਮ ਤਿ ਨ ਬ ਸੰ	- ਪ ਮਗੁ ਮ ਽ ਤ ਜੈ ਽	ਨੁ ਨੁ ਧ ਧ ਹ ਰਿ ਗੁ ਣ	ਨ - ਸ - ਗਾ ਽ ਇ ਽
ਸ - ਮਗੁ ਮ ਪੁ ਽ ਰੇ ਽	ਰ ਰ ਸ ਸ ਭਾ ਗ ਹ ਰਿ	ਨ ਸ ਰ ਸ ਭ ਗ ਤ ਕ	ਨੁ ਪ - - ਰਾ ਇ • •

ਬਾਂਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤਾ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਹਾਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬਸੰਤੁ ਚੜਿਆ ਫੁਲੀ ਬਨਰਾਇ ॥ ਏਹਿ ਜੀਅ ਜੰਤ ਫੁਲਹਿ ਹਰਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੧॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥ ਇਹੁ ਜਗੁ ਹਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ॥੨॥

ਫਲ ਫੁਲ ਲਾਰੇ ਜਾ ਆਪੇ ਲਾਏ ॥ ਮੁਲਿ ਲਗੈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਏ ॥੩॥

ਆਪਿ ਬਸੰਤੁ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਵਾੜੀ ॥ ਨਾਨਕ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਭਗਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ॥੪॥

(ਬਸੰਤ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੧੧੭੬-੭੭)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਪੁਨੁ ਫੁ	੩ ਪ ਮੁਗੁ - ਮ ਲੀ ਬ ਽ ਨ	×	ਮੁਨੁ - - - ਰਾ ਽ ਽ ਽	੨ ਧ - ਨ - ਽ ਽ ਽ ਽
ਸ - - ਪੁਨੁ ਇ ਽ ਽ ਫੁ	ਪ ਮੁਗੁ - ਮ ਲੀ ਬ ਽ ਨ	ਮੁਨੁ - - - ਰਾ ਽ ਽ ਽	ਧ - ਨ - ਽ ਽ ਇ ਽		
ਸ ਨ ਸ - ਸ ਬ ਸੰ ਽ ਤ	ਨੁ ਪ ਮ ਪ ਚ ਝਿ ਆ ਽	ਮੁਗੁ ਗੁ ਮੁਗੁ ਮ ਫੁ ਲੀ ਬ ਨ	ਰ - ਸ - ਰਾ ਽ ਇ ਽		
- - - * * *					

ਅੰਤਰਾ

ਮੁਗੁ ਮ - ਮ ਬ ਸੰ ਽ ਤ	ਨੁ ਧ ਨ - ਚ ਝਿ ਆ ਽	ਸ ਸ ਸ ਸ ਫੁ ਲੀ ਬ ਨ	ਰ ਨ ਸ - ਰਾ ਽ ਇ ਽
ਸ ਨ ਨ ਸ ਸ ਏ ਹ ਜੀ ਅ	ਮੁਗੁ ਮ ਰ ਰ ਜੈ ਤ ਫੁ ਲਹਿ	ਨ ਸ ਸ ਸ ਸ ਹ ਰਿ ਚਿ ਤ	ਨ ਸ ਰ ਸ ਲਾ ਽ ਽ ਽
ਨ ਪ - ਇ ਽ ਽ ਫੁਲੀ			

ਨੋਟ:- ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਉਣ ਸਮੇਂ 'ਇਨ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ' ਅੰਤਰੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਤੇ ਲਾਕੇ, ਫਿਰ 'ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ...' ਵਾਲੀ ਤੁਕ ਕਹਿਣੀ ਹੈ।

੩ ਰਾਗ ਬਹਾਰ ਤਾਲ ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰੋਗ ਮਿਟਾਏ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ॥ ਬਾਲਕ ਰਾਖੇ ਅਪਨੇ ਕਰ ਥਾਪਿ॥੧॥
 ਸਾਤਿ ਸਹਜ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸਦ ਬਸੰਤ॥
 ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਣੀ ਆਏ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਕਟੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ॥ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਕਉ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਾਪਿ॥੨॥
 ਜੋ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ਜਪੇ ਨਾਉ॥ ਸਭਿ ਫਲ ਪਾਏ ਨਿਹਚਲ ਗੁਣ ਗਾਉ॥੩॥
 ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭਲੀ ਰੀਤਿ॥ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਪਦੇ ਨੀਤ ਨੀਤ॥੪॥

(ਬਸੰਤ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੮੪)

ਅਸਥਾਈ

ਪ੍ਰ	ਧ	ਪ	੧	ਪ	੨	ਪ੍ਰ	ਧ	ਨ	੧	ਨ	੨
ਨ	ਨ	ਤ	ਮ	ਜ	ਮ	ਨ	ਦ	ਬ	ਸ	-	ਸ
ਸ	ਸ	ਤ	ਸਹ	ਜ	ਗ੍ਰਿ	ਹਿ	ਸ	ਦ	ਸ	ਤ	ਸ
ਨ	ਸ	ਸ	ਧ	ਪ	ਮ	ਪ	ਮ	ਮ	ਰ	-	ਸ
ਗ	ਰ	ਪੂ	ਰੇ	ਸ	ਕੀ	ਸ	ਸ	ਰ	ਣੀ	ਆ	ਏ
ਸ	ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	ਮ	ਪ	ਧ	ਨ	ਸ	-	ਸ
ਕ	ਲਿਆ	ਣ	ਰੂ	ਪ	ਜ	ਪ	ਹਰਿ	ਹ	ਰਿ	ਮੰ	ਤ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਮ	ਧ	ਧ	ਸ	-	ਸ	ਸ	-	ਸ	-
ਗ	ਗ	ਮਿ	ਟਾ	ਸ	ਏ	ਸ	ਪ੍ਰ	ਭੂ	ਸ	ਆ	ਪ
ਨ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	ਧ	ਪ	ਮ	ਮ	ਰ	-	ਸ
ਬਾ	ਲ	ਕ	ਰਾ	ਖੇ	ਅ	ਪ	ਨੇ	ਕ	ਰ	ਥਾ	ਪ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਬਹਾਰ ਤਾਲ-ਸੁਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਮਉਲੀ ਧਰਤੀ ਮਉਲਿਆ ਅਕਾਸੁ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਉਲਿਆ ਆਤਮ ਪ੍ਰਗਾਸੁ॥੧॥
 ਰਾਜਾ ਰਾਮੁ ਮਉਲਿਆ ਅਨਤ ਭਾਇ॥ ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਦੁਤੀਆ ਮਉਲੇ ਚਾਰਿ ਬੇਦਿ॥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਮਉਲੀ ਸਿਉ ਕਤੇਬ॥੨॥
 ਸੰਕਰ ਮਉਲਿਓ ਜੋਗ ਧਿਆਨ॥ ਕਬੀਰ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਸਮਾਨ॥੩॥

(ਬਸੰਤ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੮੩)

ਅਸਥਾਈ

x	-	੦	੨	੩	੦	-
ਸ	*	ਨ	ਸ	ਧ	ਪ	-
*	*	ਮਉ	ਧ	ਤੀ	ੜ	ੜ
ਮ	ਪ	ਮੁ	ਧ	ਨ	-	-
ਮਉ	ੜ	ਲਿਆ	ਕਾ	ਸ	ੜ	ੜ
ਨ	ਨ	ਸ	(ਸ)	ਨ	ਪ	-
ਘ	ਟ	ਘ	ਮਉ	ਲਿਆ	ੜ	ੜ
ਮੁ	ਗੁ	ਮੁ	ਰ	ਸ	-	-
ਆ	ਤ	ਮ	ਗਾ	ਸ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਨ	ਧ	ਨ	-	ਸ	-	-	-
ਰਾ	ਜਾ	ਰਾ	ਮ	ਮਉ	ੜ	ਲਿਆ	ੜ	ੜ	ੜ
ਨ	ਨ	ਸ	ਸ	ਸਨ	ਰਸ	ਧ	-	ਪ	-
ਅ	ਨ	ੜ	ਤ	ਭਾ	ੜ	ਇ	ੜ	ੜ	ੜ
ਮੁ	-	ਮੁ	ਮ	ਰ	-	ਸ	-	-	-
ਜਹ	ੜ	ਦੇ	ੜ	ਖਉ	ੜ	ਤਹ	ੜ	ੜ	ੜ
ਨ	ਨ	ਸ	ਸ	ਸਨ	ਰਸ	ਧ	-	ਪ	-
ਰ	ਹਿਆ	ੜ	ਸ	ਮਝ	ੜ	ਇ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਬਸੰਤ

ਇਹ ਪੂਰਵੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਵੱਕ੍-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਤਾਰ 'ਸ' ਖੜਜ, ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾ ਬਸੰਤ ਰੂਤ ਜਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਚੌਥਾ ਪਹਿਰ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ 'ਰੈ-ਨੀ' ਸੁਰ ਅਕਸਰ ਛੱਡ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਰਿਖਭ-ਪੈਵਤ ਕੋਮਲ, ਮੱਧਮ ਤੀਵਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮੱਧਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੇਵਲ ਮੱਧ ਖੜਜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਰੋਹ- ਸ ਗ, ਮ ਧੁ ਰੁ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ- ਰੁਨਧੁ, ਪ, ਮੇਗ ਮੇ: ਗ, ਗਮੇਧੁਗ, ਮੇਗਰੁਸ। ਸ ਮ, ਮੇਮ ਮੇਮਗ, ਨ-ਮੇਗ, ਮੇਧੁਰੁਸ।

੧ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਮਨ ਤੇ ਹੋਇ ॥ ਏਕੇ ਵੇਖੈ ਅਉਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਦੂਜੈ ਲੋਕੀ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੈਨੋ ਏਕੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੧॥
ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਮਉਲਿਆ ਸਦ ਬਸੰਤ ॥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਗਾਇ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਗੁਰ ਪੁਛਹੁ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥
ਆਪੁ ਛੇਡਿ ਹੋਹਿ ਦਾਸਤ ਭਾਇ ॥ ਤਉ ਜਗ ਜੀਵਨ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੨॥
ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਸਦ ਵੇਖੈ ਹਜ਼ੂਰਿ ॥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਸਦ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥
ਇਸੁ ਭਗਤੀ ਕਾ ਕੋਈ ਜਾਣੈ ਭੋਉ ॥ ਸਭੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਆਤਮ ਦੇਉ ॥੩॥
ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ਜਗ ਜੀਵਨ ਸਿਉ ਆਪਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੪॥

(ਬਸੰਤ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੧੧੭੩)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
			ਧੁ ਮੇ ਧੁ ਮੇ :
ਧੁ ਸ - ਨ ਧੁ ਗ : ਪ੍ਰ ਭ	ਪ - ਗ ਮੇ ਗ ਮਉ : ਲਿਆ :	ਧੁ ਮੇ ਧੁ ਰੁ ਸ ਸ ਦ ਬ ਸੰ	- ਸ ਨ ਨ : ਤ ਇ ਹੁ
ਰੁ ਨ ਧੁ - ਮ ਨ ਮਉ :	ਪ - ਗ ਮੇ ਗ ਲਿਆ : ਗਾ ਇ	ਗਮੇ ਧੁ ਮੇ ਗ ਗੁਣ ਗੋ ਗੋ ਬਿੰ	ਰੁ ਸ : ਦ

ਅੰਡਰਾ

ਗ ਮੇ - ਗ ਗ	ਧੁ ਮੇ - ਧੁ ਮੇਧੁ	ਸ ਸ ਸ -	ਨ ਸ ਰੁ ਸ -
ਅੰ ਟ ਤ ਰ	ਪੁ ਟ ਜਾ ਟ ਟ	ਮ ਨ ਤੇ ਟ	ਹੈ ਟ ਇ ਟ
ਸ ਨ ਰੁ ਗ	ਰੁ - ਸ -	ਨ ਧੁ ਨ ਰੁ ਨ	ਧੁ - ਪ -
ਏ ਟ ਕੇ ਟ	ਵੇ ਟ ਬੇ ਟ	ਅਉ ਟ ਰ ਨ	ਕੇ ਟ ਇ ਟ
ਪ - ਪ -	ਗ ਮੇ - ਗ -	ਮੇ ਗ ਮੇ ਧੁ ਮੇ ਗ	ਮੇ ਗ ਰੁ ਸ
ਦੁ ਟ ਜੈ ਟ	ਲੇ ਟ ਕੀ ਟ	ਬਹੁ ਤ ਦੁ ਖ	ਪਾ ਟ ਇਆ ਟ
ਸ ਸ ਮ ਮ	ਮ - ਮੇ ਗ	ਧੁ ਮੇ ਧੁ ਸ ਸ	ਨ ਧੁ ਧੁ ਮੇ ਧੁ
ਸ ਤਿ ਗੁ ਰ	ਮੈ ਟ ਨੇ ਟ	ਏ ਟ ਕ ਦਿ	ਖਾ ਇਆ, ਮੇ ਗ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬਨਸਪਤਿ ਮਉਲੀ ਚੜਿਆ ਬਸੰਤੁ ॥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੰਗਿ ॥੧॥
ਤੁਮ ਸਾਚੁ ਧਿਆਵਹੁ ਮੁਗਧ ਮਨਾ ॥ ਤਾਂ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਇਤੁ ਮਨਿ ਮਉਲਿਐ ਭਇਆ ਅਨੰਦੁ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਗੋਬਿੰਦ ॥੨॥
ਏਕੋ ਏਕੁ ਸਭੁ ਆਪਿ ਵਖਾਣੈ ॥ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝੈ ਤਾਂ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥੩॥
ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ਆਖਣ ਵੇਖਣੁ ਸਭ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਇ ॥੪॥

(ਬਸੰਤ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੧੧੭੬)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	×	੨	ਸ ਬ
ਨ ਧੁ ਨ ਰੁ ਨ	ਧੁ - ਪ ਮੇ ਗ	ਧੁ ਮੇ ਧੁ ਸ ਸ	ਰੁ - ਸ -	
ਨ ਸ ਪ ਤਿ	ਮਉ ਟ ਲੀ ਟ	ਚ ਡਿ ਆ ਬ	ਸੰ ਟ ਤ, ਟ	
ਸੰ ਨ ਨ ਰੁ ਨ	ਧੁ - ਪ -	ਮੇ ਗ ਮੇਧੁ ਮੇ	ਗ ਰੁ ਸ -	
ਇ ਹੁ ਮ ਨ	ਮਉ ਟ ਲਿਆ ਟ	ਸ ਤ ਗੁ ਰ	ਸੰ ਟ ਗ ਟ	
ਸ ਸ ਮ ਮ	ਮੇਮ ਮੇਮ ਗ -	ਧੁ ਮੇ ਧੁ ਸੰ ਨ ਸ	ਰੁ ਸ ਸ	
ਇ ਹੁ ਮ ਨ	ਮਉ ਟ ਲਿਆ ਟ	ਸ ਤ ਗੁ ਰ	ਸੰ ਟ ਗ	

ਅੰਤਰਾ

ਮੇ ਧੁ ਮੇ ਗ ਗ ਤੁਮਸਾ ਚ ਧਿ	ਧੁ ਮੇ - ਧੁ ਮੇਧੁ ਆ ਟ ਵਹੁ ਟਟ	ਸ ਸ ਸ ਸ ਮੁ ਗ ਧ ਮ	ਸ - - - ਨਾ ਟ ਟ ਟ
ਸ ਨ ਰੁ ਗ ਤਾ ਟ ਸੁ ਖ	ਰੁ - ਸ - ਪਾ ਟ ਵਹੁ ਟ	ਰੁ - ਨ ਧੁ ਮੇ ਟ ਰੇ ਮ	ਨ ਧੁ ਪ - ਨਾ ਟ ਟ ਟ
ਪ ਪ ਪ ਪ ਇ ਤ ਮ ਨ	ਗਮੇ - ਗ - ਮਉ ਟ ਲਿਆ ਟ	ਧੁ ਮੇ ਧੁ ਮੇ ਗ ਭ ਇਆ ਟ ਅ	ਮੇ ਗ ਰੁ ਸ ਨੰ ਟ ਦ ਟ
ਸ ਸ ਗ ਗ ਅੰਮ ਰਿਤ ਫ ਲ	ਧੁ ਮੇ - ਧੁ ਮੇਧੁ ਪਾ ਟ ਇਆ ਟਟ	ਸ - ਸ ਸ ਨਾ ਟ ਮ ਰੇ	ਨਧੁ ਰੁ ਸ ਸ ਇ ਟ ਦ ਬ

੩ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਤਾਲ ਸੂਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਮਾਤੇ ਪੜਿ ਪੁਰਾਨ ॥ ਜੋਗੀ ਮਾਤੇ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ॥
ਸੰਨਿਆਸੀ ਮਾਤੇ ਅਹੰਮੇਵ ॥ ਤਪਸੀ ਮਾਤੇ ਤਪ ਕੈ ਭੇਵ ॥੧॥
ਸਭ ਮਦ ਮਾਤੇ ਕੋਊ ਨ ਜਾਗ ॥ ਸੰਗ ਹੀ ਚੋਰ ਘਰੁ ਮੁਸਨ ਲਾਗ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਜਾਰੈ ਸੁਕਦੇਉ ਅਰੁ ਅਕੂਰੁ ॥ ਹਣਵੰਤੁ ਜਾਰੈ ਧਰਿ ਲੰਕੂਰੁ ॥
ਸੰਕਰੁ ਜਾਰੈ ਚਰਨ ਸੇਵ ॥ ਕਲਿ ਜਾਰੈ ਨਾਮਾ ਜੈਦੇਵ ॥੨॥
ਜਾਗਤ ਸੇਵਤ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਰੈ ਸੋਈ ਸਾਰੁ ॥
ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਕੇ ਅਧਿਕ ਕਾਮ ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਜਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ॥੩॥

(ਬਸੰਤ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੯੩)

ਅਸਥਾਈ

x ਧੁ ਮੇ ਸੁ	ਧੁ ਭ	ਸੰ ਨ ਮ	ਸ ਦ	੨ ਰੁ ਸਾ	- ਟ	੩ ਸ ਤੇ	- ਟ	੦ - ਟ	- ਟ
ਨ ਕੈ	ਧੁ ਟ	ਰੁ ਉ	ਨ ਨ	ਧੁ ਜਾ	- ਟ	ਪ ਗ	- ਟ	- ਟ	- ਟ
ਪ ਸੰ	ਪ ਗ	ਮੇ ਹੀ	ਗ ਟ	ਮੇ ਚੇ	ਗ ਟ	ਰੁ ਰ	ਸ ਟ	ਸ ਘ	ਸ ਰ

ਮ	ਮ	-	ਮ	ਮ	ਮੇਮ	ਗ	-	-	-
ਖੁ	ਸ	ੜ	ਨ	ਲਾ	ੜੜ	ਗ	ੜ	ੜ	ੜ

ਅੰਡਰਾ

ਧੁ	ਮੇ	ਧੁ	ਮੇਧੁ	ਸ	-	ਸ	-	-	-
ਪ	ਭਿਤ	ਜ	ਨ	ਮਾ	ੜ	ਤੇ	ੜ	ੜ	ੜ
ਨ	ਸ	ਨ	ਧੁ	ਰਾ	-	ਸ	-	-	-
ਪ	ੜ	ੜ	ਪੁ	ਰਾ	ੜ	ਨ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸ	ਗ	ਗ	ਮੇ	ਗ	ਰੁ	ਸ	-	-	-
ਜੇ	ੜ	ਗੀ	ੜ	ਮਾ	ੜ	ਤੇ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸ	-	ਨ	ਧੁ	ਰੁ	ਨ	ਧੁ	-	ਪ	-
ਜੇ	ੜ	ਗ	ਧਿ	ਆ	ੜ	ਨ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਇਕਤਾਲਾ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਦੇਖੁ ਫੁਲ ਫੁਲ ਫੁਲੇ॥

ਅਹੰ ਤਿਆਗਿ ਤਿਆਗੇ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਾਗੇ॥

ਤੁਮ ਮਿਲਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਭਾਗੇ॥ ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਮਨ ਮੇਰੇ॥ ਰਹਾਉ॥

ਸਘਨੁ ਬਾਸੁ ਕੁਲੇ॥ ਇਕਿ ਰਹੇ ਸੁਕਿ ਕਨੁਲੇ॥

ਬਸੰਤ ਗੁਤਿ ਆਈ॥ ਪਰਫੁਲਤਾ ਰਹੇ॥੧॥

ਅਬ ਕਲੁ ਆਇਓ ਰੇ॥ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਬੇਵਹੁ ਬੇਵਹੁ॥

ਅਨ ਗੁਤਿ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ॥ ਮਤੁ ਭਰਮਿ ਭੂਲਹੁ ਭੂਲਹੁ॥

ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪਾਏ॥ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਹੈ ਲੇਖਾ॥

ਮਨ ਗੁਤਿ ਨਾਮ ਰੇ॥ ਚੁਨ ਕਹੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰੇ॥੨॥

(ਬਸੰਤ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੮੫)

ਅਸਥਾਈ

ੴ	-	੦	ਪੁ	੨	ਪ	੦	-	੩	ਗਮੇ	੪	ਗ
ਸਾਏ	ੜ	ਨਖ	ਫੁ	-	ਲ	ਮੇਪ	ੜ	ਮੇਲ	ਫੁ	-	ਲੈ,
ਪੁਮੇਅ	ਪੁਹੰ	-	ਨਤਿਆ	ਸੜ	ਸਗ	ਰੁਤਿਆ	-	ਸੜ	ਨਗੀ	ਸੜ	-
ਪੁਮੇਚ	ਮੇਰ	ਪੁਨ	ਨਕ	ਸਮ	ਸਲ	ਸਪਾ	ਨੜ	ਸੜ	ਨੜ	ਪੁਮੇਗੀ	-
ਪੁਤੁ	ਨਮ	-	ਪੁਮੇਮਿ	ਪੁਲਹੁ	ਮੇੜ	ਮੇਗਪ੍ਰ	ਗਭ	ਮੇਸ	ਗਭਾ	ਰੁੜ	ਸਗੀ
ਸਹ	ਸਰਿ	-	ਗਚੋ	-	ਗਤ	ਪੁਮੇਮ	-	ਪੁਨ	ਮੇਧੁਮਿਠ	ਸੜ	ਸਰੇ

ਅੰਤਰਾ

ਪੁਸ਼	ਮੇਘ	ਪੁਨ	ਨਸ਼ਾ	-	ਸਸ	ਸਕੂ	-	ਨਲੇ	ਸਲੇ	-	ਸਇਕ
ਨਰ	ਨਹੇ	-	ਸਸ਼	ਸਕ	ਰੁਕ	ਨਨੂ	ਸਲੇ	ਨਲੇ	ਪੁਲੇ	ਨਲੇ	ਪੁਲੇ
ਪੁਸ਼	ਪੁਸ਼	ਨਤ	ਪੁਸ਼	-	ਪੁਤਿ	ਮੇਗਆ	-	ਮੇਗਈ	ਰੁਈ	ਰੁਈ	ਸਪਰ
ਗਵ	-	ਮੇਲਾ	ਗਤਾ	ਰੁਲੇ	ਸਰ	ਨਸ਼ਾ	-	-	ਨਲੇ	ਪੁਸ਼	ਪੁਲੇ

ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਝੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।



ਰਾਗ ਮਲਾਰ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਵੱਕ੍ਰ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਖੜਜ, ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਰਖਾ ਰੂਤ ਜਾਂ ਮੱਧ ਰਾਤ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ-ਧੈਵਤ ਅੰਦੋਲਿਤ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਸਾਥ-ਸਾਥ ਭੀ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁਧ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਅਜ-ਕਲ ਮੀਆਂ ਮਲਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਨ੍ਰਧ ਨ੍ਰਧ ਨਸ, ਮੁੱਰ ਪ, ਨ੍ਰਧ ਨ੍ਰਧ ਨਸ।

ਅਵਰੋਹ-ਸ ਧ ਨ੍ਰਪ, ਮਪ ਮੁੱਗੁ ਮੁੱਗੁ ਮਸ ਰੇ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਵਣਿ ਸਰਸ ਮਨਾ ਘਣਿ ਵਰਸਹਿ ਰੁਤਿ ਆਏ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਹੁ ਭਾਵੈ ਪਿਰ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਏ॥

ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ਮਰੀਐ ਹਾਵੈ ਦਾਮਨਿ ਚਮਕਿ ਡਰਾਏ॥

ਸੇਜਿ ਇਕੇਲੀ ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ ਮਰਣ ਭਇਆ ਦੁਖੁ ਮਾਏ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਨੀਦ ਭੂਖ ਕਹੁ ਕੈਸੀ ਕਾਪੜੁ ਤਨਿ ਨ ਸੁਖਾਵਏ॥

ਨਾਨਕ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਕੰਤੀ ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵਏ॥੯॥

(ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮ: ੧, ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ, ਪੰਨਾ ੧੧੦੮)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
ਨਸ ਰਮ ਰ ਸ	ਧੁ ਨੁ ਧੁ ਮ ਪ	ਧੁ ਨੁ ਧੁ ਨੁ ਨੁ ਨੁ	ਸ ਰ ਸ -
ਸਸ ਸਸ ਵ ਣ	ਸ ਰ ਸ ਮ	ਨਾ ਸ ਘ ਣ	ਵ ਰ ਸਹਿ ਸ
ਸ ਮਰ ਪ ਪ	ਮਪ ਨਸ ਧੁ ਨੁ ਪ	ਮੁਗੁ ਮੁਗੁ ਮੁਗੁ ਮ	ਰ - ਸ -
ਘ ਲ ਵ ਰ	ਸਹਿ ਸ ਰੁ ਤਿ	ਆ ਸ ਸ ਸ	ਸ ਸ ਏ ਸ

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਰ ਪ ਪ	ਧੁ ਨੁ ਧੁ ਨ -	ਸ - ਸ -	ਨ - ਸ -
ਸੈ ਸ ਮ ਨ	ਤ ਨ ਸਹੁ ਸ	ਭਾ ਸ ਵੈ ਸ	ਪਿਆ ਸ ਰਾ ਸ
ਸੰਨ ਸ ਮੁਗੁ ਮ	ਰ - ਸ ਸਰ	ਨਸ - ਧੁ ਨੁ ਪ	ਮੁਗੁ ਮੁਗੁ ਮ ਰ ਸ
ਪਿ ਰ ਪ ਰ	ਦੇ ਸ ਸ ਸਿ	ਧਾ ਸ ਸ ਸ	ਸ ਸਸ ਏ ਸ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਕਰਉ ਬਿਨਉ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰਿ ਵਰੁ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥
 ਸੁਣਿ ਘਨਘੋਰ ਸੀਤਲੁ ਮਨ ਮੇਰਾ ਲਾਲ ਰਤੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੧॥
 ਬਰਸੁ ਘਨਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ॥
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੁੰਦ ਸੁਹਾਨੀ ਹੀਅਰੈ ਗੁਰਿ ਮੋਹੀ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਸਿ ਲੀਨਾ ॥੨॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਸਹਜਿ ਸੁਖੀ ਵਰ ਕਾਮਣਿ ਪਿਆਰੀ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
 ਹਰਿ ਵਰਿ ਨਾਰਿ ਭਈ ਸੋਹਾਗਣਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਖਾਨਿਆ ॥੩॥
 ਅਵਗਣ ਤਿਆਗਿ ਭਈ ਬੈਰਾਗਨਿ ਅਸਥਿਰੁ ਵਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ਹਰੀ ॥
 ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਤਿਸੁ ਕਦੇ ਨ ਵਿਆਪੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥੪॥
 ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਨਹੀ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਓਟ ਗਹੀ ॥
 ਨਾਨਕ ਰਾਮੁ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਨੁ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਚੁ ਸਹੀ ॥੫॥

(ਮਲਾਰ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੨੫੪)

ਅਸਥਾਈ

x	੨	੦	੨
		ਪ	ਪ ਪੁਨੁ ਮ ਪ
		ਬ	ਰ ਸ ਟ ਘ
ਨ ਸ - ਧੁਨੁ ਪ	ਮੁਗੁ ਮੁਗੁਮ ਰ ਸ	ਰ ਸ - ਪ	ਪ ਪੁਨੁ ਮ ਪ
ਨਾ ਟ ਟ ਮੇ	ਰਾ ਟ ਟ ਮ ਨ	ਭੀ ਨਾ ਟ ਬ	ਰ ਸ ਟ ਘ
ਨ ਸ - ਧੁਨੁ ਪ	ਮੁਗੁ ਮੁਗੁਮ ਰ ਸ	ਰ - ਸ -	ਧੁਨੁ ਧੁਨੁ ਧੁਨੁ ਨੁਧ
ਨਾ ਟ ਟ ਮੇ	ਰਾ ਟ ਟ ਮ ਨ	ਭੀ ਟ ਨਾ ਟ	ਅੰ ਟ ਮ੍ਰਿ ਤ
ਨ - ਸ ਸ	ਮੁਗੁ ਮੁਗੁਮ ਰ ਸ	ਰ ਰ ਸ -	ਮ ਰ ਪ -
ਬੁ ਟ ਦ ਸੁ	ਰਾ ਟ ਟ ਨੀ ਟ	ਹੀ ਅ ਰੈ ਟ	ਗੁ ਰ ਮੇ ਟ
ਪੁਨੁ ਧ ਨ ਨ	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਰ ਸ -	
ਹੀ ਟ ਮ ਨ	ਹ ਰਿ ਰ ਸ	ਲੀ ਨਾ ਟ	

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਰ ਪ ਪ	ਧੁਨੁ ਧ ਨ ਨ	ਸ ਸ ਸ -	ਨ - ਸ ਸ
ਕ ਰਉ ਟ ਬਿ	ਨਉ ਟ ਗੁ ਰ	ਅ ਪ ਨੇ ਟ	ਪ੍ਰੀ ਟ ਤ ਮ

ਧੁ ਧੁ ਧੁ ਨੁਧ	ਨ - ਸ ਸ	ਰ - - -	ਸੁ ਨ ਸ ਧੁ ਪ
ਹ ਰਿ ਵ ਲ	ਅ ਿ ਟ ਮਿ	ਲਾ ਿ ਿ ਿ	ਿ ਿ ਵੇ ਿ
ਸੁ ਨ ਨ ਸ ਨ	ਸ - ਧੁ ਪ	ਮੁ ਗੁ ਮੁ ਗੁ ਮ	ਰ - ਸ -
ਸੁ ਇ ਘ ਨ	ਘੋ ਿ ਰ ਸੀ	ਤ ਲ ਮ ਨ	ਮੋ ਿ ਰਾ ਿ
ਮ ਰ ਪ ਪ	ਧੁ ਧ ਨ ਸ	ਰ ਸ -	
ਲਾ ਿ ਲ ਰ	ਤੀ ਿ ਗੁ ਟ	ਗਾ ਵੇ ਿ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

੩ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਚਤ ਫਿਰਤ ਮੇਰ ਬਾਦਰ ਕਰਤ ਘੋਰ, ਦਾਮਨੀ ਅਨੇਕ ਭਾਉ ਕਰਿਉ ਈ ਕਰਤ ਹੈ ॥
 ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਤੇ ਸੀਤਲ ਨ ਸੁਰਜ ਤੇ ਤਪਤ ਤੇਜ, ਇੰਦ੍ਰ ਸੋ ਨ ਰਾਜਾ ਭਵ ਭੂਮ ਕੇ ਭਰਤ ਹੈ ॥
 ਸਿਵ ਸੋ ਤਪਸੀ ਆਦਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਨ ਬੇਦਚਾਰੀ, ਸਨਤਕੁਮਾਰ ਸੀਤਪੱਸਿਆ ਨ ਅਨਤ ਹੈ ॥
 ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਹੀਨ ਕਾਲ ਫਾਸ ਕੇ ਅਧੀਨ ਸਦਾ, ਜੁਗਨ ਕੀ ਚਉਕਰੀ ਫਿਰਾਏ ਈ ਫਿਰਤ ਹੈ ॥੬॥੭੬॥
 (ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਪਾ: ੧੦, ਕਬਿੱਤ ਨੰ: ੭੬)

ਅਸਥਾਈ

x	੦	੨	੦	੩	੪
ਨਸ ਰਮ	ਰਸ ਧੁ	ਮੁ ਪ	ਧੁ ਧ	ਨ ਸ	- ਸ
ਨਲ ਿ	ਿ ਚ	ਤ ਫਿ	ਰ ਤ	ਿ ਮੋ	ਿ ਰ
ਨ ਸ	- ਰ	ਪ ਪ	ਮੁ ਗੁ ਮੁ ਗੁ	ਮ ਰ	ਸ ਸ
ਬਾ ਿ	ਿ ਦ	ਰ ਕ	ਰ ਤ	ਿ ਘੋ	ਿ ਰ
ਮੁ ਰ	ਪ ਪ	ਧ ਨ	ਸ -	ਨ ਸ,	- ਸ
ਦਾ ਿ	ਮ ਨੀ	ਿ ਅ	ਨੇ ਿ	ਕ ਭਾ	ਿ ਉ
ਨਸ ਰ	ਸ ਧੁ	ਪ ਪ	ਮੁ ਗੁ ਮੁ ਗੁ	ਮ ਰ	ਸ -
ਕਰਿ ਓ	ਿ ਈ	ਿ ਕ	ਰ ਤ	ਿ ਹੈ	ਿ ਿ

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਪ	ਪ ਨ	ਧ ਨ	ਸ -	ਨ ਸ	ਸ ਸ
ਚੰ ਿ	ਦੁ ਮਾ	ਿ ਤੇ	ਸੀ ਿ	ਿ ਤ	ਲ ਨ

ਨੁਧ	ਨੁਧ	ਨੁਧ	ਨ	ਸ	ਰ	ਸ	ਨ	ਸ	ਧ	ਨੁ	ਪ	ਪ
ਸੁ	ਸ	ਸ	ਰ	ਜ	ਤੇ	ਤ	ਪ	ਤ	ਤੇ		ਸ	ਜ
ਪ	ਰ	ਰ	ਮੁਗੁ	ਮੁਗੁ	ਮ	ਰ	-	-	ਸ	-	ਨਸ	
ਇ	ਸ	ਵ	ਸੇ	ਸ	ਨ	ਰਾ	ਸ	ਸ	ਜਾ	ਸ	ਭਵ	
ਧ	ਮ	ਪ	ਨੁਧ	ਨਸ	ਸ	ਪਨੁ	ਪਮ	ਰਸ	ਰਮ	ਰਸ	ਨਸ	
ਭੁ	ਸ,	ਮ	ਕੋ	ਸ	ਭ	ਰਾ	ਤਾ	ਸ	ਠੈ	ਸ	ਸ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਭਪਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਭਾਦਉ ਭਰਮਿ ਭੁਲੀ ਭਰਿ ਜੋਬਨਿ ਪਛਤਾਈ॥

ਜਲ ਜਲ ਨੀਰਿ ਭਰੇ ਬਰਸ ਰੁਤੇਰੰਗੁ ਮਾਣੀ॥

ਬਰਸੈ ਨਿਸਿ ਕਾਲੀ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਬਾਲੀ ਦਾਦਰ ਮੋਰ ਲਵੰਤੇ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਚਵੈ ਬਬੀਹਾ ਬੋਲੇ ਭੁਅੰਗਮ ਫਿਰਹਿ ਡਸੰਤੇ॥

ਮਛਰ ਡੰਗ ਸਾਇਰ ਭਰ ਸੁਭਰ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ॥

ਨਾਨਕ ਪੁਛਿ ਚਲਉ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਜਹ ਪ੍ਰਭੁ ਤਹ ਹੀ ਜਾਈਐ॥੧੦॥

(ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮ:੧, ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ, ਪੰਨਾ ੧੧੦੮)

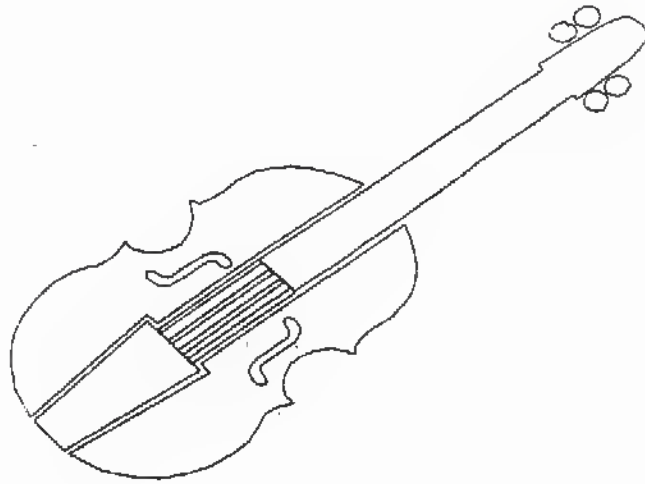
ਅਸਥਾਈ

ਸ	ਨੁ	-	੨	ਸ	ਰ	ਰਪ	ਮੁ	ਗੁਮ	੩	ਰ	-	ਸ
ਭਾ	ਸ		ਦਉ	ਸ	ਭ		ਰ	ਮ	ਭ	ਭ	ਸ	ਲੀ
ਸ	ਨੁ	ਸ	ਰ	-	ਸ	ਨੁਧ	ਨੁਧ	ਨੁਧ	ਸ	ਨੁ	ਸ	ਸ
ਭ	ਰ		ਜੋ	ਸ	ਬ	ਲ	ਪਛ		ਤਾ	ਤਾ	ਸ	ਣੀ
ਪ	ਮੁ	ਪੁ	ਨੁਧ	ਨੁਧ	ਨ	ਸ	ਸ	ਰ	ਰ	ਭ	ਸ	-
ਜ	ਲ		ਥ	ਸ	ਲ	ਨੀ	ਰ		ਭ	ਰੇ	ਸ	
ਰਮ	ਰ	ਪ	ਮਪ	ਨੁ	ਮੁ	ਗੁ	ਮੁ	ਗੁ	ਮ	ਰ	ਸ	ਸ
ਬਰ	ਸ	ਰੁ	ਤੇ	ਸ	ਰੰ	ਰੰ	ਸ		ਗ	ਮਾ	ਣੀ	

ਅੰਤਰਾ

ਪਮ	ਪ	ਨੁਧ	ਨ	ਸ	-	ਨ	ਸ	-	ਸ
ਬ	ਰ	ਸੈ	ਫ	ਨਿ	ਫ	ਸ	ਕਾ	ਫ	ਲੀ
ਸਨ	ਸ	ਰ	ਸ	-	ਸਨ	ਸ	ਧਨੁ	ਧਨੁ	ਪ
ਕਿਉ	ਫ	ਸੁ	ਖ	ਫ	ਬਾ	ਫ	ਲੀ	ਫ	ਫ
ਮਪ	ਸ	ਧਨੁ	ਪ	ਮਗੁ	ਮਗੁ	ਮ	ਰ	-	ਸ
ਦਾ	ਫ	ਦ	ਰ	ਮੋ	ਰ	ਲ	ਵੰ	ਫ	ਤੇ

ਨੋਟ: ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਦੇ ਦੇ ਤੁਕਾਂ ਕਠੀਆਂ ਭੀ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।



ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ

ਇਹ ਆਸਾਵਰੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ 'ਧਾ-ਨੀ' ਕੋਮਲ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਗੰਧਾਰ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਤੀਵਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਕੋਮਲ। ਗੰਧਾਰ, ਦੇਵਗੰਧਾਰ ਤੇ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਇਕੋ ਰਾਗ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ।

ਅਰੋਹ - ਸ, ਰ ਗ, ਮ ਪ^ਨ ਧੁ, ਨੁ ਸ

ਅਵਰੋਹ- ਸ, ਨੁਧ, ਪ ਧੁ-ਮ, ਪ^ਮ ਗੁ, ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਅਬਹਮ ਚਲੀ ਠਾਕੁਰ ਪਹਿ ਹਾਰਿ॥

ਜਬ ਹਮ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਈ ਰਾਖੁ ਪ੍ਰਭੂ ਭਾਵੈ ਮਾਰਿ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਲੋਕਨ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਉਪਮਾ ਤੇ ਬੈਸੰਤਰਿ ਜਾਰਿ॥

ਕੋਈ ਭਲਾ ਕਹਉ ਭਾਵੈ ਬੁਰਾ ਕਹਉ ਹਮ ਤਨੁ ਦੀਓ ਹੈ ਢਾਰਿ॥੧॥

ਜੋ ਆਵਤ ਸਰਣਿ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਰੀ ਤਿਸੁ ਰਾਖਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ਮੁਰਾਰਿ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੪, ਪੰਨਾ ੪੨੭-੨੮)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	×	੨
			ਪ ਪਨੁ ਧੁ ਪ
			ਅ ਬ ਹ ਮ
- ਪਧੁ ਮ ਪ	ਮਗੁ ਰਸ ਗ ਮ	ਪ - - ਮ	ਪ ਪਨੁ ਧੁ ਮ
ੜ ਚਲੀ ਠਾ	ਕੁ ਰਲ ਪਹਿ ੜ	ਹਾ ੜ ੜ ਰ	ਅ ਬ ਹ ਮ
- ਪਧੁ ਮ ਪ	ਮਗੁ ਰਸ ਗ ਮ	ਪ - - ਮ	ਗੁ ਰ ਸ -
ੜ ਚਲੀ ਠਾ	ਕੁ ਰਲ ਪਹਿ ੜ	ਹਾ ੜ ੜ ੜ	ੜ ੜ ਰ ੜ
- ਸਰ ਰ ਰ	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਨੁਧੁ - ਪੁ -	ਸ - ਸ -
ੜ ਜਬ ਹ ਮ	ਸ ਰ ਣ ਪੁ	ਭੁ ੜ ਕੀ ੜ	ਆ ੜ ਈ ੜ
- ਮ ਗ ਮ	ਪ ਨੁ ਸ ਰ	ਸਰ ਗੁ ਰ ਸ	ਨੁ ਧੁ ਪ -
ੜ ਰਾ ਖ ਪੁ	ਭੁ ੜ ਭਾ ਵੈ	ਮਲ ੜ ੜ ੜ	ੜ ੜ ਰ ੜ

- ਪਧੁ ਮ ਪ
ਫ ਚ ਲੀ ਠ

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਮ ਮ ਲੇ ਕ ਨ	ਪਧੁ ਪ ਨੁ ਨੁ ਕੀਠ ਫ ਚ ਤੁ	ਸ - ਸ - ਰਾ ਫ ਈ ਫ	ਸ ਸ ਸ - ਉ ਪ ਮਾ ਫ
- ਨੁ - ਨੁ ਫ ਤੇ ਫ ਬੈ	ਸ - ਸ ਸ ਸੀ ਫ ਤ ਰ	ਨੁ ਸ ਰ ਸ ਜਾ ਫ ਫ ਫ	ਨੁ ਧੁ ਪ - ਫ ਫ ਰ ਫ
ਪ ਸ ਸ ਸਰ ਕੋਈ ਭ ਲਾ ਕਠ	ਸ ਨੁ ਧੁ ਪ ਹਉ ਫ ਭਾ ਵੈ	ਮਗੁ ਗੁ ਰ ਮ ਬੁ ਰਾ ਫ ਕ	ਗੁ ਰ ਸ - ਹਉ ਫ ਫ ਫ
- ਮ ਗ ਮ ਫ ਹਮ ਤ ਨ	ਪ ਨੁ ਸ ਰ ਦੀ ਓ ਫ ਹੈ	ਸਰ ਗੁ ਰ ਸ ਢਾਠ ਫ ਫ ਫ	ਨੁ ਧੁ ਪ - ਫ ਫ ਰ ਫ
- ਪਧੁ ਮ ਪ ਫ ਚ ਲੀ ਠ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਅੰਤਰੇ ਤਾ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਿਓ ਨੈਣੀ॥

ਸੁਖਦਾਈ ਜੀਅਨ ਕਉ ਦਾਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਾ ਕੀ ਬੈਣੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਸੰਤੀ ਕਾਟਿਆ ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਗੁਰ ਦੈਣੀ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਲੀਨੋ ਅਪੁਨਾ ਜਲਤੇ ਸੀਤਲ ਹੋਣੀ॥੧॥

ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਕਿਛੁ ਉਪਜਿ ਨ ਆਇਓ ਨਹ ਉਪਜੀ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣੀ॥

ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਸੰਜਮ ਨਾਨਕ ਲਾਗੋ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ:੫ ਪੰਨਾ ੫੩੦)

ਅਸਥਾਈ

੩		੧		੨		੦	
-	ਪ	ਮ	ਪ	ਮਗੁ	-	ਰ	ਸ
੪	ਸੋ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਪੋ	੪	ਖਿਓ	੪
-	ਸ	ਸ	ਰ	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
੪	ਸੁ	ਖ	ਦਾ	ਅ	ਨ	ਕੋ	੪
-	ਪ	ਨੁ	ਨੁ	ਸਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ
੪	ਅੰ	ਮ੍ਰਿ	ਤ	ਬੈ	੪	੪	੪

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਮ ਮ ਪ	ਨੁਧੁ - ਨੁ -	ਸ - ਸ -	ਸ - ਸ -
ਅ ਗਿਆ ਨ ਅੰ	ਧੋ ੪ ਰਾ ੪	ਸੰ ੪ ਤੀ ੪	ਕਾ ੪ ਟਿਆ ੪
- ਨੁਧੁ ਪ ਧੁ	ਸ ਸ ਰ ਰ	ਰਗੁ - ਰ ਸ	ਨੁਧੁ - ਪ -
੪ ਜੀ ਅ ਦਾ	੪ ਨ ਗੁ ਰ	ਦੈ ੪ ੪ ੪	ਟੀ ੪ ੪ ੪
- ਪ ਮ ਪ			
੪ ਸੋ ਪ੍ਰ ਭ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਤਾਲ-ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮੇਰੇ ਸੁੰਦਰੁ ਕਹਹੁ ਮਿਲੈ ਕਿਤੁ ਗਲੀ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਬਤਾਵਹੁ ਮਾਰਗੁ ਹਮ ਪੀਛੈ ਲਾਗਿ ਚਲੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਖਾਨੇ ਹੀਅਰੈ ਇਹ ਚਾਲ ਬਨੀ ਹੈ ਭਲੀ॥

ਲਟਰੀ ਮਧੁਰੀ ਠਾਕੁਰ ਭਾਈ ਓਹ ਸੁੰਦਰਿ ਹਰਿ ਢਲਿ ਮਿਲੀ॥੧॥

ਏਕੋ ਪ੍ਰਿਓ ਸਖੀਆ ਸਭ ਪ੍ਰਿਅ ਕੀ ਜੋ ਭਾਵੈ ਪਿਰ ਸਾ ਭਲੀ॥

ਨਾਨਕੁ ਗਰੀਬ ਕਿਆ ਕਰੈ ਬਿਚਾਰਾ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਰਾਹਿ ਚਲੀ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੪, ਪੰਨਾ ੫੨੭)

ਅਸਥਾਈ

x	o	x	o
ਪ - ਪ -	ਪੁ ਮ ਪ	ਪ ਸ ਨ ਸ	ਨੁ ਪ ਮ ਪ
ਮੇ ਟ ਰੇ ਟ	ਸ ਸੁੰ ਦ ਰ	ਕ ਟ ਹੁ ਟ	ਸ ਟ ਟ ਮਿ
ਮੁਗੁ - ਰ ਸ	- ਸ ਸ ਰ	ਗ - - -	ਮ - - -
ਲੈ ਟ ਟ ਟ	ਸ ਕਿ ਤ ਗ	ਲੀ ਟ ਟ ਟ	ਸ, ਟ ਟ ਟ

ਅੰਤਰਾ

ਸ	-	-	-	ਨੁ	ਰ	ਸ	-	-	-	-	ਸ	ਸ	-	ਸ	ਨੁ
ਸੰ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਤ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ
ਨੁ	ਸ	ਰ	-	ਸ	ਨੁ	-	-	ਪ	-	-	ਰ	ਰ	-	ਰ	ਗੁ
ਮਾ	ਫ	ਰ	ਫ	ਫ	ਗ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਹਮ	ਪੀ	ਫ	ਫੈ	ਫ
ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਨੁ	ਨੁ	-	ਸ	ਰ	ਸ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	-	-	-
ਲਾ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਗ	ਫ	ਚ	ਲੀ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਗਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਤਾਲ-ਰੂਪਕ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਠਾਕੁਰ ਹੋਏ ਆਪਿ ਦਇਆਲ ॥

ਭਈ ਕਲਿਆਣ ਅਨੰਦ ਰਖ ਹੋਈ ਹੈ ਉਬਰੇ ਬਾਲ ਗਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਕਰੀ ਬੇਨੰਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹਾਥੁ ਦੇਇ ਰਾਖੇ ਪਰਮੇਸੁਰਿ ਸਗਲਾ ਦੁਰਤੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥

ਵਰ ਨਾਰੀ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਜੈਕਾਰੁ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਜੋ ਸਭਨਾ ਕਰੇ ਉਧਾਰ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੫੩੨)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
			ਪ	-	ਮ	ਪ	ਮ	-	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਗ
ਹੈ			ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਇਆ	ਲ	ਲ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ
ਪ			ਪ	-	ਮ	ਪ	ਮ	-	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਗ
ਹੈ			ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਇਆ	ਲ	ਲ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ
ਰ			ਰ	ਰ	ਰ	ਰ	ਨ	ਨ	ਨ	ਰ	ਰ	ਰ	ਰ
ਭ			ਭ	ਭ	ਭ	ਭ	ਨ	ਨ	ਨ	ਰ	ਰ	ਰ	ਰ
ਮ			ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	ਨ	ਨ	ਨ	ਰ	ਰ	ਰ	ਰ
ਉ			ਉ	ਉ	ਉ	ਉ	ਨ	ਨ	ਨ	ਰ	ਰ	ਰ	ਰ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਮ	ਮ	ਪ	ਨ	ਪ	ਨ	ਪ	ਨ	ਪ	ਨ	ਪ	ਨ	ਪ
ਦੁਇ	ਕ	ਰ	ਜੇ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ
ਪ	-	ਪ	ਸ	ਸ	ਰ	ਰ	ਸਰ	ਗ	ਰਸ	ਨ	ਪ	-	ਪ
ਪ	ਏ	ਰ	ਭ	ਮ	ਮ	ਨ	ਧਿਆ	ਏ	ਏ	ਇਆ	ਏ	ਏ	ਏ
ਨ	ਸ	-	ਸਰ	ਸ	ਪ	ਮ	ਮ	-	ਰਸ	ਰ	-	ਸ	ਸ
ਹਾ	ਏ	ਏ	ਦੇ	ਇ	ਰਾ	ਏ	ਏ	ਏ	ਪਰ	ਮੇ	ਏ	ਸ	ਰ
ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਨ	ਪ	ਧ	ਇਆ	ਏ	ਏ	ਏ
ਸ	ਗ	ਲਾ	ਦੁ	ਰ	ਤ	ਮਿ	ਟਾ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਜੈਨਪੁਰੀ

ਇਹ ਆਸਾਵਰੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਖਾਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਦਿਨ ਦਾ ਦੁਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ 'ਗਾ-ਧਾ-ਨੀ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਆਸਾਵਰੀ ਤੇ ਜੈਨਪੁਰੀ ਦੋਵੇਂ ਸਮਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿਕ ਰਾਗ ਹਨ।

ਅਰੋਹ - ਸ, ਮ, ਰ ਮ ਪ, ਨ, ਧੁ, ਨੁ ਸ।

ਅਵਰੋਹ- ਸ, ਨੁਧੁ, ਪ, ਮ ਪ ਮਗੁ, ਸੁ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਜੈਨਪੁਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ॥ ਰਹਾਉ॥

ਤੋਰੀ ਨ ਤੂਟੈ ਛੋਰੀ ਨ ਛੂਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿਚ ਤਨੀ॥੧॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਤੂ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ॥੨॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਕਉ ਅਕਥ ਕਥਾ ਜਾ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਮੋਹਿ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਠਾਕਰ ਅਪੁਨੀ॥੪॥

(ਬਿੰਲਾਵਲੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੨੭)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
			ਸਨੁ ਸ ਮੁ ਲਾ
ਨੁ ਧੁ ਪਮ ਪ	ਮਗੁ ਰਸ ਰ ਮ	ਪ - - ਪਧੁ	ਪਮ ਪ ਸਨੁ ਸ
ਲ ਨ ਸਿਉ ਟ	ਪ੍ਰੀ ਟਟ ਤ ਬ	ਨੀ ਟ ਟ ਟ ਬ	ਨੀ ਟ ਮੁ ਲਾ
ਨੁ ਧੁ ਪਮ ਪ	ਮਗੁ ਰਸ ਰ ਮ	ਪ ਪਨੁ ਧੁ ਪ	ਮਗੁ ਰਸ - -
ਲ ਨ ਸਿਉ ਟ	ਪ੍ਰੀ ਟਟ ਤ ਬ	ਨੀ ਟਟ ਟ ਬ	ਨੀ ਟਟ ਟ ਟ

ਅੰਤਰਾ

* ਮ ਮ ਪ	ਨੁਧੁ - ਨੁ -	ਸ - ਸ ਸ	ਸ - ਸ -
* ਤੇ ਰੀ ਨ	ਤੂ ਟ ਟੈ ਟ	ਛੇ ਟ ਰੀ ਨ	ਛੂ ਟ ਟੈ ਟ
- ਪ - ਧੁ	ਸ ਗੁ ਰ ਸ	ਨੁ ਸ ਨੁ ਧੁ	ਪਮ ਪ
ਟ ਐ ਟ ਸੀ	ਮਾ ਟ ਧੋ ਟ	ਖਿ ਟ ਚ ਤ	ਨੀ ਟ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਜੈਨਪੁਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਇਹੈ ਮਨੋਰਥੁ ਮੇਰਾ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਇਆਲ ਮੋਹਿ ਦੀਜੈ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕਾ ਚੇਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਲਾਗਉ ਜਨ ਚਰਨੀ ਨਿਸਬਾਸੁਰ ਦਰਸੁ ਪਾਵਉ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਿ ਕਰਉ ਜਨ ਸੇਵਾ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥੧॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਉ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨਾ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਨਿਤ ਰਹੀਐ ॥

ਏਕ ਅਧਾਰੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਮੇਰਾ ਅਨਦੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਲਹੀਐ ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੫੩੩)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਮੁ	ਮ	ਮ	੩	ਪਧੁ	ਮ	ਪ	ਸ	ਨੁ ^x	-	ਪ	ਧੁ	੨	ਮੁ	ਗੁ	ਸੁ	ਸ
-	ਰ	ਮ	ਮ	ਪਧੁ	ਮ	ਪ	ਸ	ਨੁ	ਧੁ	-	ਪ	ਧੁ	ਮੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਸੁ	ਸ
ੜ	ਇ	ਹੈ	ਮ	ਨੇ	ੜ	ਰ	ਥ	ਮੇ	ੜ	ਰਾ	ੜ	ਪ੍ਰ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਜੀ	ੜ	ੜ
-	ਮੁ	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਪਧੁ	ਮਪ	ਮੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	-	-
ੜ	ਕ੍ਰਿ	ਪਾ	ਨਿ	ਧਾ	ੜ	ਨ	ਦ	ਇਆ	ਲ	ਮੇ	ਇ	ਦੀ	ੜ	ਜੈ	ੜ	ੜ	ੜ
-	ਸ	ਸ	ਗੁ	ਰ	ਰ	ਸ	-	ਰ	ਨੁ	ਸ	ਰ	ਨੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਪਧੁ	ਮ	ਮ
ੜ	ਕ	ਰ	ਸੰ	ਤ	ਨ	ਕਾ	ੜ	ਚੇ	ੜ	ਰਾ	ੜ	ਪ੍ਰ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਜੀ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪਮ	-	ਪ	ਨੁ	-	ਸੁ	ਨੁ	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	-
ਪ੍ਰ	ੜ	ਤਹ	ਕਾ	ੜ	ਲ	ਲਾ	ਗਉ	ੜ	ਜ	ਨ	ਚ	ਰ	ਨੀ	ੜ	ੜ	ੜ
-	ਸੁ	ਨੁ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਨੁ	-	ਪ	-	-	-
ੜ	ਨਿ	ਸ	ਬਾ	ਸੁ	ਰ	ਦਰ	ਪਧੁ	ੜ	ੜ	ੜ	ਵਉ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
-	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਪਧੁ	ਮੁ	-	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	-	-	-
ੜ	ਤਨ	ਮ	ਨ	ਅ	ਰ	ਯ	ਕਨ	ਰਉ	ੜ	ਜ	ਨ	ਸੇ	ੜ	ਵਾ	ੜ	ੜ
-	ਸ	ਸ	ਗੁ	ਰ	ਰ	ਸ	ਸ	ਰ	ਨੁ	ਸ	ਰ	ਨੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਪਧੁ	ਮ
ੜ	ਰ	ਸ	ਨਾ	ਹ	ਰਿ	ਗੁ	ਨ	ਗਾ	ੜ	ਵਉ	ੜ	ਪ੍ਰ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਜੀ	ੜ

ਥਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਇ।

੩ ਰਾਗ ਜੈਨਪੁਰੀ ਤਾਲ-ਸੁਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਹੈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹਉਮੈ ਤੋਰੈ॥
 ਇਸੁ ਮੀਠੀ ਤੇ ਇਹੁ ਮਨ ਹੋਰੈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਅਗਿਆਨੀ ਮਾਨੁਖੁ ਭਇਆ ਜੋ ਨਾਹੀ ਸੋ ਲੋਰੈ॥
 ਰੈਣਿ ਅੰਧਾਰੀ ਕਾਰੀਆ ਕਵਨ ਜੁਗਤਿ ਜਿਤੁ ਭੋਰੈ॥੧॥
 ਭ੍ਰਮਤੋ ਭ੍ਰਮਤੋ ਹਾਰੀਆ ਅਨਿਕ ਬਿਧੀ ਕਰਿ ਟੋਰੈ॥
 ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਮੋਰੈ॥੨॥

(ਗਉੜੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੧੨)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
ਮ	ਮ	ਪ	ਸ	ਨੁ	-	ਪ	-	-	-
ਰ	ੜ	ਕੋ	ਈ	ਐ	ੜ	ਸਾ	ੜ	ੜ	ੜ
ਹੈ									
ਧਨੁ	-	ਨੁ	ਸ	ਨੁ	-	ਪ	-	-	-
ਹਉ	ੜ	ਮੈ	ੜ	ਤੇ	ੜ	ਰੈ	ੜ	ੜ	ੜ
ਮ	ਪ	ਨੁ	ਸ	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-	-
ਇ	ਸ	ਮੀ	ੜ	ਕੀ	ੜ	ਤੇ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸ	ਨੁ	ਰ	ਸ	ਨੁ	-	ਪ	-	-	-
ਇ	ਹੁ	ਮ	ਨ	ਹੋ	ੜ	ਰੈ	ੜ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਪ	ਨੁ	ਨੁ	ਸ	-	-	-	-	-
ਅ	ੜ	ਗਿਆ	ੜ	ਨੀ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸ	ਨੁ	ਰ	ਸ	ਨੁ	-	ਪ	-	-	-
ਮਾ	ਨੁ	ਖ	ਭ	ਇਆ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਰ	-	ਰ	-	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਜੈ	ੜ	ਨਾ	ੜ	ਹੀ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ਨਾ

ਸ	ਨ	ਰ	ਸ	ਨੁ	-	ਪ	-	-	-
ਹੀ	ਫ	ਸੋ	ਫ	ਲੋ	ਫ	ਰੈ	ਫ	ਫ	ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਜੈਨਪੁਰੀ ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰਾਜ ਲੀਲਾ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਬਨਾਈ॥ ਜੋਗੁ ਬਨਿਆ ਤੇਰਾ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈ॥੧॥
 ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਬਨੇ ਤੇਰੈ ਓਲੈ॥ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਪਰਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਖੋਲੈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਰੰਗ ਰਸ ਮਾਣੈ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮਹਾ ਨਿਰਬਾਣੈ॥੨॥
 ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਜਾਤਾ ਸੋ ਗਿਰਸਤ ਉਦਾਸੀ ਪਰਵਾਣੁ॥ ਨਾਮਿ ਰਤਾ ਸੋਈ ਨਿਰਬਾਣੁ॥੩॥
 ਜਾ ਕਉ ਮਿਲਿਓ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨਾ॥ ਭਨਤਿ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਪੂਰ ਖਜਾਨਾ॥੪॥
 (ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੫)

ਅਸਥਾਈ

x			੨ ਮੁਰ	-	ਮ	ਮ	੦ ਪ	-	ਨੁ	੩ ਪ	ਪ	-	-
			ਰਾ	ਫ	ਜ	ਲੀ	ਲਾ	ਫ	ਫ	ਤੇ	ਰੈ	ਫ	ਫ
-	-	-	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਪ	ਨੁ	-	ਸ	ਰ	ਸਰ	ਗੁ
ਫ	ਫ	ਫ	ਨਾ	ਫ	ਮ	ਬ	ਨਾ	ਫ	ਫ	ਈ	ਫ	ਫਫ	ਫ
ਰ	ਸ	-	ਸ	ਰ	ਸ	ਨੁ	ਨੁ	-	ਪ	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ਫ	ਫ	ਫ	ਜੋ	ਗ	ਬ	ਨਿ	ਆ	ਫ	ਫ	ਤੇ	ਫ	ਰਾ	ਫ
-	-	-	ਪ	ਸ	ਨੁ	ਸ	ਨੁ	ਧੁ	-	ਪ	-	-	ਮ
ਫ	ਫ	ਫ	ਕੀ	ਰ	ਤ	ਨ	ਗਾ	ਫ	ਫ	ਈ	ਫ	ਫ	ਫ
ਗੁਰ	ਸ	-											
ਫਫ	ਫ	ਫ											

ਅੰਤਰਾ

			ਮ	ਪ	ਨ	ਨ	ਸ	-	-	-	-	-	-
			ਸ	ਰ	ਬ	ਰੁ	ਖ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਪ	ਧੁ	ਸ	ਸ	ਸ	ਰ	-	ਸਰ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ
*	*	*	ਬ	ਨੇ	ਤੇ	ਰੈ	ਓ	ੜ	ੜ	ਲੈੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਰ	ਸ	-	ਸ	ਰ	ਸ	ਨ	ਧ	ਧ	ਪ	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ੜ	ੜ	ੜ	ਭ	ਰ	ਮ	ਕੋ	ਪ	ਰ	ੜ	ਦੇ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਪ	ਸ	ਨ	ਸ	ਨ	ਧੁ	-	ਪ	-	-	ਮ
ੜ	ੜ	ੜ	ਸ	ਤ	ਗੁ	ਰ	ਖੋ	ੜ	ੜ	ਲੇ	ੜ	ੜ	ੜ
ਗੁਰ	ਸ	-											
ੜੜ	ੜ	ੜ											

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਨੋਟ: ਪੁਰਾਤਨ ਸ਼ਬਦ ਰੀਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਤੀਵਰ ਧੈਵਤ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਭੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਭੀ ਠੀਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਦੋਵੇਂ ਧੈਵਤ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।



ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ

ਭੈਰਵੀ ਇਕ ਜਨਕ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਲੂ, ਪਹਾੜੀ, ਬਰਵਾ ਆਦਿ ਰਾਗਾਂ ਵਾਂਗ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਨੋਹਰ ਤੇ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਅ ਰਾਗ ਹੈ।

ਅਰੋਹ - ਸ, ਰੁ ਗੁ ਮ, ਪ ਧੁ ਨੁ ਸ।

ਅਵਰੋਹ- ਸ, ਨੁ ਧੁ ਪ, ਮ, ਗੁ ਰੁ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਗਤ ਮਹਿ ਝੂਠੀ ਦੇਖੀ ਪ੍ਰੀਤਿ॥

ਅਪਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਸਿਉ ਸਭ ਲਾਗੇ ਕਿਆ ਦਾਰਾ ਕਿਆ ਮੀਤ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਮੇਰੇ ਮੇਰੇ ਸਭੈ ਕਹਤ ਹੈ ਹਿਤ ਸਿਉ ਬਾਧਿਓ ਚੀਤ॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਸੰਗੀ ਨਹ ਕੋਊ ਇਹ ਅਚਰਜ ਹੈ ਰੀਤਿ॥੧॥

ਮਨ ਮੂਰਖ ਅਜਹੂ ਨਹ ਸਮਝਤ ਸਿਖ ਦੈ ਹਾਰਿਓ ਨੀਤ॥

ਨਾਨਕ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਰੈ ਜਉ ਗਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਰੀਤਿ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੫੩੬)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
		ਸ	ਸ ਧੁ ਪ ਮ
		ਜ	ਗ ਤ ਮਹਿ s
- ਗੁਰ ਗੁ ਰੁ	ਸ - ਧੁ ਨੁ	ਸ - ਸ ਸ	ਸ ਧੁ ਪ ਮ
s ਝੂ s ਠੀ	ਦੇ s ਖੀ s	ਪ੍ਰੀ s ਤ ਜ	ਗ ਤ ਮਹਿ s

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਗੁ ਗੁ ਮ	ਨੁ ਧੁ - ਨੁ ਨੁ	ਸ - ਸ ਸ	ਨੁ ਰੁ ਸ -
ਅ ਪ ਨੇ	ਹੀ s ਸੁ ਖ	ਸਿਉ s ਸ ਭ	ਲਾ s ਗੇ s
- ਸ ਨੁ ਸ	ਨੁਸ ਰੁ ਸ ਨੁ	ਧੁ ਪ ਮ ਗੁ	ਗੁ ਧੁ ਪ ਮ
s ਕਿਆ s ਦਾ	ਰਾ s ਕਿਆ s	ਮੀ s ਤ ਜ	ਗ ਤ ਮਹਿ s
-			
s			

੨ ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਤੋਂ ਥੋੜੀ ਤੇਜ਼ ਲਯ)

ਮੋ ਕਉ ਤੂੰ ਨ ਬਿਸਾਰਿ ਤੂ ਨ ਬਿਸਾਰਿ॥
 ਤੂ ਨ ਬਿਸਾਰੇ ਰਾਮਈਆ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਆਲਾਵੰਤੀ ਇਹੁ ਭ੍ਰਮ ਜੋ ਹੈ ਮੁਝ ਉਪਰ ਸਭ ਕੋਪਿਲਾ॥
 ਸੂਦ ਸੂਦ ਮਾਰਿ ਉਠਾਇਓ ਕਹਾ ਕਰਉ ਬਾਪ ਬੀਠਲਾ॥੧॥
 ਮੁਏ ਹੁਏ ਜਉ ਮੁਕਤਿ ਦੇਹੁਗੇ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇਲਾ॥
 ਏ ਪੰਡੀਆ ਮੋ ਕਉ ਢੇਢ ਕਹਤ, ਤੇਰੀ ਪੈਜ ਪਿਢੰਉਡੀ ਹੋਇਲਾ॥੨॥
 ਤੂ ਜੁ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕਹੀਅਤੁ ਹੈ, ਅਤਿ ਭੁਜ ਭਇਓ ਅਪਾਰਲਾ॥
 ਫੇਰਿ ਦੀਆ ਦੇਹੁਰਾ ਨਾਮੋ ਕਉ ਪੰਡੀਅਨੁ ਕਉ ਪਿਛਵਾਰਲਾ॥੩॥

(ਮਲਾਰ ਭ: ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੨੯੨)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩				x				੨			
							ਸ		ਸ	ਰੁ	ਨੁ	ਸ
							ਮੋ		ਕਉ	ੜ	ਊ	ੜ
ਪ - ਪ ਪ	- ਧੁ ਮ -	ਪਧੁ ਨੁਸ ਨੁ ਧੁ	ਪ ਮ ਗੁ ਰ									
ਨ ੜ ਬਿ ਸਾ	ੜ ਰ ਰੁ ੜ	ਨਲ ੜੜ ਬਿ ਸਾ	ੜ ਰ ਰੁ ੜ									
ਗੁ ਪ ਮ ਗੁਰ	ਗੁ ਸ ਰੁ ਸੁਨੁ	ਸ - - -	- - - -									
ਨ ੜ ਬਿ ਸਾੜ	ਰੋ ਰਾ ੜ ਮਈ	ਆ ੜ ੜ, ੜ	ੜ ੜ ੜ ੜ									

ਅੰਤਰਾ

- ਮੁਗੁ - ਮ	ਨੁਧੁ - ਨੁ -	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਨੁ ਰੁ ਸ -
ੜ ਆ ੜ ਲਾ	ਵੰ ੜ ਤੀ ੜ	ਇ ਹੁ ਭੁ ਮ	ਜੋ ੜ ਹੈ ੜ
ੜ ਸੁ ਦ ਸੁ	ੜ ਦ ਕ ਰ	ਮਾ ੜ ਰ ਉ	ਠਾ ੜ ਇਓ ੜ
- ਨੁ ਨੁ ਨੁ	ਸ ਸ ਸ ਰੁ	ਸ ਨੁ ਸ ਨੁ	ਧੁ - ਪ -
ੜ ਮੁ ਝ ਉ	ਪ ਰ ਸ ਭ	ਕੋ ੜ ੜ ਪਿ	ਲਾ ੜ ੜ ੜ
ੜ ਕ ਹਾ ਕ	ਰਉ ੜ ਬਾ ਪ	ਬੀ ੜ ੜ ਠ	ਲਾ ੜ ਰੁ ੜ
ਮੁਗੁ ਪ ਮ ਗੁਰ	ਗੁ ਸ ਰੁ ਸੁਨੁ	ਸ - -	
ਨ ੜ ਬਿ ਸਾੜ	ਰੋ ਰਾ ੜ ਮਈ	ਆ ੜ ੜ	

ਨੋਟ: ਉਤੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਪੂਛਤ ਪਥਿਕ ਤਿਹ ਮਾਰਗਿ ਨ ਧਾਰੈ ਪਰਿ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੈ ਦੇਸ ਕੈਸੇ ਬਾਤਨ ਸੇ ਜਾਈਐ॥
 ਪੂਛਤ ਹੈ ਬੈਦ ਖਾਤ ਔਖਧਿ ਨ ਸੰਜਮ ਸੈ, ਕੈਸੇ ਮਿਟੈ ਰੋਗ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈਐ॥
 ਪੂਛਤਿ ਸੁਹਾਗਨਿ, ਹੈ ਕਰਮਿ ਦੁਹਾਗਨਿ ਕੈ, ਰਿਦੈ ਬਿਭਚਾਰ ਕਤ ਸਿਹਜਾ ਬੁਲਾਈਐ॥
 ਗਾਇ ਸੁਨੈ ਆਖੇ ਮੀਚੈ ਪਾਈਐ ਨ ਪਰਮ ਪਦੁ, ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਗਹਿ ਜੋ ਲੋਨ ਕਮਾਈਐ॥੪੩੯॥
 (ਕਬਿੱਤ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਗੁ	ਰ	-	ਗੁ	ਗੁ	ਮ	ਗੁਰ	ਗੁ	ਰੁ	ਸਰੁ	ਨੁ	ਸ
ਪ੍ਰੀ	ਯ	ਯ	ਤ	ਮ	ਕੈ	ਦੇ	ਯ	ਸ	ਕੈਯ	ਯ	ਸੇ
ਮ	-	ਮ	ਮ	-	ਮ	ਮ	ਪ	ਮਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ਬਾ	ਯ	ਤ	ਨ	ਯ	ਸੇ	ਜਾ	ਈ	ਐਯ	ਯ	ਯ	ਯ
ਸੁਨੁ	ਸ	-	ਗੁ	-	ਗੁ	ਮ	ਮ	-	ਮ	-	-
ਪੂ	ਛ	ਯ	ਤ	ਯ	ਪ	ਥਿ	ਕ	ਯ	ਤਿਹ	ਯ	ਯ
ਪ	ਪ	-	ਧੁ	-	ਨੁ	ਧੁ	ਧੁ	-	ਪ	-	ਮ
ਮਾ	ਰ	ਯ	ਗ	ਯ	ਨ	ਧ	ਰੈ	ਯ	ਪ	ਯ	ਗ

ਅੰਤਰਾ

ਮੁਗੁ	ਮ	-	ਨੁਧੁ	-	ਨੁ	ਸ'	-	ਰੁ'	ਸ'	-	ਸ'
ਪੂ	ਛ	ਯ	ਤ	ਯ	ਹੈ	ਬੈ	ਯ	ਦ	ਖਾ	ਯ	ਤ
ਨੁ	ਨੁ	-	ਸ'	-	ਰੁ'	ਨੁ	ਸ'	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	-
ਐ	ਖ	ਯ	ਧਿ	ਯ	ਨ	ਸੰ	ਜ	ਮ	ਸੈ	ਯ	ਯ
ਪ	ਪ	-	ਪ	ਪ	-	ਪਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਪ	-
ਕੈ	ਸੇ	ਯ	ਮਿ	ਟੈ	ਯ	ਰੈਯ	ਯ	ਗ	ਸੁ	ਖ	ਯ
ਮ	ਮ	ਮ	-	-	ਮ	ਮ	ਪ	ਮਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ਸ	ਹ	ਜ	ਯ	ਯ	ਸ	ਮਾ	ਈ	ਐਯ	ਯ	ਯ	ਯ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਨਹਿ ਕਰਨ ਨਾਦ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੇਖਹਿ ਬਿਸਮਾਦ ॥
 ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਨਾ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜੇ ਬਸਨਾ ॥
 ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਸਤ ਕਰ ਚਲਹਿ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲਹਿ ॥
 ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੇਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹਿ ॥
 ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਕਤ ਲਾਗਹੁ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਜਾਗਹੁ ॥੬॥੮॥
 (ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੦)

ਅਸਥਾਈ

x			੨			੦		੩			
			ਸ	ਸ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	-	-	ਸ	-
			ਐ	ਸਾ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਤਿਆ	ੜ	ੜ	ਗ	ੜ
ਰੁਸ	ਨੁਸ	ਨੁਧੁ	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	-	-	ਸ	-
ੜੜ	ੜੜ	ੜੜ	ਐ	ਸਾ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਤਿਆ	ੜ	ੜ	ਗ	ੜ
-	-	ਸ	ਪ	ਧੁ	ਪਮ	ਮ	ਮਪ	ਮਗੁ	ਮ	ਧੁਪ	ਨੁਧੁ
ੜ	ੜ	ਅ	ਵ	ਰ	ਕ	ਤ	ਲਾ	ੜ	ੜ	ਗਹੁ	ੜੜ
ਮ	-	-	ਗੁ	ਪ	ਪ	ਪ	ਨੁਧੁ	-	-	ਪ	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਗੁ	ਰ	ਪ	ਰ	ਸਾ	ੜ	ੜ	ਦ	ੜ
-	-	ਪ	ਪ	ਧੁ	ਪਮ	ਮ	ਮਪ	ਮਗੁ	ਮ	ਧੁਪ	ਨੁਧੁ
ੜ	ੜ	ਨਾ	ਨ	ਕ	ਮ	ਨ	ਜਾ	ੜ	ੜ	ਗਹੁ	ੜੜ
ਰੁਸ	ਨੁਸ	ਨੁਧੁ									
ੜੜ	ੜੜ	ੜੜ									

ਅੰਤਰਾ

			ਸ	ਸ	ਨੁ	ਸ	ਗੁ	ਰੁ	-	-	ਸ	-
			ਜਿ	ਹ	ਪ	ਰ	ਸਾ	ਸਾ	ੜ	ੜ	ਦ	ੜ
-	-	-	ਨੁ	ਨੁ	ਧ	ਸੁ	ਨੁਧੁ	ਨੁਧੁ	-	-	ਪ	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਸੁ	ਨਹਿ	ਕਰ	ਨ	ਨਾ	ਨਾ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ

-	-	-	ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਧੁ	-	-	ਪ	-	-	-
ਫ	ਫ	ਫ	ਜਿ	ਹ	ਪ	ਰ	ਸਾ	ਫ	ਫ	ਦ	ਫ	ਫ	ਫ	
-	-	ਪ	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਮਪ	ਮ	ਗੁ	ਧੁਪ	ਨੁਧੁ	ਮ	ਗੁ	
ਫ	ਫ	ਧੇ	ਖਹਿ	ਫ	ਬਿ	ਸ	ਮਫ	ਫ	ਫ	ਦਲ	ਫਫ	ਫ	ਫ	
ਰੁਫ	ਨੁਫ	ਨੁਧੁ												
ਫਫ	ਫਫ	ਫਫ												

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਲੈ ਲਾਓ ।



ਰਾਗ ਭੈਰਉ

ਭੈਰਉ ਇਕ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਨਕ (ਠਾਟ) ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਰਿਖਭ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ) ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ 'ਰੇ-ਧਾ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਰਿਖਭ-ਧੈਵਤ ਦੋਵੇਂ ਅੰਦੋਲਿਤ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਰੋਹ - ਸ, ਗ, ਗੁ, ਗੁ, ਸ, ਮ, ਗ, ਮਪ, ਧੁ, ਨ, ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨਧੁ, ਨ, ਧੁ, ਪ, ਮ, ਗ, ਗੁ, ਗੁ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਭਿ ਘਟ ਤੇਰੇ ਤੂ ਸਭਨਾ ਮਾਹਿ॥ ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕੋਈ ਨਾਹਿ॥੧॥
ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮੇਰੈ ਮਨ ਜਾਪੁ॥ ਹਉ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ਤੂ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਾਪੁ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ॥ ਸਭ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਹਿ॥੨॥
ਜਿਸ ਕਉ ਤੁਮ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਭਾਵੈ॥ ਤਿਸ ਕੈ ਨੇੜੈ ਕੋਇ ਨ ਜਾਵੈ॥੩॥
ਤੂ ਜਲਿ ਬਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸਭ ਤੈ ਭਰਪੂਰਿ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ॥੪॥
(ਭੈਰਉ ਮ: ੪, ਪੰਨਾ ੧੧੩੪)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਨਧੁ	ਪ	ਮ	੩	ਮ	ਪ	ਮ	੪	ਗ	ਰੁ	ਗ	ਮ	੨	ਗ	ਰੁ	ਗ	ਮ
-	ਨਧੁ	ਪ	ਮ	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਗ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਗ	ਮ	ਮ
੨	ਹਰਿ	ਸੁ	ਖ	ਦਾ	੨	ਤਾ	ਮੇ	ਰੈ	੨	ਮ	ਨ	ਜਾ	੨	ਪ	੨		
ਸ	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਧੁ	ਨ	ਸ	ਸ	ਨਧੁ	ਪ	ਮ	ਗ	-	ਮ	-		
ਹਉ	ਤੁ	ਧ	ਸਾ	ਲਾ	ਹੀ	ਤੂ	ਮੇ	ਰਾ	ਹਰਿ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਬਾ	੨	ਪ	੨		

ਅੰਤਰਾ

-	ਮ	ਪ	ਪ	ਨਧੁ	-	ਨ	ਨ	ਸ	ਸ	ਸ	-	ਨ	-	ਸ	-
ਸਭ	ਘ	ਟ	ਤੇ	੨	ਰੈ	ਤੂ	ਸ	ਭ	ਨਾ	੨	ਮਾ	੨	ਹਿ	੨	
-	ਰੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਨ	-	ਸ	ਨ	ਨਧੁ	-	ਪ	-
੨	ਤੁ	ਝ	ਤੇ	ਬਾ	੨	ਹ	ਰ	ਕੋ	੨	ਈ	੨	ਨਾ	੨	ਹਿ	੨

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਇ ॥ ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥੧॥
 ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ਜੇ ਕਿਛੁ ਅਹੈ ਸਭਿ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਜੇ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੨॥
 ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥ ਤੂ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਸਰਬ ਵਿਡਾਣੀ ॥੩॥
 ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ॥ ਨਾਨਕ ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥੪॥

(ਭੈਰਉ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੧੨੪)

ਅਸਥਾਈ

੩ ਮਗ ਮ ਪ ਮਪ ਕਿਆ s s ਕਹੀ	× ਨਧੁ - ਪ ਮ ਐ s ਕਿ ਛ	੨ ਮਗ ਗ ਮ ਗ ਕ ਹੀ s ਨ	੦ ਗਰੁ - ਸ - ਜਾ s ਇ s
ਨਧੁ - ਨ ਨ ਜੇ s ਕਿ ਛ	ਸ ਸ ਸ ਸ ਅ ਹੈ ਸ ਭ	ਮਗ - ਮ (ਮ) ਤੇ s ਰੀ ਰ	ਗਰੁ - ਸ - ਜਾ s ਇ s

ਅੰਤਰਾ

ਪਮ ਪ ਨਧੁ - ਤੁ ਝ ਤੇ s	ਨਸ - ਸ ਸ ਬਾ s ਹ ਰ	ਨਧੁ ਧੁ ਨ ਸ ਕਿ ਛ s ਨ	ਗਰੁ - ਸ ਸ ਹੋ s ਇ ਤੁ
ਨਧੁ ਧੁ ਨ ਸ ਕ ਰਿ ਕ ਰਿ	ਨਧੁ - ਪ - ਦੇ s ਖਹਿ s	ਮਗ - ਮ (ਮ) ਜਾ s ਣਹਿ s	ਗਰੁ - ਸ - ਸੋ s ਇ s

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਾਲ-ਸੁਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਕੋਟਿ ਮਨੋਰਥ ਆਵਹਿ ਹਾਥ ॥ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੈ ਸੰਗੀ ਪਾਥ ॥੧॥
 ਗੰਗਾ ਜਲੁ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ॥
 ਜੇ ਸਿਮਰੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਵੈ, ਪੀਵਤ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਪੂਜਾ ਜਾਪ ਤਾਪ ਇਸਨਾਨ ॥ ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਭਏ ਨਿਹਕਾਮ ॥੨॥
 ਰਾਜ ਮਾਲ ਸਾਦਰ ਦਰਬਾਰ ॥ ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਪੂਰਨ ਆਚਾਰ ॥੩॥
 ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਇਹੁ ਕੀਆ ਬੀਚਾਰ ॥ ਬਿਨੁ ਹਰਿਨਾਮੁ ਮਿਥਿਆ ਸਭ ਛਾਰ ॥੪॥

(ਭੈਰਉ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੩੭)

ਅਸਥਾਈ

ਸੰ ਨ ਗੀ	- ੜ	੦ ਸ ਗਾ	- ੜ	੨ ਨ ਜ	ਸ ਲ	੩ ਨ ਧੁ	- ੜ	੦ ਪ ਗੁ	ਪ ਰ
ਮ ਗ ਗੀ	- ੜ	ਮ ਖਿੰ	ਮ ਦ	ਗ ਰੁ ਨਾ	- ੜ	ਸ ਮ	- ੜ	- ੜ	- ੜ
ਸ ਜੇ	- ੜ	ਨ ਧੁ ਸਿ	ਧੁ ਮ	ਨ ਰੈ	- ੜ	ਸ ੜ	- ੜ	ਸ ਤਿ	ਰੁ ਸ
ਗ ਕੀ	- ੜ	ਮ ਗ	ਮ ਤ	ਗ ਰੁ ਹੈ	- ੜ	ਸ ਵੈ	- ੜ	- ੜ	- ੜ
ਸ ਪੀ	- ੜ	ਮ ਗ ਵ	ਮ ਤ	ਪ ਬ	ਧੁ ਹੁ	ਪ ੜ	- ੜ	- ੜ	ਧੁ ਨ
ਨ ਜੇ	ਨ ਨ	ਸ ਭ	ਸ ਰ	ਨ ਧੁ ਮਾ	- ੜ	ਪ ਮ	- ੜ	- ੜ	- ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਮ ਕੇ	- ੜ	ਨ ਧੁ ਟਿ	ਧੁ ਮ	ਨ ਸ ਨੇ	- ੜ	ਸ ਰ	ਸ ਥ	- ੜ	- ੜ
ਨ ਧੁ ਆ	- ੜ	ਨ ਵਹਿ	ਸ ੜ	ਰੁ ਹਾ	- ੜ	ਸ ਥ	- ੜ	- ੜ	- ੜ
ਨ ਸ ਜ	ਸ ਮ	ਸ ਮਾ	- ੜ	ਨ ਰ	ਸ ਗ	ਨ ਧੁ ਕੈ	- ੜ	ਪ ੜ	- ੜ
ਮ ਗ ਸੰ	- ੜ	ਮ ਗੀ	ਗ ੜ	ਗ ਰੁ ਪਾਂ	- ੜ	ਸ ਥ	- ੜ	- ੜ	- ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜੋਰੀ ਗ੍ਰਿਹੀ ਪੰਡਿਤ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥ ਏ ਸੂਤੇ ਆਪਣੇ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੧॥
 ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਾਤਾ ਰਹਿਆ ਸੋਇ ॥ ਜਾਗਤੁ ਰਹੈ ਨ ਮੁਸੈ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਸੋ ਜਾਰੈ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ॥ ਪੰਚ ਦੂਤ ਓਹੁ ਵਸਗਤਿ ਕਰੈ ॥੨॥
 ਸੋ ਜਾਰੈ ਜੋ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥ ਆਪਿ ਮਰੈ ਅਵਰਾ ਨਹ ਮਾਰੈ ॥੩॥
 ਸੋ ਜਾਰੈ ਜੋ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥ ਪਰਕਿਰਤਿ ਛੋਡੈ ਤਤੁ ਪਛਾਣੈ ॥੪॥
 ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਵਿਚਿ ਜਾਰੈ ਕੋਇ ॥ ਜਮੈ ਕਾਲੈ ਤੇ ਛੂਟੈ ਸੋਇ ॥੫॥
 ਕਹਤ ਨਾਨਕ ਜਨ ਜਾਰੈ ਸੋਇ ॥ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਜਾ ਕੀ ਨੇੜੀ ਹੋਇ ॥੬॥

(ਭੈਰਉ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੧੧੨੮)

ਅਸਥਾਈ

x			੨	ਮ	ਪ	ਪ	੦	੩			
			ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਨੋਧੁ	ਪ	-	-	-
			ਮਾ	ਇਆ	ਮ	ਦ	ਮਾ	ਤਾ	ੜ	ੜ	ੜ
ਧੁ	ਮ	-	ਗ	-	ਮ	-	ਗੁ	ਸ	-	-	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਰ	ੜ	ਹਿਆ	ੜ	ਸ਼ੋ	ਇ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-	ਸਨ	ਸ	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਗ	ਰੁ	-	-
ੜ	ੜ	ੜ	ਜਾ	ੜ	ਗ	ਤ	ਰ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸ	-	ਸ	ਨੋਧੁ	-	ਨ	-	ਸ	ਸ	-	-	-
ੜ	ੜ	ਨ	ਮੁ	ੜ	ਸੈ	ੜ	ਕੋ	ਇ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	-									
ੜ	ੜ	ੜ									

ਅੰਤਰਾ

			ਪਮ	-	ਨੋਧੁ	-	ਨ	-	-	ਸ	-	-	-
			ਜੋ	ੜ	ਗੀ	ੜ	ਗ੍ਰਿ	ੜ	ੜ	ਹੀ	ੜ	ੜ	ੜ
-	-	ਸ	ਰੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਗ	ਰੁ	-	ਸ	-	-	-
ੜ	ੜ	ਪੰ	ਭਿ	ਤ	ਭੇ	ਖ	ਧਾ	ੜ	ੜ	ਰੀ	ੜ	ੜ	ੜ

ਨ	-	ਪ		ਮ	-	ਪ	ਧੁ		ਸ	-	-		ਨ	-	-	-
ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ,		ਏ	ਧੁ	ਸੂ	ਧੁ		ਭੇ	ਧੁ	ਧੁ		ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ
ਪ	-	ਪ		ਮ	-	ਮ	ਮ		ਗ	-	-		ਸ	-	-	-
ਧੁ	ਧੁ	ਆਪ		ਗੈ	ਧੁ	ਅ	ਹੰ		ਕਾ	ਧੁ	ਧੁ		ਰੀ	ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ
-	-	-														
ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ														

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ

ਇਹ ਭੈਰਉ ਠਾਟ ਦਾ ਇਕ ਮਨੋਹਰ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ (ਸਵੇਰੇ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ "ਰੋ-ਨੀ" ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਆਧੁਨਿਕ ਰਾਗ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ।

ਅਰੋਹ - ਸ, ਰੁ ਗ ਮ, ਪਧ ਨੁ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ, ਨੁ ਧ ਪ ਮ, ਗ ਰੁ ਸ

੧ ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਕੋਊ ਹਰਿ ਸਮਾਨਿ ਨਹੀ ਰਾਜਾ ॥

ਏ ਭੂਪਤਿ ਸਭ ਦਿਵਸ ਚਾਰਿ ਕੇ ਝੁਠੇ ਕਰਤ ਦਿਵਾਜਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੇ ਜਨੁ ਹੋਇ ਸੋਇ ਕਤ ਡੋਲੈ ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਪਰ ਛਾਜਾ ॥

ਹਾਥੁ ਪਸਾਰਿ ਸਕੈ ਕੋ ਜਨ ਕਉ ਬੋਲਿ ਸਕੈ ਨ ਅੰਦਾਜਾ ॥੧॥

ਚੇਤਿ ਅਚੇਤ ਮੂੜ ਮਨ ਮੇਰੇ ਬਾਜੈ ਅਨਹਦ ਬਾਜਾ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਸੰਸਾ ਭ੍ਰਮੁ ਚੁਕੋ ਧੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨਿਵਾਜਾ ॥੨॥

(ਬਿਲਾਵਲੁ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੮੫੬)

ਅਸਥਾਈ

੦ ਮ ਪ ਮ ਗ ਰੁ ਕੋਊ ਹ ਰਿ ਸ	੩ ਸ ਸ ਨੁ ਧ ਨੁ ਮਾ ਨ ਨ ਹੀ	੪ ਗੁ - - - ਰਾ ਟ ਟ ਟ	੨ ਸ - - - ਜਾ ਟ ਟ ਟ
- ਸ ਨੁ - ਧ ਟ ਏ ਟ ਭੁ	ਸ ਸ ਸ ਰੁ ਪ ਤ ਸ ਭ	ਗ ਮ ਮ ਮ (ਮ) ਦਿ ਵ ਸ ਚਾ	ਗੁ ਰੁ ਸ - ਟ ਚ ਕੇ ਟ
- ਗ ਮ ਧ ਧ ਟ ਭੁ ਟ ਠੇ	ਧ ਧ ਪ ਧ ਕ ਚ ਤ ਦਿ	ਸ ਨੁ - ਧ ਪ ਵਾ ਟ ਟ ਟ	ਮ ਗ ਰੁ ਸ ਜਾ ਟ ਟ ਟ

ਅੰਤਰਾ

ਗ ਮ ਮ ਮ ਤੇਰੇ ਜ ਨ	ਧ ਨੁ - ਧ ਨੁ ਹੇ ਟ ਇ ਸੋ	ਸ ਸ ਸ ਸ ਟ ਦਿ ਕ ਤ	ਗੁ - ਸ - ਭੇ ਟ ਲੈ ਟ
- ਨੁ ਧ ਧ ਧ ਟ ਤੀ ਨ ਭ	ਧ ਧ ਪ ਧ ਵ ਨ ਪ ਰ	ਸ ਨੁ - ਧ ਪ ਛਾ ਟ ਟ ਟ	ਮ ਗ ਰੁ ਸ ਜਾ ਟ ਟ ਟ

੨ ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮੇਰੀ ਸੰਗਤਿ ਪੋਚ ਸੋਚ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ॥ ਮੇਰਾ ਕਰਮੁ ਕੁਟਿਲਤਾ ਜਨਮੁ ਕੁਭਾਤੀ॥੧॥
 ਰਾਮ ਗੁਸਈਆ ਜੀਅ ਕੇ ਜੀਵਨਾ॥ ਮੋਹਿ ਨ ਬਿਸਾਰਹੁ ਮੈ ਜਨੁ ਤੇਰਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਮੇਰੀ ਹਰਹੁ ਬਿਪਤਿ ਜਨ ਕਰਹੁ ਸੁਭਾਈ॥ ਚਰਣ ਨ ਛਾਡਉ ਸਰੀਰ ਕਲ ਜਾਈ॥੨॥
 ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਪਰਉ ਤੇਰੀ ਸਾਭਾ॥ ਬੇਰਿ ਮਿਲਹੁ ਜਨ ਕਰਿ ਨ ਬਿਲਾਭਾ॥੩॥
 (ਗਉੜੀ ਭ: ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੩੪੫)

ਅਸਥਾਈ

੦	ਪੁਧ ਮੇ	੩ ਧ ਪ ਮ ਇ ਨ ਟ ਬਿ	੪ ਗ ਮ - - ਮ ਸਾ ਟ ਟ ਰਹੁ	੨ ਗ ਮ ਪ ਮ ਮੈ ਟ ਜ ਨ
ਗੁ - ਸ ਸ	- ਸੁਨੁ - ਧੁਨੁ	ਗੁ - ਸ -	ਗੁ - ਸ -	ਗੁ - ਗਮ ਪਮ
ਤੇ ਟ ਰਾ, ਰਾ	ਸ ਮ ਟ ਗੁ	ਸਈ ਟ ਆ ਟ	ਜੀਅ ਟ ਕੋ ਟ	
ਗੁ ਗੁ ਸ				
ਜੀ ਵ ਨਾ				

ਅੰਤਰਾ

ਗਮ ਮੇ	ਮ ਧੁ ਨੁ ਧਨੁ ਗੀ ਸੀ ਗ ਤ	ਸ - - - ਪੇ ਟ ਟ ਟ	ਨੁ ਰ ਸ - ਟ ਟ ਚ ਟ
- - - ਸ	ਸ ਸ - ਰੁ	ਸਰੁ ਗਮ - ਗ	ਰੁ - ਸ -
ਟ ਟ ਟ ਸੋ	ਚ ਦਿ ਟ ਨ	ਰਾ ਟ ਟ ਟ	ਤੀ ਟ ਟ ਟ
ਸ ਸ - ਨੁਧ	ਧ ਧ ਪ ਧ	ਸੁਨੁ ਨੁ - -	ਧਪ ਧ ਪਮ ਪ
ਮੇ ਰਾ ਟ ਕ	ਰ ਮ ਟ ਕੁ	ਟਿ ਲ ਟ ਟ	ਤਾ ਟ ਟ ਟ
ਗਮ - - ਗ	ਗ ਮ - ਪ	ਪਧ - - ਪਮ	ਪ - ਮ ਗ
ਟ ਟ ਟ ਜ	ਨ ਮ ਟ ਕੁ	ਭਾ ਟ ਟ ਟ	ਤੀ ਟ ਟ ਟ
ਰੁ ਸ -			
ਟ ਟ ਟ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਤੁਭ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਇ ॥ ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥੧॥
 ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਅਹੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੨॥
 ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥ ਤੂ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਸਰਬ ਵਿਡਾਣੀ ॥੩॥
 ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ॥ ਨਾਨਕ ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥੪॥

(ਭੈਰਉ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੧੨੪)

ਅਸਥਾਈ

x ਸੁਨੁ	-	੦	੨	੦	੩	੪	
ਕਿਆ	ੜ	ਨੁਧੁ	ਸ	ਗੁ	ਮ	ਗੁ	ਸ
		ਕਹੀ	ਐ	ਛ	ਕ	ਨ	ਦਿ
ਸ	ਗ	ਗ	ਗਮ	ਮ	ਪ	ਮਗ	ਰੁ
ਜੋ	ਕਿ	ਛ	ਅਹੈ	ਸ	ਭ	ਤੇ	ੜ
						ਰ	ਦਿ

ਅੰਤਰਾ

ਗੁ	ਮ	ਮ	ਧ	ਧ	ਨੁ	ਸ	ਸ	ਸ	ਨੁ	ਰੁ	ਸ
ਤੁ	ਝ	ਤੇ	ਝ	ਹ	ਰ	ਕਿ	ਛੁ	ਨ	ਹੋ	ਇ	ਤੁ
ਨੁ	ਧ	ਪ	ਮ	-	ਮੁ	ਗ	ਮ	ਪਮ	ਗੁ	-	ਸ
ਕਰਿ	ਕ	ਰ	ਦੇ	ੜ	ਖਹਿ	ਜਾ	ੜ	ਣਹਿ	ਸੋ	ੜ	ਦਿ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਤਾਲ-ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਗਲੀ ਰੈਣਿ ਸੋਵਤ ਗਲਿ ਫਾਹੀ ਦਿਨਸੁ ਜੰਜਾਲਿ ਗਵਾਇਆ ॥
 ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਘੜੀ ਨਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨਿਆ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥੧॥
 ਮਨ ਰੇ ਕਿਉ ਛੁਟਸਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ॥
 ਕਿਆ ਲੇ ਆਵਸਿ ਕਿਆ ਲੇ ਜਾਵਸਿ ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
 ਉਧਉ ਕਵਲੁ ਮਨਮੁਖ ਮਤਿ ਹੋਛੀ ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਸਿਰਿ ਧੰਧਾ ॥
 ਕਾਲੁ ਬਿਕਾਲੁ ਸਦਾ ਸਿਰਿ ਤੇਰੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਗਲਿ ਫੰਧਾ ॥੨॥
 ਡਗਰੀ ਚਾਲ ਨੇਤ੍ਰ ਫੁਨਿ ਅੰਧੁਲੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਨਹੀ ਭਾਈ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੰਦ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਹੈ ਮਾਇਆ ਅੰਧੁ ਲਉ ਧੰਧੁ ਕਮਾਈ॥੩॥

ਖੇਇਓ ਮੂਲੁ ਲਾਭ ਕਹ ਪਾਵਸਿ ਦੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਵਿਹੁਣੇ॥

ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਪਤੀਣੇ॥੪॥

(ਭੈਰਉ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੧੨੬)

ਅਸਥਾਈ

੧	ਮ	ਮ	੨	ਧ	ਪਧ	ਸ ^x ਨੁ	-	ਧਪ	੧	ਮ	੨	ਮ	ਪਮ	ਗ ^x ਰੁ	-	ਸ
ਮ	ਨ	ਰੇ	ਙ	ਕਿਉ	ਙ	ਛੁ			ਟ	ਸ	ਦੁ	ਯ	ਭਾ	ਙ	ਰੀ	
ਮ	ਮ	ਧ	ਪਧ	ਸ ^x ਨੁ	-	ਧਪ			ਗ ^x ਮ	ਮ	-	ਪਮ	ਗ ^x ਰੁ	-	-	
ਮ	ਨ	ਰੇ	ਙ	ਕਿਉ	ਙ	ਛੁ			ਟ	ਸ	ਙ	ਦੁਖ	ਭਾ	ਙ	ਙ	
ਸ	-	-	-	ਸ ^x ਨੁ	-	ਨੁਧ			ਸ	-	ਸ	ਰੁ	ਗ ^x ਮ	-	ਮ	
ਰੀ	ਙ	ਙ	ਙ	ਕਿਆ	ਙ	ਲੇ			ਆ	ਙ	ਵ	ਸ	ਕਿਆ	ਙ	ਲੇ	
ਗ ^x ਰੁ	-	ਸ	ਸ	ਗ ^x ਮ	ਪਧ	ਧ			ਨੁਧ	ਪ	ਧ	ਸ	ਨੁਧ	ਪਧ	ਪਮ	
ਜਾ	ਙ	ਵ	ਸ	ਰਾ	ਮ	ਜ			ਪਹੁ	ਙ	ਗੁ	ਣ	ਕਾ	ਙ	ਰੀ	

ਅੰਤਰਾ

				ਗ ^x ਮ	ਮ	ਮ	ਧ	ਨੁ	-	ਧ	ਨੁ	ਸ	ਸ	ਸਨੁ		
				ਸ	ਗ	ਲੀ	ਰੈ	ਭੈ	ਙ	ਣ	ਸੈ	ਵ	ਤ	ਗਲ		
ਰੁ	-	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਗ	-	ਮ	ਮ	ਗ ^x ਰੁ	-	-			
ਢਾ	ਙ	ਹੀ	ਙ	ਦਿਨ	ਸ	ਜੰ	ਜਾ	ਙ	ਲ	ਗ	ਵਾ	ਙ	ਙ			
ਸ	-	-	-	ਸ	ਸ	ਸਰੁ	ਸ ^x ਨੁ	ਨੁ	ਧ	ਪ	ਗ ^x ਮ	ਮ	ਪਮ			
ਇਆ	ਙ	ਙ	ਙ	ਖਿਨ	ਪ	ਲਲ	ਘ	ੜੀ	ਙ	ਨ	ਹੀ	ਪ੍ਰ	ਭ			
ਗ ^x ਰੁ	-	ਸ	-	ਸ	ਮ	ਮ	ਪਧ	ਧ	ਨੁ	ਸ	ਨੁਧ	ਪਧ	ਪਮ			
ਜਾ	ਙ	ਨਿਆ	ਙ	ਜਿਨ	ਇ	ਹੁ	ਜ	ਗ	ਤ	ਉ	ਪਾ	ਙ	ਇਆ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ

ਇਹ ਭੈਰਉ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਰਿਖਭ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਗਾ-ਨੀ' ਸੁਰ ਵਰਜਿਤ 'ਰੇ-ਧਾ' ਕੌਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਰੁ, ਮ ਪ ਧੁ, ਸ

ਆਵਰੋ - ਸ ਧੁ, ਪ, ਮ ਰੁ, ਸ।

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਰੇ ਮਨ ਓਟ ਲੋਹੁ ਹਰਿਨਾਮਾ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੈ ਪਾਵਹਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਬਡਭਾਰੀ ਤਿਹ ਜਨ ਕਉ ਜਾਨਹੁ ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਖੋਇ ਕੈ ਫੁਨਿ ਬੈਠੈ ਸਿਧਾਵੈ॥੧॥

ਅਜਾਮਲ ਕਉ ਅੰਤਿ ਕਾਲ ਮਹਿ ਨਾਰਾਇਣ ਸੁਧਿ ਆਈ॥

ਜਾ ਗਤਿ ਕਉ ਜੇਰੀਸੁਰ ਬਾਛਤ ਸੋ ਗਤਿ ਛਿਨ ਮਹਿ ਪਾਈ॥੨॥

ਨਾਹਿਨ ਗੁਨੁ ਨਾਹਿਨ ਕਛੁ ਬਿਦਿਆ ਧਰਮੁ ਕਉਨੁ ਗਜਿ ਕੀਨਾ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਰਦੁ ਰਾਮ ਕਾ ਦੇਖਹੁ ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਤਿਹ ਦੀਨਾ॥੩॥

(ਰਾਮਕਲੀ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੯੦੧)

ਅਸਥਾਈ

੩					x			੨		੦
-	ਪ	ਮ	ਪ		ਪੁ	-	ਪ	ਮ	-	ਮ
ੜ	ਰੇ	ਮ	ਨ		ਓ	ੜ	ਟ	ਲੇ	ਹੁ	ਨਾ
-	ਸੁ	-	ਧੁ		ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸੁ	ਮ
ੜ	ਜਾ	ੜ	ਕੈ		ਸਿ	ਮ	ਰ	ਨ	ਦੁ	ਰ
-	ਸ	ਮ	ਮ		ਪ	ਪ	ਧੁ	ਪੁ	ਸ	-
ੜ	ਪਾ	ੜ	ਵਹਿ		ਪ	ਦ	ਨਿ	ਰ	ਬਾ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪਮ	ਪ	ਧੁ		ਸ	-	ਸ	ਸ	ਧੁ	ਧੁ	ਸ	-	ਰੁ	-	ਸ	-
ਬ	ਡ	ਭਾ		ਗੀ	ੜ	ਤਿ	ਹ	ਜ	ਨ	ਕਉ	ੜ	ਜਾ	ੜ	ਨਹੁ	ੜ

- ਸੁ ਧੁ ਧੁ ੜ ਜੋ ਹ ਰਿ	ਸ - ਸ ਸ ਕੇ ੜ ਗੁ ਨ	ਰੁ - - - ਗਾ ੜ ੜ ੜ	ਸੁ ਰੁ ਸ - ਵੈ ੜ ੜ ੜ
- ਸ ਸ ਸ ੜ ਜਨ ਮ ਜ	ਸੁ ਧੁ ਪ - ਨ ਮ ਕੇ ੜ	ਮ - ਪੁ ਪ ਯਾ ੜ ਯ ਬੇ	ਮ ਰੁ ਸ - ਇ ੜ ਕੈ ੜ
- ਸ ਮ ਮ ੜ ਫੁ ਨ ਬੈ	ਪ - ਧੁ ਧੁ ਕੁੰ ੜ ਠ ਸਿ	ਸ - ਧੁ ਪ ਧਾ ੜ ੜ ੜ	ਮਪ ਧੁਪ ਮਰੁ ਸ ਵੈ ੜ ੜ ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਰੀਂਗ ਗੁਸਾਇਨਿ ਰਾਹਿਰ ਰੀਂਭੀਰ ॥ ਜੰਜੀਰ ਬਾਧਿ ਕਰਿ ਖਰੇ ਕਬੀਰ ॥੧॥
ਮਨੁ ਨ ਡਿਗੈ ਤਨੁ ਕਾਹੇ ਕਉ ਡਰਾਇ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਚਿਤੁ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਰੀਂਗਾ ਕੀ ਲਹਰਿ ਮੇਰੀ ਟੁਟੀ ਜੰਜੀਰ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਛਾਲਾ ਪਰ ਬੈਠੇ ਕਬੀਰ ॥੨॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਕੋਉ ਸੰਗ ਨ ਸਾਧ ॥ ਜਲ ਬਲ ਰਾਖਨੁ ਹੈ ਰਘੁਨਾਥ ॥੩॥

(ਭੈਰਉ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੬੨)

ਅਸਥਾਈ

੦ ਪੁ ਪ ਮ ੜ ਮਨ ਨ ਡਿ	੩ ਮੁ - ਸ ਸ ਰੈ ੜ ਤ ਨ	੪ ਸੁ ਧੁ ਸ ਸ ਕਾ ਹੇ ਕਉ ਡ	੨ ਰੁ - ਸ - ਰਾ ੜ ਇ ੜ
- ਸ ਸ ਰੁ ੜ ਚਰ ਨ ਕ	ਮੁ ਮ ਪ ਧੁ ਮ ਲ ਚਿ ਤ	ਸੁ ਸੁ ਧੁ ਪ ਰ ਹਿਓ ੜ ਸ	ਮ ਰੁ ਸ - ਮਾ ੜ ਇ ੜ

ਅੰਤਰਾ

- ਪ ਮ ਮ ਪ ੜ ਗੀ ਗ ਗੁ	ਧੁ - ਪ ਧੁ ਸਾ ੜ ਇ ਨ	ਸੁ ਸੁ ਸੁ ਸੁ ਗ ਹਿ ਰ ਗੀ	ਰੁ - ਸ - ਭੀ ੜ ਰ ੜ
ਸੁ ਧੁ ਧੁ ਰੁ ਜੀ ਜੀ ਰ ਬਾ	ਸੁ ਸੁ ਸੁ ਸੁ ੜ ਧ ਕ ਰ	ਸੁ ਧੁ ਧੁ ਪ ਮ ਖ ਰੈ ੜ ਕ	ਮੁ ਰੁ - ਸ - ਬੀ ੜ ਰ ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ ਤਾਲ-ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੂੰ ਹੈ ਜਾਣਹਿ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ॥
 ਤੂੰ ਆਪੇ ਗੁਪਤਾ ਆਪੇ ਪਰਗਟੁ ਆਪੇ ਸਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣੈ॥
 ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਗੁਰੁ ਬਹੁ ਚੇਲੇ ਖੋਜਤੁ ਫਿਰਹਿ ਫੁਰਮਾਣੈ॥
 ਮਾਗਹਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇ ਇਹ ਭਿਖਿਆ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਕੁਰਬਾਣੈ॥
 ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭਿ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਈ ਹੋਈ॥
 ਨਾਨਕ ਸਭਿ ਜੁਗ ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ॥੨੩॥

(ਰਾਮਕਲ ਮ: ੧, ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ, ਪੰਨਾ ੯੪੬)

ਅਸਥਾਈ

\times			੧		੨		\times		੧		੨	
ਸੁਰੁ	-	ਰੁ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸੁਰੁ	-	ਪੁਰੁ	ਸ	-	ਸ
ਤੇ	ੜ	ਰੀ	ਗ	ਤ	ਮਿ	ਤ	ਤੁ	ੜ	ਹੈ	ਜਾ	ੜ	ਣਹਿ
ਸ	ਰੁ	ਸ	ਮ	-	ਪ	ਧੁ	ਮ	ਪ	ਮ	ਮੁਰੁ	ਸ	-
ਕਿਆ	ੜ	ਕੋ	ਆ	ੜ	ਖ	ਵ	ਖਾ	ੜ	ੜ	ਣੈ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਪੁਮ	-	ਪ	ਪੁ	ਧੁ	ਪ	ਧੁ	ਸ	-	ਸ	ਧੁ	ਰੁ	ਸ	ਸ
ਆ	ੜ	ਪੇ	ਗੁ	ਪ	ਤਾ	ੜ	ਆ	ੜ	ਪੇ	ਪ	ਰ	ਗ	ਟ
ਸੁਰੁ	-	ਰੁ	ਸ	ਸ	ਧੁ	ਪ	ਮ	-	ਪ	ਮੁਰੁ	-	ਸ	-
ਆ	ੜ	ਪੇ	ਸ	ਭ	ਰੰ	ਗ	ਮਾ	ੜ	ੜ	ਣੈ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਛੈਲ ਰੂਪ ਛਿਤ ਨਾਥ,
 ਛੋਣੀ ਕਰ ਛਾਇਆ ਬਰ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਗਾਈਐ॥
 ਬਿਸੁਨਾਥ ਬਿਸੁੰਭਰ ਬੇਦ ਨਾਥ ਬਾਲਾ ਕਰ,
 ਬਾਜੀਗਰਿ ਬਾਨ ਧਾਰੀ ਬੰਧਨ ਬਤਾਈਐ॥

ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਦੁਧਾਧਾਰੀ ਬਿਦਿਆਧਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ,
 ਧਿਆਨ ਕੇ ਲਗਾਵੈ ਨੈਕ ਧਿਆਨ ਹੂੰ ਨ ਪਾਈਐ॥
 ਰਾਜਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ਮਹਾਰਾਜਨ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ,
 ਐਸੇ ਰਾਜ ਛੋਡਿ ਅਉਰ ਦੁਜਾ ਕਉਨ ਧਿਆਈਐ॥੩॥੪੨॥

(ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ ਪਾ: ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

੨	੦	੨	੦	੩	੪
ਸੁਰੁ	ਸ	ਸੁਰੁ	ਰੁ	ਸ	ਸ
ਰਾ	ਜ	ਕੇ	ਰਾ	ਜਾ	ਮ
ਰੁ	—	ਪ	ਮ	—	ਸ
ਰਾ	ੜ	ਨ	ਮ	ੜ	ਜਾ,
ਮ	ਮ	ਪੁ	ਸ	ਸ	—
ਐ	ਸੇ	ੜ	ਛੇ	ਡ	ਅਉ
ਸੁ	ਪੁ	ਮ	ਮ	ਰੁ	—
ਦੁ	ਜਾ	ੜ	ਧਿਆ	ਈ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

੫	੫	੫	੫	੫	੫
ਮ	ਪੁ	ਪੁ	ਸ	ਸ	ਸ
ਛੇ	ੜਾ	ਰੀ	ਛੇ	ੜੀ	ਪ
ਸ	ਪੁ	ਸ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ
ਛੇ	ਲ	ਪ	ਛਿ	ਤ	ਨਾ
ਸ	—	—	—	—	—
ਛੇ	ੜ	ੜ	ਛਾ	ੜ	ਬ
ਸੁ	ਪੁ	ਮ	ਮ	ਰੁ	—
ਛੇ	ੜੀ	ਤ	ਗਾ	ਈ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ

ਇਹ ਟੋਡੀ ਠਾਟ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਖਾਡਵ-ਖਾਡਵ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਰੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਚਮ ਵਰਜਿਤ ਮੱਧਮ, ਤੀਵਰ, 'ਰੇ-ਗਾ-ਧਾ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਨਿਖਾਦ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਅਰੋਹ - ਸ, ਰੁ ਗੁ, ਮੇ ਧੁ, ਨ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ ਨ ਧੁ, ਮੇ ਧੁ ਮੇ ਗੁ, ਰੁ ਗੁ ਰੁ, ਸ।

ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਆਰਾਧਹੁ ਪਿਆਰੋ ਨਿਮਖ ਨ ਕੀਜੈ ਢੀਲਾ ॥

ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਭਾਵਨੀ ਲਾਈਐ ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੁ ਹਠੀਲਾ ॥੧॥

ਮੋਹਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਰਾਗੀਲਾ ॥

ਬਾਸਿ ਰਹਿਓ ਹੀਅਰੇ ਕੈ ਸੰਗੇ ਪੇਖਿ ਮੋਹਿਓ ਮਨ ਲੀਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਮਨਿ ਹੋਤ ਅਨੰਦਾ ਉਤਰੈ ਮਨਹੁ ਜੰਗੀਲਾ ॥

ਮਿਲਬੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਨਾਨਕ ਪਰੈ ਪਰੀਲਾ ॥੨॥

(ਗੂਜਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੪੬੮)

ਅਸਥਾਈ

x	੨	੦	੩
			ਮੇ ਧੁ ਮੇ ਧੁ ਮੇ ਹ ਨ
ਨ ਸ - ਸ -	ਨ ਧੁ ਮੇ ਧੁ	ਮੇ ਗੁ ਰੁ ਸ	- - - -
ਪ੍ਰਾ ਽ ਨ ਽	ਮਾ ਽ ਨ ਰਾ	ਗੀ ਽ ਲਾ ਽	੩, ੩ ੩ ੩
- ਸ ਰੁ ਰੁ ਰੁ	ਸ - ਸ ਸ	ਨ ਧੁ - ਨ ਸ	ਰੁ - ਸ -
੮ ਬਾ ਸ ਰ	ਹਿਓ ਽ ਹੀ ਅ	ਰੇ ਽ ਕੈ ਽	ਸੰ ਽ ਗੇ ਽
- ਰੁ ਗੁ ਮੇ ਧੁ	ਨ - ਸ ਸ	ਧੁਨ ਸਨ ਧੁਮੇ ਗੁਰੁ	ਸ
੩ ਪੇ ਖ ਮੇ	ਹਿਓ ਽ ਮ ਨ	ਲੀਨ ਽ ਲਾਨ ਽	੩

ਅੰਤਰਾ

* ਧੁ ਮੇ ਮੇ ਮੇ	ਧੁ - ਮੇ ਧੁ	ਨ ਸ - ਸ -	ਨ ਰੁ ਸ -
* ਦਿ ਨ ਰਾ	ਤੀ ਽ ਆ ਽	ਰਾ ਽ ਧਹੁ ਽	ਪਿਆ ਽ ਰੇ ਽

• ਨਧੁ ਧੁ ਧੁ	ਨ - ਸ -	ਰੁ ਗੁ - - -	ਗੁ ਰੁ - ਸ -
• ਨਿਮ ਖ ਨ	ਕੀ ਟ ਜੈ - ਟ	ਚੀ ਟ ਟ ਟ	ਟ ਟ ਲਾ ਟ
• ਸ ਸ ਰੁ	ਸ ਨ ਧੁ ਧੁ	ਮੇ ਗੁ ਮੇ ਮੇ	ਧੁ ਧੁ ਧੁ -
• ਸੰ ਤ ਸੈ	ਵਾ ਟ ਕ ਰ	ਭਾ ਟ ਵ ਨੀ	ਲਾ ਈ ਐ ਟ
• ਸ - ਸ	ਨ ਧੁ ਮੇ ਧੁ	ਨ ਸ - ਨਧੁ ਮੇਗੁ	ਰੁਸ
• ਤਿਆ ਟ ਗ	ਮਾ ਟ ਨ ਹ	ਠੀ ਟ ਲਾ ਟ	ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੁਜਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਅੰਤਰੁ ਮਨਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਹੀ ਕੀਨਾ ਬਾਹਿਰ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ॥
ਹਿਰਦੈ ਕਮਲੁ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਚੀਨਾ ਕਾਹੇ ਭਇਆ ਸੰਨਿਆਸੀ॥੧॥
ਭਰਮੇ ਭੂਲੀ ਰੈ ਜੈ ਚੰਦਾ॥
ਨਹੀ ਨਹੀ ਚੀਨਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਘਰਿ ਘਰਿ ਖਾਇਆ ਪਿੰਡੁ ਬਧਾਇਆ ਖਿੰਬਾ ਮੁੰਦਾ ਮਇਆ॥
ਭੂਮਿ ਮਸਾਣ ਕੀ ਭਸਮ ਲਗਾਈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਤਤੁ ਨ ਪਾਇਆ॥੨॥
ਕਾਇ ਜਪਹੁ ਤੇ ਕਾਇ ਤਪਹੁ ਰੈ ਕਾਇ ਬਿਲੋਵਹੁ ਪਾਣੀ॥
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਸੋ ਸਿਮਰਹੁ ਨਿਰਬਾਣੀ॥੩॥
ਕਾਇ ਕਮੰਡਲੁ ਕਾਪੜੀਆ ਰੈ ਅਠਸਠਿ ਕਾਇ ਫਿਰਾਈ॥
ਬਦਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਸੁਨੁ ਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਣ ਬਿਨੁ ਗਾਹੁ ਕਿ ਪਾਹੀ॥੪॥

(ਗੁਜਰੀ ਭ: ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੫੨੫)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	੪	੨
			ਰੁ ਰੁ ਰੁ ਸ
			ਭ ਰ ਮੇ ਟ
ਰੁ ਗੁ - ਰੁ ਸ	ਨਧੁ - ਨ ਸ	ਸ ਰੁ - ਸ -	ਰੁ ਗੁ ਗੁ ਗੁ ਰੁ
ਭੁ ਟ ਲੀ ਟ	ਰੈ ਟ ਜੈ ਟ	ਚੰ ਟ ਦਾ ਟ	ਨ ਹੀ ਨ ਹੀ
ਗੁ ਮੇ ਧੁ ਨ	ਧੁ ਮੇ ਗੁ ਰੁਸ	ਰੁ - ਸ -	
ਚੀ ਟ ਨਿਆ ਟ	ਪ ਰ ਮਾ ਫ	ਨੰ ਟ ਦਾ ਟ	

ਅੰਤਰਾ

- ਧੁ ਮੇ ਮੇ ਮੇ	ਧੁ ਧੁ ਨ ਨ	ਸ ਸ ਸ ਸ	ਸ - ਸ -
ੜ ਅੰ ਤ ਰ	ਮ ਲ ਨਿ ਰ	ਮ ਲ ਨ ਗੀ	ਕੀ ੜ ਨਾ ੜ
- ਨ ਧੁ ਧੁ ਧੁ	ਨ - ਸ ਰੁ	ਰੁ ਗੁ - - -	ਗੁ ਰੁ - ਸ -
ੜ ਬਾ ਹ ਰ	ਭੇ ੜ ਖ ਉ	ਦਾ ੜ ੜ ੜ	ੜ ੜ ਸੀ ੜ
- ਰੁ ਗੁ ਗੁ ਗੁ	ਰ ਰੁ ਸ ਸ	ਨ ਨ ਸ ਰੁ	ਸ ਨ ਧੁ -
ੜ ਹਿਰ ਦੈ ਕ	ਮ ਲ ਘ ਟਿ	ਬੂ ਹ ਮ ਨ	ਚੀ ੜ ਨਾ ੜ
- ਮੇ ਮੇ ਮੇ	ਧੁ - ਨ -	ਧੁ ਮੇ ਗੁ ਰੁਸ	ਰੁ ਰੁ ਰੁ ਸ
ੜ ਕਾ ਹੇ ਭ	ਇਆ ੜ ਸੰ ੜ	ਨਿਆ ੜ ਸੀ ਲ,	ੜ ਰ ਮੇ ੜ

ਬਾਕੀ ਹੁਕਾਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੁਜਰੀ ਤਾਲ-ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਆਰਾਧਿ ਸ੍ਰੀਧਰ ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੁ॥
 ਗੁਣ ਰਮਣ ਸ੍ਰਵਣ ਅਪਾਰ ਮਹਿਮਾ ਫਿਰਿ ਨ ਹੋਤ ਬਿਓਗੁ॥੧॥
 ਮਨ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦੁ ਉਪਾਸ॥
 ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੰਤ ਸਿਮਰਣਿ ਕਾਟਿ ਜਮਦੂਤ ਫਾਸ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਸਤ੍ਰੁ ਦਹਨ ਹਰਿਨਾਮੁ ਕਹਨ ਅਵਰ ਕਛੁ ਨ ਉਪਾਉ॥
 ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸੁਆਉ॥੨॥

(ਗੁਜਰੀ ਮ: ੫ ਪੰਨਾ ੫੦੨)

ਅਸਥਾਈ

x	੧	੨	x	੧	੨
	ਧੁ ਮੇ	ਧੁਨ ਸ	ਨ ਧੁ ਧੁ	ਮੇ ਗੁ	ਮੇ
	ਮ ਨ	ਚੜ ਰ	ਣਾ ੜ ਰ	ਬਿੰ ੜ	ਦ ਉ
ਧੁ - ਧੁ	ਧੁ ਮੇ	ਧੁਨ ਸ	ਨ ਧੁ ਧੁ	ਮੇ ਗੁ	ਮੇ ਮੇ
ਪਾ ੜ ਸੇ,	ਮ ਨ	ਚੜ ਰ	ਣਾ ੜ ਰ	ਬਿੰ ੜ	ਦ ਉ
ਧੁ - -	ਮੇ ਗੁ	ਰੁ ਸ	ਰੁ ਰੁ ਰੁ	ਸ -	ਸ ਸ
ਪਾ ੜ ੜ	ੜ ੜ	ਸ ੜ	ਕ ਲਿ ਕ	ਲੇ ੜ	ਸ ਮਿ

ਨ	ਧੁ	ਨ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਰੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਮੇ	ਮੇ
ਟੈ	ਫ	ਤ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਣ	ਕਾ	ਫ	ਟ	ਜ	ਮ	ਦੁ	ਤ
ਧੁ	-	ਧੁ											
ਫਾ	ਫ	ਸ											

ਅੰਤਰਾ

ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਨ	ਨ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	-	ਸ	ਸ
ਆ	ਰਾ	ਧ	ਸ਼ੀ	ਫ	ਧ	ਰ	ਸ	ਫ	ਲ	ਮੂ	ਫ	ਰ	ਤ
ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਨ	-	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	-	ਨ	ਸ
ਕ	ਰ	ਣ	ਕਾ	ਫ	ਰ	ਣ	ਜੇ	ਫ	ਫ	ਗ	ਫ	ਗੁ	ਣ
ਰੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਨ	ਧੁ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਧੁ
ਰ	ਮ	ਣ	ਸੂ	ਵ	ਣ	ਅ	ਧਾ	ਫ	ਰ	ਮਹਿ	ਫ	ਮਾ	ਫ
ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਗੁ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਧੁ				
ਫਿ	ਰ	ਨ	ਕ	ਰ	ਤ	ਬਿ	ਓ	ਫ	ਗ				

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੁਜਰੀ ਤਾਲ-ਸੁਲਫਾਕ (ਲਗ-ਭਗ ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੇ ਲਛਮੀ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥

ਸਰਪ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ॥੧॥

ਅਰੀ ਬਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੁ ਮਤਿ ਬੀਸਰੈ। ਰਹਾਉ॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥

ਬੇਸਵਾ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ॥੨॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੇ ਲੜਿਕੇ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥

ਸੂਕਰ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ॥੩॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੇ ਮੰਦਰ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥

ਪ੍ਰੇਤ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ॥੪॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥

ਬਦਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਤੇ ਨਰ ਮੁਕਤਾ ਪੀਤੰਬਰੁ ਵਾ ਕੇ ਰਿਦੈ ਬਸੈ॥੫॥

(ਗੁਜਰੀ ਭ: ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੫੨੬)

ਅਸਥਾਈ

ਖ ਧੁ ਮੇ	ਧੁ	੦	ਸ	੨	ਧੁ	੩	ਧੁ	੦	—
ਅ	ਰੀ	ਨ	ਈ	ਨ	ੜ	ਮੇ	ਦ	—	—
		ਬਾ		ਗੋ		ਬਿ		ੜ	ੜ
ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	—	—	—
ਨਾ	ਮ	ਮ	ਤ	ਬੀ	ਸ	ਰੈ	ੜ	ੜ	ੜ

ਅੰਤਰਾ

ਧੁ ਮੇ	—	ਧੁ	ਧੁ	ਸ	ਸ	ਸ	—	—	—
ਅੰ	ੜ	ਤ	ਕਾ	ੜ	ਲ	ਜੋ	ੜ	ੜ	ੜ
ਨ ਧੁ	ਧੁ	ਨ	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਸ	—	—	—
ਲ	ਛ	ਮੀ	ੜ	ਸਿ	ਮ	ਰੈ	ੜ	ੜ	ੜ
ਰੁ ਗੁ	—	ਗੁ	—	ਗੁ	—	ਗੁ	—	—	—
ਐ	ੜ	ਸੀ	ੜ	ਰਿ	ੜ	ਤਾ	ੜ	ੜ	ੜ
ਰੁ	—	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	—	—	—
ਮਹਿ	ੜ	ਜੋ	ੜ	ਮ	ਰੈ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ
ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਨ	ਸ	ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ
ਸ	ਰ	ਪ	ਜੋ	ੜ	ੜ	ਨ	ੜ	ਵ	ਲ
ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	—	—	—
ਵ	ਲ	ਅਉ	ੜ	ਤ	ਰੈ	ੜ	ੜ	ੜ	ੜ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।



ਰਾਗ ਟੋਡੀ

ਟੋਡੀ ਇਕ ਜਨਕ (ਠਾਟ) ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਪੈਵਤ੍ਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਦਿਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ (ਅੱਠ ਨੌ ਵਜੇ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਰੇ-ਗਾ-ਧਾ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਤੀਵਰਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਪੰਚਮ ਸੁਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਨੋਹਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗ ਹੈ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਰੁ ਗੁ ਮੇ ਪ, ਧੁ, ਮੇ ਧੁ ਨ ਸ।

ਅਵਰੋਹ - ਸ' ਨ ਧੁ, ਪ, ਮੇਗੁ, ਰੁ ਗੁ ਰੁ, ਸ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਸੁਖ॥

ਕੋਟਿ ਅਨੰਦ ਰਾਜ ਸੁਖ ਭੁਗਵੈ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਬਿਨਸੈ ਸਭ ਦੁਖ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਨਾਸਹਿ ਸਿਮਰਤ ਪਾਵਨ ਤਨ ਮਨ ਸੁਖ॥

ਦੇਖਿ ਸਰੂਪ ਪੂਰਨੁ ਭਈ ਆਸਾ ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਉਤਰੀ ਭੁਖ॥੧॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਮਹਾ ਸਿਧਿ ਕਾਮਧੇਨੁ ਪਾਰਜਾਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੁਖ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਫਿਰਿ ਗਰਭ ਨ ਧੁਖ॥੨॥

(ਟੋਡੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੧੭)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
			ਧੁ ਮੇ ਧੁਨ ਸਨ
			ਮਾ ੜ ਈ ੜ
ਧੁ ਪ ਮੇ ਪ	ਮੇ ਗੁ ^ਪ ਮੇ -	ਮੇ ਧੁ ਧੁ - -	ਮੇ ਗੁ ਰੁ ਸ
ੜ ਮੇ ੜ ਰੈ	ਮ ਨ ਕੇ ੜ	ਸ ਖ ੜ ੜ,	ੜ ੜ ੜ ੜ
- ਸ ਰੁ ਰੁ	ਸ - ਸ ਰੁ	ਗੁ ਮੇ ਧੁ ਮੇ	ਗੁ ਰੁ ਸ -
ੜ ਕੇ ਟਿ ਅ	ਨੰ ੜ ਦ ਰਾ	ੜ ਜ ਸੁ ਖ	ਭੁ ਗ ਵੈ ੜ
ਧੁ ^{ਮੇ} ਮੇ ਧੁ ਧੁ	ਨ ਸ' ਸ' ਸ' ਸ'	ਧੁਨ ਸਨ ਧੁਪ ਮੇਪ	ਗਾਮੇ ਪਮੇ ਗਾਮੇ ਗੁਰੁ
ਹ ਰਿ ਸਿ ਮ	ਰ ਤ ਬਿ ਨ	ਸੈ ੜ ਸਾ ਭਾ	ਦੂ ੜ ੜ ੜ
ਸ ਪ ਮੇ ਪ			
ਖ, ਮੇ ੜ ਰੈ			

ਅੰਤਰਾ

ਧੁ ਮੇ ਮੇ ਮੇ ਕੇ ਇ ਜ	ਧੁ ਧੁ ਧੁ ਮੇਧੁ ਨ ਮ ਕੇ ਙ	ਸ ਸ ਸ ਸ ਕਿ ਲ ਬਿ ਖ	ਸਰੁ ਗੁ ਰੁ ਸ ਨਙ ਙ ਸਹਿ ਙ
- ਰੁਗੁ ਰੁ ਰੁ ਙ ਸਿਮ ਰ ਤ	ਸ - ਸ ਸ ਘ ਙ ਵ ਨ	ਧੁਨ ਸਨ ਧੁਪ ਮੇਪ ਤਨ ਨ ਮ ਨ	ਗੁਮੇ ਪਮੇ ਗੁਮੇ ਗੁਰੁ ਸੁ ਙ ਙ ਙ
ਸ ਖ ਮੇਰੇ...			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਰੁੜੇ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗੋ ਲੋੜੈ ॥
ਗਾਲੀ ਹਰਿ ਨੀਹੁ ਨ ਹੋਇ । ਰਹਾਉ ॥
ਹਉ ਦੂਢੇਦੀ ਦਰਸਨ ਕਾਰਣਿ ਬੀਬੀ ਬੀਬੀ ਪੇਖਾ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇਆ ਹੋ ॥੧॥
ਇਹ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਮੈ ਸਾਧੂ ਕੰਨਹੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਓ ਧੁਰਿ ਮਾਥੈ ॥
ਇਹ ਬਿਧਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨੈਣ ਅਲੋਇ ॥੨॥

(ਟੋਡੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੧੫)

ਅਸਥਾਈ

x	੨	੦	੩
			ਮੇ ਗੁ ਮੇ ਰੁ ਙ ਤੇ
ਧੁ ਧੁ ਧੁ ਧੁ ਮ ਨ ਹ ਰਿ	ਪ - ਮੇ ਧੁ ਰੰ ਙ ਗੋ ਙ	ਮੇ - ਗੁ ਮੇ ਰੁ ਲੋ ਙ ਤੇ ਙ	ਗੁ ਰੁ - ਸ ਙ, ਗਾ ਙ ਲੀ
ਸ ਸ ਨ ਸ - ਹ ਰਿ ਨੀ ਙ	ਧੁ - - ਪ ਹੁ ਙ ਙ ਨ	ਪ ਮੇ ਗੁ ਰੁ ਹੋ ਙ ਇ ਙ	ਗੁ ਙ

ਅੰਤਰਾ

ਧੁ ਮੇ - ਧੁ ਮੇ ਧੁ ਹਉ ਃ ਃ ਵੁ	ਨ ਸ - ਸ - ਵੇ ਃ ਦੀ ਃ	ਗੁ ਰੁ ਗੁ ਰੁ ਸ ਦ ਰ ਸ ਨ	ਨ ਸ ਨ ਧੁ ਧੁ ਕਾ ਃ ਰ ਣ
ਧੁ ਗੁ - ਰੁ - ਬੀ ਃ ਬੀ ਃ	ਸ ਨ ਸ ਰੁ ਬੀ ਃ ਬੀ ਃ	ਨ ਧੁ ਨ ਧੁ ਧੇ ਃ ਃ ਃ	ਪ ਮੇ ਧੁ - ਖਾ ਃ ਃ ਃ
ਮੇ ਗੁ ਗੁ ਧੁ ਧੁ ਗੁ ਰ ਮਿ ਲ	ਪ ਪ ਮੇ ਧੁ ਭ ਰ ਮ ਗ	ਮੇ - ਗੁ ਰੁ ਵਾ ਃ ਇਆ ਹੇ	ਗੁ ਃ ਰੂੜੋ...

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਤਾਲ-ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਾਂਗਉ ਦਾਨ ਠਾਕੁਰ ਨਾਮ॥

ਅਵਰੁ ਕਛੁ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਮਿਲੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੁਣ ਗਾਮ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਅਨੇਕ ਭੋਗ ਰਸ ਸਗਲ ਤਰਵਰ ਕੀ ਛਾਮ॥

ਧਾਇ ਧਾਇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਉ ਧਾਵੈ ਸਗਲ ਨਿਰਾਰਥ ਕਾਮ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਗੋਵਿੰਦ ਅਵਰੁ ਜੇ ਚਾਹਉ ਦੀਸੈ ਸਗਲ ਬਾਤ ਹੈ ਖਾਮ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਰੇਨ ਮਾਂਗਉ ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਪਾਵੈ ਬਿਸ੍ਰਾਮ॥੨॥

(ਟੋਡੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੧੩)

ਅਸਥਾਈ

x	੧ ਪ ਮੇ - ਮਾਂ ਃ	੨ ਪ ਧੁ ਗਉ ਃ	x ਨ ਸ - ਦਾ ਃ	੧ ਧੁਪ ਮੇਗੁ ਠਾ ਃ	੨ ਮੇ ਮੇ ਕੁ ਰ
ਮੇ ਧੁ - ਧ ਨਾ ਃ ਮ,	੧ ਪ ਮੇ - ਮਾਂ ਃ	੨ ਪ ਧੁ ਗਉ ਃ	ਨ ਸ - ਦਾ ਃ	੧ ਧੁਪ ਮੇਗੁ ਠਾ ਃ	੨ ਮੇ ਮੇ ਕੁ ਰ
ਮੇ ਧੁ - - ਨਾ ਃ ਃ	੧ ਪ - ਮ ਃ	੨ - ਃ	੧ ਪ ਨ ਧੁ ਅਵ ਰ ਕ	੧ ਪ - ਛੁ ਃ	੨ ਪ ਪ ਮੇ ਰੇ
ਮੇ ਧੁ ਮੇ ਸੰ ਗ ਨ	ਗੁ ਰੁ ਚਾ ਃ	ਸ - ਲੈ ਃ	ਰੁ ਗੁ ਮੇ ਮਿ ਲੈ ਕਿਰ	ਧੁ - ਪਾ ਃ	ਨ ਸ ਗੁ ਣ

ਨ	ਧੁ	ਧੁ
ਗਾ	ਫ	ਮ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਮੇ	ਧੁ	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ
ਰਾ	ਫ	ਜ	ਮਾ	ਫ	ਲ	ਅ	ਨੇ	ਫ	ਕ	ਭੇ	ਗ	ਰ	ਸ
ਨਧੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਨ	ਨ	ਸ	-	ਰੁ	-	-	ਸ	-	-	-
ਸਗ	ਲ	ਤਰ	ਵ	ਰ	ਕੀ	ਫ	ਛਾ	ਫ	ਫ	ਮ	ਫ	ਫ	ਫ
ਰੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	-	ਸ	ਸ	ਰੁਸ	ਨਧੁ	-	ਧੁ	-
ਧਾ	ਫ	ਇ	ਧਾ	ਇ	ਬਹੁ	ਫ	ਬਿ	ਧਿ	ਕਉ	ਧਾ	ਫ	ਵੈ	ਫ
ਪ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਨ	ਸ	ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਪਮੇ	-	ਪ	ਧੁ
ਸਗ	ਲ	ਨਿ	ਰਾ	ਫ	ਰੇ	ਥ	ਕਾ	ਫ	ਮ,	ਮਾ	ਫ	ਗਉ	ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਇਕਤਾਲ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਨਿਰਵਾ ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਦੂਰਿ॥ ਜਲ ਕੀ ਮਾਛਲੀ ਚਰੈ ਖਜੂਰਿ॥੧॥
 ਕਾਇ ਰੇ ਬਕਬਾਦੁ ਲਾਇਓ॥ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਓ ਤਿਨਹਿ ਛਪਾਇਓ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
 ਪੰਡਿਤੁ ਹੋਇ ਕੈ ਬੇਦੁ ਬਖਾਨੈ॥ ਮੂਰਖੁ ਨਾਮਦੇਉ ਰਾਮਹਿ ਜਾਨੈ॥੨॥
 (ਟੋਡੀ, ਭ: ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੭੧੮)

ਅਸਥਾਈ

x	ਗੁ	ਗੁ	੦	੨	੦	੩	੪
ਰੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	ਨਧੁ	ਧੁ	ਨ ਸ
ਕਾ	ਫ	ਇ	ਰੇ	ਬ	ਬਾ	ਦ	ਲਾ
ਰੈਗੁ	ਮੇ	ਪ	ਨ	ਧੁ	ਪ	ਮੇ	ਗੁ
ਜਿਨਿ	ਹ	ਰਿ	ਧਾ	ਫ	ਇਓ	ਤਿ	ਨਹਿ
						ਛ	ਧਾ
							ਰੁ
							ਸ
							ਇਓ

ਅੰਤਰਾ

ਧੁ ਮੇ	-	ਮੇ	ਧੁ	-	ਮੇਧੁ	ਸ	ਸ	-	ਸ	-	-
ਕੇ	ਫ	ਈ	ਬੇ	ਫ	ਲੈਫ	ਨਿ	ਰ	ਫ	ਵਾ	ਫ	ਫ

ਨ	ਧੁ	-	ਧੁ	ਨ	ਸ	-	ਸ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	-	-
ਕੇ	ਫੇ	ਫ	ਏ	ਬੇ	ਫੇ	ਫ	ਫੇ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ
ਨ	ਸ	ਸ	ਨ	ਸ	-	ਰੁ	ਸ	ਸ	ਨ	ਫ	ਧੁ	-	-
ਜ	ਲ	ਲ	ਫ	ਕੀ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਲੀ	ਫ	ਫ
ਪ	ਧੇ	-	ਪ	ਧ	-	ਧੁ	ਧ	ਧ	-	ਰੁ	ਸ	-	-
ਚ	ਫੇ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਖ	ਖ	ਖ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ	ਫ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

